ACTA

SANCTAE SEDIS

IN COMPENDIUM OPPORTUNE REDACTA ET ILLUSTRATA

STUDIO ET CURA

IOSEPHI PENNACCHI ET VICTORII PIAZZESI

SEU

Acta iuridica et solemniora ex Supremo Romano Pontifice immediate dimananiia : acta inter ea quae publici fieri possunt iuris, sive sint Decreta, sive Instructiones, sive Responsa, et alia îmiusmodi ; praesertim vero Causarum expositiones et resolutiones ex variis EE. Cardinalium Sacris Congregationibus , ad ecclesiastici iuris accuratam intelligentiam et observantiam conferentes, in compendium diligenti studio redactae: alia denique iuridica, quibus opportune illustrantur quae in expositis actis vel difficultatem parere possint, vel ad vigentis iuris notitiam ulterius conducant : in utilitatem eorum qui in Ecclesiae legibus studiose dignoscendis , et in regimine christiani gregis , vel in colenda Domini vinea sedulo adlaborant.

Volumen XII.

ROMAE

TYPIS POLYGLOTTAE OFFICINAE

S. C. DE PROPAGANDA FIDE

MDCCCLXXIX.

Reprinted with the permission of Libreria Editrice Vaticana

JOHNSON REPRINT CORPORATION
Ili Fifth Avenue, New York, N. Y. 10003

JOHNSON REPRINT COMPANY LTD.
Berkeley Square House, London, W. 1

Ius proprietatis vindicabitur.

First reprinting, 1968, Johnson Reprint Corporation
Printed in the United States of America

LETTERA

DI

SUA SANTITÀ PAPA LEONE XIII

AGLI ARCIVESCOVI E VESCOVI DELL' ECCLESIASTICHE PROVINCIE

DI TORINO. VERCELLI E GENOVA.

Venerabili Fratelli

Ci siamo grandemente compiaciuti della vostra pastorale sollecitudine, o Venerabili Fratelli, nel prendere alacremente la difesa del matrimonio cristiano, or che viene minacciato da un nuovo sfregio con la promulgazione d'un penale interdetto contro la religiosa celebrazione del medesimo. — Ben ricordiamo come Voi stessi, e generalmente tutto l'Episcopato italiano, sentitamente protestaste anche in passato, contro proposte di simil fatta che andavano a ferire la dignità e la libertà del connubio cristiano. Ma ora Voi

(Versio latina) LITTERAE

SSMI D. N. LEONIS XIII

AD ARCHIEPISCOPOS ET EPISCOPOS ECCLESIASTICARUM PROVINCIARUM

TAURINI, VERCELL-AE ET GENUAE.

Venerabiles Fratres

Ingens Nobis attulit gaudium pastoralis sollicitudo vestra, Venerabiles Fratres, qua nunc pro matrimonio christiano summis certans viribus ; ex quo novum eidem paratur dedecus, per poenalis interdicti promulgationem in religiosam illius celebrationem. Neque obliti sumus, Vos ipsos omnesque Italiae Antistites fortiter, tempore anteacto, protestatus fuisse in huiusmodi propositiones, quae dignitatem christiani connubii libertatemque feriunt. Nunc vero conamina ingemmando, questus iteratis vestros, ut ab

raddoppiando gli sforzi per iscongiurare dalla cattolica Italia questa nuova sciagura, rinnovaste le vostre rimostranze ed autorevoli richiami: e quantunque questi non abbiano avuto sin qui altro effetto ed altro onore che quello di un'arida menzione, condannati poi all'archivio senza lettura e senza esame; non è per questo men degna di essere da Noi commendata l'opera vostra per avere opportunamente proclamata la verità cattolica al cospetto anche di quelli che, decisi di battere la via dell'errore ad ogni costo, schifano la voce amica che alla verità li richiama.

Del resto ben a ragione, o Venerabili Fratelli, lamentavate come funesta alla religione e alla morale una riforma di tal fatta, che dopo aver tolto ogni valore giuridico al cristiano matrimonio, ne inceppa la celebrazione e la sottopone con penali sanzioni alle esigenze di un procedimento civile. Conviene sconoscere i principii fondamentali del Cristianesimo, e diremo anche le nozioni elementari del naturale diritto, per affermare che il matrimonio sia una creazione dello Stato, e niente più che un volgare contratto e un sociale consorzio, tutto di ragione civile. La connubiale unione non è opera o invenzione dell'uomo: Iddio stesso, supremo Autore della natura, sin dalle prime con detta unione ordinò la propagazione

Italia novum avertat is discrimen : et quamquam querelae huiusmodi nil hactenus consequutae sint, inanem praeter mentionem, et ad archivium, quin prius legerentur aut examinarentur, damnatae fuerint ; nihilo tamen secius haud minori laude dignus apud Nos labor est vester, quo opportune catholica proclamata fuit veritas coram illis etiam, qui cum erroris semitas prorsus sequi statuerint, amicam aufugiunt vocem, qua ad rectum revocentur iter.

Ceterum, Venerabiles Fratres, rite infensum religioni atque moribus questi estis huiusmodi reformationem, quae quum omnem matrimonio christiano vim sustulerit iuridicam, eiusdem celebrationem impedit, eamdemque civilis processus necessitatibus, poenali subiecit sanctione. Principia christianismi potissima, nec non elementariae iuris naturalis notiones respuendae forent, ut affirmari queat, matrimonium esse status creationem, et nihil aliud quam ignobilem contractum et sociale consortium, omnino civile. Connubialis unio humanum opus aut excogitatum haud est: ipse Deus, supremus)naturae artifex ab exordio, per istam ordinavit unionem tum generis humani propagationem, tum familiae constitutionem ; [atque in lege gratiae ad sacramenti dignitatem

del genere umano e la costituzione della famiglia: e nella legge di grazia, la volle di più nobilitare con imprimerle il divino suggello del Sacramento. Ondechè il matrimonio per giure cristiano, in quanto concerne la sostanza e santità del vincolo, è un atto essenzialmente sacro e religioso, il cui ordinamento naturalmente appartiene alla potestà religiosa, non per delegazione dello Stato, o per assenso di Principi, ma per mandato del divin Fondatore del Cristianesimo e Autore dei Sacramenti.

Voi ben sapete peraltro, o Venerabili Fratelli, come per coonestare le intrusioni del potere civile nella legislazione cristiana del matrimonio, pongasi in campo, qual portato del moderno progresso, il concetto della dissociazione del contratto dal Sacramento; sicché consideratolo isolatamente come contratto, lo si vuole in tutto assoggettare alla signoria dello Stato, lasciando alla Chiesa la sola ingerenza di una rituale benedizione. Ad accreditar poi simile teoria si ricorre all'autorità di codici stranieri, e al fatto di qualche nazione cattolica, presso cui il matrimonio è oggidì governato da una legislazione al tutto civile e laicale.

Ma checché dicano giuristi acattolici o ligii all'autocrazia dello Stato, egli è certo che la coscienza di quanti sono sinceramente

elevans, eamdem nobiliorem reddidit. Quamobrem christiano iure matrimonium, quoad substantiam et vinculi sanctitatem, actus est essentialiter sacer et religiosus, cuius moderamen, suapte natura ad religiosam pertinet potestatem, minime per delegationem Status, aut per regum assensum, sed ex mandato divini Fundatoris Cliristianismi et Sacramentorum Auctoris.

Vos certe non latet, Venerabiles Fratres, quomodo ad honestandam civilis potestatis immissionem in christiana matrimonii legislatione, ceu moderni progressus inventum, adducatur contractus a sacramento resolutionis conceptum,' ita ut, divistili habito pro contractu, subiici Status dict ioni idem praesumitur, Ecclesiae solummodo ritualis benedictionis opus relinquendo. Ad vim theoriae huic comparandam, praesto sunt et exterorum codicum auctoritas, et factum alicuius catholicae nationis, penes quam matrimonium lex civilis et laica prorsus moderatur.

Verumtamen quidquid iurisperiti acatholici, vel status autocratiac addicti referant,pro certo habetur, numquam vere catholicorum conscientiam excipere huiusmodi posse doctrinam, ceu christianae legislationis de matrimonio fundamentum ; eo quod dogmatico errori innitatur, pluries ab Ecclesia damnato, utpote qui

cattolici non può accogliere questa dottrina come base d'una legislazione cristiana sul matrimonio, per la ragione- che fondasi sopra un errore dommatico più volte condannato dalla Chiesa, quale è quello di ridurre il Sacramento ad una estrinseca ceremonia e alla condizione di un semplice rito; dottrina che sovverte 1' essenziale concetto del matrimonio cristiano, nel quale il vincolo connubiale santificato dalla religione, s'identifica col Sacramento e costituisce inseparabilmente con esso un solo soggetto ed una sola realità. Perlocchè dissacrare il connubio in mezzo ad una società cristiana vai quanto degradarlo, fare onta alla fede religiosa dei sudditi, ed ordire un funesto inganno alle loro coscienze, essendoché la sola legalità dell'atto civile senza il Sacramento non valga, nè possa valere, ad onestare le loro unioni e felicitare le loro famiglie. — Nè monta l'esempio di quelle nazioni cattoliche che travagliate già profondamente da fiere lotte e da sconvolgimenti sociali, si videro astrette a subire una riforma di tal tempra, o ispirata da dottrine ed influenze eterodosse o stabilita dalla prepotenza degl' imperanti; la quale riforma peraltro, oltr' essere stata ivi feconda di amarissimi frutti, non ebbe mai pacifico possesso, ma fu constantemente disapprovata dalla coscienza degli onesti cattolici e dal legittimo magistero della Chiesa.

ad externam caeremoniam, et ad meri ritus conditionem sacramentum redigat : doctrina istaec christiani matrimonii essentiae conceptum subvertit, in quo connubiale ligamen, religione sanctificatum, una fit res cum sacramento, et cum eo unum individuum constituit subiectum, et unicam substantiam. Quamobrem in christiana societate connubium profanare, idem est ac illud de gradu deiicere, fidei subiectorum religiosae iniuriam inferre, atque exitiosas eorumdem conscientiae intexere insidias, eoquod sola civilis actus legalitas nec sufficit, nec sufficere potest ad honestándoos eorum uniones, et felices reddendas eorum familias. Neque catholicarum nationum prodest exemplum, quae diris funditus agitatae ludis motibusque socialibus, talem subire reformationem coactae fuere, quam vel inspiraverunt doctrinae et opera heterodoxorum, aut indidit imperantium vis; quae tamen reformatio praeter quam quod uberrimos dederit amaritudinis fructus, numquam pacifica usa est possessione, sed incessanter reprobata fuit per proborum catholicorum conscientiam, nec non per legitimum Ecclesiae magisterium.

E qui mette bene notare quanto immeritamente viene incolpata la Chiesa di voler esercitare un'azione invasiva in fatto di legislazione matrimoniale a danno, come dicono, delle prerogative dello Stato e della politica autorità. La Chiesa interviene a tutelare solamente ciò che è sotto l'impero del gius divino, e che a lei inalienabilmente fu commesso cioè la santità del vincolo e le religiose attinenze che gli sono proprie. — Niuno poi contende allo Stato quelle parti che possono competergli per ordinare temporalmente il matrimonio al ben comune, e per regolarne secondo giustizia gli effetti civili. Ma non così quando esso, entrando nel santuario della religione e della coscienza, si fa arbitro e riformatore delle intime attinènze d'un vincolo augusto che Iddio da se stesso ordinò, e che le potestà del secolo, come non possono annodare così non possono sciogliere nè immutare giammai.

Laonde ben comprendete, o Venerabili Fratelli, qual giudizio può farsi di uno Stato cattolico che, messi da banda i santi principii e le sapienti discipline del giure cristiano sul matrimonio, si pone nel triste impegno di creare una moralità connubiale tutta sua, d'indole affatto umana, sotto forme e guarentigie meramente forensi; e di poi per quanto è da lui, coattivamente la impone alle

Et hic opportune notandum venit, quam indebite accusetur Ecclesia de invasione quoad leges matrimoniales in discrimen iurium Status atque politicae auctoritatis. Ecclesia intervenit solummodo, ut quod in divini iuris imperio est, quodque sibi ratione immutabili commissum fuit, integrum servet, nempe vinculi sanctitatem, relationesque religiosas, quae illius sunt propriae. Nemo autem statui contendit quod eidem competat, ut matrimonium in bonum commune temporaliter ordinetur, et ut illius civiles effectus ad iustitiae normam componantur. Verumtamen haud ita sese res habent quum Status, religionis atque conscientiae sanctuarium ingrediendo, arbitrum atque reformatorem sese constituit relationum intimar um vinculi augusti, quod Deus ipse ordinavit; quodque saeculi potestates ceu ligare nequeunt, sic resolvere aut immutare numquam possunt.

Hinc, Venerabiles Fratres, probe nostis quomodo iudicandus sit Catholicus Status, qui quoad matrimonium, christiani iuris posthabitis sacris principiis, sapientibusque disciplinis, tristem subire cogitur necessitatem creandi ccnnubialem moralitatem propriam , humanam prorsus praeseferantem indolem, sub forma atque tutela mere forensi ; deinde, quantum in eo est, subditorum

coscienze dei sudditi, sostituendola a quella religiosa e sacramentale, senza la quale il coniugio fra cristiani non può essere nè lecito, nè onorato, nè stabile. Vi confessiamo, o Venerabili Fratelli, che non poco Ci accuora il vedere che questa è la sorte preparata dagli odierni reggitori alla Cattolica Italia, e che in questa Metropoli stessa del Cattolicismo si va ora maturando l'ingiurioso e infausto disegno.

Riguardato difatti in sè stesso e nelle sue conseguenze un tale disegno, pur troppo s'appalesa ingiurioso ed infausto sia alla religione e al Sacerdozio, sia alla libertà delle coscienze ed alla pubblica morale. Imperocché lo Stato invadendo audacemente il campo religioso, e disponendo di materia non sua, tien conto del Sacramento solamente., per vincolarne l'esercizio, e sottoporlo all'impero del Codice e alle esigenze d'un formalismo forense. Anzi dal Sacramento trae un titolo di reità per colpire il sacro Ministro e i contraenti con pene pecuniarie ed afflittive ; riguarda come illegittima e di niun valore, quantunque benedetta da Dio, la unione sacramentale, se non è preceduta dalla formalità civile ; volge ingiustamente a colpa della Chiesa e del Clero ciò che è effetto naturale dell' istituzione e delle religiose convinzioni del popolo italiano,

conscientiis eam coacte imponit, eamdemque sufficit in locum religiosae atque sacramentalis, sine qua connubium inter christianos nec licitum, neque honestum, neque stabile esse potest. Fatemur, Venerabiles Fratres, acri Nos angl moerore, cum prospicimus talem esse sortem quae catholicae Italiae per nuperrimos paratur moderatores, incoeptumque iniuriosum atque infaustum confici hac in ipsa catholicae religionis Metropoli.

Si enim huiusmodi consilium in seipso aut in suis effectibus, respiciatur, iniuriosum atque infaustum sese exhibet, tum religioni atque sacerdotio, tum conscientiae libertati atque publicis moribus. Etenim quum audacter religiosam messem occupet status et non propriam tractet materiam, ideo sacramenti rationem tantum habet ut eius exercitium vinculis alliget', subiiciatque imperio Codicis, formularumcpue forensium necessitatibus. Quinimo reitatis titulum ex Sacramento eruit, ut poenis pecuniariis et molestis sacrum ministrum et contrahentes opprimat ; ceu illegitimam nulliusque valoris, etsi a Deo benedictam, sacramentalem habet unionem, nisi civilis formula praecedat ; Ecclesiae et Clero culpae iniuste tribuit id, quod est naturalis effectus institutionis atque religiosae fidei Italiae populorum ; quod nempe minus frequentes

I' infrequenza cioè delle civili celebrazioni e la noncuranza del legale procedimento. E per non dire altro, impedisce al sacro Ministro, anche quando il dovere glielo impone, di provvedere prontamente ed opportunamente in supremi frangenti con la sacramentale celebrazione alla riconciliazione di angustiate coscienze, ed alla pace e all' onore compromesso delle famiglie. — E in riguardo poi ai sudditi, vincola indebitamente la loro fede e libertà religiosa col divieto di usare al Sacramento se non dipendentemente dallo Stato ; impone alle loro coscienze pel coniugale consorzio e per la creazione della famiglia la sola moralità del Codice, che innanzi a Dio e alla religione non li giustifica ; e nel medesimo tempo lascia libero il vizioso concubinato, sicché possa impunemente dilatarsi e signoreggiare in mezzo al civile consorzio (come dimostrano le statistiche), eludendo i doveri cristiani e le prescrizioni stesse del Codice : e quel che è sommamente periglioso, mette in mano un'arma legale ad uomini frodoienti per tradire la coscienza di timorate fanciulle e di onesti genitori con rifiutarsi dopo l'atto civile alla religiosa celebrazione.

Dal che, o Venerabili Fratelli, sorge naturale il dubbio, che T odierna riforma contro il matrimonio religioso sia dettata , più che da sentimenti di ordine e di rettitudine sociale, dal proposito

sint civiles celebrationes, et quod legalis processus parvipendatur. Atque ut alia praetereamus, impedit sacrum ministrum, etiam cum debitum urget, quominus prompte et opportune consulat, in supremis momentis, per sacramentalem celebrationem tum conscientiarum tranquillitati, tum quieti atque agitatur um familiarum decori in discrimen adducto. Et quoad subditos indebite vinculis alligat eorum fidem atque religiosam libertatem, impediendo quominus ad Sacramentum accedant, nisi dependenter a Statu ; conscientiis eorumdem, quoad coniugale consortium et familiae generationem, solam Codicis imponit moralitatem, qua coram Deo et Religione haud iustificantur ; atque eodem tempore scelesto concubinatui fraenum solvit, ita ut impune sese extenderle queat, atque in medio civilis societatis dominari, ceu per publica documenta evincitur, officia eludendo christiana, iussaque ipsa Codicis ; et quod periculi plenum est, dolosis hominibus legale porrigit argumentum, ad piarum puellarum honestorumque parentum conscientiam prodendam , quatenus post civilem actum, celebrationem religiosam conficere renuant.

Ex quibus rebus, Venerabiles Fratres, naturale exurgit dubium, actualem, adversus religiosum matrimonium, reformationem exco-

di recare nuove tribolazioni alla Chiesa ed al Clero, e di accrescere incentivi di perversione al popolo italiano. E il dubbio pur troppo si avvalora, se si osservi come la detta riforma vada a colpire di maggior pena il sacro Ministro, che non i principali trasgressori, lasciando pure a questi uno scampo per esimersi, entro un termine, dall'azione penale, ma non così al sacro Ministro: e se inoltre si ponga mente agli ignobili commenti e alle irreligiose declamazioni, onde si volle innanzi al pubblico accreditare la riforma stessa, non senza offesa e cordoglio d' ogni cuore cattolico. Poiché si osò dire senza ambagi - Che la morale sociale non è la morale religiosa, ed 11 legislatore civile non deve farla da moralista ; Che lo Stato non guarda a Sacramenti, nè si perita di punire anche un Sacramento per sostenere le sue istituzioni : Che la presente riforma è una rappresaglia contro la Chiesa, perchè condanna come iniqua la legge civile che disconosce il carattere religioso del Sacramento : Che il Sacramento del matrimonio è una unione simulata, è un concubinato che offende la legge sociale. - Voi ben vedete, o Venerabili Fratelli, dopo siffatte manifestazioni, da quali principii è ispirata, ed a qual termine intenda la proposta riforma !

gitatam fuisse mitius a sensu ordinis atque socialis rectitudinis, quam a proposito novas afferendi Ecclesiae et Clero aerumnas, atque perversionis occasiones augendi populis Italiae. Et re quidem vera dubium roboratur, si observetur, quomodo huiusmodi reformatio maiori plectatur poena sacrum Ministrum, quam delinquentes primarios , effugium istis relinquendo ad vitandam, infra statutum tempus, actionem poenalem, non ita vero pro sacro Ministro ; et si praeterea ignobiles perpendantur notae, atque impiae declamationes, quibus coram populo ipsa extollitur reformatio, maxima cum offensione et moerore cuiuslibet catholici. Etenim absque ulla ambage dicere ausum est-, moralitatem socialem haud esse moralitatem religiosam ; et civilem legislatorem haud obligari ad se gerendum uti moralis disciplinae professor ; statum haud sacramenta prospicere, nec formidare, ad suas protuendas institutiones, poena prosequi etiam sacramentum; praesentem reformationem esse clarigationem adversus Ecclesiam, quae ut iniquam damnat legem civilem, a qua character Sacramenti religiosus adimitur ; Sacramentum matrimonii simulatam esse unionem, atque concubinatum, a quo lex socialis laeditur. Vos probe nostis ex talibus indiciis, Venerabiles Fratres, quibus inspirata sit principiis, et quonam tendat proposita reformatio.

Preghiamo perciò di tutto cuore l'Altissimo che Ci risparmi l'angoscia di vedere spargere nella vigna evangelica questa nuova semenza, la quale non può recare che frutti perniciosi alla fede ed alla domestica e pubblica morale, e sarà pure una sorgente di nuove offensioni e violenze a danno dei sacri Ministri. — In pari tempo non desistiamo, o Venerabili Fratelli, di premunire i fedeli con opportune esortazioni sulla grande verità cattolica, che l'origine e santificazione delle nozze è da Dio, e che fuori delle forme da Dio e dalla Chiesa stabilite non v'è onestà nè santità di vincolo, nè grazia di Sacramento. — Ad ismentire poi le speciose accuse che oggi si vanno lanciando contro la Chiesa ed il Clero, facendoli credere sistematicamente ostili a quelli ordinamenti che regolano il matrimonio nelle sue civili attinenze, non abbiamo che a ricordare le sapienti istruzioni con cui la Chiesa stessa, posta in salvo l'integrità del domma e la dignità del Sacramento, lascia che i fedeli, di fronte a siffatte legislazioni, fruiscano dei sociali vantaggi che da quelle discendono. Queste istruzioni Voi ben le conoscete, o Venerabili Fratelli, da moltissimi atti della Sede Apostolica, e segnatamente dal Breve di Benedetto XIV ai Vescovi di Olanda *Redditae*

Ex intimo ergo cordis affectu Deum precemur, ut concedere dignetur ne dolentes in vinea Evangelica, novum diffuridere semen prospicere debeamus, quod afferre nequit nisi fructus fidei moribusque tum domesticis tum publicis exitiosos, novarumque offensionum atque violentiarum fons erit in sacrorum Ministrorum discrimen. Neque desinamus insimul, Venerabiles Fratres, a praemittendis fidelibus, opportunis exhortationibus quoad magnam catholicam veritatem ; „idest originem et sanctificationem nuptiarum a Deo esse, et praeter formas a Deo et ab Ecclesia praestitutas, haud esse honestatem neque vinculi sanctitatem, neque sacramenti gratiam. Ad mendacii rcdarguendas, quae nunc in Ecclesiam ct in Clerum lacu tant ur, speciosas incu sationes , quibus fit ut constanti ratione hostiles creduntur ordinibus illis qui matrimonium, quoad civiles relationes moderantur, nil aliud Nobis agendum est, quam ad memoriam revocare sapientes instructiones, quibus Ecclesia ipsa, salva manente dogmatis integritate, ac Sacramenti dignitate, sinit ut fideles, coram huiusmodi legibus, fruantur socialibus commodis, quae ab eisdem promanant.

Instructiones hae Vobis notae sunt, Venerabiles Fratres, per complurima Apostolicae Sedis acta, ac singillatim per Breve Be-

sunt, del 17 Settembre 1746 ; dal Breve di Pio VI al Vescovo di Luçon del 28 Maggio 1793-, dall'Enciclica di Pio VII all'Episcopato francese del 17 Febbraio 1806 ; e ai giorni nòstri dalla generale Istruzione della s. Penitenzieria ai Vescovi d'Italia del 15 Gennaio 1866.

Quanto vi abbiamo esposto, o Venerabili Fratelli, potrebbe certo valere ad illuminare le menti e a scongiurare il temuto pericolo. — Che se ciò malgrado la malvagità degli uomini Ci astringesse a vedere con queste ed altre perniciose riforme sempre più compromesso il Sacramento, Noi con Voi ne saremmo per fermo profondamente addolorati : ma dall' invitto esempio degli Apostoli e dei Nostri Predecessori trarremmo le norme per tutelare maisempre, secondo il divino mandato, la santa causa del matrimonio cristiano, e la salute spirituale dei fedeli.

Intanto a pegno della Nostra particolare benevolenza a Voi, Venerabili Fratelli, a tutto il Clero e popolo alle vostre cure affidato impartiamo con effusione di cuore l'Apostolica Benedizione.

Roma dal Vaticano, il giorno di Pentecoste, 1 Giugno 1879.

nedicti XIV ad Episcopos Hollandiae Redditae sunt *diei 17 Septembris 1746 ; per Breve Pii VI ad Episcopum Lucionensem diei 28 Maii 1793; per Encyclicam Pii VII ad Episcopatum Gallicum diei 17 Februarii 1809 ; ct diebus nostris per generalem Instructionem s. Poenitentiariae ad Episcopos Italiae diei 15 Ianuarii 1866* (1).

Quidquid per Nos Vobis expositum est, Venerabiles Fratres, certe sufficere posset ad mentes illustrandas, et ad praevisum periculum removendum. Si hoc non obstante, improbitas hominum Nos prospicere cogeret sacramentum eo magis in discrimen obcluctum, per istas, aut alias informationes, ingens Nos et Vos pro certo dolor teneret ; ast ex invicto Apostolorum ct Nostrorum Praedecessorum exemplo normas eruere sciremus ad protuendam in aevum, iuxta divinum mandatum, sanctam matrimonii causam, salutemque fidelium spiritualem.

In pignus singularis dilectionis Nostrae, Venerabiles Fratres, Vobis, Clero populoque vestris curis credito, peramanter Apostolicam Benedictionem impertimus.

Romae ex Aedibus Vaticanis, die Pentecostes, 1 Iunii 1879.

(1) Instructio haec relata fuit Vol. I, pag. 508 harum epliem.

ALLOCUTIO

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI LEONIS XIII AD CATHOLICARUM EPHEMERIDUM REPRAESENTANTES

Ingenti sane laetitia suavique animi iucunditate hodie perfundimur ex conspectu frequentiaque vestra, filii dilectissimi, qui egregii viri, domus Nostrae Antistitis, votis et desideriis obsequentes, ex omnibus terrae plagis huc convenistis, ut vestro et omnium catholicarum ephemeridum scriptorum nomine, fidem et amorem, quem animo fovetis, Nobis secundum Pontificatus annum auspicantibus palam obtestaremini. Plenum siquidem, quod modo solemniter verbis et factis professi estis, animorum obsequium et propensissima in Petri Cathedram voluntas, ardens religionis studium, et generosa virtus, qua veritatis et iustitiae iura tuenda suscepistis , vos Nobis exhibent veluti lectissimam militum aciem, belli peritam, ad pugnandum instructam, et ad ducis imperium ac nutum paratam vel inter confertissimos hostes convolare, vitamque profundere.

Atque eo vel magis laetamur, quod hisce auxiliis et strenuis huius generis defensoribus tempus egere sentimus. Parta enim effreni illa quidquid libuerit in vulgus edendi libertate, quam verius licentiam dixeris, homines novarum rerum studiosi infinitam prope ephemeridum multitudinem statim disseminanda curaverunt, quae veri rectique principia impugnare aut in dubium adducere, Christi Ecclesiam calumniis impetere et in invidiam vocare, et perniciosissimas doctrinas mentibus persuadere solemne haberent.

Mature enim intellexerunt quantum utilitatis et commodi ad inita consilia perficienda capere possent ex quotidiana edi- on'e ephemeridum, quae errorum veneno sensim et paullàtirn animos legentium inficerent, et pravorum appetituum fomentis sensuumque illecebris corda corrumperent. — Haec autem omnia adeo feliciter iuxta eorum vota cesserunt, ut a vero

non admodum videatur abesse quisquis malorum colluviem et miserrimam, ad quam de/enimus, rerum temporumque conditionem in ephemeridum vitium magna ex parte refundat.

Quapropter cum modo, ex more qui universaliter invaluit, edendarum ephemeridum sit veluti inducta necessitas, catholicis scriptoribus in id maxime adlaborandum est, ut in civilis societatis medelam et Ecclesiae praesidium vertant, quod in utriusque perniciem ab hostibus usurpatur. Quamvis enim catholici scriptores iis artibus et lenociniis uti non possint, quibus adversarii frequenter utuntur, eos tamen facile possunt aequare scribendi varietate ac elegantia et diligenti recentiorum factorum narratione; imo et vincere, utilium rerum notitia, maxime autem veritate, quam animus naturaliter appetit, et cuius tanta est vis, praestantia et pulchritudo, ut cum menti apparuerit, facile vel ab invito assensum extorqueat. — Ad optatum autem exitum plurimum conferet gravis et temperans dicendi ratio, quae nimirum neque nimia aut intempestiva sermonis acerbitate legentium animos offendat, neque partium studio, aut privatorum commodis, communi bono posthabito deserviat. — Illud autem prae ceteris curandum vobis esse intelligimus, ut, sicut Apostolus monet, *idipsum dicatis omnes et non sint in vobis schismata; sitis autem perfecti in eodem sensu et in eadem sententia* (1) catholicae Ecclesiae doctrinis et placitis firmo animorum assensu adhaerentes.

Huius autem concordiae necessitas vel ex eo maior apparet quod inter ipsos viros, qui catholicis accensentur, non desunt modo qui publicas etiam gravissimi momenti controversias, ipsam Apostolicae Sedis conditionem respicientes, proprio arbitrio dirimendas et definiendas assumunt, et aliter sentire videntur, quam Romani Pontificis dignitas et libertas patiatur.— Interest idcirco quam maxime, ne qua errandi relinquatur occasio, rursus in catholicorum mentem reducere, supremam Ecclesiae potestatem, quae Petro eiusque Successoribus divinitus collata est, ut universam Christi familiam in

(1) I Cor. I. 10.

fide contineret et ad aeternam caelestis regni beatitudinem adduceret, ex divina ipsius Christi institutione, plenissimam sibi libertatem vindicare: ad hanc autem potestatem libere toto orbe exercendam providissimo Dei consilio factum esse ut, post periculosa primae aetatis discrimina, civilis principatus Romanae Ecclesiae adiiceretur, eidemque longo saeculorum tractu, inter infinitas rerum vicissitudines regnorumque ruinas conservaretur. — Hac autem ratione, sane gravissima, non regni ambitu, ut saepius ediximus, non dominandi cupiditate permoti, Romani Pontifices quoties civilem hunc principatum turbari et violari senserunt, Apostolici muneris esse putarunt sacra Romanae Ecclesiae iura sarta tecta servare et pro viribus tueri: Nosque ipsi, Praedecessorum Nostrorum exempla secuti, haec eadem iura asserere et vindicare non praetermisimus, neque unquam praetermittemus.

Quaproter vos, filii dilectissimi, qui Petri Cathedrae maxime addicti ad Sedis Apostolicae causam defendendam paratissimos vos exhibetis, unanimes et voce alacres, ac scriptis sacri imperii necessitatem ad liberum spiritualis potestatis exercitium propugnare ne desinatis; atque historia duce ostendite, illud imperium tam legitimo iure fuisse constitutum ac perdurasse, ut aliud in humanis rebus maius vel aequale nemo praetendat.

Si quis autem, ut vobis multorum invidiam conciliet, civilem Ecclesiae Romanae principatum cum Italorum fortuna et regnorum prosperitate componi non posse dictitaverit, contra obiicite, nihil a Romanis Pontificibus si imperio potiantur, nil a Catholica Ecclesia, si libertate fruatur, populorum saluti et incolumitati esse timendum. Non enim Ecclesia seditiosas commovet turbas, sed continet potius et componit; non simultates aut odia fovet, sed caritate restinguit; non imperandi libidinem aut superbiam acuit , sed potius supremi iudicii severitate et caelestis Regis temperat exemplo; non civilis societatis iura invadit, sed firmat; non regnorum dominium affectât, sed Apostolici magisterii munere sibi divinitus demandato religiose perfungens, ea principia integra servat,

quibus omnis ordo nititur, et ex quibus pax, honestas et omnis civilis cultus efflorescit.

Ad ítalos autem quod attinet, praeteritorum temporum monumenta loquuntur. Romanae Ecclesiae Pastores de alma hac Urbe et de Italorum rebus esse optime méritos; simulque testantur nobile praecipuumque decus, quo Roma fulget, a catholica religione esse profectum: Roma namque *per sacram B. Petri Sedem caput orbis effecta* * ut S. Leo M. aiebat, *latius praesidet religione divina** *quam dominatione terrena* (1). Addite, quod omnes norunt, Romanos Pontifices litteris ac scientiis fovendis maximas curas semper impendisse; bonas artes "m suam recepisse tutelam; aequo paternoque imperio subiectos sibi populos fortunasse. — Dicite tandem publicas Italiae res neque prosperitate florere, neque diuturna tranquillitate posse consistere, nisi Romanae Sedis dignitati et summi Pontificis libertati, prout omnia iura postulant, fuerit consultum.

Haec atque his similia, quibus religiosae et civilis societatis bono prospicitur, per vestras ephemerides in vulgos spargere et rationum momentis communire satagite: omnibus unus sit amor, una mens, Ecclesiae causam defendere et Romani Pontificatus iura propugnare. — Pro iustitia, pro religione, pro Ecclesiae libertate pugnantes multa profecto molestiarum ac laborum seges, aspera multa toleranda vos manent: cavete ne animum despondeatis, facere enim et pati fortia christianum est. Aderit rite certantibus Deus, copiosa caelestium munerum praesidia deferens.

Haec autem ut uberiora in dies vobis obveniant, Apostolicam benedictionem, Nostrae in vos benevolentiae testem, omnibus et singulis catholicarum ephemeridum scriptoribus, intimo cordis affectu impertimus.

Benedictio etc.

(1) Serm. I in Nat. ss. Petri et Pauli.

EX S. CONGREGATIONE CONCILII

ELECTIONIS ET REMOTIONIS

Die 15 Iunii Í878

COMPENDIUM FACTI. Ad Statutorum tramites Sodales Confraternitatis B. M. V- a charitate Dioecesis M....die 16 Iulii anni 1876 ut novorum officialium electionem peragerent , more solito, convenerunt. Quatuor vero ex congregatis voce activa atque passiva pro illa vice a Gubernatore privati fuerunt, eo quod non interfuissent processioni in die festivitatis B. M. V. titularis sodalitii, ferentibus statutis ab Episcopo confirmatis die 9 Iulii 1789 ut sodales a dicta supplicatione sine iusta causa abstinentes, per unius anni spatium voce activa atque passiva priventur. In tali rerum statu, facta electione, maiora numero suffragia retulit Franciscus B... ac gubernator renunciatio fuit. Insuper quatuor Sodalitii curatores electi fuerunt.

Id aegre ferentes quatuor confratres, qui utraque voce fuerant orbati, quibus et alter sodalis sese adiunxit, ad Curiam Episcopalem confugerunt ac Praesuli nonnullos abusus in dicto Sodalitio inductos aperuerunt, medelam iisdem expostulantes tum admittendo novos confratres sine scrutinio, tum infirmando factam officialium electionem, no vosque sufficiendi).

His adductus Episcopus Gubernatori Sodalitii epistolium conscripsit, ut auditis confratribus referret super expositis, ac statuta transmitteret. Ex responsione plura detegisse scribebat Episcopus quae haud leve dedecus illis afferebant, qui de iisdem accusabantur , ac proinde sui esse muneris duxit, destitutis nuper electis, novum Gubernatorum, novos officiales deputare, novosque confratres, sine scrutinio admittere, quod revera perfecit decreto diei 25 Septembris 1876 sequentis tenoris. « Attentis querelis et praetentionibus hinc inde de-

» ductis, quarum nonnullae altiore indigent consideratione et » serio examine, ne ulterius careat Congregatio officialibus pro » fungendo munere Gubernatori*, Secretarii ac Procuratorum » sibi inhaerentium, attentis circumstantiis omnibus in casu » occurrentibus, absque ullo praeiudicio partium, eligimus et » nominamus hoc interim cum omnibus iuribus etemolumentis » cumque omnibus facultatibus opportunis et necessariis N. N. » ac si fuissent ordinario modo recepti ac conscripti. »

Officiales electi die 16 Iulii hoc decreto perculsi ad s. Congregationem Concilii nomine Confraternitatis recursum habuerunt expostulantes ut relatum Episcopi decretum irritum faceret.

Rogatus Episcopus super narratis , retulit confraternitatem aravi fidelium cum scandalo , more veluti hereditario regi et gubernari a parentibus et consanguineis Francisci B..... qui secreto administrationem gerebant. Plura insuper narrabat, ex quibus apparebat familiam electi Gubernatoris a multis iam annis de Confraternitatis bonis ita disponere, ut haud parva compendia sibi suisque consanguineis compararet vel in locatione fundorum, vel in erogandis pecuniae summis, ac in pluribus aliis exercendis negotiis, quae facile administratores pravae conscientiae in suam utilitatem cum gravi causae piae detrimento convertere possunt. Concludebat Episcopus praefatum decretum adeo acceptum cessisse in sua civitate ; ut gratulationes ab omni ordine civium sibi factae fuerint, quapropter reiiciendam esse oratorum instantiam, eo vel magis quod Episcopus approbando Statuta confraternitatis sibi suisque successoribus ius reservavit eadem moderandi, augendi, minuendi vel etiam abrogandi. Tandem observabat recurrentes mandatum appellandi ad s. Sedem ab Episcopi decreto noa habuisse. Hisce habitis quaestio dirimenda remissa plenariis s. Congregationis comitiis, atque hinc inde electis defensoribus disputata fuit sub dubii formula in fine huius compendii proposita.

disceptatio g}uopiJCI*.

DEFENSIO OFFICIALIUM. Qui confraternitatis nomine agebat tiifariam suam allegationem divisit. In prima vindicare conabatur legitimitatem electionis diei 16 Iulii 1876. Obser-

vabat Orator indubii iuris esse electionem officialium libere ad confratres spectare *Durand, decis. 29i n. 35. Monacell. form. legal, pract. tit. 6 n. 24 tom. 1* ac ut electio omnino libera et legitima dici possit requiri. 1. Ut intimatio praecedat : 2. Ut consodales de more coadunati electionem peragant per secreta suffragia *De Luca Miscel. disc. 4 n. 25.* 3. Ut maioritas suffragiorum in electis concurrat, habito respectu tantum ad interessentes : maior enim pars universitatis, collegii, seu capituli constituitur per praesentes, nulla habita ratione absentium *Monace.ll. op. cit. p. 1. tit. 6. in adnot. ad form. 11 n. 22, Rota cor. Baratto decis. 573 n. 22.* nam tota potestas manet in iis qui venerunt *Antonelli de Loco Legal. Lib. 2. cap. 5. et 6.* Cum autem haec omnia adamussim servata fuerint in electione diei 16 iulii, de eius legitimitate minime posse dubitari concludebat.

Factam electionem insuper maiorem vim acquirere subdebat ex eo quod statutis et praxi Confraternitatis maxime consona fuerit. Statuta enim praescribunt,- ut pro electione gubernatoris, officiales in privato conventu coadunati tres eligant confratres, atque dein omnibus proponant, ut unus ex his tribus gubernator seligatur. Hanc formam, anno 1788 inductam ac continuo adhibitam, etiam in electione 16 Iulii servatam fuisse evincebat tum ex libris consultationum confraternitatis, tum ex testimonio deputati ecclesiastici, qui iureiurando testatus est « *electionem officialium . . . . . legitime factam fuisse atque ad tramites regularum et Statutorum Confraternitatis.* »

Hinc ad secundam suae defensionis partem transvolans orator contendebat Decretum Episcopi diei 25 Septembris 1876 nullum fuisse. Scilicet advertebat Tridentinum Concilium *Cap. 8 et 9 Sess. 22 De Ref.* Episcopis nullam aliam tribuere facultatem in Confraternitates , quam easdem visitandi exigendique singulis annis redditionem rationis de administratione bonorum; atque ideo Episcopum non posse neque sese ingerere in administrationem iuxta resolutionem S. C. EE. et R a . in *Castellaneten. 11 Novembris 1604;* neque impedire

Confraternitates quominus extraordinarias faciant expensas summam scutatorum viginti excedentes sine sua licentias. C.C. *Urhinaten. 16 Martii 1663,* neque prohibere vel restringere earum exercitia S. C. EE. et RR. *Ferrarien. 12 Ianuarii 1582;* aut prohibere ne congregentur ubi et quoties eis magis placuerit S. C. EE. et RR. *Nullius Putiniani 21 Augusti 1584.* Cum igitur, ex Concilio Tridentino et ex declarationibus Sacrarum Congregationum aperte dignoscatur , Episcopos super Confraternitates nihil aliud posse quam illas visitare atque redditionem rationis de bonorum administratione exigere, deducebat facultatem ipsis non esse removendi electos, atque novos destinandi rectores, proindeque decretum diei 25 Septembris nullum esse.

Neque obstare quod Episcopus , addebat defensor , possit vel per se, vel per suos delegatos assistere Sodalitii congregationibus, ac officialium electioni, nam non potest tamen contra Statuta vel consuetudines vel praxim novitates inducere S. C. EE. et RR. in *Ragusina 1 Aprilis 1596* et in *Cosentina 14 Iulii 1600 ;* electos autem rectores abrogare, alios creare, consodales absque confratrum suffragio inscribere, idem est ac novitates inducere contra Statuta et laudabiles confraternitatis consuetudines. Et si semper multo magis in casu ab his Episcopus abstinere debebat quia sodalitium per Breve Summi Pontificis Clementis VIII, confirmatum a Paulo V erectum fuit.

Observabat insuper ex *cap. Concertationis De appell, in VI* decem dierum spatium concedi a momento habitae notitiae ad appellationem interponendam, quibus inutiliter elapsis aditus appellandi minime pateat. Iamvero in casu quinque consodalem recursus interpositus fuit elapsis iam viginti diebus; unde ab Episcopo attendi nequibat. Imo etiam ex parte Episcopi in modo procedendi peccatum est, cum nullis praemissis monitionibus officiales electos deleverit, ac inconsulta congregatione confraternitatis, novos adiunxerit. Ex quibus clariorem luce meridiana scatere asserebat nullitatem decreti Episcopalis prout a S. C. Concilii resolutum fuit in una *Bal-*

neoregien. Elect. Mum. 16 Sept. 1709 in qua proposito secundo dubio - *An sint reintegrandi confratres ultimo loco deleti ab Episcopo et respective delendi novi confratres ab Episcopo electi* responsum fuit \ *Affirmativ e.*

Ulterius progrediens propugnabat Defensor officiales sodalitii sine gravi causa ab Episcopo removeri non posse, teste Monacellio *(Formul, legal, tom. 1. tit. 11 for. 14 n. 9),* ob grave damnum in famam et honorem destituti obveniens; in casu vero absque ulla causa decretum episcopale latum fuisse.

Et revera iusta causa esse non potuit, quod aliqui voce activa et passiva privati sint nam haec poena decreta reperitur a sodalitii Statutis ab Episcopo solemniter confirmatis.

Neque opponi posse nullitatem electionis, tum quia nonnulli inter sodales affines essent gubernatoris, tum quia asserebatur eumdem tricas instituisse, ut in gubernatorem iterum eligeretur ; nam quoad primum explorati iuris esse, fratres etiam germanos posse suffragium ferre, *Monacali. op. cit. p. 2 tit. 14 ad form. 8 n. 3 et seq.* imo et filium pro patre, et hunc pro filio, in iis enim quae iuris pubblici sunt non attenditur neque patria neque sanguinis coniunctio cum praesumatur, quemque moveri potius bono universitatis quam sanguinis affectione *Barbosa De potest. Episc. Alleg. 72 n. 93. Rota in Firmana Capellaniae 1 Iulii 1668;* quibus consona sodalitii Statuta dicebat *omnibus consodalibus professis in congregationibus activam vocem concedentia.*

Quoad tricas vero exercitas per gubernatorem eas omnino falsas esse sustinebat, tum ex testimonio deputati ecclesiastici, qui asserebat electionem peractam fuisse servatis regulis et Statutis confraternitatis; tum ex ephemeridibus catholicis quae una voce accusationes in 'gubernatorem latas refellebant ; tum demum ex testimonio honestissimorum virorum , ex laico et ecclesiastico coetu, qui de religione et spectata probitate officialium publicam fidem facere minime dubitarunt.

Ex quibus omnibus, cum apertum esset, Episcopum potestatem minime habere removendi electos officiales , atque in casu pateret, nullas causas huius remotionis existere, con-

clndenat decretum diei 25- Septembris 1876 nulla posse stabilitate subsistere.

Post haec ad tertium suae orationis caput gradum faciebat orator ; omnique vi adnitebatur refellere tamquam calumnias quae electo praesertim gubernatori malefacta tribuebantur.

Scilicet testimoniis undique collatis falsam esse evincebat accusationem eam, qua insimulabatur aliquod obiectum sibi addixisse ex domo cuiusdam legati. Falsum pariter esse quasdam terras et officinas favore conducturam tanti minoris locavisse: si enim a novis procuratoribus pluris locatae fuerant, hoc ideo evenerat quia onus manutenendi muros et officinas hodie spectat ad sodalitium, dum antea conductoribus impositum erat una cum obbligatione plura melioramenta perficiendi: praeterea novi portus constructione, quem prope officinae extant, earum pretium auctum fuisse dicebat.

Insuper nonulla alia minoris momenti reiicere conabatur, simulque contendebat gubernatoris defensor, illos qufhque sodales odio atque vindictae desiderio ductos suas querelas Episcopo detulisse, praesertim ob inimicitias cum fratribus gubernatoris Francisci B.___.

Ex disputatis satis superque apparere dicebat legitimitatem et libertatem electionis; defectum potestatis in Episcopo, ac defectum causarum destruendi electos officiales; de quorum honestate dubitare haud licebat; hinc et sustinendam electionem et decretum Episcopi infirmandum esse concludebat.

DEFENSIO CONFRATRUM. - Defensor consodali um recurrentium praemittebat, decretum Episcopi a quo appellatum est , esse *interloquutorium* scilicet ortum ex. duabus instantiis actu pendentibus coram Curia Episcopali, una propria, altera adversariorum. Cum enim Franciscus B.___cum aliis electis petiisset confirmationem electionis, sodales exclusi a voto activo et passivo obstiterunt apposito libello, urgentes 1. Admissionem novorum onsodalium absque scrutinio. 2. Nullitatem electionis diei 16 Iulii. 3. Deputationem novorum officialium pro integro biennio 1877-1878; ut ita et malae Sodalitii administra-

tioni remedium afferretur et vitia praefatae electionis detegerentur. Atque Episcopus delata Curiae cognitione rei, suo Decreto novum deputavit gubernatorem novosque officiales, qui provisorie confraternitatis curam gererent.

Hisce accedere, subdebat Orator, Episcopum nunquam confirmasse electionem diei 16 Iulii : ideoque electos dici non potuisse veros officiales confraternitatis ex iure communi atque Statutis, neque ipsos queri posse de ullo iure sibi adempto. Minus autem dedecoris esse provisorie excludi quam post adeptam possessionem, causa cognita omnino destitui. Neque ullam infamiae notam dimissis irrogari, quia Episcopus declaravit in suo decreto, sese hanc deliberationem secutum fuisse *attentis querelis et pr a decisionibus hinc inde deductis, quarum nonnullae altiore indigent consideratione. Ideoque* Episcopus appellantes minime deposuit, quasi reos alicuius criminis; sed aliquot officiales creavit, ne pendente rei cognitione, administratio capite et directione deficeret. Quod usque ad evidentiam patere aiebat ex tenore decreti, in quo asserebatur novi officiales deputari *interim et pro modo ne ulterius Congregatio officialibus careret; attentis circumstantiis omnibus, absque ullo praeiudicio partium.*

Iustitiam vero appellati decreti crescere si spectentur principia iuris communis, ex quo ut aliquid *definitivum* dici possit, ferre debet vel absolutionem vel condemnationem super quaestione a litigantibus proposita /. *1 ff. de re iud.* ideoque decretum, de quo fit quaestio, omnino *interlocutori um* dicendum, cum latum fuerit super duabus instantiis adhuc indecisis, circa confirmationem electionis et restaurationem confraternitatis, remotis interim officialibus electis; ideoque ab eo minime appellari potuisse, quia *interlocutoriam* iure Tridentinis^. *24. cap. 20 de Ref.* appellari nequit, nisi habeat vim sententiae definitivae, vel gravamen inferat, quod per appellationem a definitiva reparari non possit.

Iamvero praefatum decretum , vim non habere sententiae definitivae sustinebat defensor, ex eo quod interposita appellatione ab incidenti, in Curia Episcopali suspensum fuerat iu-

dicium quoad meritum quaestionis; a quo iudicio, quando prolatum erit, nemo prohibet consodales electos appellare.

Multoque minus decretum illud inferre gravamen in definitiva sententia non reparabile, nam iam supra demonstratum esse dicebat, nominationem officialium ex parte Episcopi, eodem tempore quo utilitati prospicit sodalitiis, nullum praeiudicium dimissis officialibus afferre,

Ceterum cum nullo modo possit dubitari decretum esse nedum *interlocutor ium,* sed in specie *aprovisiónale,* ceu a tenore eiusdem apertissime patet; cumque ab interlocutoriis et provisionalibus appellatio minime detur. *De Luca de iudiciis Dis. 37 n. 6f* concipi mente non posse subdebat. quomodo illius revocatio expetita fuerit, quae locum tantum habet quoties sententia primi gradus ad trutinam iterum revocetur. Hinc instantiae appellantem forsitan respondendum esse concludebat *non esse locum appellationi,* quae quando non competit appellatio, decerni oportet a tribunali ex officio, quin sententia primi gradus confirmetur; sed in s. Congregatione, quae est tribunal Principis, indifferens est forma pronunciationis, dummodo intimae iustitiae respondeat.

Hic Orator confirmationem decreti suadere conabatur eo quod Episcopi ex dispositione *Cap. 7 de Off. Ord. in VI.* gaudeant iurisdictione super omnibus locis piis Dioeceseos et in electione officialium, quos habent ius approbandi, quique sine Episcopi approbatione exercitium administrationis suscipere minime valent, ceu ipsa Synodus illius Dioecesis decernit. *Nec electi ullius exercitium suscipiant, nisi nostra confirmatione prius obtenta (Sess. III Cap. 6 De Confraternitatibus).* Qui vero confirmare, inquirere etiam debet ut recte confirmet, nam confirmatio non est actus necessarius, sed dependens a validitate comitiorum et ab elegibilitate personarum ; et si Episcopus inter hanc inquisitionem , nulli tempori alligatam, administrationem retardari videat vel aliquo modo corrumpi, aliqua cautione uti poterit atque debebit, etiam in personis rectorum atque officialium, quae cautio uti pars necessaria tutelae sibi in confirmatione commissae est

censenda. *Auctoritas confirmandi electionem, ait Pitonius, Disc. eccl. 155 n. 65, involvit etiam auctoritatem alia adnexa faciendi, ut de iudicandis dubiis exortis in dicta electione.*

Insuper in casu statuta hanc auctoritatem specialiter concedere Episcopo; hic enim anno 1716 probando statuta confraternitatis sibi suisque successoribus reservavit facultatem eadem *moderandi, corrigendi, minuendi, augendi, atque in totum abrogandi,* quae omnia multo maiorem important auctoritatem ea, qua Episcopus usus est removendo provisorie officiales electos die 16 Iulii 1876.

Quibus disputatis plura singillatim recensebat orator ut ostenderet electionem destitutam extrinsecis illis solemnitatibus, quae ut valida et legitima habeatur, sunt necessariae. Asserebat enim plurimos dolos et tractatus contra libertatem electionis habitos fuisse : quatuor sodales iniuste exclusos voce activa et passiva sub fuco cuiusdam decreti Ordinarii 9 Iulii 1789 a pluribus annis obsoleti et confratribus ignoti: unde qui die festo B. M. V. Charitatis processioni non assisteret, absque causa a gubernatore recognita , vocem amittebat. Recensebat insuper abusus, arbitria, negligentiam, perditam administrationem electorum officialium iam praecedenti biennio expertam, quaeque promptum remedium ab Episcopo expos tulabat.

Quae omnia ut cognoscerentur ab Curia Episcopali congruum tempus fuisse necessarium , ideoque ad recursum seu protestationes confratrum, quae ut ait Pitonius si fiant *ante electionem operantur ut electio maneat in péndulo* (Discep. 155 n. 56), latum fuit provisorium decretum a quo appellari minime poterat. Hinc manere adhuc integrum causae meritum super instauratione confraternitatis et definitiva subrogatione novorum officialium penes Curiam. Iudices enim appellationis in incidenti, pronuntiare vetantur super principe causae merito, nisi etiam ab hoc appellatum sit et causa in merito decidi possit absque aliis probationibus.

Quod si per hypothesim concedi vellet s. Congregationem

super causa in merito una cum incidenti posse iudicare, illud tamen certum esse dicebat, decretum revocare non posse, quia natura sua erat inappellabile, causam vero non esse in statu expeditionis cum multis probationibus adhuc deficeret.

Tribunal vero appellationis non cogi, sed posse diiudicare meritum ; qua facultate iudices appellationis fere numquam utuntur, et s. Congregationem in casu uti non posse, quia semper pendet apud Curiam altera pars antiquae petitionis super reformationem Confraternitatis ad s. Ordinem nunquam delata.

Haec est summa eorum quae disputata fuerunt a defensoribus, super quaestione , de communi consensu his verbis concepta. « *An constet de legitima electione Rectorum Confraternitatis in coetu diei 16 Iulii 1876, ita ut sit confirmandum vel infirmandum decretum episcopale 25 Septembris 1876 in casu:* ast s. Ordo huiusmodi formulam reformandam putavit et sequens proposuit

Dubium

An decretum episcopale diei 25 Septembris 1876 sit confirmandum vel infirmandum in casu ?

RESOLUTIO. S. Congregatio Concilii die 15 Iunii 1878 respondit: *Decretum Episcopale infirmandum esse in ea tantum parte, qua novi confratres perpetuo constituuntur.*

Ex QUIBUS COLLIGI POTEST :

I. In confraternitatibus electionem officialium ad confratres pertinere.

II. Electionem ut libera et legitima dici possit, requirere: 1. Ut intimatio coufratribus rite facta sit; 2. Ut confratres electionem per secreta suffragia perficiant ; 3. Ut is renuncietur electus qui maiorem partem suffragiorum confratrum praesentium retulit.

III. Hoc secund um ius commune : posse tamen vel ex statuti vel ex consuetudine hanc electionis formam modificari vel etiam novam formam induci, dummodo libertas electionis sarta tectaque maneat.

IV. Episcopo facultatem concedi visitandi pia sodalitia, vigilandi super bonorum administratione, ne causa pia aliquid detrimenti capiat, assistendi per se vel per suum delegatum conventibus, quibus electio fit officialium ; non tamen posst* sese ingerere in administratione, aut novitates intentare, quae praesertim iura confratrum vel minuant vel tollant.

V. Hinc in casu potuisse per provisionale decretum suspendere electos officiales, vel potius eos ab administratione removere, non potuisse tamen novos confratres in perpetuo constituere.

VI. A decreto interlocutorio vel provisionali,.ordinarie appellationem non admitti, nisi vel habeat vim sententiae definitivae vel gravamen inferat quod in definitiva reparari non possit.

VII. In casu vero s. Congregationem appellationem excepisse, in parte enim episcopale decretum ut validum recognovit; in parte, qua nempe perpetuo confratres constituuntur, infirmavit.

VIII. Ex quo haud inepte concludi potest, ipsam reputasse decretum provisorium, quatenus electos officiales ab administratione confraternitatis prohiberet ; definitivum, quatenus novos consodales sine ceterorum suffragio , admitteret. Ideoque

IX. Gravibus ex causis Episcopum posse electos officiales provisorie suspendere, novosque sufficere ne causa pia detrimentum capiat, non posse tamen novos confratres aut officiales definitive constituere, licet ius habeat, rite electos officiales confirmandi, antequam administrationem suscipiant.

DISPENSATIONIS AB IRREGULARITATE

Die 4 Maii 1878.

Per summaria precum

COMPENDIUM FACTI. Petrus Sacerdos et Parochus loci G. Dioecesis A. apoplectico morbo correptus, usu manus dexterae ita impeditus fuit ut sacras Missae caeremonias cum ipsa peragendas diligenter "explere nequeat, etsi omnes sacrificii actiones commode sinistra peragere valeat.

Hoc itaque infortunio percussus Sacratissimum Principem humiliter exoravit: ut sibi benigne concederetur sinistra conficere posse actiones omnes, ad quas minus expedite sese porrigeret dextera manus ; idque saltem precario modo ; eoquod spem orator nutriat fore ut, progressu temporis, maiori uti queat vi pars morbo affecta. Episcopus in supplici libello pro Parocho oblato, precibus Oratoris suas addere non dubitavit.

S. Congregatio rescripsit *Eidem Episcopo qui praevio experimento coram caeremoniarum magistro referat, an Sacerdos de quo in precibus Missae actiones rite explere queat, ac transmisso medici testimonio significet, an idem Sacerdos in dextero brachio convalescere ulterius valeat.*

Verumtamen Sede Episcopali vacata, datis mandatis obtemperatum fuit a Vicario Capitulari qui transmissis tum medici tum caeremoniarum magistri documentis (de quibus inferius) addidit in suis **uteris** diei **17** Decembris **1877** quod Petrus « deficiente usu perfecto brachii dexleri, ... celebrationem » quatuor iam abhinc mensibus circiter cum adsistentia Sacer- » dotis peragit. »

îîisee|îiatio &ynofitiea,

E A QUAE GRATIAE CONCESSIONI ADVERSANTUR. Dispensatio ab irregularitatis defectu largienda non est, ubi sacrae caeremo-

mae fieri non valent absque irreverentia rei sacrae et scandalo vel admiratione fidelium. Hac de re s. C. C. saepe gratiam denegavit, aut tantum in sacello privato , vel hora qua minus frequens concursus populi foret, celebrari permisit ut in *Abellinen. Irregular it. 28 Iul. 1770.* confirmata *4 Maii 1771* et in *Germtina 28 Maii 1788.* Atqui vix legenti attestationem magistri caeremoniarum patet ex tali dispensatione et oriri populi admirationem sacrasque aspernari caeremonias - ibi - « Ex prae- » vio experimento. . . . testor R. D. Petrum Baldo , deficiente » usu perfecto brachii dexteri omnes Missae actiones rite ex- » plere nequire: id tamen praestare posse adiuvante ipsum bra- » chium et supplente manu sinistra, adhibito quoque ad sup- » ponendam Calici Patenam in sumptione sanguinis ministro, » quem Sacerdotem assistentem aliunde ipsa cautela poscit: » Ergo petita gratia deneganda videretur.

EA QUAE GRATIAE CONCESSIONI FAVENT. Verumtamen cum agatur de iam promoto, et non promovendo, et cum absque culpa irregularis evaserit, facilius tunc solet s. C. C. dispensare uti docent *Comen. Irreg. 6 Maii 1775 et 11 Iulii 1776. Baionen. 20 Martii 1824. Asturicen. Dispensationis ab Irregularitate 27 Febr. 1869* inter *Summ. Prec.* relata, aliaeque quamplurimae. Praecise vero dispensationem fuisse concessam cuidam Regulari, cui ob morbum manus erat impedita, ut celebrare possit cum alterius sacerdotis assistentia referant *Henriguez lib. 14 cap. 8 num. 4 lib. 9 Leander. Oper. Moral, part. 5 tract. 2 De Irregul. part. 89* qui ulterius *quaest. 90* subdit posse a s. Pontifice dispensari cum Sacerdote utraque manu carente, ita tamen ut per manum alterius Sacerdotis hostiam elevet, frangat, et sumat. In una *Cosentina* agebatur de Sacerdote , qui brachii dexteri flexibilitatem amiserat, ita ut nec illud elevare possit, nec se signo crucis signare nisi intercedente distantia unius circiter palmi a fronte, a pectore, ab utroque humero , et ab ore, nec in celebratione Missae sacram Hostiam, ct Sanguinem sumere poterat nisi ope brachii, et manus sinistrae, licet caeteras Missae caeremonias rite adimpleret. Propositis tamen dubiis: I. *An sit Sacerdos irregularis. II. An eidem sit concedenda*

dispensatio, ut Minam celebrare possit in eam. » s. Congregatio die 13 Iulii 1725 respondit: « *Ad I. Affirmative.* Ad IL *Arbitrio novi Archiepiscopi.* Similis quoque dispensatio in similibus fere casibus concessa fuit in *Piacentina relat, die i Februarii 1766,* et in *Lünen-Sarzanen. 16 Dzcembris 1769, et in cit. Aitoricen.* In *Goritien. Dispensationis ab Irregularitate diei 17 Ianuarii 1872* inter supplices libellos relata cum petita esset facultas a Sacerdote Ioanne Cerù apoplettico morbo correpto sinistra manu exequendi omnes sacrificii actiones quas dextera perficere non valebat, responsum fuit: « *Pro gratia dispensationis et réhabilitations arbitrio et conscientiae Archiepiscopi, dummodo celebret cum adsistentia alterius Sacerdotis ,ad triennium et quatenus interea morbus non ingravescat facto verbo cum SSmo.* » Quibus ponderatis, perfacile dignosci valet, Oratori petitam gratiam non esse denegandam. Maxime vero quia teste Episcopo eamdem Parochus expetit pro spirituali sui auxilio, nec non fidelium sibi creditorum; quo in casu utilitatis Ecclesiae, facilius rigor canonum remittitur uti docet *Florent. 19 Aprilis 1823, Hydrunt. 21 Februarii 1824,* et quia impedimentum haud videtur esse perpetuum, cum spes effulgeat progressu temporis, Oratorem posse recuperare salutem, ceu ex medici testimonio constat.

Quibus breviter perpensis remissum fuit EE. CC. iudicio expendere quonam responso Oratoris preces dimittendae essent.

RESOLUTIO. Sacra C. C. sub die 4 Maii 1878, re ponderata, sequens dedit responsum:

Praevia absolutione quoad praeteritum, pro gratia dispensationis et rehabilitationis arbitrio et conscientiae Episcopi, dummodo celebret cum adsistentia alterius Sacerdotis ad triennium st quatenus interea morbus non ingravescat, facto verbo* ***cum*** *SSmo.*

Ex QUIBUS COLLIGES

I. Romanorum Pontificum decretales fundare videntur **irre**gularitatem *ex defectu corporis* **in** *mutilatione,* in *debilitate* **et** *deformitate* corporis; per quas minister Ecclesiae aut **impar fit**

sacro muneri obeundo, aut orror et risus moventur in populo.

II. De his irregularitatis causis loquens, Eugenius Papa in *Cap. II Presbyt. de cleric. aegrot.* statuit quoad presbyterum, cui media palma cum duobus digitis adscissa fuerat, celebrare non permittimus quia « *nec secure propter debilitatem, nec sine scandalo propter deformitatem membri hoc feri potest.* »

III. Vitium corporis, superveniens post ordines receptos, non inducere irregularitatem *simpliciter,* sed tantum quoad actus quos, ob huiusmodi impedimentum, ordinatus exercere nequit sine scandalo, sine periculo aut sine irreverentia (1).

IV. Sacerdotem, cui aliquod vitium corporis superveniat, per quod irregularis fiat, illico exposcere debere, unice a Sede Apostolica, dispensationem, quae facilius iam promoto, quam promovendo conceditur.

V. Ideo antequam gratia dispensationis et rehabilitationis concederetur in themate, opus fuisse ut parochus super omissione absolveretur; eoquod sine venia Apostolicae sedis per quatuor menses Missam celebravit, quum irregularis esset.

EX S. CONGREGATIONE RITUUM

DECRETUM

Hydru^tiua Beatificationis et Canonizationis Ven. Servi Dei Vincentii Mariae Morelli e Congregatione Clericorum Regularium Theatinorum et Archiopiscopi Hydruntini.

Instante Rev. P. Carolo Pellicani Sacerdote e Congregatione Clericorum Regularium Theatinorum, Postulatore Causae Beatificationis et Canonizationis praefati Ven. Servi

(1) Hinc Eugenius Papa in *Cap. II Presbyterum de cleric. aegrot. vel debilit.* ait: *u ipsum autem coeteris offidis sacerdotalibus f unci minime prohibemus.* » Praxis communis, Canonistae et Theologi una cum Suarez *de eensur.* dist. 51. §. 2 n. 3 tenent, Sacerdotem qui, ob vitium superveniens, ab altaris mini&terio arcetur, non prohiberi confessiones audire.

Dei Vincentii Mariae Morelli, Emus. et Rmus. Dnus. Cardinalis Aloisius Bilio eiusdem Causae Ponens, in Ordinariis Sacrorum Rituum Comitiis hodierna die act Vaticanum habitis sequens proposuit Dubium: *An sententia Rmi. Archiepiscopi Hydruntini Iudicis ab Apostolica Sede delegati super Cultu, dicto Ven. Servo Dei non exhibito, seu super parinone decretis sa: me: Urbani Papae VIII sit confirmanda in casu et ad effectum de quo agitur?* » Emi. porro ac Rmi. Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, omnibus rite perpensis auditoque voce et scripto R. P. D. Laurentio Salvati Sanctae Fidei Promotore rescribere censuerunt: *Sententiam esse confirmandam expuncto Teste primo, qui habeatur tamquam adminiculus.* Die 7 Decembris 1878.

Facta postmodum de praemissis Sanctissimo Domino Nostro Leoni Papae XIII per subscriptum Secretarium fideli relatione, Sanctitas Sua Rescriptum Sacrae Congregationis in òmnibus ratum habere et confirmare dignata est die 19 eiusdem mensis et anni.

D. CARDINALIS BARTOLINIUS S. R. C. PRAEFECTUS

LOCO)Ji Signi PLAC. RALLI S. R. C. SECRETARIUS

APPENDIX I.

DECRETA AUTHENTICA CONGREGATIONIS SACRORUM RITUUM EX ACTIS EIUSDEM COLLECTA

SANCTI HIPPOLYTI

Rmus D. Ioseph Fessier Episcopus Sancti Hippolyte Sacrae Rituum Congregationi sequentia Dubia exhibuit pro opportuna solutione.

I. Episcopus visitationem suae Dioeceseos instituens reperit quod in plerisque Ecclesiis Parochialibus Altare principale seu Maius non sit Altare fixum, sed tantum ligneum cum Ara lapidea seu portatili. Quaeritur an istud tolerari possit?

II. Altaria autem portatilia plerumque talia sunt, ut ex duabus partibus constent, et quidem pars superior est lapis, pars inferior est lignum: et inter lapidem et lignum in quodam concavo spatiolo positae sunt Reliquiae Sanctorum, quae proinde ex una parte lapidem , ex altera parte lignum tangunt; adeo ut sepulchrum pro dimidia sua parte ex lapide, pro altera dimidia parte ex ligno formetur. Quaeritur an haec Altaria portatilia in usu retineri possint ?

III. Aliqua etiam Altaria portatilia licet nec sepulchrum fuerit violatum, nec enormis fractura adsit, tenui scissura laborant, quae per medium integrum lapidem decurrit. Quaeritur an per eiusmodi tenuem scissuram ad instar fili Altare execratum censendum sit ?

IV. Altaria fixa cum tabula ex lapide, ubi nec de Ecclesiae ipsius, nec de Altaris consecratione ulla extat hominum memoria, nec in scriptis aliquid invenitur, ab antiquo tamen tempore Missa celebrata semper fuit, an possint haberi pro consecratis? et in casu negativo quid agendum de eiusmodi Altaribus ?

V. Item reperiuntur Altaria fixa, quorum sepulchra per Parochos olim aperta fuere, et post repertas Sacras Reliquias iterum clausa. Quaeritur an huiusmodi Altaria pro execratis habenda sint ?

VI. An permitti possit Calix vel Patena pro offerendo sacrosancto Missae Sacrificio ex cupro bene deaurato pro Ecclesiis pauperibus, quandoquidem sententiae auctorum iuxtjà rei. de Albertis de ss. Utensilibus ea de re inter se non conveniunt ?

VII. An saltem permitti possit Ciborium, seu sacra Pyxis ex cupro deaurato ? item Monstrantia et Lunula?

Monitum. Appendix quarta adiicienda celebri collectioni Gafdelliuianae in lacera prodiit, continens decreta ab anno 1867 ad annum 1877. Unusquisque huius volumi ais fasciculus nonnulla ex eisdem referet, donec tota appendix illa exhibita eit lectoribus no3tris. Appendix tertia iam relata fuit Vol. III pag. 563 et seqq. Vol. IV pag. 44 et seqq.

Vili. Reperitur apud Antonelli de Regimine Ecclesiae Episcopalis lib. 1 c. 17 haec assertio: Si Sacerdos bona fide celebraverit cum vestimentis nondum benedictis poterunt alii Sacerdotes cum iisdem rite celebrare, quia per primam celebrationem bona fide factam consecrata, seu benedicta remanserunt. Quaeritur an hoc in praxi sequi tuto liceat?

IX. Ubi agitur do Benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii Pontificale Romanum his verbis tantum utitur: die»- statuto pro eius Benedictione ordinantur omnia etc. quin ipse dies accuratius determinetur. Quaeritur an dies pro tali Benedictione Abbatis auctoritate Ordinarii sic debeat intelligi, quemadmodum habetur in Benedictione Abbatis auctoritate Apostolica, ubi dies debet esse Dominica, vel Festiva iuxta expressam ordinationem Pontificalis Romani?

Sacra vero Rituum Congregatio, audita prius sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, omnibus mature accurateque perpensis, rescribendum censuit:

Ad I. Dummodo adsit in Ecclesia solummodo benedicta saltem unum Altare ad modum fixi, quod potest esse ex muro confectum cum ara lapidea, quae portatilis vocatur, reliqua Altaria, maiori non excluso, possunt quidem esse ex ligno cum ara portatili, idque esse potest etiam in Ecclesia Parochiali. Si vero nullum Altare ex muro saltem confectum reperitur, convenit ut unum saltem hoc modo erigatur, ipsumque etiam convenit sit Altare principale.

Ad IL Altaria portatilia, uti describuntur in Dubio, admitti nequeunt, sed Reliquiae recondendae sunt in sepulchro intra lapidem effosso, et claudendae cum parvo operculo ex lapide etiam confecto.

Ad III. Affirmative.

Ad IV. Affirmative ad primam partem Dubii; ad secundam provisum in prima.

Ad V. Affirmative.

Ad VI. Serventur Rubricae.

Ad VII. Affirmative.

Ad VIII. Negative.

Ad IX. Convenientius fieri die Dominica, vel Festiva.

Atque ita rescripsit die 31 Augusti 1867.

IANUEN.

In Metropolitana Ecclesia Ianuensi Feria V in Coena Domini Rmo Archiepiscopo Pontificante, pro .SSmi Sacramenti Processione, ab immemorabili ea obtinet observantia, qua eidem Archiepiscopo assistentes Diaconus et Subdiaconus, qui in Missa ministrarunt, etiam in prosecutione remaneant ministraturi, recedentibus qui ad Sedem servitium praestiterant.

Tribus tantum abhinc annis Archidiaconus, cui ex Caeremonialis localisque consuetudinis dispositione prima competit assistentia diaconalis ad Sedem, sibi persuasit deberi et ipsi continuationem officii eiusdem ad Altare in ministratione Calicis cum SSmo Sacramento et in Processione.

Quum autem ex hoc facto non levis exorta esset controversia in Capitulo, eo vel magis quod Archidiaconus ipse in eodem officio exer-

«endo arbitrarie omnino quoad sa cras vestes induendas singulis annis gesserit, quumque controversiam enunciatam facile haud erat ex Caeremoniali Episcoporum dirimere , praefatum Capitulum ad Sacram Rituum Congregationem statuit habere recursum, ac cum expressa Rmi Archiepiscopi venia et de ipsius Capituli mandato Archipresbyter Ioannes Baptista Daneri *massant* munere fungens insequentia octo Dubia Sacrae Rituum Congregationi pro opportuna solutione proposuit, nimirum:

DUBIUM I. Utrum sustineatur observantia Ianuensis, qua Feria V in Coena Domini, qui Diaconi et Subdiaconi in Missa Pontificali munere functi sunt, recedentibus, qui erant assistentes ad Sedem, remaneant Archiepiscopo in processione Ministri, et assistentes ex saltem probabili perantiqua Caeremonialis Episcoporum interpretatione , aut ex immemorabili consuetudine?

DUBIUM II. Sin autem dicta observantia minime sustineatur, soline remanere debent ad latera Praesulis Diaconi assistentes ad Sedem, Diacono et Subdiacono Missae recedentibus ?

DUBIUM III. Si soli maneant assistentes ad Sedem, ex eis dignior satisne paratus est sola Dalmatica supra rochetto, sine stola indutus ut SS. Saramentum Archiepiscopo porrigat ab eoque recipiat ?

DUBIUM IV. Sin minus, Sufficitne stola super amictu et rochetto sub dalmatica ?

DUBIUM V. Quo casu , quandonam ab illo stola sumenda est, anne «cum primum se parat pro Missa, an vero immediate ante Processionem ?

DUBIUM VI. Si stola dumtaxat haud sufficiat, requiraturque, ut in Portugallen. 17 Septembris 1785 decretum fuit, integer habitus diaconalis , quo tempore dignior Diaconus amictum, albam, cingulum, stolam et dalmaticam sumere debet, an cum primum se parat pro Missa, an immediate ante Processionem?

DUBIUM VII. Si opus est primo ex eis Diaconis integer habitus Diaconalis , debetne alter coassistens eodem tempore albam sumere ?

DUBIUM VIII. Quod si omnes Canonici, excepto Presbytero assistente, ad Altare Sedemque servientes prope Celebrantem debeant remanere, utri Diacono SSmum Sacramentum porrigere et recipere competit, Diacono ne Evangelii, an Diacono qui fuit Assistens a dextris ad Sedem ?

Et eadem Sacra Congregatio ad Vaticanum sub infrascripto die in ordinario Coetu coadunata ad relationem Emi et Rmi D. Cardinalis Nicolai Clarelli Paracciani Ponentis, exquisita prius alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris sententia scriptis pandita pr;,eloque cusa, omnibus mature libratis ac rite perpensis, rescribendum censuit:

Ad I. In casu de quo agitur nihil esse innovandum.

Ad reliqua dubia: Provisum in primo. Atque ita rescripsit, et in Metropolitana Ecclesia Ianuensi servari mandavit die 29 Febr. 1868.

DUBII.

Quum Sacra Congregatio de Propaganda Fide communicaverit Sa-

crorum Rituum ^Congregationi sequens Dubium a R. D. Thoma M. Aulipe pro opportuna solutione propositum, nimirum «Concurrente Secreta et Postcommunione s. Irenaei Episcopi Martyris cum Secreta et Postcommunione e Missa ad petendam pacem desumpta ex praecepto Ordinarii, eum eaedem sint, excepto nomine Sancti, quid faciendum ? »

Sacra eadem Congregatio, referente Secretario, Dubio ipsi mature accuratoque perpenso rescribendum censuit : In casu omittendam esse Collectam pro Pace. Die 29 Februarii 1868.

GALLIPOLÏTANA.

Hodiernus Caeremoniarum Magister Cathedralis Ecclesiae Gallipolitanae et Canonicus eiusdem Ecclesiae a Sacra Rituum Congregatione humillime insequentium Dubiorum solutionem expostulavit , nimirum:

DUBIUM I. Quum ex statutis eiusdem Ecclesiae, Caeremoniarum Magister esse debeat Canonicus, an ipse in Pontificalibus functionibus exercere possit munus suum cum Insignibus Canonicalibus super vestem inferiorem violacei coloris ?

DUBIUM II. An in dictis functionibus Episcopus memoratae Ecclesiae Cathedralis Gallipolitanae permittere poterit suis Canonicis induere vestem inferiorem violacei coloris , cui accessit decretum fe. me. Francisci primi Siciliarum Regis sub die 25 Septembris 1829?

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii propositis Dubiis rescribere censuit :

Ad I. Affirmative, idest cum veste violacea et supra rochettum superpelliceo.

Ad II. Negative, et id effici posse solummodo ex concessione Apostolica. Atque ita rescripsit die 2& Februarii 1868.

LINGONEN.

Hodiernus Episcopus Lingonen. Sacrorum Rituum Congregationi haec quae sequuntur exposuit, nimirum : Ex indulto per Cardinalem Caprara dato die IX Aprilis anni MDCCCII aliquot dies festos in Gallia suppressos fuisse, ita ut in illis cessaret praeceptum audiendi Missam et ab operibus servilibus abstinendi; alios vero pauciores, verbi gratia, Epiphania!», Festum Corporis Domini, item Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli in subsequentem Dominicam quoad Solemnitatem esse taansjatos; in eodem autem Indulto « eam legem esse adiectam , ut in Festis Vigiliisque suppressis nihil de consueto Divinorum Officiorum, Sacrarumque Caeremoniarum ordine ac ritu innovetur, sed omnia ea prorsus ratione peragantur, qua hactenus consueverant, exceptis tamen Festis Epiphaniae , SSmi Corporis Christi, Sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et SS. Patronorum cuiuslibet Dioecesis et Paroeciae, quae ire Dominica proxime occurrente celebrabuntur. » Ita Indultum.

At vero decursu temporis et decrescente in dies pietate Fidelium ac fervore, paulatim in desuetudinem venit celebratio Missae cum

cantu in Festis, quae de praecepto esse desierant: cum enim cessavissent Fideles hisce diebus Sacro assistere, neque necessarium, neque etiam utile Pastores duxerunt Missam cantare. Vis: nunc sunt ex Festis suppressis tria vel quatuor in quibus pius minusve frequens populus in Dioecesi Lingonensi Sacro adstandi consuetudinem retinuerit.

His expositis memoratus Episcopus postulavit:

1. Ut Parochis licitum sit in Festis suppressis non cantare Missam, ubicumque assistendi desiit Fidelium consuetudo.

2. Ut pro Festo Immaculatae Beatae Mariae Virginis Conceptionis , cuius Solemnitas ex speciali Indulto in secundam Dominicam Adventus transfertur in Dioecesi Lingonensi, eodem modo eademque ratione agatur, ac pro Festo Epiphaniae, SSmi Corporis Christi etc. scilicet ut die incidentiae Missam cantare non teneatur, cum sit in proxima Dominica peragenda Solemnitas.

Sacra vero Rituum Congregatio postulationibus ip<is a subscripto Secretario relatis rescribendum censuit: Observetur Indultum Cardinalis Caprara , ac responsio Sacrae eiusdem Congregationis ad Dubium IV in Aquilana diei 18 Octobris 1818. Atque ita respondit die 29 Februarii 1868.

NOVAE SEGOBIAE.

Rmus D. Ioannes Iosephus Aragonés Episcopus Novae Segobiae exposuit usum perantiquum esse in Dioecesi sua deferendi Baldacchinum in Processionibus , in quibus portantur Sanctorum Imagines eo tamen modo, ut praefatae Imagines non sint sub Baldacchino, sed Baldacchinum deferatur post illas. Iamvero cum ex Decreto Sacrorum Rituum Congregationis diei 27 Maii 1826 non liceat unquam Sanctorum Imagines processionaliter sub Baldacchino circumferre, ab eadem Sacra Congregatione humiliter memoratus Episcopus exquisivit « An usus Baldacchini post Sanctorum Imagines in prohibitione praefati Decreti comprehendatur; et utrum non obstante eodem Decreto, attenta immemorabili consuetudine, permitti possit Baldacchinum ipsum deferri post Sanctorum Imagines. s> Sacra vero eadem Congregatio, audita relatione a subscripto Secretario facta, respondendum censuit: Morem praefatum tolerari posse. Atque ita rescripsit die 29 Februarii 1868.

NUCERINA.

In Dioecesi Nucerina tamquam Patronus praecipuus veneratus Sanctus Rinaldus Episcopus Confessor, illiusque Festum in integra Dioecesi sub utroque praecepto recolitur, adstandi nimirum Sacro et a servilibus abstinendi. Quoniam vero etiam in particularibus oppidis ac locis Dioeceseos ipsius adsunt peculiares Patroni, non una eademque est sententia inter Clerum de eorumdem Patronorum Commemoratione in suffragiis facienda. Quare Riîïus hodiernus Episcopus Nueerinus ad omnem opinionum varietatem hac in re de medio tollendam, sui muneris esse duxit Sacram Rituum Congregationem adire, ac ab

Eadem insequentium Dubiorum solutionem humillime expostulare, nimirum:

DUBIUM I. An in integra Dioecesi facienda sit in suffragiis commemoratio memorati Sancti Rinaldi ?

DUBIUM II. Et quatenus affirmative, an etiam addenda sit Commemoratio Patroni aut Titularis loci?

Sacra vero eadem Congregatio, re mature exacteque perpensa, auditaque sententia unius et alterius ex Caeremoniarum Apostolicarum Magistris, ad relationem subscripti Secretarii propositis Dubiis rescribere rata est:

Ad I. Affirmative in casu.

Ad II. Pariter affirmative; dummodo sit Patronus Praecipuus, et nunquam omissa commemoratione Titularis propriae Ecclesiae. Atque ita rescripsit, et in Dioecesi Nucerina servari mandavit die 28 Februarii 1868.

RATISBONEN.

Fridericus Pustet Bibliopola Ratisbonensis, novam Missalis Romani editionem parans, humillime petiit ut Sacrorum Rituum Congregatio de sequentibus Dubiis decernere benignissime dignaretur.

I. In permultis Dioecesibus, praesertim ubi Confraternitas Sacri Cordis viget, *Missae votivae de Sacro Corde Iesu,* quando a Rubricis permittuntur, saepe tam a Confraternitatum statutis quam a piis Fidelibus postulantur. Attamen Missa, quae in Missali post Festa mensis Maii inserta, et in universa Ecclesia praescripta est, neque Tractum post Septuagesimam , neque *Alleluia* cum suis versibus tempore Paschali continet. Plurimi sacerdotes hac de re conqueruntur, putantes eiusmodi Tractum vel *Alleluia* ob editoris culpam in Ratisbonensi Missalis editione desiderari.

Quaeritur ergo 1) Quisnam Tractus post Septuagesimam , vel qui Versus tempore Paschali in eiusmodi Missis votivis dicendi sunt ? 2) Utrum liceat Tractum vel Versus dicere, qui in Missa *Egredimini* de eodem Festo pro aliquibus locis concessa pro Missis votivis designantur? 3) Quid liceat in corpore Missalis in Missa de SS. Corde Iesu ratione praedictarum Missarum votivarum apponere ?

II. In Rubrica, quae praeponitur Praefationi de Cruce in tono *feriali* cantandae , desideratur hucusque additamentum de Missis votivis SS. Cordis et Pretiosissimi Sanguinis D. N. I. C. Quaeritur ergo utrum haec Rubrica ita concludi possit « Et in Missis votivis de Sancta Cruce , de Sacro Corde ac de Pretiosissimo Sanguine D. N. I. C. »•

III. Nulla reperitur in Missali Romano Praefatio de Nativitate D. N. I.C. in tono *feriali* cantanda. Attamen in pluribus Dioecesibus singulis Feriis V Missa *votiva* de SSmo Sacramento cantatur , quando Rubricae eam admittunt. Quaeritur itaque 1) utrum in eiusmodi Missis *votivis* Praefatio in tono *solemni* cantanda sit an in *feriali i* 2) Si ultimum affirmetur, humillime petitur , ut in Missali apponere liceat cantum *ferialem* eiusdem Praefationis, et ut locus assignetur , quo in Missali inseri, ac Rubrica praescribatur, quae huic

Praefationi feriali praeponi debeat. Videtur enim haec Praefatio ferialis toni locum habere vel immediate ante Praefationem in diebus ferialibus Quadragesimae, vel post Praefationem toni ferialis de Spiritu Sancto et sequentem Rubricam postulare; « Sequens Praefatio cum suo cantu dicitur in Missis votivis de SSmo Nomine Iesu, et de SSmo Sacramento et de SSmo Corde Iesu ».

Sacra vero eadem Congregatio, habita prius sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem subscripti eiusdem Sacrae Congregationis Secretarii propositis dubiis respondendum censuit:

Ad I. In Corpore Missalis in Missa Sacri Cordis Iesu post Graduale quod per annum legitur, apponantur sequentia : *In Missis votivis post Septuagesimam post Graduale , omissis Alleluia et* ℣. *sequenti, dicitur Tractus:* EGO AUTEM etc. ut in Missa pro Dioecesi Venetiarum. Tempore Paschali *Alleluia, Alleluia,* ℣. Psal. 29. *Domine, Deus meus,* etc. ut in eadem Missa.

Ad II. Negative.

Ad III. Dummodo ea Missa votiva non sit solemnis et pro se gravi, idest dummodo ea cantetur sine *Gloria* et sine *Credo,* Praefatio de Nativitate canenda est tono feriali.

Sacra vero eadem Congregatio indulget ut ad commoditatem sacerdotis Missam cantaturi, ad calcem Missalis, ct ultimo prorsus loco apponi possit Praefatio de Nativitate cum hae Rubrica « *Sequens Praefatio cum suo cantu dicitur in Missis votivis de SSmo Sacramento, et de SS-mo Nomine Iesu* » die 29 Februarii 1868.

SANCTIMONIALIS! PERPETUAE ADORATIONIS SS. SACRAMENTI CIVITATIS NEAPOLITANAE.

Sanctimoniales Perpetuae Adorationis SSmi Sacramenti in Asceterio Civitatis Neapolitanae degentes exposuerunt se frui privilegio persolvendi Officium Septem Dolorum Beatae Mariae Virginis in tertia Septembris Dominica sub ritu duplici primae classis et Octava privilegiata, in qua fieri debet tantum Commemoratio Festorum occurrendum; exceptis tamen Festis duplicibus tum primae, tum secundae classis, in quibus fit de Sanctis occurrentibus cum commemoratione Octavae; pariterque privilegio gaudere quod Sacerdates in earumdem Ecclesia celebrantes Missam Officio respondentem celebrare valeant. Quum autem in hac Octava et Feriae privilegiatae quatuor Temporum et Vigilia s. Matthaei occurrere possint, quando non occurrant Festa duplicia primae et secundae classis, videtur iuxta Rubricam Missalis § III. n. 2. Missam debere esse de Feria, aut de Vigilia cum Commemoratione tum Octavae, tum Sanctorum occurrentium. Verum cum dubium de hac re subortum sit, ac usus coloris violacei aliquam in Fidelibus admirationem pariat in iisdem diebus, Superiorissa earumdem Sanctimonialium a Sacra Rituum Congregatione humiliter petiit: In Octava praedicta, cum sit privilegiata, an sequi debeat regu-

iam communem, vel aa aequiparari debeat Octavae Corporis Christi, in qua iuxta citatam Rubricam, occurrente Vigilia aliqua celebrari debet Missa de Octava cum Commemoratione Vigiliae ?

Et quatenus negative ad secundam partem, postulatur privilegium celebrandi Missam de Octava Festi Septem Dolorum Virginis in Feriis ac Vigiliis quae infra eamdem Octavam occurrunt, cum commemoratione tantum Feriae et Vigiliae.

Sacra vero _eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audita etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribere rata est: Oratrices nullo egere Indulto, siquidem Missa in casu debet esse de Octava cum Commemoratione Feriae et Vigiliae. Atque ita rescripsit die 29 Februarii 1868.

DERTHUSEN.

Etsi iam inde a temporibus sa. me. Adriani VI Summi Pontificis Episcopi Derthusenses utantur rubro bireto ad instar S. R. E. Cardinalium , feraturque hunc usum procedere a praedicto Pontifice, qui Derthusensem Sedem obtinuit, tamen hodiernus Episcopus, ut in hac re securius procederet, inter cetera postulata quae in Relatione status Ecclesiae suae Sacrae Congregationi Concilii exhibuit et illud addidit « num et usus hic per tria et amplius saecula ab Episcopis Derthusensibus adhibitus sustineretur». Quum autem pro postulati ipsius resolutione ab enunciata Congregatione ad hanc Sacrorum Rituum remissus fuerit Episcopus memoratus, cumque ad hoc idem Episcopus supplicia vota sua porrexerit; Emi et Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi in Ordinario Coetu hodierna die ad Vaticanum coadunati rem ad trutinam vocarunt, eaque mature discussa et examinata, rescribere rati sunt: Quatenus certo constet de consuetudine immemorabili, non esse inquietandum. Atque ita rescripserunt die 27 Iunii 1868.

NUCERINA PAGANORUM.

Rector ac duodecim Sacerdotes insigniti inservientes Ecclesiae Beatae Mariae Virginis de Carmelo in Oppido Paganorum Dioecesis Nucerinae ex Litteris Apostolicis in forma Brevis datis die 29 Novembris anni 1864 facultatem obtinuerunt utendi in perpetuum sacro Almutio in omnibus sacris functionibus collegialiter peragendis Quum autem die XXV Aprilis in Festo S meti Marci in eadem Dioecesi mos sit, ut a toto Clero obedientiae actus praestetur Rmo Ordinario Dioecesano, Sacerdotibus praedictis anno 1867 denegata fuit praecedentia super reliquo Clero non insignito ; quam quidem praecedentiam superioribus annis 1865 et 1866, annuente Rmo Vicario Generali, assequuti fuerant. Etsi autem memorati Sacerdotes penes eumdem Vicarium protestationem suam emiserint, tamen, ut scandalis quibuscumque in posterum via praecidatur, a Sacra Rituum Congregatione insequentium duorum Dubiorum solutionem enixe postulaverunt, nimirum:

DUBIUM L An actus obedientiae considerari debeant ut religiosae et sacrae functiones ?

DUBIUM IL Et si affirmative; an supradictis duodecim Sacerdotibus collegialiter convenientibus ad obedientiae actum, et sacro Almutio indutis praecedentia super reliquum Clerum simplicem non insignitum debeatur ?

S icra eadem Congregatio, exquisita prius Informatione a Rmo Dno Ordinario Dioecesano, nec non sententia in scriptis alterius et Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, re mature perpensa, rescribendum censuit:

Ad I. Affirmative.

Ad II. Praecedentiam iisdem deberi post Capitula Collegiata et post Parochos. Atque ita rescripsit, et servari mandavit in Dioecesi Nucerina Paganorum die 27 Iunii 1868.

MASSAN.

Rmus D. Iacobus Bernardi Episcopus Massan. exposuit in oppido Castrinovi in Caffironia intra limites Dioeceseos suae Parochum Ecclesiae ipsius Oppidi Abbatis Mitrati titulo insigniri, qui quoad Pontificalia exercenda plura sibi tribuit privilegia. Quum autem Episcopus Orator vehementer dubitet num privilegia quae sibi in iisdem Pontificalibus exercendis memoratus Abbas attribuit, eidem legitime debeantur, Sacrorum Rituum Congregationi haec quae sequuntur Dubia pro opportuna solutione exhibenda curavit, nimirum:

DUBIUM I. An praefatus Abbas plura intra annum Pontificalia peragere queat non tantum in Ecclesia Parochiali et Abbatiali, sed etiam in Ecclesiis minoribus et Oratorus publicis , quae sint intra limites ipsius Paroeciae ?

DUBIUM IL An in Missa Pontificali elargiri possit trinam benedictionem ?

DUBIUM III. An in Pontificalibus tres Mitras uti Episcopus adhibere et ipse valeat ?

Sacra vero eadem Congregatio, deductis iuribus mature examinatis, auditaque sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, respondendum censuit:

Ad I. Affirmative quoad primam partem , absente tamen Episcopo ; negative quoad secundam.

Ad IL Affirmative.

Ad IIL Negative.

Atque ita respondit, et servari mandavit. Die 27 Ianuarii 1868.

SANCTIMONIALIUM PERPETUAE ADORATIONIS SS. SACRAMENTI.

Sanctimonialibus praedictis Modoetiae existentibus ac postulantibus 1. an in casu deficientiae redituum in Expositione SSmi Sacramenti lumina «c? *olio* saltem ex parte substitui possint luminibus cereis; 2. et si negative, petitur indultum ut hoc fiat ex dispensatione; Sacra Rituum Congregatio rescripsit: **Ne**gative. Die 27 Ianuarii 1868.

SANCTIMONIALIUM ORDINIS SSMAE ANNUNTIATIONIS NUNCUP. LE TURCHINE.

Sanctimonialibus praedictis **ex**quirentibus privilegium celebrandi festum Annuntiationis cum Octava illis etiam in annis in quibus trans-

fertur tantum quoad officium; Sacra Rituum Congregatio rescripsit: Servetur Decretum Generale 22 Martii 1817, seu permittendam esse Octavam Annuntiationis quando hoc festum etiam una cum praecepto transfertur post Pascha. Die 27 Ianuarii 1868.

ORDINIS EXCALCEATORUM S. AUGUSTINI.

R. Pater Fr. Constantinus a S. Ioanne Baptista hodiernus Prior Conventus iuris». Ordinis Excalceatorum S. Augustini in Civitate Ianuensi, cui demandatum est munus conficiendi Kalendarium pro Alumnis dicti Conventus, incertus haesit an in eodem Kalendario, praeter praecipuos Regni et Civitatis Patronos, Titularem Ecclesiae Metropolitanae eiusdemque Anniversarium Dedicationis , locum etiam habeant Sanctorum et Beatorum officia quae, instantibus Republica Tanuensi et Sardiniae Regibus, utrique Clero indulta sunt, itemque Officia illa, quae ex particulari concessione Sanctae Sedis in praedicto Conventu reeitabantur, non obstante Decreto, quod ad enixas preces Rmi Patris Fr. Iosephi Palermo tunc Procuratoris Generalis Ordinis Eremitarum Sancti Augustini concessit sa. me. Gregorius Papa XVI die 30 Martii 1846; et in quo cavetur quod ad inducendam uniformitatem in Divinis persolvendis Laudibus inter utriusque sexus Alumnos enunciati Ordinis in eorumdem Kalendario non alia in posterum sint admittenda officia, quam illa ad quae vel ex Rubricis vel ex Decreti? etiam Regulares teneantur. Ad omnem igitur dubietatem tollendam memoratus Pater a Sacra Rituum Congregatione declarari petiit:

I. An in Kalendario ad usum praedicti Conventus in posterum ordinando locum habere debeant illa Sanctorum et Beatorum officia, quae instantibus Republica Ianuensi et Sardiniae Regibus, utrique Clero Saeculari et Regulari concessa sunt?

IL Utrum saltem locum habeant in eodem Kalendario officia, quae ex particulari concessione Sanctae Sedis enunciato Conventui concessa fuere ante memoratum Decretum anni 1846?

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, re mature aceurateque perpensa, auditaque sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, attento supramemorato Decreto diei 30 Martii 1846 in casu do quo agitur rescribendum censuit: Negative ad utrumque.

Declaravit insuper relate ad officium Sacrarum Reliquiarumj quod retineri illud quidem possit sub ritu duplici secundae classis; attamen celebrandum est eadem die, qua in Kalendario Ordinis peragitur Festum Sacrarum Reliquiarum seu Sanctorum, quorum Corpora vel Reliquiae in Ecclesiis Ordinis asservantur. Atque ita rescripsit, declaravit , ac servari mandavit die 27 Iunii 1868.

LIMANA.

Caeremoniarius Metropolitanae Ecclesiae Civitatis Limanae supplici ter postulavit, ut Sacra Rituum Congregatio sequentia dubia solvere dignaretur, nimirum:

DUBIUM I. In Anniversario Dedicationis Ecclesiae Metropolitanae Limanae Civitatis fit Processio in circuitu interiori Ecclesiae et Cruces consecrationis incensantur. Ab aliquibus in sacris Rubricis minime peritis asseritur, quod Cruces laudatae incensari debeant a Canonico celebrante flexis genibus, omnibus aliis circumstantibus simili modo genuflexis. Dicunt quod haec consuetudo semper yiguit in hac Cathedrali; quod videtur esse omnino ex ignorantia, nam crux altaris et ipsa Reliquia SSmae Crucis non est incensanda a Celebrante genuflexo. Petitur igitur ut sacra Congregatio declaret tali modo ut ab omnibus intelligi possit 1. an Cruces supradictae incensari debeant a Celebrante flexis genibus ? 2. Utrum ab aliis circumstantibus genuflexis adorari debeant ?

DUBIUM II. In die Solemnitatis Corporis Christi habet locum in Ecclesia Metropolitana Expositio SSmi Sacramenti, quam Iubilaeum Circulare vocant, huic Civitati concessum a sa. me. Pio Papa VII. In fine Missae fit Processio secundum ritum cum Hostia in Missa consecrata, obducto velo Sacramento, quod super Altare maius in loco eminentiori exponitur in ostensorio fixo iuxta morem Ecclesiarum Hispanarum. Volunt aliqui ut in fine Processionis non detur Benedictio cum SSmo quod a Celebrante fertur in Processione, quia, ut dicunt, non terminatur expositio SSmi Sacramenti, quod statim, peracta Processione, iterum reducto velo usque ad noctem permanet expositum. Quaeritur ergo: An dari debeat **Ber**nedictio in fine Processionis secundum ritum vel non ?

DUBIUM HI. In eadem Archidioecesi Limana ex concessione fel. recor. Clementis Papae XIII die 16 Decembris 1760 qualibet die decimanona cuiuslibet mensis, etiam ab officio duplici minori impedita, recitatur officium Sancti Iosephi Sponsi Beatae Mariae Virginis approbatum pro festo eiusdem Sancti sub ritu duplici minori. In omnibus Directoriis Cleri Limani ex tempore concessionis usque ad praesentem diem, concurrente alio Sancto ritus duplicis minoris cum Sancto Iosepho eiusdem ritus, assignantur Vesperae integrae de Sancto Iosepho cum commemoratione praecedentis, idemque fit in secundis Vesperis de eodem Sancto concurrente cum alio festo eiusdem ritus. Quaeritur an bene factum sit, praesertim quia videtur quod observari debeat decretum de Festis secundariis ritus duplicis minqris concurrentibus cum Sanctis eiusdem ritus sed inferioris dignitatis, in quo casu Vesperae sunt dimidiandae ?

DUBIUM IV. In Ecclesia Metropolitana a die 20 Octobris usque ad diem 28 inclusive canitur Missa *pro quacumque tribulatione* ante SSmum Sacramentum expositum, in memoriam horrendi terraemotus, qui fere destruxit hanc civitatem anno 1746: Sacerdos et Ministri induuntur in Sacristia paramentis violaceis, et sic procedunt ad Altare maius ad SSmum Sacramentum exponendum. Quod cum vidisset Caeremoniarii non bene visum est ei, ut fieret haec expositio cum indumentis violaceis , sed voluit ut in

Expositione et Repositione SSmi adhiberetur Pluviale album, et ad Litanias tantum et preces cantandas paramenta violacea. Sed cum propter hoc multae condiciones exortae fuerint, ad eas in posterum evitandas, quaeritur: An liceat in casu praesenti uti solummodo colore violaceo ? an vero in expositione et repositione SSmi adhiberi debeat albus color ?

DUBIUM V. An Canonici, quibus conceditur usus Palmatoriae possint ea uti in„. Missis solemnibus Defunctorum ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem subscripti Secretarii propositis Dubiis mature accurateque perpensis rescribendum censuit.

Ad L Negative ad utramque partem.

Ad IL Post Processionem SSmi Sacramenti cum eodem danda est Benedictio : hanc enim ritus exposcit. In ceteris serventur dispositiones sa. me. Pii Papae VII pro concessione Iubilaei.

Ad III. Vesperae erunt a Capitulo sequentis cum commemoratione praecedentis; et serventur Rubricae et Decreta Sacrae Congregationis non obstante contraria consuetudine.

Ad IV. Exposito SSmo Sacramento , si canitur Missa pro quacumque tribulatione, et statim sequuntur Litaniae , Benedictio , et Repositio SSmi Sacramenti, omnia in paramentis violaceis sunt peragenda: si vero Missa non habeatur, sed tantum preces, tunc in Expositione et Repositione SSmi Sacramenti color albus est adhibendus.

Ad V. Affirmative nisi aliter notetur in Brevis concessione. Atque ita rescripsit, declaravit ac servari mandavit die 27 Iunii 1868.

CELSONEN.

Rmus Dominus Vicarius Capitularis Dioeceseos Celsonen. Sacrorum Rituum Congregationi haec quae sequuntur exposuit, nimirum:

I. In oppido Sanctae Mariae, cui nomen *Sborra* huiusce Dioeceseos Reliquiam coli Pretiosissimi Sanguinis Domini Nostri Iesu Christi sequenti de causa: quum praelaudati Oppidi Parochus Bernardus Oliver nomine inter Missae celebrationem dubitasset utrum sub pnnis et vini speciebus esset realiter Christus in Eucharistia, subito qui erat in calice celebrantis Sanguis Dominicus exuberavit, irrigans corporalia et altaris mappas, non iam vini, sed veri sanguinis specie.

IL Huius prodigii causa S. Sedem fuisse exoratam, ut id factum examinaret, authenticumque, si Ei placuisset, decerneret ; quod ipsa effecit, servatis servandis iuxta Bullam a Sergio IV anno secundo sui Pontificatus expeditam, declaravitque factum illud inter vera miracula recensendum et propter illud fidelibus Confraternitati in eadem Parochia erectae in scriptis privilegia innumera concessit: cuius Bullae Pontificiae authenticum testimonium in Archivio Parochiali praedicti Oppidi servatur.

III. Corporalia illa exuberante sanguine imbibita etiam nunc in dicta parochia inter decentem the-

Missae conventualis pro praecepti eam religiose conservari perfecte tincta rubenti sanguine permanentia.

IV. Hisee corporalibus ab immemorabili (et absque dubio deinceps ab epocha facti mirandi) latriae cultum tributum esse.

V. Recenter vero a nonnullis dubitatum est de legitimitate praedicti cultus, sumpta occasione ex Defjjteto a Sacra Rituum Congregatione lato die 22 Septembris anni 1827 pro casu , qui accidit in Ecclesia S. Ambrosii Oppidi *Valpollicella* Dioecesis Veronen., cui hunc de quo exponitur partim similem dicunt, etsi in multis, quae substantialia videntur, perdissimilem esse ultro confiteantur: attenta praesertim Instructione ei decreto affixa in Collectione Cardellini.

VI. Ne tamen hac in re leviter procederet exponens, cognito quod in huic conterminae dioecesis Vicensis oppido, cui nomen *S. Ioannes de las Abadesas,* extitit casus nostro persimilis (ibi enim ab anno 1251 hostia asservatur consecrata) inquisivit : qualis ipsi cultus tribueretur? et comperiit cultum tribui latreuticum approbatum, promotumque ipsum esse a 70 et amplius Praelatis, quos inter Cardinales et Archiepiscopi extant , et S. R. Congr. Decreto 13 Februarii 1666 induisisse ut posset celebrari quotannis Missa votiva de SS. Sacramento die, quo Festum huius miraculi, SS. Mysterii dicti, celebratur.

Quapropter quum pro Reliquia pretiosissimi Sanguinis Redemptoris, quae in memorato Sborrae oppido colitur, eaedem, ut videtur, quam pro ilia *S. Ioannis de las Abadesas* rationes militent, hinc praefatus Orator ab eadem Sacra Congregatione humiliter exquisivit ut declarare dignaretur praefatam Reliquiam, sine labe superstitionis, latriae cultu esse adorandam.

Sacra vero eadem Congregatio, referente Secretario, omnibus mature libratis, riteque perpensis, auditoque voto tum alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, tum Rmi D. Laurentii Advocati Salvati eiusdem Sacrae Congregationis Assessoris, rescribendum censuit ad tramitem Decreti in una Veronen. diei 22 Septembris 1827: In casu de quo agitur, permittendae tantummodo sunt illae venerationis et cultus significationes, quae conveniunt Reliquiis de Cruce Domini Nostri Iesu Christi. Atque ita decrevit, et servari mandavit die 27 Iunii 1868. (1)

VIGLEVANEN.

Decretis Sacrae Rituum Congregationis , uno quidem diei 12 Septembris 1692 a Ven. Innocentio Papa XI approbato, et altero diei 12 Sept. 1716 approbato a sa. me. Clemente Papa XI, statutum fuit, si Feria V in Coena Domini Festum de praecepto incideret, *per Ordinarios Locorum providendum esse ut, pro Civitatum et Pagorum qualitate ac Christi Fidelium in iis degentium numero, plures Missae privatae ante celebrationem*

(1) DUO sequentia decreta, nempe *Decretum Generile* et in *Sölten,* in praedicta appendice contrita hic omittuntur, quia relata fuerunt, primum Vol. IV, pag. 42, alterum eod. vol. pag. 152 harum epheineridam.

adimplemento celebrandae non desint. Verum quum modo in Ditione Pedemontana ob reductionem Festorum a SSmo Dno Nostro Pio Papa IX indultam Litteris in forma Brevis diei 6 Septembris 1853 non amplius de praecepto celebrentur Festa Annuntiationis B. M. V. et s. Iosephi eiusdem Virginis Sponsi, quae tantum Festa pro Dioecesi Viglevanensi incidere poterant in memoratam Feriam V, videntur praedicta Indulta diei 13 Septembris 1692 et *It* Septembris 1716 amplius locum non habere, cum iisdem diebus praecepto Sacro adstandi Fideles enunciatae Dioeceseos non teneantur. Sed cum ex citatis litteris quoad Chori servitium, celebrationem Missarum, ac alias Ecclesiasticas Functiones nihil innovari debeat, Sacerdos, cui Kalendarii Dioeceseos Viglevanen. conficiendi cura commissa est, humillime a Sacra Rituum Congregatione declarari petiit, quae norma servanda sit, cum in Feriam V in Coena Domini incidit Festum aliquod quod prius sub utroque praecepto celebrabatur. Emi porro ac Rmi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi in Ordinarii Comitiis hodierna die ad Vaticanum coadunati, audita relatione huiusmodi Instantiae a subscripto Secretario facta , re mature accurateque perpensa , declarandum censuerunt : Attentis expositis non esse amplius locum concessioni Indulti. Atque ita declararunt die 26 Sept. 1868.

ANICIEN.

Iosephus Fayolle Presbyter Eleemosynarius, seu Cappellanus Confessafius Sanctimonialium Beatae Mariae in Civitate Aniciensi in Gallus, a Sacra Rituum Congregatione humillime exquisivit ut diebus Dominicis et Festis sibi suisque successoribus liceat praeesse cum Stola et Pluviali in Choro Ecclesiae dictarum Sanctimonialium cancellis separato a caeteris partibus, in quibus intersunt Sanctimoniales cum suis alumnis dum cantantur Vespll rae de Beata Maria: illae enim Sorores ad officium Beatae Mariae Virginis ex regula tenentur et Officium diei iuxta Rubricam cantare repugnant. Solemnis autem praesidentia Presbyteri Sanctimonialium Vesperis pietati et Fidelium et Alumnarum plurimum favet. Sacra vero eadem Congregatio, audita relatione per infrascriptum Secretarium facta , rescribere rata est : Usum praedictum tolerari non posse; ideoque ad petitionem: Negative. Atque ita declaravit die 26 Sept. 1868.

GADITANA.

Quum dubium exortum fuerit in Officio Pretiosissimi Sanguinis D.N. L C. utrum immutanda sit Hymnorum conclusio, Magister Caeremoniarum Cathedralis Ecclesiae fèaditanae a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit ut declarare dignaretur, an in praedicto Festo immutanda sit conclusio in fine Hymnorum, ita ut concludi debeant : « Iesu tibi sit gloria, Qui natus es de Virgine. » Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, respondendum censuit: Negative, seu non esse mutandam Hymnorum conclusionem.

Atque ita rescripsit, et servari mandavit die 26 Septembris 1868.

DIVIONEN.

Renatus Bauzon Canonicus Titularis et Magister Caeremoniarum Ecclesiae Cathedralis Divionen. Sacrorum Rituum Congregationi exposuit quod Capitulum praedictum Divionense constet octo Canonicis: quod Officium divinum a Canonicis peragatur alternis vicibus: quod ex gravi necessitate diebus ferialibus Missa conventualis celebretur *lecta*, ct quod in Missa conventuali lecta, dissentiente humili Oratore, Canonici , se non adstrictos existiment ad observanda ea quae circa genuflexiones in Titulo XVII N. 5. prae scripta sunt. Verumtamen agitur de re summi momenti, quae respi. cit cultum divinum; quare ipse sui muneris esse duxit eamdem Sacram Congregationem adire et ab Ipsa postulare ut declarare dignaretur utrum Canonici presentes Missae Conventuali lectae adstringatur praedicto Titulo XVII N. 5. Et Sacra Congregatio , referente infrascripto Secretario , respondendum censuit: Servetur Consuetudo. Atque ita rescripsit die 26 Septembris 1868.

ORDINIS MINORUM
S. FRANCISCI DE OBSERVANTIA
RECOLLECTORUM.

Fr. Natalis Neuteleers Provinciae Belgii Sancti Iosephi Fratrum Minorum de Observantia Recollectorum Minister Provincialis humiliter exposuit Sacrae Rituum Congregationi infrascriptum punctum Rubricarum non posse in sua Provincia observari sine gravi incommodo , quare humiliter petiit dispensationem : videlicet Caeremoniale Episcoporum Lib. 1 cap. 28 n. 2 et 13 prohibet ne in Dominicis Adventus in Quadragesimae etc., item ne in Missis et Officiis Defunctorum organum adhibeatur. In praefata autem Religiosa Provincia totum quod iuxta Caeremoniale Episcoporum, Sacrae Rituum Congregationis Decreta, vel Rubricas Missalis cantandum est sive in Missa sive in Officiis divinis ab ipsis Religiosis, nunquam ab extraneis oantatur etiam in minoribus Conventibus, seu Residentiis, ubi ordinarie nonnisi valde exiguus numerus Religiosorum , qui cantare possunt, habetur: hinc ab eadem Sacra Congregatione postulavit Orator ut etiam in praedictis Dominicis et in Missis et Officiis Defunctorum organum adhiberi possit ad cantum sustentandum, ea tamen lege ut in Officio Defunctorum nulla antiphona, nullus versas, nullumve Responsorium , vel quid aliud ab organo resumatur, sed totum officium integre a Religiosis decantetur.

Sacra vero ipsa Congregatio, audita relatione a subscripto Secretario facta , rescribere rata est : Serventur Rubricae. Atque ita rescripsit die 26 Septembris 1863.

RHEDONEN.

Quum quaedam exorta fuerint Dubia circa colorem Paramentorum, quibus induitur Episcopus quando Defunctorum Exequiis aut praeest, aut assistit, Rmus D. Godefridus Brossais - St. Mare Archiepiscopus Rhedonen. a Sacra Rituum Congre-

gatione humiliter exquisivit: 1. Utrum nigra indui debeat veste talari, (vulgo *soutane)* ? 2 Utrum nigra Mozzetta ? 3, Utrum omni prorsus operis phrygii ornamento carere debeant tum Alba, tum Rochettum quibus iis in circumstantiis induitur?

Sacra vero eadem Congregatio audita relatione a subscripto Secretario facta, re mature perpensa, rescribere rata est: Servetur consuetudo. Atque ita rescripsit die 26 Septembris 1868*-

RHEMEN.

In plerisque Cappellis Monasteriorum et pluribus Ecclesiis Parochialibus Dioeceseos Rhemensis unicum reperitur altare, ubi distribui possit Sacra Communio. Quaeritur utrum si per preces quadraginta Horarum , vel quando venerationi Fidelium exponitur SSmum Sacramentum permitti possit distributio Sacrae Communionis intra vel extra Missam coram SSúio super Altari exposito, ratione maximae difficultatis aliter agendi, ne sacra Communio Fidelibus denegetur.

Huiusmodi vero instantia a subscripto Secretario in Sacra Rituum Congregatione relata, Sacra eadem Congregatio rescribere censuit: Servetur consuetudo. Atque ita rescripsit die 26 Septembris 1868.

TLASCALEN.

Rmus D. Carolus Maria Colina Episcopus Tlascalen. in Mexico exponens Sacerdotes suae Dioeceseos ex antiqua consuetudine Stolam adhibere, non solum in Ecclesiasticis functionibus, sed etiam in praedicatione, a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit ut Ipsa declarare dignaretur quibus in casibus a Sacerdotibus sit adhibenda Stola. Et sacra eadem Congregatio, audita tum relatione a subscripto Secretario facta, tum voto in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, declaravit: Stolam a Sacerdote adhibendam esse quum conficit aut administrat sacramenta, aut Officium aliquod facit, quod Stola adhibenda sit, aut etiam cum concionatur , si in eo loco adest immemorabilis consuetudo. Atque ita declaravit die 26 Septembris 1868.

TLASCALEN.

Rmus D. Carolus Maria Colina Episcopus Tlascalen. Sacrorum Rituum Congregationi exposuit Formulam Ritualis Romani circa administrationem SSmi Sacramenti esse: *Corpus Domini Nostri Iesu Christi custodiat animam tuam in vitam aeternam. Amen;* in Pontificali autem Romano pro Episcopo Eucharistiam administrante, Ordinandis et etiam Sponsis, quum Episcopus Nuptias benedicit , aliam reperiri formulam videlicet: *Corpus Domini Nostri Iesu Christi custodiat te in vitam aeternam, amen.* Quum autem ipse anceps haereat quam formulam adhibere debeat cum Fidelibus sacram Synaxim administrat, num illam quae in Pontificali invenitur, aut illam quae extat in Rituali , quum super hoc nihil innuat Caeremoniale Episcoporum, a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit ut proposito Dubio satisfacere dignaretur.

Et Sacra eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, respondendum censuit: FormulaPontiiicalis utendum esse in Communione Ordinandorum , in aliis autem utendum esse formula Ritualis. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 26 Septembris 1868.

VICARIATUS APOSTOLICI DE MARYSVILLE.

Rmus D. Eduardus 0'Connel Vicarius Apostolicus de Marysville a Sacra Rituum Congregatione expostulavit , an permitti possit ad spirituale Fidelium emolumentum ut in Ecclesiis et publicis Oratoriis Vicariatus praedicti elargiri valeat Benedictio SSmi Sacramenti secunda et etiam tertia hora post solis occasum. Huiusmodi vero instantia in sacra Rituum Congregatione a subscripto Secretario relata, Sacra ipsa Congregatio rescribere rata est : Servetur Consuetudo. Atque ita rescripsit die 26 Sept. 1868.

CIVITATIS CASTELLANAE.

Etsi constitutiones Collegiatae Ecclesiae Oppidi Vallerani, intra fines Dioeceseos Civitatis Castellanae, praescribant tantum quod cum Archipresbyter Missas décantât Diaconi et Subdiaconi munus adimpleant duo antiquiores Canonici, tamen in eadem Collegiata mos obtinuit ut etiam quando Archipresbyter Vesperas décantât, eidem cum pluvialibus assistant duo iuniores Canonici , qui contra consuetudinem aliarum Collegiatarum praeintonant in Choro Antiphonas Canonicis non paratis, et thurificationem Canonici non parati recipiunt ante Canonicos paratos. Quum autem modo inter Canonicos diversa sit sententia circa usus praefatos, ad omnem controversiam praecidendam insequentia Dubia Sacrorum Rituum Congregationi enodanda proposuerunt, nimirum:

DUBIUM I. An cum Archipresbyter Missam vel Vesperas décantât, observandae sint Constitutiones quoad Ministros, aut potius consuetudo in contrarium invecta ?

DUBIUM II. In casu affirmativo quoad secundam partem superioris Dubii, an conveniens sit quod Canonici parati intonent Antiphonas ante secundam Dignitatem, vel saltem ante Canonicos non paratos ?

DUBIUM III. An Canonici parati debeant se conformare ad praeintonandas Antiphonas Canonicis non paratis: et an illi recipere debeant thurificationem ante istos ?

Sacra vero eadem Congregatio, referente infrascripto Secretario , audita informatione Rmi Ordinarii Dioecesani, re mature perpensa , rescribendum censuit: Canonicos in Missa tantum solemni pro Diacono et Subdiacono inservire posse, minime vero in Vesperis, ut alias decretum est. Atque ita rescripsit, et servari mandavit in Collegiata Ecclesia Vallerani die 5 Decembris 1868.

NUCERINA.

Rriìus Antonius Maria Pettinari Episcopus Nucerinus cum assistit Missae solemni cum cantu celebratae sive Pluviali sive Cappa indutus, anceps haeret an Pileolum statim post consecrationem possit re

assumere. Caeremoniarum Magister qui ei inservit morem hunc sequitur, attamen cum alii diversam teneant opinionem, ut in hac re quaecumque cesset dubitatio , a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit utri opinioni adhaerere ipse debeat. Sacra vero eadem Congre, gatio ad relationem subscripti Secretarii respondendum censuit: Ser" vetur consuetudo. Die 5 Decembris 1868.

LINGONEN.

Nicolaus Prosper Magueré Sacerdos et in Seminario Lingonensi Sacrae Liturgiae Professor a Sacra Rituum Congregatione solutionem sequentium Dubiorum humiliter expostulavit, nimirum:

DUBIUM L Anno 1869 Festum Annuntiationis B. M. V. incidet Feria *Y* in Coena Domini, et iuxta Rubricas quoad Officium et Missam reponendum est in Feria II. post Dominicam in Albis: quaeritur autem, an applicatio Missae, quae in hoc Festo debet pro populo fieri, debeat in Coena Domini, vel e contra Feria II. post Dominicam in Albis ? Ratio dubitandi est, quia in Gallia per concordatum diei 9 Aprilis 1802 sublata est obligatio abstinendi ab operibus servilibus et Sacrum audiendi in Festo Annuntiationis.

DUBIUM II. Eodem anno 1869 Festum s. Marci occurret Dominica IV post Pascha. Porro quaeritur utrum Missa Processionis celebranda sit ut in Missali praescribitur post Dominicam V in colore violaceo, sine *Gloria* et *Credo* cum eantu feriali, etiam in Ecclesiis in quibus celebratur unica Missa Processionis ?

Sacra vero eadem Congregatio post accuratum eorumdem Dubiorum examen rescribere rata est:

Ad I. Affirmative ad primam partem, negative ad secundam.

Ad II. Affirmative in omnibus iuxta alia Decreta, et praesertim in una Briocen. diei 14 Augusti 1858 ad Dubium IL Atque ita rescripsit die 5 Novembris 1868.

RHEMEN.

Ioannes Baptista Principius Suillet Vicarius Generalis Rmi Dñi Archiepiscopi Rhemen. Sacrorum Rituum Congregationi exposuit quod iuxta consuetudinem Vicariorum Generalium Rhemensium a pluribus annis habitam , ipse facultatibus a Sancta Sede praefato Rmo Archiepiscopo per varia Indulta concessis, vice et loco ipsius Archiepiscopi, posse uti existimavit et reipsa per menses quindecim bona fide usus est, deputando ad benedictionem Nolarum Sacerdotes idoneos Archidioeceseos Rhemensis, servata forma et tenore Indulti.

At vero quum modo in dubium venerit utrum praedicta facultate valide usus fuerit Orator, ex eo quod forma et tenor Indulti non referat quod sit Vicariis Generalibus communicabilis , quaeritur utrum praedicta facultate valide ipse usus sit ? Et in casu negativo sanationem, quatenus opus sit, postulat.

Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, respondendum censuit: Consulendum SSmo pro petita sanatione, et Orator non amplius illud efficiat. Die

S Decembris 1868. Facta autem de praemissis per infrascriptum Secretarium SS. Dno Nostro Pio Papae IX. relatione, Sanctitas sua petitam sanationem, quatenus opus sit, indulsit ad normam superioris Rescripti. Die 10 eiusdem mensis et anni.

SYREN.

Rmus Dnus Iosephus Maria Alberti Episcopus Syren. a Sacra Rituum Congregatione insequentium Dubiorum solutionem humillime postulavit, nimirum:

DUBIUM I. Religiosi Ordinis Minorum s. Francisci et praesertim Capuccinorum asserunt se habere privilegium, cuius vi sacerdos, qui celebravit Officium ritus duplicis, in eorum Ecclesiis Sacrum faciens diebus ritus semiduplicis aut in Feriis potest legere Missam de Requie, etsi id contrarium sit Decretis Generalibus Sacrae Rituum Congregationis. Possuntne Sacerdotes praedicti sese conformare asserto huic privilegio ?

DUBIUM II. Quum Superior Regularis , aut alius pro eo , recipit Episcopum Ordinarium ad ingressum Ecclesiae sua£, ac Ei aspersorium porrigit praeter superpelliceum deferre debeat etiam stolam? Et in casu affirmativo, potest hoc facere percurrens una cum Episcopo partem Conventus causa comitandi illum usque ad portam interiorem Ecclesiae in qua Ei porrigat aspersorium ?

DUBIUM III. Non obstantibus Decretis in contrarium Sacrorum Rituum Congregationis , potest tolerari consuetudo pluribus ab annis introducta in Dioecesi Syrensi, quod in pubiicis Processionibus Cappellani piarum associationum, comitantes earumdem Consodales sub propria cruce incedentes, deferant stolam super superpelliceum ?

DUBIUM IV. In publica, id est in generali Ordinatione, cum Diaconus ób inadvertentiam tetigerit manu sinistra librum Evangeliorum , illi ab Ordinante ad tangendüm porrectum, estne hac in re alicui sanationi locus ?

DUBIUM V. Color flavus tum sericus tum ex auro contextus potestne adhiberi pro albo , viridi, rubro ac violaceo , praesertim in Ecclesiis pauperioribus paramenta singulorum colorum a Rubrica praescriptorum facere non valentibus ?

DUBIUM VI. An liceat in fimbriis et manicis Albarum et aliarum vestium sub velo transparenti fundum coloratimi et praesertim rubrum mittere ; et in Tobaleis altarium, in Albis et in superpelliceis tolerari possint vela transparentia, quae repraesentent Cruces, Ostensoria, Calices cum Hostia, figuras Angelorum et alia similia sacra obiecta ?

Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, audita prius sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, re mature perpensa, propositis Dubiis rescribendum censuit :

Ad I. Affirmative in casu.

Ad II. Negative.

Ad III. Affirmative.

Ad IV. Ad Sacram Inquisitionem Universalem.

Ad V. Quoad paramenta coloris flavi negative; quoad paramenta ex auro contexta affirmative, excluso tamen colore violaceo.

Ad VI. Quoad primam Dubii partem, detur Decretum diei 17 Augusti 1833 in una Ordinis s. Ioannis de Deo; quoad secundam posse permitti. Atque ita rescripsit die 5 Decembris 1868.

URGELLEN.

In postrema Relatione status Ecclesiae Urgellen, ad Sacram Congregationem Concilii transmissa inter alia habentur duo sequentia Postulata, nimirum:

I. In Corona Aragoniae habetur Privilegium celebrandi Processionem Corporis Christi post Vesperas, et cantandi Missam Conventualem cum Expositione SSmi Sacramenti. Quod ut recte fiat et celebretur digne Institutio tanti Mysterii, dum cantatur Prima in Choro, cantatur etiam Missa solemnis in Cappella dicta *dei Corpus Christi,* ubi habebantur Concilia P rovincialia, et in ea consecratur Hostia exponenda. Et post Primam venit Clerus , et ad Altare maius solemniter defertur. Simili vero modo *Celsone* fit. Hic vero exponitur sicut in aliis Expositionibus id est ex praeconsecratis. Tolerari ne potest haec consuetudo ?

IL Praescriptum est ut SSmum Sacramentum non asservetur in duobus locis in eadem Ecclesia. Hic servatur in maiori Altari , et a principio huius saeculi ad latus Templi Cathedralis Cappella constructa est pro SSmo Sacramento, quae cum Cathedrali communicat, portam tamen habens propriam, per quam aliquoties Viaticum ad Infirmos defertur. Potest permitti ut simul asservetur in Altari maiori?

Quum autem eadem Postulata a praedicta Sacra Congregatione ad illam Sacrorum Rituum fuerint pro opportuna solutione transmissa , Haec , referente subscripto Secretario, auditaque etiam sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris , ad utrumque Postulatum rescribere rata est: Servetur consuetudo loci. Atque ita rescripsit die o Decembris 1868.

VESTANA.

Occurrente hoc anno Processione Corporis Domini, Subdiaconus, cuius erat gestare Crucem Capituli Cathedralis, protestando coram Archidiacono aliisque de gremio eiusdem Capituli, denunciavit s i illam latu rum non esse, si praeire deberet Regulares sine propria cruce incedentes. Ad eliminandas quascumque altercationes hodiernus Pro-Vicarius Generalis Dioeceseos Vestali, supplicibus votis huic Sacrae Rituum Congregationi duo sequentia Dubia proposuit, ut quid in posterum agendum sit declarare dignaretur, nimirum:

DUBIUM I. Utrum Regulares, qui dispersionis causa Crucem erigere nequeunt, possint in Processionibus Corporis Christi (quibus ex dispositione Sacri Concilii Tridentini sess. 25 de Ref., de Regul. c. 13 tenentur intervenire) nec non in aliis fieri solitis incedere sub cruce Capituli Cathedralis et Collegiatae?

DUBIUM IL Et quatenus affirmative, quaeritur utrum in praedicta solemnitate Corporis Christi debeant induere sacra linteamina more sacerdotum saecularium, et superpelliceo prout in aliis Processioni-

bus, aut iuxta solitum proprio habitu ?

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audita etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribendum censuit:

Ad I. Incedant sub cruce Capitulari.

Ad II. Induant superpelliceum. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 5 Decembris 18G8.

ARETINA.

Usque a mense Dccembri elapsi anni 1868 Rmus Dnus Iosephus Giusti Episcopus Aretinus Congregationem instituit Parochorum Civitatis Aretii, ac inter Constitutiones pro praedicta Congregatione ab eodem Ordinario approbatas ad praecidendam quamcumque controversiam quoad praecedentiam, legitur etiam sequens , quod nimirum « praecedentia inter enunciatus Parochos desumi debeat ex antiquitate expeditionis Bullae respectivae Paroeciae. » Hinc Parocho s. Petri ex Ordine Servorum B. M. V. utpote amovibili assignatus fuit locus post Parochos perpetuos , qui Bullam expediverunt. 0»um autem ipse praecedentiam praetenderet a die qua ab Episcopali Curia eius praesentatio confirmata fuit, Parochi saeculares a Sacra Rituum Congregatione declarari petierunt, num Parocho s. Petri , qui Bullas non expedivit, danda sit praecedentia super Parochos, qui Bullas expediverunt. Et Sacra eadem Congregatio, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem infrascripti Secretarii declaravit: Servandam esse consuetudinem favore Parochorum. Atque ita declaravit et servari mandavit die 20 Martii 1869.

ALBIEN.
seu
TERTII ORDINIS REGULARIS DE POENITENTIA S.FRANCISCL

Religiosi tertii Ordinis Regularis de Poenitentia s. Francisci Officium récitant, Sacrumque faciunt iuxta Breviarium et Missale Romano-Seraphicum. Duabus Ecclesiis praesunt. Prima Ecclesia est illa Novitiatus, quae censeri debet simpliciter Conventualis, quia ante instaurationem Tertii Ordinis erat vacans, et licet in ea admittantur fideles, solummodo pro Officiis Conventus prodest. Proinde videtur ibi teneri Sacerdotes extraneos, qui Missam celebraturi veniunt , pro colore paramentorum uti Rubrica generali, iuxta quam in Festo duplici servandus est color paramenti Festi quod in Ecclesia celebratur. Sed secunda Ecclesia dicta Beatae Mariae Virginis *de la Dreeke* facta est quasi Conventualis ex quo regitur a Religiosis, qui in ea Officium in Choro recitant, sed est a multis annis et remanet Parochialis. Unus ex Religiosis eius Rector praeest, et circa illum multa exurgunt Dubia propter differentiam Festorum , quae celebrantur in Dioecesi Albiensi et in Familia Franciscana, iuxta Breve quod editur Romae quotannis iussu Vicarii Generalis Tertii Ordinis, cui se conformant praedicti Tertiarii. Hinc:

DUBIUM L Die Dominica et aliis

diebus festivis, quae celebrantur cum concursu populi hucusque prima Missa, quae semper est lecta, dicitur de Officio Religiosorum, cuius est pars cum celebretur post Tertiam. Secunda Missa, quae est *solemnis in gratiam Fidelium* dicitur de Officio Dioecesano: et similiter Vesperae solemnes pro pupulo iuxta Breve Dioeceseos decantatur. Numquid ita fieri debet in posterum, necne?

DUBIUM II. Quum non sit Ecclesia mere Conventualis, quaeritur utrum valde numerosi Sacerdotes, qui eo conveniunt devotionis et piae peregrinationis causa ad celebrandum, teneantur pro Missa lecta ad servandam Rubricam generalem de colore paramentorum, acceptando colorem officii et Missae Conventus, aut possint Missam sui officii Dioecesani cum paramentis ipsis propriis celebrare?

DUBIUM III. Tempore mensis Maii veniunt 23 Parochi cum grege suo Missam solemnem cantaturi. Quid in his Missis servandum? Num iuxta Kalendarium Dioecesanum, num iuxta Romano-Seraphicum sunt celebrandae? Rara applicatio circa haec, quia adest privilegium pro huiusmodi Missis peregrinantium, ut cantetur de B. M. V. praeter paucas restrictiones?

DUBIUM IV. Existitne indultum vi cuius, qui Romano-Seraphico utuntur, ubicumque celebrant, possint Missam suam dicere et paramenta assumere convenientia, licet in Ecclesia in qua celebrant de alio Festo duplici fiat cum paramentis diversi coloris; et si existat hoc indultum, numquid Oratoribus licet eius frui beneficio?

DUBIUM V. Numquid de Beatis tantum non potest dici Missa lecta extra Ecclesiam conventualem!

DUBIUM VI. Si id non liceat, quaenam Missa dicenda? Numquid votiva de aliquo Sancto, vel pro Defunctis, vel dicenda Missa Ecclesiae in qua Religiosus celebrat?

Sacra vero eadem Congregatio* audita prius sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, referente subscripto Secretario, re mature perpensa, rescribendum censuit:

Ad DUBIUM I. II. III. Standum esse Kalendario Tertii Ordinis s. Francisci.

Ad IV. Non constare.

Ad V. Negative.

Ad VI. Negative ad primam partem; affirmative ad secundam iuxta Decretum in Tuden. diei 7 Septembris 1816 ad Dubium XVIII. Atque ita rescripsit die 20 Martii 1869.

MELITEN.

Fratres Carmelitae Excalceati in Conventu Civitatis Conspicuae Dioeceseos Meliten, commorantes, Dominico die infra Octavam Solemnitatis Corporis Christi post Vesperas publicam supplicationem SSmi Sacramenti extra Claustra ab immemorabili peragere solent. Cum autem haec familia exigua sit, et, praeter paucos Fratres Laicos, vix octo constet Sacerdotibus, quo decentius hanc pompam perageret, alios Presbyteros de Clero saeculari Civitatis Conspicuae ad illam vocare solebat. Postremis vero annis perpauci ad invitationem accedebant, tum quia simplices presby-

teri illa in civitate exiguo sint numero , tum quia qui possent accedere renuebant, vel saltem non curabant.

Quamobrem ne caeremonia isthaec indecore fieret, vel penitus omittenda vel aliquot ex alia religiosa familia Presbyteri ad illam convocandi erant. Quod postremum Prior Carmelitarum praeferendum ducens, elapso anno 1868 Fratres Minores Observantes Civitatis Valletae rogavit, ut aliquot ex illis Presbyteris supplicationem illam comitarentur. Qui vocationem libenter excipientes corpori Carmelitarum sese adiunxerunt. Quum autem hos inter et ipsorum Praeses advenisset, enunciato Priori visum est partes Celebrantis illi committere, qui proinde ad Vesperas decantavit, et Sacramentum in supplicatione gestavit.

Hoc videntes Canonici Ecclesiae Collegiatae, ad quorum corpus curam animarum civitatis Conspicuae spectat, putantes hoc facto sui Collegii iura laedi aegre tulerant. Ideoque epistolam ad Priorem Carmelitarum dederunt qua factum exponentes aiebant, Carmelitis illis ius non esse Religiosos ex alia familia ad supplicationem vocandi, multoque minus alteri cuicumque partes Celebrantis in illa committendi, utpote qui ne supplicationem quidem extra claustra sine Parochi venia peragere possint, et nisi in posterum a similibus abstinerent, iuris remedia sese invocaturos.

Quum autem praedictus Prior putet sibi ius favere, a Sacra Rituum Congregatione humiliter insequentis Dubii solutionem expostulavit, nimirum: An liceat Carmelitis Excalceatis Coenobii siti in Civitate vulgo *Burmola,* alias Conspicua, in insula Melitensi, sub titulo s. Theresiae, peragere processionem Sanctissimi Sacramenti Dominica infra Octavam Corporis Christi extra claustra et per paroeciae vias, in eaque aliam Religiosam Familiam invitare, et alteri huius exterae Familiae Vesperarum celebrationem, et SSmi Sacramenti delationem committere absque Episcopi et Parochi venia ?

Sacra vero eadem Congregatio requisitis prius Informatione et voto a Rmo Dno Archiepiscopo Melitensi , auditaque etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem subscripti Secretarii proposito Dubio rescribere censuit: Affirmative. Atque ita rescripsit die 20 Martii 1869.

VERCELLEN.

Magister Caeremoniarum Archiepiscopi Vercellensis Sacrorum Rituum Congregationi humiliter exponens ad Benedictionem gutturis, quae fit die III Februarii, adhiberi Candelas benedictas die antecedenti, nimirum in festo Purificationis B.M.V., ab eadem Sacra Congregatione expostulavit:

I. An Sacerdos praeter stolam e collo pendentem adhibere debeat aliam stolam rubri coloris, quae in manibus deferatur (uti in eadem Archidioecesi fit) veluti ad uniendas duas Candelas , quae pro hac benedictione adhibentur, quaeque hinc inde a cruce, in medio ipsius stolae posita , regantur , cum qua cruce tangatur mentum in actu benedictionis ; vel potius in manibus solae Candelae tuendae sint, eaeque

in extremitatibus inferioribus approximandae sub merito in praedicto benedictionis actu ?

II. An formula in hac benedictione adhibenda debeat esse: *Per intercessionem B. M. V., et B.Blasii Martyris liberet te Deus a malo gutturis. Amen;* vel potius *Per intercessionem b. Blasii liberet te Deus a malo gutturis. Amen.*

Sacra vero eadem Congregatio, infrascripto Secretario referente, rescribere rata est: In casu de quo agitur unam tantum stolam ad collum a Sacerdote esse adhibendam, et dicendum ab ipso tantum erit : *Per intercessionem b. Blasii liberet te Deus a malo gutturis. Amen.*

Atque ita rescripsit, ac servari mandavit die 20 Martii 1869.

ORDINIS MINORUM S. FRANCISCI CAPUCCINORUM.

Director Kalendarii Fratrum Ordinis Minorum s. Francisci Capuccinorum Provinciae Gallicae a Sacra Rituum Congregatione insequentium dubiorum solutionem expostulavit, nimirum:

DUBIUM I. Utrum Fratribus Minoribus adhuc licitum sit facere Officia votiva Beatae Conceptionis Mariae Virginis, Sancti Patris Francisci, et Sanctae Matris Clarae Assisiensis tempore scilicet Adventus et Quadragesimae non obstantibus Decretis in contrarium ?

DUBIUM II. An Ipsis liceat continuare recitationem Officii s. Ioannis Francisci Regis Confessoris sub ritu duplici minori , quamvis nullibi constet de authentica concessione huius Officii ?

DUBIUM III. Quaenam lectiones recitandae sunt in secundo Nocturno diei Octavae Beatae Mariae Virginis *de Auxiliis,* ubi sub hoc titulo colitur ut Patrona Ecclesiae Conventus; an ut in Festo Patrocinii eiusdem Beatae Mariae Virginis, vel an potius repetendae sint lectiones diei Festi ?

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audita etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis dubiis respondendum censuit:

Ad I. Affirmative, si constet expresse de privilegio.

Ad II. Negative.

Ad III. Affirmative ad primam partem; negative ad secundam. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 20 Martii 1869.

BRIXIEN.

Rmus D. Hieronymus Verzeri Episcopus Brixiensis in Longobardia exposuit in quadam Paroecia suae Dioecesis iam a saeculo una cum Parochiali Ecclesia consecratum fuisse Altare maius ad normam Pontificalis Romani. Sed cum novum Altare maius in ea fuerit aedificatum ac rite consecratum illud prius fuit asportatum in Cappella laterali eiusdem Ecclesiae. In cuius translatione mensa quidem a stipitibus avulsa est, sed omnino integra permansit, et Sanctorum Martyrum sepulcrum plane inviolatum. Ipse autem Liturgicis praescriptionibus obsequens, ne in eo Sacrum fieret vetuit, quoadusque a Sacra Rituum Congregatione sequens dubium dissolvatur, nimirum: Utrum

praefata mensa ad instar Altaris portatilis haberi ; in eaque Missae Sacrificium celebrari possit sine nova consecratione, aut alterius lapidis rite consecrati substitutione; et quatenus negative, Episcopus Orator necessariam dispensationem et sanationem implorat.

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribendum censuit ad Dubium: Negative; ad Postulatum vero: Affirmative; si SSnio Dno Nostro videbitur.

Facta autem de praemissis SSmo Domino Nostro Pio Papae IX relatione per infrascriptum Secretarium , Sanctitas Sua petitam dispensationem et sanationem benigne elargiri dignata est. Die 20 Martii 1869.

GNESNEN. ET POSNANIEN.

Rmus D. Archiepiscopus Gnesnen, et Posnanien. sequentium dubiorum solutionem a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit, nimirum:

DUBIUM I. Ab antiquissimis temporibus existunt fundatae in Ecclesia Metropolitana Posnaniensi Missae votivae de SSma Trinitate, de SS iii a Eucharistia, de Passione, de Cruce, de Beata Rorate, de s. Adalberto et de s. Francisco , quae per singulas hebdomadarum dies distributae quotidie cantantur. Votivae huiusmodi celebrantur nullo habito respectu ritus Festi, Dominicae, vel Feriae in illarum diem incidentis , ita ut dum principalia etiam Festa Dedicationis , Tituli , Patroni vel alia universalis Ecclesiae in Cathedrali solemniter peraguntur, non eo minus dictae votivae locum habeant, si perpauca tantum Domini Nostri Iesu Christi festa excipiantur. Possunt ne Missae huiusmodi votivae etiam in posterum attenta saeculari consuetudine, sed deficiente quocumque Apostolico privilegio, eodem modo cantari, an potius cantandae sint iis tantum diebus quibus id generales Rubricae permittunt, in reliquis vero diebus canendae sint Missae de Officio occurrente ad intentionem praescriptam a Fundatoribus ?

DUBIUM II. Episcopi Titulares Suffraganei Gnesnensis et Posnaniensi», qui in Capitulis Metropolitanis Gnesnae et Posnaniae Canonicatus obtinent, tenenturne aeque ac alii Canonici Archiepiscopum Cappa magna indutum et ad Cathedralem sive ad Missam Pontificalem celebrandam, sive ad assistendum Missae ab alio celebrandae accedentem associare ?

DUBIUM III. Licetne Episcopis huiusmodi in stallis suis permanere, dum Archiepiscopus Cappa magna indutus ab integro Capitulo associatos Cathedralem ingreditur sive sacrum pontificaliter peracturos, sive ut sacro ab alio celebrando assistat, vel dum, illo peracto, recedit?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem subscripti Secretarii rescribendum censuit:

Ad I. Pro gratia cum limitatione; nimirum quod praefatae Missae votivae non possint celebrari in Dominica prima Adventus, Feria IV Cinerum, Dominica Palmarum cum

tota maiori Hebdomada, Dominica Resurrectionis et Pentecostes cum duobus sequentibus diebus, die Nativitatis Domini, Epiphaniae, Ascensionis, Corporis Christi, et omnibus diebus in quibus celebrari debet iuxta Kalendarium Dioecesanum aliud Festum respondens Missae votivae, ac dummodo diebus in quibus celebratur praedicta Missa votiva, praeter eamdem, celebretur etiam Missa Conventualis seu diei Festi currentis.

Ad II. Tenentur ut Canonici.

Ad III. Provisum in secundo. Atque ita rescripsit die 20 Martii 1869.

PACTEN.

Rmus Dominus Episcopus Pacten. Sacrorum Rituum Congregationi haec quae sequuntur exposuit, nimirum exortam esse controversiam inter Clerum praedictae Civitatis et Superiorem Seminarii Dioecesani, utrum in publicis Processionibus praecedentia danda sit Clericis in minoribus constitutis nec servitio Cathedralis addictis prout huc usque factum est, iuxta dispositionem Synodi Dioecesanae diei 30 Novembris 1687, vel potius eadem tribuenda sit Alumnis Seminarii iuxta pluries decreta a praedicta Sacra Congregatione?

Ad hanc igitur controversiam dirimendam memoratus Episcopus eidem Sacrae Congregationi sequens dubium declarandum proposuit, nimirum: an praescriptio Synodalis favore Clericorum in posterum etiam servanda sit, vel decretum Sacrae Rituum Congregationis in Andrien. diei 21 Martii 1620 pluries confirmatum Alumnis Seminarii favens sit in casu adoptandum?

Emi porro ac Rmi Patres sacris tuendis Ritibus praepositi in ordinario coetu hodierna die ad Vaticanum coadunato ad relationem subscripti Secretarii, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, re mature accurateque perpensa, rescripserunt: Serventur Decreta in Andrien. diei 21 Martii 1620, in Pennen, diei 7 Martii 1636 ac in Murana diei 16 Aprilis 1831, et praecedentiam competere omnino Clericis Seminarii. Atque ita rescripserunt et servari mandarunt die 20 Martii 1869.

MONTIS REGALIS.

Xaverius Lorito Magister Caeremoniarum Insignis Collegiatae Ecclesiae SSmi Salvatoris Crucifixi Civitatis Montis Regalis in Sicilia de Ordinarii sui consensu a Sacra Rituum Congregatione humiliter declarari postulavit Dubia sequentia:

DUBIUM I. An occurrente Dominica infra Octavam Assumptionis B. M. Virginis in die 16 Augusti, in qua celebratur Officium Dioecesis nempe s. Rochi Confessoris Patroni minus principalis, et Officium Ecclesiae universalis sub eodem ritu et dignitate, nempe s. Ioachim Patris B. M. Virginis, non obstante Rubrica generali de occurrentia Festorum et Decreto emanato spectante ad s. Ioachim, qui considerari debet ut Patriarcha, sicut declaratum fuit a Sacra Rituum Congregatione, potestne ex inveterata consuetudine transferri Officium Dioeceseos, idest s. Rochi, et celebrari illud Ecclesiae universalis?

DUBIUM II. An valeat usus de licentia Archiepiscopi transferendi Officium Patrocinii s. Iosephi assignatum Dominicae tertiae post Pascha in una ex sequentibus Dominicis occurrente Octava Sancti Francisci de Paula aut Festo altioris ritus ?

DUBIUM III. Quale ex duobus Officiis in Festo Sacratissimi Cordis Iesu valeat recitari, illud concessum a Pio VI vel a Clemente XIII, et qua die assignari debeat Festum ipsum, in Feria VI post Octavam SSmi Corporis Christi, vel in Dominica sequenti post eamdem Octavam, quove ritu celebrandum , nempe aut duplici secundae classis vel maiori, et Missa quae legi debeat *Miseremini* vel *Egredimini ?*

DUBIUM IV. An Festum s. Rosaliae Virginis die 4 Septembris , quae est Patrona minus principalis, celebrari valeat ex inveterata consuetudine sub ritu duplici secundae classis cum Octava et in Missa addi Symbolum ?

DUBIUM V. An continuari valeat consuetudo celebrandi Festum s. Raphaelis Arcangeli ritu duplicis maioris, et Officium Dedicationis Ecclesiarum ss. Petri et, Pauli quali ritu celebrari debeat, duplicis maioris vel minoris ?

DUBIUM VI. An a Dignitatibus et Canonicis Capituli Collegiatae praefatae observari debeat Decretum emanatum a Sacra Rituum Congregatione de obediendo Magistris Caeremoniarum in iis quae ad divinum Cultum spectant ?

DUBIUM VII. An valeat quaecumque consuetudo, quod dispositio Kalendarii pro recitatione Divini Officii ad primam Dignitatem spectet, aut committi possit cuicumque de Capitulo, aut spectet ex officio et munere ad Magistros Caeremoniarum ut Directores Capitularium, et quatenus affirmative ad primam partem, an Magistri Caeremoniarum ius habeant corrigendi errores?

DUBIUM VIII. An valeat consuetudo quod Dignitates et Canonici in Candelarum, Cinerum et Palmarum benedictione et in quacumque Processione sive benedictione SSmi Sacramenti et s. Crucis Domini, quae solemniter peragi solet quotannis in omnibus Feriis sextis Martii , incedant parati amictu, stola et Pluviali super Rochetto, vel potius uti debeant Amictu, Alba, Stola et Pluviali ?

DUBIUM IX. An valeat consuetudo non genuflectendi a Choro in transitu ante Altare ubi est exposita Reliquia s. Crucis Domini, et a Celebrante in incensatione, in accessu et recessu, et quoties transeat ante medium Altaris seu a latere ad latus ut in incensatione ?

DUBIUM X. An fieri possit post Missam solemnem absolutio ad Tumulum relicta ex dispositione nostri Fundatoris Archiepiscopi Domini Hieronymi Venero in Festo s. Hieronymi Doctoris occurrente in die Dominica ?

DUBIUM XI. An ministri parati, dum canitur Missa solemnis Conventualis, privatim recitare valeant Horas Canonicas?

DUBIUM XII. Potestne adhiberi Pallium nigri coloris in solemni Commemoratione et Exequiis Defunctorum in Altare SSmi Sacramenti?

DUBIUM XIII. Potestne recitari Officium votivum per annum Immaculatae Conceptionis B. M. V. semiduplex in omnibus Sabbathis iuxta Rubricas absque postulatione Ordinarii in vim sequentis decreti? «Officium votivum Immacul. Concept. B. M. V., semiduplex per annum recentissime Romano Clero et per Litteram Encyclicam datam Caietae 2 Februarii 1849 Clero totius Ecclesiae Catholicae concessum. »

Haec autem Dubia cum referente subscripto Secretario eadem Sacra Congregatio, audita etiam sententia in scriptis alterius Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, mature accurateque perpendisset, rescribendum censuit:

Ad I.Praecedentia in casu convenit s. Rocho, translato Officio s. Ioachim ad primam diem liberam.

Ad II. Festum Patrocinii s. Iosephi transferri non debet occurrente die octava s.Francisci, nisi haec speciale habeat privilegium, occurrente vero alio Officio maioris ritus vel dignitatis, transferri debet ad diem primam liberam iuxta Decretum generale diei 10 Septembris 1847.

Ad III. Recitari debet Officium eidem Dioecesi concessum, et, in die et in ritu in concessione expressum iuxta Decretum Urbis et Orbis diei 23 Augusti 1856.

Ad IV. Potest tolerari attento usu immemorabili, omisso tamen symbolo.

Ad V. Affirmative ad primam partem; ad secundam Officium Dedicationis Basilicarum ss. Apostolorum Petri et Pauli celebrari debet ritu Duplicis minoris.

Ad VI. Affirmative.

Ad VII. Ius eligendi personam pro confectione Kalendarii spectat ad Episcopum vel ad Capitulum vel ad primam eius Dignitatem iuxta consuetudinem ; generaliter vero committitur Praefecto Caeremoniarum, qui Kalendarium efformare debet iuxta Rubricas Missalis ac Breviarii Romani ac decreta Sacrae Rituum Congregationis.

Ad VIII. Relate ad benedictionem Candelarum, Cinerum et Palmarum, servetur Rubrica Missalis Romani: in Processionibus vero Sacerdos qui SSmum Sacramentum portat, quacumque Dignitate insignitus, incedere debet paratus Amictu, Alba, Stola, ac Pluviali. In benedictionibus, quae dantur sive cum SSmo Sacramento sive cum Ligno SSmae Crucis, uti potest supra Rochettum,si eius habeat usum, Amictu, Stola et Pluviali, si Ministri sacri parati non adsint,secus negative.

Ad IX. Negative : et detur Decretum Sacrae Rituum Congregationis in Varsavien. 7 Maii 1746 ad 12, et in Lucionen. 23 Maii 1835 ad 1. et 2. Lignum vero Sanctae Crucis thure adholetur triplici quidem ductu a sacerdote non genuflexo , sed stante, etiam Feria VI in Parasceve iuxta Decretum Sacrae Rituum Congregationis 28 Septembris 1837 in Mutinen. n. 14.

Ad X. Negative et serventur decreta.

Ad XL Non est intorloquendum.

Ad XII. Negative.

Ad XIII. Negative. Atque ita rescripsit et servari jùiandavit die 20 Martii 1869. (1)

(1) Videre poteris *Fnventina,* **quae hic omittitur Vol. XI. p. 3^0.**

IADREN.

Rmus D. Carolus Fridericus Bianchi Canonicus Basilicae Metropolitanae Iadrensis in Dalmatia et Kalendarii dioecesani Director sequentia Dubia enodanda proposuit Sacrorum Rituum Congregationi, nimirum: Feria V in Coena Domini in Consecratione Oleorum, quae fit in medio Chori, Presbyter assistens se sistit ad dexteram Archiepiscopi et operatur cum eodem in omnibus quae spectant ad infusionem balsami et olei etc. Videtur hoc esse contrarium eiusdem ministerio, cum ipse sit indutus Pluviali et attendere solummodo debeat ad librum Pontificale et annuntiare Oleorum praesentiam. Videtur potius haec omnia obire debere vel Diaconus assistens a dextris, vel Diaconus Evangelii , qui cum sint Tunicella induti , possunt libere agere cum Celebrante. Quaeritur ergo:

DUBIUM I. An in solemni Consecratione Oleorum Presbyter assistens, an potius Diaconus assistens a dextris, vel Diaconus Evangelii debeat assistentiam praestare Archiepiscopo in infundendo Balsamo et Oleo et aliis similibus agendis ?

DUBIUM II. Ubi se sistere debeat Presbyter assistens ut praesto sit ad Librum Pontificalem, an ad dexteram, an potius ad sinistram celebrantis ?

DUBIUM III. Ubi se sistere debeant Diaconi assistentes et Diaco nus et Subdiaconus Officii in casu, cum nihil de hac re in Pontificali habeatur?

Cum autem Archiepiscopus in Pontificalibus sermonem habet ad Populum, recedit ab Altare maiori, et, ut facilius audiri possit, sedet cum omnibus assistentibus supra gradus Presbyterii terga vertens Altari. Inde.

DUBIUM IV. Quo loco in casu sedere debeant Presbyter assistens, Diaconus et Subdiaconus Officii ? Videtur Presbyterum ad dexteram Episcopi, seniorem Diaconum Assistentem ad dexteram Presbyteri, et Diaconum Officii ad dexteram Diaconi assistentis; similiter ex alia parte ad sinistram Episcopi iuniorem Diaconum assistentem , et ab ipsius sinistram Subdiaconum Officii se sistere debere.

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, auditaque etiam sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, re mature perpensa, rescribendum censuit:

Ad I. In Oleorum consecratione, ea quae Pontificale tribuit Archidiacono ab eodem serventur; quae vero ipsi non tribuuntur spectant ad Diaconum Missae.

Ad II. Episcopus in dicta Oleorum consecratione medius stet inter Diaconum et Subdiaconum Missae; Archidiaconus ad latus Subdiaconi, nempe ad sinistram Episcopi, ut commode possit vasa Oleorum sumere a Ministris et Librum seu Pontificale ; Diaconi vero assistentes maneant hinc inde ad latus Altaris manibus iunctis, stantes tamen et Sacramentum adorantes.

Ad III. Provisum in secundo.

Ad IV. Servetur dispositio Caeremonialis Episcoporum C. 8. post Evangelium Missae solemnis posita. Atque ita rescripsit, declaravit et servari mandavit die 20 Martii 1869.

MECHLINIEN.

Cum ab antiquo tempore in Ecclesia Metropolitana Mecliniensi in Belgio Rmo Archiepiscopo loci Ordinario sacras Ordinationes facienti adstiterint et ad altare inservierint duo Canonici Pluviali induti in maioribus Ordinibus, et Rochetto ac Mozzetta induti in Minoribus conferendis Ordinibus ; mutato nunc 1110 usu, dubium natum est in quo habitu duo illi Canonici in Ordinationibus quae Jlunt per Missam lectam assistere teneantur. Enixe igitur Decanus Capituli praefatae Metropolitanae Sacram Rituum Congregationem rogavit ut sequentia dubia declarare dignaretur:

DUBIUM I. In quo habitu duo Canonici ad altare ministrantes in Ordinatione, quae fit per Missam lectam, assistere debeant, dum soli Ordines Minores conferuntur, an in habitu Canonicali, scilicet cum Rochetto et Mozzetta, ut permittitur in Decretis Sacrae Rituum Congregationis 4 Iunii 1817 in una Dubiorum ad 2 Dubium additionale , et 12 Septembris 1857 in Mechlinien, ad 27, vel an Mozzettam deponere et Superpelliceum Rochetto superimponere teneantur ?

DUBIUM IL In quo habitu duo 1111 Canonici assistere debeant Episcopo Auxiliari aliive a Rmo Archiepiscopo Loci Ordinario delegato, Maiores Ordines per Missam lectam conferenti cum Diaconi assistentes soli Episcopo Ordinario competant , an duo Canonici Episcopo Auxiliari aliive in Ordinatione assistentes, assistere possint cum Pluvialibus, prouti ab antiquo tempore in Ecclesia Metropolitana Mechliniensi in Ordinatione semper assistere consueverunt, vel an assistere possint cum habitu Diaconali et Subdiaconali ut in Missa solemni, scilicet cum Alba et Dalmatica seu Tunicella ; vel an hic applicanda sint Decreta Sacrae Rituum Congregationis 27 Augusti 1707 in Bracharen, ad 2, 21 Iulii 1855 Vicariatus Apostolici Costantinop. ad 1, et 6 Februarii 1858 in Montispessulan.; ita ut in hoc habitu Diaconali et Subdiaconali assistere nequeant, sed assistere debeant ut in Missa lecta in qua soli Ordines Minores conferuntur?

Sacra vero eadem Congregatio referente subscripto Secretario, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis dubiis rescribere rata est : Duos Canonicos in Metropolitana Mechliniensi induere debere Superpelliceum supra Rochettum dum assistunt Archiepiscopo vel Episcopo Suffraganeo sacras peragenti Ordinationes tam in Maioribus quam in Minoribus ordinibus. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 20 Martii 1869.

SANCTI MINIATI.

In Cathedralis Miniatensi invaluit usus non accendendi duo saltem lumina tempore Choralis officiaturae , nempe Horarum Minorum, Completorii et Matutini cum Laudibus, quando in Altari maiori est exposita aliqua Reliquia cum luminibus quae per totam diem illam collucescunt. Quum autem Rmus D. hodiernus Episcopus Sancti Miniati existimet hunc usum toleran-

dum non esse, a Sacra Rituum Congregatione humiliter declarari petiit, num saltem duo alia lumina ponenda sint in Altari maiori tempore Choralis officiaturae ? Et Sacra eadem Congregatio, audita etiam sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem subscripti Secretarii declarare rata est quod praeter lumina, quae circa Reliquiam super Altare Chori expositam collucescunt, requiruntur saltem duo alia lumina super gradus Altaris, dum in eodem Choro Divina Officia persolvuntur. Atque ita declaravit et servari mandavit in Cathedrali Ecclesia s. Miniati. Die 20 Martii 1869.

TERTII ORDINIS S. DOMINICI.

Anno 1833 in Gallia instauratus fuit Tertius Ordo s. Dominici pro Instructione Iuventutis. Quum autem Alumni eiusdem Ordinis communiter vitam ducant, in propriis Domibus seu Monasteriis, Liturgiam Ordinis Praedicatorum assumpserunt tum in Horarum Canonicarum recitatione, tum in celebratione sacrosancti Missae Sacrificii aliisque in ecclesiasticis Functionibus. Quum vero in postremo Capitulo Generali Ordinis Praedicatorum superiori anno habito dubitatum fuerit, num id Alumni praedicti facere possint sine speciali facultate Apostolicae Sedis, Rmus Pater Lecuyer Vicarius Generalis dicti Tertii Ordinis a Sacra Rituum Congregatione declarari petiit Alumnis suis de iure competere usum Liturgiae, quae adhibetur in Ordine Praedicatorum.

Sacra porro eadem Congregatio, audita relatione a subscripto Secretario facta, nec non sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, omnibus mature perpensis ac consideratis, declaravit: Tertiarii Ordinis Sancti Dominici collegialiter viventibus de iure in recitatione Divini officii, in celebratione sacrosancti Sacrificii Missae atque in aliis functionibus competere usum Breviarii ac Missalis, ac servare ritus et Caeremonias eiusdem Ordinis ad tramitem Const. Xisti Papae IV. et aliorum Summorum Pontificum, nec non Concilii V. Lateranensis. Atque ita declaravit die 20 Martii 1869.

RUREMUNDEN.

Iuxta Indultum pro reductione festorum diei 9 Aprilis 1802, solemnitas Sanctorum Patronorum cuiuslibet Dioecesis et Paroeciae celebranda est Dominica proxima occurrente. Verum in Dioecesi Ruremundensi usus invaluit celebrandi Solemnitatem translatam non tantum proprii Patroni Loci ubi habetur, sed insuper Patroni Dioeceseos, et quidem in omnibus Parochiis vel locis tum proprium Patronorum habentibus, tum forte non habentibus. Aliis in locis, praeter Solemnitatem Patroni proprii Loci, transfertur Solemnitas Patroni seu Titularis Ecclesiae Parochialis. Qui diversi usus verosimiliter originem ducunt a diversa ratione interpretandi haec Indulti praefati verba *« Sanctorum Patronorum cuiuslibet Dioecesis et Paroeciae.* » Ad hanc igitur diversitatem opinionum praecidendam, ex parte Rmi D. Episcopi Ruremundensis Sacrorum Ri-

tuum Congregationi sequentia proposita fuerunt dubia, nimirum:

DUBIUM I. An vi praedicti Indulti pro reductione festorum transferenda sit unius tantum Patroni Solemnitas singulis in Paroeciis proprii scilicet Loci, si habeatur, vel, eo deficiente, Dioeceseos ?

DUBIUM IL Si affirmative ad L, an tollendus sit aut servandus usus transferendi praeter Solemnitatem Patroni proprii loci, solemnitatem sive Patroni Dioeceseos , sive Patroni seu Titularis Ecclesiae Parochialis ?

DUBIUM III. Si negative ad L, quaenam praeterea Patronorum Solemnitas transferri debeat aut possit ?

Sacra vero eadem Congregatio, re mature accurateque perpensa, ad relationem subscripti Secretarii, propositis Dubiis rescribendum censuit: Standum esse Decreto Cardinalis Caprara, hoc est transferendam esse Solemnitatem sive Patroni Dioeceseos sive peculiaris Civitatis ad Dominicam insequentem. Atque ita rescripsit die 20 Martii 1869.

VICARIATUS APOSTOLICI CAPITIS BONAE SPEI DISTRICTUS ORIENTALIS.

Rmus D. Patritius Moran Episcopus Dardanen, et Vicarius Apostolicus Capitis Bonae Spei Districtus Orientalis , Sacrae Congregationi de Propaganda Fide sequens proposuit Dubium, nimirum: Altare enormiter fractum, sed postea firmiter coementatum consecravi. At Altare aliud simili modo fractum consecrare, dubio de validitate primae consecrationis exorto, renui. An ne prima consecratio valida habenda sit ? Et si responsio affirmativa reddenda est, an ne ad secundum consecrandum procedere possim?

Quum autem praedictum Dubium a memorata Sacra Congregatione ad hanc Sacrorum Rituum fuisset transmissum pro opportuna solutione , Eadem, referente infrascripto Secretario, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribendum censuit: Consecrationem primi Altaris validam esse, ideoque nec secundi Altaris invalidam fore si fieri vellet. Atque ita rescripsit die 20 Martii 1869.

TOLOSANA.

Archiepiscopo Tolosano exquirenti num possint clericis permitís Breviaria quae separatis foliolis constent, Sacra Rituum Congregatio rescribere rata est : Non esse huiusmodi Clericos inquietandos , dummodo hae partes avulsae a Breviario unitae asserventur die 20 Martii 1869. (1)

(1) Decretum sequens prostat relatum Vol. XI. pag. 418

EX S. CONGREGATIONE CONCILII

CANONICATUS

Die 20 Iunii 1878.

COMPENDIUM FACTI. In Cathedrali Ecclesia B. canonicale beneficium erexerat Franciscus quidam S, ius nominandi tribuendo descendentibus per lineam masculinam in infinitum ab Antonio S. Ex descendentibus ab Antonio, superstites in praesentiarum sunt fratres Felix et Stephanus S, ambo paupertate laborantes, unusquisque autem habentes filium clericali militiae in minoribus adscriptum. Eorum primus Felix, S. in vim beneplaciti Apostolici patri iam concessi, et regio, quod vocant, *exequatur* muniti, die 8 Aprilis 1865 facultatem habuit, impletis oneribus, retinendi beneficii fructus ad octennium ; quibus in posterum perfrui haud desiit, licet rescriptam illud nunquam a Curia fuisset executioni demandatum. Immo Felicis et Stephani pater, Sempronius, anno 1860 quemdam Sacerdotem Antonium ad vacantem canonicatum praesentaverat in quo nominatus institutionem obtinuit, licet nominatio a Sempronio revocata fuisset, isque, et post eius mortem Felix, beneficii reditus percepissent.

Sed anno 1877 praebenda, de qua agitur, vacans omnino extitit propter collationem alterius canonicatus favore sacerdotis Antonii: et alter, ex patronis Stephanus Pontificem adivit exponens se filium habere nomine Petrum quatuordecim annos natum, iam primis duobus minoribus ordinibus insignitum : eius titulo se providere nequire ut ad sacra conscenderet, ideo postulare ut eum ab aetatis defectu dispensare dignaretur, et habilem reddere ad canonicatum consequendum.

Cum libellus Episcopo fuisset ablegatus ut informaret, audito in scriptis Cathedralis Capitulo, opposuit Capitulum existere

iam aliam nominationem favore clerici Francisci S, Felicis filii, vigesimum secundum aetatis annum iam agentis, militari conscriptioni haud subiecti. Petrum vero Stephani filium in minori aetate versari, et conscriptioni subiici.

Plures aliae informationes a S. C. requisitae sunt circa praesentatorum aetatem, ingenium, et vitae rationem, quibus acceptis, causa EE. PP. iudicio delata est.

Siiseegitaiio syaioptie»

CLERICI PETRI AR&UMENTA. Praemissum est ante omnia, ss. Canones agentes de qualitatibus quae in Clericis ad officia et beneficia ecclesiastica promovendis reperiri debent, tres generatim requirere : videlicet aetatis maturitatem, gravitatem morum, et litterarum scientiam. In casu, una excepta aetatis maturitate, in qua iustis ex causis dispensan solet, caeteras qualitates pro Petro existere.

Etenim de litterarum scientia nullam oriri posse dubitationem, cum luculentissimae prostent in actis institutorum probationes, et fide digna testimonia. His concinere Ordinarii informationem qui Sacrae Congregationi scripsit « certe aetate minor ingenio praestat. »

Quoad morum gravitatem, licet de ea aliquod dubium ingerere nisi sint Cathedralis Capitulares, institutorum testimonium redire, ex quo deprehenditur: Petrum « frequenter ad Eucari- » sticam mensam accessisse, perditorum societatem abhorruisse, » debitam superioribus reverentiam praestasse, omnes de eo » loqui cum laude, ad religiosum statum proclivem videri. » Idem et Episcopum testari.

Ad aetatis defectum quod attinet, perpendendum esse: Petrum decimumquartum aetatis annum iam excessisse, et idoneum esse ad beneficia obtinenda quae animarum curam adnexam non habeant. *Gloss, in cap. Si et tempore 9 de Rescr. in 6 verb. aetatem:* Cum autem in Cathedrali Ecclesia B. nulla adsit ordinum distinctio, bonis Petri moribus, nec non eiusdem ingenio ferventique studii amore per Summi Pontificis dispensationem succurrendum e&e, ceu S. C. censuit in *Balneoregien.*

Dispensat. 21 Iunii 1750 et in *ûiûBalneoregien. 14 Ianuarii 1764 super 2° dubio.*

Per huiusmodi gratiae concessionem, nullum aemulo praeiudicium obvenire, cui nullum adhuc ex praesentatione ad vacantem canonicatum ius quaesitum competit. Etenim ex Episcopi testimonio constare, contradictorem intra annum consequi ordinem nequire canonicatui adnexum.

Minus officere quod nonnisi iusta interveniente causa ab hoc defectu Pontifex dispensare soleat. Iustam namque in facto causam in hoc esse, quod magis idoneo beneficiato Ecclesia Cathedralis provideretur: cum e contra in Francisco litterarum scientiam deficere omnino appareat.

Nec esse praetereundum, quod Francisci familia beneficii reditibus usque in praesens uti frui potuerit: quapropter etiam ex aequitate clerici Petri precibus indulgendum esse videri.

CLERICI FRANCISCI DEDUCTIONES. Eius favore animadversum est, ut quis eligi possit ad canonicatum in Ecclesia Cathedrali vacantem, ex recepta regula requiri, ut ad minus in vigesimo primo aetatis anno sit constitutus, ita ut intra annum ad Sacrum Subdiaconatus Ordinem promoveri possit. Ita ex *Trident. Sess. 24, cap. 12 de ref. Ferraris Bibi. Can. verbo* « Canonicus » *art. 3 N. 9 etc.* Id autem obtinere, nisi maiores ordines praebendae sint adnexi.

Hanc dispositionem locum habere etiam in canonicatibus Cathedralium, in quibus prout in themate, nulla ordinis adnexio facta est. *Card. De Luca in Disc. 95 num. 15 de Benef.,* scribere : *Attamen ex pluribus declarationibus s. Congregationis, et ex observantia Datariae receptum est, in canonicatibus Cathedralis, quamvis nulla ordinis annexio facta sit, requiri saltem aetatem, quod infra annum promoveri possit provisus ad primum ordinem sacrum.* Concinere resolutionem S. C. *in Grossetana Canonicatus 31 Maii 1764.*

Id in iure. Cum autem in facto clericus Franciscus ad vacans beneficium ab altero ex patronis praesentatus vigesimum tertium aetatis annum iam attigerit, cumque fuerit praesentatus a Felice eius patre qui certe nominandi ius possidet, nihil ob-

sistere videri quominus eidem beneficii institutio prae contradicere Petro concedatur.

Nec Francisco nocere quod idoneitas a s. Tridentina Synodo in citata *Sess. 24, cap. 12 de Ref.* praescripta eidem deficere opposuerit Episcopus cum retulit I° eius ingenium tardum esse ac vix mediocre ; 2° nondum Theologiae studium incoepisse Franciscum, eumque ideo non posse infra annum ad Subdiaconatus ordinem promoveri. Scitum namque esse in iure, tres in gradus scientiam distingui, nempe in eminentem, mediocrem et sufficientem : inque eligendis seu promovendis ad dignitates et officia ecclesiastica satis esse sufficientem scientiam reperiri, commensurandam iuxta beneficii officia, et loci qualitates ubi beneficiatus vivere et conversari debet. *arg. 6 in caus. SO, fin. tit. VI de elect. et electi potest. Fagnanus in C* : « cum in cunctis » *num. 144 eod. tit. Garcias part. 7 de benef. cap. 7, num. SS et seq.* S. Cong. Conc. *in Praenestina Canonicatus 16 Iunii 1787, dub. 2* tenuisse cuidam Iosepho dandam esse canonicatus institutionem, licet ob ingenii tarditatem minus aptus ad sacerdotium videretur.

At Franciscum scientia sufficienti haud destitui : id enim erui ab Episcopi testimonio, qui eum dixit mediocri praeditum ingenio : id confirmari ex testimonio Canonici Theologi qui philosophiae tradendae incumbit. Quo ex testimonio non modo de Francisci profectu in philosophicis constare, sed etiam eum in praesenti s. Theologiae studiis operam dare.

Huiusmodi animadversionibus omnia exsulare in Franciscum obiecta, eique omnibus requisitis et qualitatibus a iure praescriptis praedito, et utili tempore praesentata, nullam obsistere pretiosam rationem cur eidem institutio concedatur prae competitore clerico Petro. Quamvis enim Franciscus minus sit in scientia profecturus, semper Petro praevalere non modo quia huius vocationem nimis dubiam ac incertam reddit adolescentia: verum etiam ob magnum damnum quod Cathedralis Ecclesia B in spiritualibus persentiret ; quae per temporis spatium satis longum, beneficiati opera et servitio destituta remanere cogeretur.

Quibus ex animadversionibus sequi, Petro dispensationem

aetatis haud esse **inducendam.** Huiusmodi namque gratias de plenitudine potestatis concedere non solere Pontificem, nisi cum suppetat iusta ac rationabilis causa, quae in themate deficit omnino. Immo cum agatur de canonicatu Ecclesiae Cathedralis difficilius gratiam esse concedendam iuxta resolutiones S. C. in *Nullius Guastallae Canonicatus 31 Martii 1794* et in *Pergulana Nominationis et Dispensationis 20 Dec. 1851.*

Ulterius non esse praetereundum, quod cum monstruosum sit in canonicorum coetu puerum recenseri *Cap. super inordinata 23 Gloss. verb. Pueri de Prole,* nonnisi ex urgentissima causa dispensationem impertiri debere *Cap. Tali et Cap. Innotuit, § Malta de eieci,* quam porro causam dum de canonicatu agitur Cathedralis Ecclesiae vel in publico bono, vel in magna Ecclesiae utilitate, vel in maxima personae dignitate consistere oportere *Sperei!. Decis 109, n. 25.*

Ultimo loco, alterius iurium laesionem Petrum a beneficio consequendo removere. Nam Franciscum ex una parte idem ius **ad** vacans beneficium habere ac aemilius Petrus, quia ab altero ex patronis Felice S. patre suo fuit valide praesentatus: ex alia vero parte nulla dispensatione egere, ac ideo in propatulo esse eius ius ad canonicatum consequendum.

Nihil tandem officere quod eius pater canonicalis praebendae bonis adhuc perfruatur, licet perscriptum octennium elapsum iam sit : id enim peregisse Felicem gravi imperante egestate ac bona fide duce: siquidem oneribus canonicatui adnexis per alios adimplendis nunquam defecerit.

His ex utraque parte fusius allatis argumentis, propositum fuit s. Congregationi :

An concedenda sit dispensatio favore clerici Petri, seu potius institutio danda sit clerico Francisco in casu.

RESOLUTIO. Patres Eminentissimi quaestionem sibi propositam dirimendam censuerunt respondentes :

Negative ad primam partem, affirmative ad secundam, praevia sanatione actorum : et Episcopus moneat Felicem ut consulat conscientiae suae, facto verbo cum SSmo.

Ex QUIBUS COLLIGES !

I. Pro electione ad canonicatum in Cathedrali Ecclesia vacantem requiri: ut clericus in vigesimo primo aetatis anno ad minus constitutus sit, ita ut infra annum ad subdiaconatus ordinem promoveri possit.

II. Huiusmodi dispositionem obtinere in canonicatibus Cathedralium Ecclesiarum, quamvis pro his nulla facta sit ordinis adnexio.

III. Scientiam tres in gradus communiter distingui, id est in maximam mediocrem et sufficientem. Hanc postremam satis esse in promovendis ad dignitates et officia ecclesiastica, iuxta beneficii munera et loci qualitates commensurandam.

IV. Aetatis dispensationem concedi haud solere a Pontifice, nisi iusta ac rationabilis causa existat. •

V. Urgentissimam vero causam vel in publico bono, vel in magna Ecclesiae utilitate, vel in maxima personae dignitate consistentem requiri, ut puer in canonicorum coetu recenseri valeat.

PARTICIPATIONIS

LAUDEMIORUM ET QUINDENNIORUM

Die 20 Iulii 1878.

Per Summaria precum.

COMPENDIUM FACTI. Capitulum s. Mariae C. die 16 Decembris 1876 supplicem Sacratissimo Principi dedit libellum exponens: « Praescribunt Constitutiones Capitulares a s. Sede con- » firmatae in tit. 11 §. 4 quod — inter reditus extraordinarios

» praedicti Capituli adnumerari quoque possunt *Laudemia* et » *quindennia* atque Fructus Archipresbyteratus et Canonicatuum » vacantium. De his fructibus distributiones quotidianae divi- » duntur Archipresbytero et Canonicis Ecclesiae interessentibus » ad instar punctaturarum, massa communis in eamdem mas- » sam refertur. Laudemia autem et quindennia quum exacta » fuerint in proximo Capitulo aequaliter dividuntur inter Archi- » presbyterum et Canonicos omnes proprietarios, licet absentes » ab Ecclesia, praesentes tamen in Curia , quando erant illa » solvenda. »

Capitulum his enarratis, tria proposuit dirimenda dubia ad quaestiones tollendas; quaeque in calce escribimus. Quum per S. C. Congregationem requireretur ut idem referret quaenam fuerit praecedens observantia respondit: nullum exemplum consimile in regestis Capitularibus inventum fuisse.

disceptatio synoptica.

Ex iuris dispositione /. *3 Cod.* de iure emphytheutic. atque ex veteri consuetudine statutum est, ut quando res emphyteutica ad dominum directum devoluta per novum emphytheusis contractum in alium transfertur a novo emphitheuta emolumentum aliquod, seu pars pretii rei emphytheuticae Domino directo persolvatur. Emolumentum huiusmodi, seu pars pretii vulgari sermone *laudemium* nuncupatur. Aliquando tamen contigit, ut transeuntibus bonis emphytheuticis ad Ecclesias vel loca pia, nulla Domino directo spes suppetat devolutionis ob vetitam iisdem Ecclesiis vel locis piis a Pontificiis sanctionibus bonorum alienationem, et ita quilibet consequendi *laudemium* aditus intercludatur. In hoc itaque casu ne dominus directus ius suum amittat, et absque propria culpa detrimentum patiatur, praxis invaluit et ubique recepta consuetudo, qua fmgitur ut post lapsum annorum quindecim rei emphytheuticae distractio sequatur. Hac itaque de causa, loco *laudemiorum* inducta fuerunt *quindennia* quae recurrente anno decimoquinto solvuntur, de quibus tamen nulla in iure fit mentio, sed consuetudine aut conventionibus

invecta censentur Cardinal De Luca *de emphyth.* disc. 5, Rota coram Seraph, decis. 1401 n. 4.

Praeter haec sciendum est quod *laudemia et quindennia* inter fructus civiles recensentur Fulgin. *de iur. emphyt. tit de Laudem, quaest. 21 n. 1, seqq.* Lopez *de Quinden. cap. 96 n. 5 Rota decis. 98 n. 11 et 12 coram Ubaldo.* Et si sermo sit de praebenda canonicali numerantur inter fructus et iemolumenta canonicalia quae inter canonicos partiuntur. Hinc Rota *in Romana Coadiutoriae super quindenniis et laudemus decis. 13 pag. 573* censuit non canonico Coadiutori Basilicae Principis Apostolorum de Urbe, sed coadiuto deberi quindennia et laudemia , quia omnes canonicatus fructus in Apostolicis litteris fuerant coadiuto reservati. Et s. C. C. in *Cesenaten.* 1 Aprilis 1628 relata a *Nicol, in ftosculis verb. quinden.* censuit solutionem quindennii faciendam esse habita ratione praebendarum, non autem distributionum quotidianarum.

EA QUAE FAVENT LAUDEMiORuw PERCEPTIONE Hisce praemissis canonici de quibus in dubiis sermo est, posse viderentur distributione laudemiorum et quindenniorum potiri. Si enim ipsi per coadiutorem inserviendo gaudeant distributionibus omnibus etiam extraordinariis et *inter praesentem* potiori ratione dicendum de fructibus participes esse debere. Quod multo magis recipiendum est quia coadiutores in Curia residentes repraesentant personam coadiuti et plane principium prostat in iure firmatum in *L. Quod iussu alterius ff. de reg. iur.* ita se habens *qui per alium facit, ipse facere videtur.* Eo facilius autem hoc videtur admittendum, si coadiutus vel Archipresbyter, aut quilibet alius Canonicus absit de licentia R. Pontificis, quia ea adstante, debet haberi pro praesente, et idem operatur fictio in casu ficto, quod operatur veritas in casu vero *L. Si filius* et ibi *not. Alex. ff. si ceri. pet.*

Quae pari ratione de iubilatis dicenda viderentur, quia et isti licet absentes, quotidianis tamen gaudent distributionibus, et minime ad residentiam adstringuntur S. C. C. in *Patavina Iubilationis 9 Iunii 1714 lib. 64 decret, foi. 217, Dubia Iubilationis 17 Decemb. 1718* ad V dubium - ibi - « *An non obstante*

iubilationis indulto, iubilatus teneatur ad residendum, licet non teneatur ad interessendum » responsum fuit « *Negative iuxta decreta.* »

EA QUAE ADVERSANTUR LAUDEMIORUM PERCEPTIONI. Diversam tamen sententiam tenendam suadent constitutiones capitulares, quas s. Visitatio Apostolica, iuxta sancita a Leone XII pro omnibus Urbis Ecclesiis sua auctoritate suffultas inter decreta die 14 Novembris 1 8 2 6 eidem Capitulo transmissa in posterum observari praecepit. Ipsae enim facile legenti suadent laudemia et quindennia aequaliter dividenda inter Archipresbyterum et canonicos proprietarios, praesentes tamen in curia, quando illa erant solvenda. Atqui Canonici proprietarii illi dicuntur qui praebendam possident, nec tales vocari possunt coadiutores , qui non sunt nisi ficti canonici Barbos, *de canon. cap. 29 n. 6 et seq.* Monet, *de Option, canon, quaest. 8 n. 148.* Gonzalez *ad reg. 8. Cameli, glos. 5 §. 9 n. 103.*

Cum ergo Constitutiones Capitulares exquirant praesentiam Canonici proprietarii in Curia, quando laudemia et quindennia solvuntur, ad effectum ut iisdem potiri valeant, videretur quod haec lex, licet nimis dura, tamen cum scripta sit a Canonicis debeat observari *L. Prospexerit ff. qui et a quib.* sive ipsi habeant coadiutorem et absint sine, vel cum licentia R. Pontificis, sive Coadiutore destituti absentiae rude fruantur, dummodo per explicitam s. Sedis dispensationem alias provisum non fuerit, sive demum sint iubilati. Ubi enim lex non distinguit, nec nos distinguere debemus.

Haec quum animadversa fuissent, remissum fuit iudicio EE. CC. decernere quid esset respondendum sequentibus

I. *An Archipresbyter vel Canonicus absens, cum vel sine Indulto, habens coadiutorem residentem in Curia, censeatur praesens ad effectum gaudendi distributione Laudemii ei Quindennii in casu.*

IL *An iidem habentes indultum abessendi ab urbe, gaudeant distributione Laudemii et Quindennii ut supra.*

III. *Quid de iubilato, qui non praesens in choro in memorata Basilica, amittit distributiones inter praesentes.*

RESOLUTIO. Sacra C. C. rebus perpensis sub die 20 Iulii 1878 sic effata est.

Ad primum, secundum et tertium « Negative. >

Ex QUIBUS COLLIGES

I. Vulgari sermone vocari laudemium, partem illam pretii, seu emolumentum, quod ex iure solvitur domino directo, cum res emphyteutica eidem devoluta sit, et per novum emphyteusis contractum in alium devolvitur.

II. Cum "bona Ecclesiae et locorum piorum vendi nequeant, ideo, in discrimen domini directi, aditus ad laudemia percipienda praecluderetur, nisi consuetudo, tacente iure, invaluisset qua fingitur, ut post lapsum quindecim annorum rei emphyteuticae distractio sequatur, et loco laudemii solvitur quindennium.

III. Neqne Canonicos absentes, quamvis coadiutore praeditos, neque extra Romam morantes cum indulto pontificali, neque canonicos iubilatos frui posse distributione laudemii et quindennii.

PENSIONIS

Die 14 Decembris 1878.

COMPENDIUM FACTI. Clericus Ioannes... anno 1871, ecclesiasticae militiae valedicto, apud Datariam resignavit (sibi reservata pensione libellarum annuarum centum) canonicatum de iuspatronatus suae familiae. Compositis vero litibus inter patronos quoad electionem, Clericus Lucianus adeptus est canonicatum, rescripto SSmi diei 27 Iunii 1 8 7 3 , in quo perlegitur : « SSmus » benigne annuit pro gratia, ut beneficium seu Canonicatus de » quo agitur Clerico Luciano... conferatur et litterae canonicae » institutionis per Curiam expediantur cum pensione octoginta » libellarum, favore Ioannis... assignanda auctoritate Apostolica, » eiusdem Ioannis vita durante. »

Quum Ioannes pensionarius ad nuptialia vota transierit, Ordinarius quaestionem excitavit, an idem ex hac conditionis immutatione ceciderit nec ne a iure percipiendi pensionem. Retulit Ordinarius Canonicatum gravari aere alieno et imparem esse pensioni ferendae ; cui pensioni etiam nonnulli patroni adversantur.

Disceptatio gynoptica,

EA QUAE IOANNI FAVENT. EX officio animadversum est, haud videri clericum Ioannem ius amisisse ad hanc pensionem sibi a Principe decretam ; eoquod ad hanc obtinendam, usque ab exordio exposuerit SSmo Patri semet ad statum ecclesiasticum minime vocatum esse. Qua de causa, ait Ioannes : sese Pontificem exoravisse, ut attenta sua, suaeque familiae paupertate, pensionem annuam libellarum 100 super Canonicatu largiri dignaretur. Cum igitur Principi iam notum esset propositum Ioannis amplectendi saecularem statum, proindeque ipsum de facili ad coniugale foedus transiturum, ne facta concessio frustranea dicatur, dicendum videretur ex status mutatione, haud ius amisisse ad annuam pensionem percipiendam. Ad rem Rota *decis. 12 n. 39, part. 5, tom. 1 recent.* « Quando enim alicui assignatur » pensio uti laico, tunc non indiget alia dispensatione ratione bigamiae atque alterius similis defectus. » Idque magis confirmatur rescripto SSmi Iunii 1873, in quo nulla fit restrictio, sed dicta pensio assignatur Ioanni durante eiusdem vita. Iamvero lex, quae cavet uxoratos pensione privari odiosa videtur ; et *reg. 15 Iuris in 6* aperte docet odia esse restringenda et favores ampliandos. Imo in *leg. 3 Cod. de Const. Princip.* praescribitur quod Principis beneficia plenissime interpretare debemus, igitur si interpretationi locus est, in themate favore Ioannis facienda venit; et quia pensio tenuissima est, ob quam certe Princeps unquam excogitaverit, eumdem remanere velle in coelibatu , et quia pro sustinenda gratia, quaecumque magis benigna interpretatio accipienda est, Rota *decis. 299, n. 28 coram Crescentio:* decet enim, prout iura clamant, beneficium Principis esse mansurum. Maxime vero quia causa movens, ob quam re-

scriptum concessum fuit, est paupertas, qua adhuc perseverante, et gratia perdurare debet.

Quod autem beneficium, ex Ordinarii relatione, impar factum sit pensioni solvendae, parum refert ; nam in hac materia attenditur tantum tempus reservatae pensionis. Ita ut si postea beneficii fructus imminuantur, aut augeantur, pensionarius nil incommodi aut commodi sentire debet, sed solum beneficiatimi hae modificationes respiciunt. Si autem huic difficultati aliquid ponderis tribui velit, tamen quum ex praxi Datariae Apostolicae beneficia residentialia pensione gravari queant usque ad dimidiam redituum partem, ad tradita per Rota *decis. 240, n. i O coram Olivatio,* S. C. Congr. in *Caesenaten. Pensionis 26 Februarii 1825* §. *Praeterea,* concludi posset, quod vel reditus Canonicatus ita sunt imminuti, ut computatis octoginta libellis, adhuc medietas sarta remanet et tunc pensio per totum solvenda; aut aliter evenit in facto, et tunc minime delenda pensio, sed potius aequitas postulat, ut ad mensuram diminutionis fructuum citra medietatem, reducatur. Pariter nil officit patronorum nonnullorum dissensus, quia pensio a Pontifice imposita fuit, qui in beneficialibus habet supremas habenas *Cap. Propos, de concess. praeb. Lotter. de re benef. lib. 2, quaest. 22, n. 13. Piton, de controv. Patron, allegat. 100, n. 95,* quique valet temporales vel perpetuas pensiones super beneficiis imponere tum activo, tum passivo patronatui obnoxiis, ad tradita per *Paris, de résignât, lib. 2, q. 4, n. 14 Fundat, de Pension, cap. 25, n. 1* quin opus sit, ut patroni consensus intercedat S. C. C. in *Verulana Pensionis 20 Martii 1830* § *Notissima.*

EA QUAE CLERICO IOANNI ADVERSANTUR. EX altera vero parte haud posthabendum est, iura diserte prohibere clericum coniugatum retinere ecclesiasticam pensionem *Cap. 1. de Cleric. coniug.* Barbosa *Ius. Ecc. univers, lib. 3 de Pens. cap. 14, n. 50, Rota decis. 50, n. 10, part. 5 recent.;* quia pensiones ecclesiasticae, etsi beneficia non sint, habentur tamen loco beneficii, quoniam ex bonis ecclesiasticis decernuntur, ct clericis tantum conferri solent, s. Pius V *Constit. Sacrosanctae,* Sixtus V *Cum sacrosanctum.* Quod adeo verum est, ut Doctores minus proba-

biliter loquentes et sustinentes monitionem esse necessariam ad effectum, ut propter assumptionem militiae pensio ecclesiastica extinguatur, extinctionem tamen ipso iure concedant in contractu matrimoniali, utpote actum irretractabilem involvente, Riganti in *regni. 58 Cancel!. n. 4 Pirhing. in ius canon. lib. 3, tit. 3, n. 11; Antonell. de iurib. et oneribus clericorum, lib. 1, part. 3, cap. 41, n. 5 et 6,* non obstante nullitate matrimonii, dummodo nullitas non proveniat ex defectu consensus, et multo minus, non obstante consummatione matrimonii, ut late habetur in *dec. 30, n. 12 et 13 in addit. n. 54 coram Ansaldo.* Quum ergo in facto sit Ioannem in themate coniugale foedus iniisse, ideo dicendum est eumdem, ipso iure, amisisse annuam pensionem super canonicatum impositam.

Frustra praesidium peti ex eo quod Ioannes Pontifici dixerit, se minime vocari ad statum ecclesiasticum : nam Pontifex noverat posse clericum laicali habitu impune et licite uti, quin pensiones vel bona ecclesiastica sibi reservata aut concessa amittat. Nil aliud tamen dato rescripto indulxisse videtur, quam consentire in reservatione pensionis, et quidem *vita durante,* non vero, ut eam in statu coniugali valeret retinere, ob quam rem necessaria videbatur explicita concessio, Zamboni *in sua Collect., tom. 4 verbo pensio* § *2.* Quapropter si indultum hoc, contracto iam matrimonio, concedi non solet, ex simplici coniectura, qua niti videtur Ioannes, haud argui posse Pontificem dato rescripto eidem concessisse facultatem in statu coniugali retinendi pensionem.

Dato etiam quod res dubia sit, tamen pro abolitione pensionis concludendum videtur ; huius enim extinctio favorabilis est, quia per eam, ut ait Gigas *de Pens, quaest. 99, n. 4* vindicatur libertas beneficio, et illius rectori, quod res est inaestimabilis : cum pensio sit onus et servitus quaedam beneficio et rectori imposita ; cuius continuatio est odiosa, *Card. De Luca de Pension, disc. 49, n. 7.* Insuper beneficium oneri ferendae pensionis impar evasit ; et ideo onus solvendi pensionem cessare videtur *Garcías de Benef. part. 1, cap. 5, n. 400, vers, si tamen et seq.* Rota *decis. 306, n. 22, part. 10 recent.*

Quibus rebus in utramque partem animadversis, diluendum propositum fuit

Dubium

An, stante matrimoniali vinculo, Ioannes in iure maneat dictae ecclesiasticae pensionis percipiendae in casu.

RESOLUTIO. Sacra C. Concilii sub die 14 Decembris 1878, re ponderata, respondere censuit : *Affirmative.*

Ex QUIBUS COLLIGES :

I. Quamvis rescripta et privilegia, quae a iure exorbitant stricte interpretanda sint, tamen si verba sunt clara, aut concessa sint motu proprio ipsius Pontificis, tunc amplam merentur interpretationem et concessio habenda est veluti proprium Principis beneficium, ex certa scientia datum: *decet concessum a Principe benef cium esse mansurum reg. 16 iuris.*

II. Romanos Pontifices imponere posse pensiones temporales aut perpetuas quibuslibet beneficiis, tum activo tum passivo patronatu obnoxiis: quia in beneficialibus supremo potiuntur iure, ita ut frustra de illorum potestate dubitaretur, si de eorumdem voluntate constet.

III. Etsi contra sacros canones sit, coniugatus pensionibus frui ecclesiasticis, quae si beneficia non sunt, loco beneficii habentur, tamen dispensatio quoad hoc haud R. Pontificis auctoritatem excedit.

IV. In themate videri R. Pontificem derogare voluisse iuri communi, cum concessit Ioanni pensionem *vita eius durante*, dum sciret Ioannem ad militiam ecclesiasticam non vocari, sed de facili transiturum ad coniugale foedus.

EX S. CONGREGATIONE EPISCOPORUM ET REGULARIUM

CANONICORUM REGULARIUM PRAEPOSITURAE S. AEGIDII SUPER NATURA VOTORUM

Die 30 Augusti 1878.

COMPENDIUM FACTI. Quum Episcopus A. suae Dioecesis relationeoi S. C. Congregationi transmitteret die 16 Decembris 1876 quaesitum proposuit. « Canonici s. Aegidii V. regulam profiten- > tur s. Augustini, at ex propriis Constitutionibus exempti non > sunt ab Episcopali iurisdictione. Quaeritur an professio vo- > torum huiusmodi Instituti, sit et dici possit solemnis prout > habent eaedem Constitutiones et tenent ipsi Religiosi ? Si > enim ea solemnis non foret, nequirent Religiosi ad sacros Or- » dines, titulo paupertatis, promoveri. » Quaesitum hoc remissum fuit enodandum s. Congreg. Episcoporum et Regularium.

Canonici Regulares summis contenderunt viribus, ut évincèrent votorum suorum solemnitatem. Enarrarunt enim pro certo haberi, propriam religiosam domum iam ab anno 925 exemptione frui ab Episcopali iurisdictione, quoniam eius fratres regulas omnes Ordinis proprie dicti servabant, vota quoque solemnia nuncupando. Bullis et Constitutionibus id firmius reddiderunt, praecipue Alexandri II atque Innocentii III, qui die 4 Maii 1207 privilegia iam a praedecessoribus eidem Ordini concessa renovavit. Insuper Canonici Regulares isti sese habendo ceu veri religiosi, decreto diei 19 Martii 1857 paruerunt quoad vota simplicia votis solemnibus praemittenda (1). Atque adie-

(1) **Decreto diei** 19. **Martii** 1857 **cuius initium** *a Neminem latet*» **SSmus. Pater Pius IX sapienter, hac nostra aetate, protraxit tempus Religiosae professionis. Praescripsit enim ut, novitiato de iure expleto, professio fieret votorum simplicium, quorum duratio triennium integrum comprehenderet. «Professi post triennium** *n* **a die, quo vota simplicia emiserint « computandum, si digni reperiantur ad « professionem votorum solemnium ad-** ii **mittantur... » Decretum hoc tamen, cui formula irritans non fuerat adiecta, videtur non pertinuisse ad formam actus; ita ut, professio aliter emissa illicita, sed non invalida fieret. Aliam ideo edidit idem Pontifex Constitutionem, cuius initium** *Ad universalis* **diei** 7 **Februarii**

cerunt: « ut cum quis religiosus a regula, et Ordine pulsus, ab > aliqua necessitate semei eximere usque dum voluerit aut > nunc velit, non ab Ordinario (quod satis foret si vota sim- > plicia essent) sed a s. Congregatione saecularizationem po- > stulant. Ut nusquam usque adhuc praesumpserit Ordinarius » conferre Ordines religiosis professis, neque illis concedere fa- » cultatem audiendi confessiones, neque instituere aliquem ex » ipsis in Paroeciis dicti Ordinis, absque litteris dimissoriis vel » praesentatione superioris iuxta Constitutionem Ordinis cap. XL »

Episcopus, cui remissae fuerunt deductiones a Canonicis peractae, respondit: haud controverti quod olim Conventus s. Aegidii V. profiteretur vitam omnino regularem; quod tamen autumari nunc nequiret ob passas vicissitudines. Nam antiquus huius familiae status mutatus est, et religiosi Episcopo subiiciuntur vi novarum Constitutionum, quas Ordinarius illius temporis (anno 1774) ratas habuit. Et in fine harum Constitutionum Episcopus appellatur « *Antistes, cui nunc, utpote superiori mediato obedientiam religiosam praestare debemus.* »

Producens autem Episcopus nonnullos Constitutionum paragraphos, ex eisdem arguit Episcopalem iurisdictionem quoad forum internum atque externum. Ast idem Episcopus haud dissimulat Canonicos omnino pro certo habere, solemnia esse vota ab eisdem emissa, iuxta antiquas traditiones et novas Constitutiones. Animadvertit etiam, minus accuratas esse Religiosorum deductiones, utpote quia Bullae ab eis citatae ex saeculis XI, XII et XIII nullam in praesentiarum vim exererent ob immutatas illius Conventus conditiones. Nihili autem facienda esse

1862, quae irritam decernit professionem solemnem emissam contra formam praelaudata decreti. « Nos igitur cupientes « in re tanti momenti omnem ambigendi u causam in posterum removere, motu « proprio et certa scientia, deque Apo- u stolicae nostrae potestatis plenitudine, « quoad religiosas virorum familias cu- u iuscumque Ordinis, Congregationis et « Instituti, in quibus solemnia votaemit- « tantur, statuimus ac decernimus nul- « Iam, omnino irritam et nullius roboris u fore professionem votorum solemnium, u tam scienter, quam ignoranter, quovis u modo, praetextu et colore factam a no- u vitiis quibuscumque etiam laicis et con- u versis, qui licet probationem et novi- u tiatum prout de iure expleverint, non « emittant prius professionem votorum « simplicium et in ea per triennium in- « tegrum non permanserint... »

saecularizationis indulta a s. Sede concessa, ut aiunt religiosi; eoquod referri possent ad vota simplicia, si praesertim perpetua ista sint. S. Congregatio hac in re votum duorum Consultorum expetivit; ex his etiam dabimus infra brevem synopsim.

{Disceptatio sysaogitica.

EA QUAE EPISCOPO FAVENT. Infici nequit Ordinarios iura propria et certam iurisdictionem habere super Ecclesiis et personis suarum Dioecesium. Hinc si Episcopus in themate iurisdictionem in foro interno atque externo exercuit super Canonicos illos, a centenaria coadiuvari posset; quae meliorem titulum de mundo exhibet, De Luca *de Canon, disc 11 n. 6 et s. Rota cor. Molines dec. 962 n. 7. Centenaria enim est ille melior titulus de mundo, quo mediante omnia praescribuntur, omnia mutantur omnia acquiruntur.* Quae maxima tum civilis, tum canonicae iurisprudentiae, vim praecipuam exereret quoad exemptiones, iuxta Berardi *Comment, in ius Eccles, univers, cap. V. per tot. « In Concilio Tridentino eam capiendam esse interpretationem, quae facile Episcopo faveat ob facilem uniuscuiusque rei ad sua principia regressum.* » Ordinarius ideo ad magis evinoendum Canonicos istos sibi subiectos esse, *etiam quoad regimen internum,* ad statuta recurrit. Inter alia quae afferri possent legitur in eisdem *cap. VII n. 3:* « Severiores poenae ut » sunt incarceralo et censurae non infligentur a D. Praepo- » sito, nisi prius consultis duobus assistentibus , neque ultra » octo dies nisi de consensu B. Episcopi leg. X n. 3. Ad Ca- » pitulum generale spectat statuta et Constitutiones ordinare » cum consensu, et approbatione Episcopi. » In fine autem harum constitutionum Episcopus appellatur *Superior mediatus, cui Canonici Regulares obedientiam religiosam praestare debent.»*

De valore illarum constitutionum dubitari nequit, tum quia praesumendum haud est Ordinarium illius temporis easdem approdasse sine beneplacito apostolico, (1) tum quia die 2 Octob. 1844

(1) De legitimitate harum conventionum haud dubitare licet, quia, ut ait Visitator, Episcopus illius temporis, innixus Tridentino *Sess. 25 cap. 8 de reg.* potuit sibi subdere illam familiam religiosam, tamquam *Sedis Apostolicae de-*

implicitam obtinuerint approbationem per s. E. et R. Congregationem. Episcopo enim exposcenti quasdam extraordinarias facultates, exerendas super Canonicos Regulares, S. C. easdem negavit, strictam iubens dictarum Constitutionum observantiam.

Ad magis evincendam ordinariam suam iurisdictionem, recolit Episcopus sacras visitationes in monasterio peractas die 25 Iunii 1786, 25 Aprilis 1820 et 15 Octobris 1834. Ex praxi autem eruitur. 1. Praepositum confirmari ab Episcopo absque bullarum expeditione 2. Praepositum haud concedere ordinandis litteras dimissoriae, sed eosdem ad Episcopum remittere, ut consueto subiiciantur examini. 3. Episcopum peragere s. visitationem super omnia altaria-tum paroeciae, tum conventus 4. Praepositum haud approbare posse sacerdotes ad excipiendas confessiones.

Nihil autem obest professio votorum solemnium, quae necessario non inducit exemptionem ab Episcopo. Quinimo cum exemptio naturam induat privilegii, ideo claris documentis probanda est ab Ordine qui eandem sibi vindicat Bouix *de Iur.* ***R3gular.*** *part. V Sect. II§. 4.* « Coeterum praesto habent singuli » regularium Ordines exempti, unde suam exemptionem probent, » atque in dubio an aliquis ordo exemptus sit, ipsi incumbit di- » ploma exemptionis exhibere, quia quamdiu exemptio non pro- » batur, permanere ordinariam iurisdictionem censendum est. »

Quamvis Canonici Regulares, de quibus agitur huiusmodi exemptionem probaverint usque ad annum 1774, nunc tamen, post initas conventiones, horum Canonicorum subiectionem Episcopus sibi vindicare posse censuit, observantia centenaria suffultus.

EA QUAE RELIGIOSIS FAVENT. Verumtamen S. Congregatio E. et R. exemptionem semper ratam habuit cuiuslibet Conventus, qui formiter a s. Sede adprobatus fuerit et in eo religiosi tria emittant vota solemnia. Quae requisita si adsint verum constituunt Monasterium; quod vi Tridentini *Sess. 25 cap. 8 de ref. ipso iure* eximitur ab Ordinaria iurisdictione, quoad in-

leyato, **utpote quae in nullam congregationem cum aliis religiosis familiis coaluerit** ***propriis superioribus*** **regendam aut** ***Visitatoribus*** **moderandam.** ***« Quod si etiam metropolitano instante, praedicta exequi non curaverint, Episcopis, in quorum Dioecesibus loca praedicta sita sunt, tamquam Sedis Apostolicae Delegatis subdantur, n***

ternani disciplinam. Cum status religiosus sit modus vivendi communis cum Ecclesiae approbatione; in quo fideles, emissis tribus votis substantialibus paupertatis, castitatis et obedientiae ad christianam tendunt perfectionem; exemptio enim eisdem ab. Episcoporum iurisdictione concessa fuit, ne turbarentur in tranquilla solitudine vitae contemplativae.

Quod si ex Constitutionibus propriis constat, canonicos illos tria emittere vota solemnia in manus Superioris Religionis approbatae a s. Sede, dubitari non posse videtur eosdem ad verum religiosum Ordinem pertinere, et exemptione frui debere aliisque privilegiis. Quo in casu s. Sedes sibi ius reservat visitationis pro interna disciplina.

VOTORUM CONSULTORUM SYNOPSIS. Praemittitur omnes convenire tum Episcopum, tum Canonicos, antiquitus Canonicos regulares s. Aegidii veros fuisse religiosos, idest Professos votorum solemnium et exemptos a iurisdictione Episcopi. Rationem dubitandi Episcopus eruit ex nova Constitutionum conditione anni 1774; quae iuxta eius sententiam, statum Conventus V. prorsus immutavit. Ast etiam in novis Constitutionibus sermo fit de *Professione solemni*, quae alia esse nequit quam *Professio votorum solemnium;* quamque uti talem semper habuerunt Canonici, ipso Episcopo concedente, et nunc habent. Cum ista persuasione etiam nunc viventes Novitiatum inierunt, et vota nuncuparunt. Quod si novae Constitutiones aliquid in subiecta materia immutavissent, ceu Episcopus dubitat, clare id innuere debuerant, quod tamen haud factum est. Hoc posito, ait Consultor, haud dubitare licet vota de quibus quaestio agitur esse solemnia. Etenim quamvis non conveniat inter auctores circa differentiam voti simplicis et solemnis, rationabili or videtur s. Thomae Aquin. sententia: « *votum simplex consistere in simplici promissione, votum autem solemne in promissione simul et traditione absoluta et irrevocabili, atque reciproca acceptatione facta ab habente legitimam auctoritatem, Billuart Tract, de Religione dissert. 4 art. 5.* » Ex parte voventium in themate volitas conditiones adesse dubitari nequit; adest nempe *promissio, traditio absoluta et irrevocabilis;* de qua re numquam

contrarium suspicati essent absque Episcopi intempestiva dubitatione. Q aod vero adsit *reciproca acceptatio facta ab habente legitimam auctoritatem* patet eo quia superior s. Aegidii hanc habuit auctoritatem ante novas Constitutiones quae nil quoad hoc immutarunt

Praeterea animadvertit Consultor, vota canonicorum s. Aegidii aut esse nulla, aut esse solemnia. Votum enim in tantum obligat in quantum vovens intendit se obligare; igitur aut obligat sicut intendit vovens, aut nullimode obligat, iuxta regulam iuris: *Actus tantum valet quantum agens vult ut valeat.* Et ideo aut valet professio religiosa uti profitens vult, aut nullimode valet. Quapropter constare videtur vota istorum Canonicorum solemnia esse debere, tum in seipsis, tum relate ad effectus in foro interno atque externo.

Dubium Episcopi quod nempe ex novis Constitutionibus Domus s. Aegidii episcopali iurisdictioni indubitanter se submisit diluit consultor dicens, episcopalem iurisdictionem simul esse posse cum professione solemni. Nonne, ait ille, maior pars Monialium Episcoporum iurisdictioni subiicitur, dum earum vota omnino extent solemnia. Et ut res magis pateat notandum venit, exemptionem a iurisdictione episcopali non requiri pro *religioso statu* ceu conditionem *sine qua non,* uec ad eiusdem essentiam pertinere. Huius enim essentia reponitur *in immobili vitae conditione ab Ecclesia adprobata, in qua per tria vota paupertatis continentiae et obedientiae et certam regulam Religiosi tendunt ad perfectionem, Billuart Tract, de statu religioso diss. 1 art. 2. »*

Dubitationem tandem proposuit Consultor quoad novas Constitutiones dicens: poterat ne Conventus iste anno 1774 se tradere Episcopi iurisdictioni absque R. Pontificis auctoritate, quum per tot saecula exemptione gavisus sit ? Et Episcopus valuit ne in iisdem circumstantiis talem accipere iurisdictionem? Etsi pro ratihabitione facti nunc proferatur praescriptio centenaria, potuit ne praescriptio haec constitui, quum Summus Pontifex nullum unquam iudicium habuit de tali translatione auctoritatis ab Ipso ad Episcopum?

Ex dictis ergo patere Episcopum A. posse, immo debere Reli-

giosos professos Monasterii s. Aegidii *ad titulum paupertatis* ordinare.

Alius Consultor praemisit, Canonicos s. Aegidii expresse profiteri regulam s. Augustini et in hac professione tria emittere substantialia vota *paupertatis, castitatis et obedientiae.* Et ideo sunt Canonici Regulares s. Augustini; qui Ordo, absque ullo dubio, inter Religiones approbatas per s. Sedem cooptatur. Iam vero constat apud omnes vota illa quae rite emittuntur in professione alicuius religionis per Apostolicam Sedem probatae, (1) fuisse olim et adhuc esse solemnia. Aperte id colligitur ex declaratione Bonifacii VIII, qui generatim constituit *cap. unie, de Voto in 6.* illud solum votum deberi dici solemne . . . . quod solemnizatum fuerit per susceptionem sacri ordinis, aut per professionem expressam vel tacitam factam alicui de religionibus per sedem Apostolicam approbatis. » Porro vota Religiosa, quae tam ex natura Instituti, quam ex Constitutionum expressa declaratione, solemnia esse deberent, nequeunt recentiori aevo evasisse simplicia, nisi id per aliquam Apostolicae Sedis dispositionem et declarationem, effectum sit.

In casu etiam Constitutiones illius Conventus admittunt solemnem esse professionem, solemniaque esse vota. Aiunt enim « Novitii sive ante habitus susceptionem, sive ante *solemnem professionem* vacabunt per octo dies exercitiis spiritualibus. » Neque ulla citari potest s. Sedis dispositio, qua factum sit ut ea vota solemnia fierent simplicia, et qua approbatae fuerint Constitutiones anno 1774 initae, quibusque Conventus s. Aegidii

(1) Quum Gregorius XIII Constitutionem *Ascendente Domino* publicavisset, factum est ut vota emissa ex. gr. a sebolasticis professis e Societate Iesu essent simplicia, quamvis substantialia. Nam Novitii post biennium ad substantialia vota simplicia admittuntur. Quae tria dicta vota, quamvis simplicia, vere tamen substantialia esse declarat Gregorius XIII Const. cit. .§. 20. « Ad haec, « dictam societatem firmo sedis huius praesidio commnnire volentes, hac nostra « perpetua Constitutione, motu, scientia « et potestatis plenitudine similibus, « statuimus atque decernimus tria vota « huiusmodi, etsi simplicia ex huius Se- « dis institutione ac nostra etiam declaratione et confirmatione esse vere sub- « stautialia Religionis vota, ac in dicta « societate, tamquam in Religione appiobata, per Sjdem eamdem admissa fuisse « et esse, ac per nos admitti, nec in illis « a quoquam, praeter nos et Sedem hu- « iusmudi dispensari, nec ea ullo alio <¡ modo, quam per legitimam dimissio- « nem a Societate cessare posse. »

episcopali iurisdictioni subiciebatur. Ideo, conclusit Consultor, ceu Conventus s. Aegidii statum vere religiosum habuit, sic nunc retinet ob expressam professionem regulae s. Augustini, quae nova Apostolicae Sedis approbatione neque egebat, neque eget.

Quibus praemissis Emorum Cardinalium iudicio propositum fuit dirimendum

JßtlbiUIBI

An Canonici s. Aegidii V. professi sint votorum solemnium, et exempti a-iurisdictione episcopali in casu?

RESOLUTIO. Sacra Congregatio Ep. et Reg. sub die 30 Augusti 1878, rebus ponderatis, respondere censuit:

Affirmative ad primam partem; ad secundam ad mentem: mens est: exoretur Sanctitas Sua, ut nominare velit ceu visitatorem R. P. D. Ballerini, qui referre debebit s. Congregationi.

CAUSAE PROSEQUUTIO. Resoluta quaestione quoad votorum solemnitatem, mansit resolvenda altera dubii pars, quoad exemptionem Religiosorum ab Episcopi iurisdictione. Pro qua Visitator deputatus fuit, qui de statu illius religiosae familiae s. Congregationem certiorem faceret. Illustris visitator, ut par erat, mandatum implevit, multaque quum retulisset, proposuit dictos Canonicos, qui nunc sex non sunt, ab Ordinario Dioecesano dependeré posse *iure delegato*, iuxta Constit. Innocentii X *In parvis*. Quam dependentiam protrahi posse, ait, donec eorumdem numerus ultra sex, vel saltem ad sex succrescat, iis etiam computatis qui vota simplicia emiserint. Istaquc familia, sic aucta et consociata aliis eiusdem regulae domibus, ut Congregationem efficiat, communem superiorem aut saltem visitatorem habentem, iuxta Trid. Sess. 25, ab Ordinarii iurisdictione recedere possit.

RESOLUTIO. Quamobrem re iterum perpensa sub dubita ndi formula: « *An et quomodo Canonici s. Aegidii V. exempti sint a iurisdictione episcopali in casu.* » S. Congregatio E. et R. sub die 7 Martii 1879 responsum dedit:

Pro nunc subdantur iurisdictioni Episcopi, uti delegati s. Sedis et ad mentem; mens est ut statuta re formentur (1).

Ex INDE COLLIGES:

I. Votum solemne, ex DD. sententia, consistere in promissione, simul et traditione absoluta et irrevocabili, atque reciproca acceptatione facta ab habente legitimam auctoritatem.

IL Votis solemnibus in themate nihil deesse patere: dum in intentione voventis adsit promissio et irrevocabilis traditio; ex parte autem legitimae auctoritatis adsit legitima acceptatio; cui auctoritati nil obfuerunt conventiones anno 1774 cum Episcopo peractae.

III. Cum actus agentis tantum valeat quantum agens vult ut valeat, ideo dicendum esse, illum qui in religiosa professione intendit nuncupare vota solemnia , aut nihil agere , aut vere emittere vota solemnia, tum in seipsis, tum quoad effectus in foro interno atque externo.

IV. Religiosos, qui vota solemnia nuncupant in Religionem approbatam, promoveri posse ab Episcopo ad Ordines sacros ad titulum paupertatis, absque beneficio ecclesiastico, vel sacro patrimonio.

V. Ideo resolutionem quoad vota solemnia in themate rem fuisse maximi momenti, ad anxietatem tollendam quoad sacras ordinationes, ad quas Canonici regulares s. Aegidii promovebantur absque patrimonio sacro.

VI. Exemptionem ab episcopali iurisdictione, non requiri pro religioso statu ceu conditionem sine qua non, nec ad eiusdem essentiam pertinere, eoquod iurisdictio episcopalis simul esse possit cum solemni professione, ceu evenit quoad Moniales, quarum pars locorum Ordinariis subest.

VII. Vi Tridentini *Seas. 25 cap. 8 de reg.* Episcopos suae iurisdictioni subiicere posse *tamquam s. Sedis delegatos* religiosam illam communitatem, quae in nullam Congregationem cum aliis religiosis familiis coaluerit, propriis *superioribus* regendam aut visitatoribus moderandam.

(1) Forsan nt in eisdem statutis interdum notetur, authentice declaratum fuisse, solemnia esse vota, quae a Regularibus istis nuncupantur.

VIII. Sacram .Congregationem E. et Reg. quae Ordinum Religiosorum exemptionem protueri solet, prudentialiter aliquando permittere, aliqua rationabili de causa , ut ad tempus aliqua Religiosorum familia Episcopo subdatur, ceu Sedis Apostolicae delegato, non uti loci Ordinario.

EX S. CONGREGATIONE DE PROPAGANDA FIDE
EX CONGREGATIONE DE PROPAGANDA FIDE

INSTRUCTIO

S. CONGR. DE PROPAGANDA FIDE DE MODO SERVANDO AB EPISCOPIS FOEDERATORUM SEPTEMTRIONALIS AMERICAE STATUUM IN COGNOSCENDIS ET DEFINIENDIS CAUSIS CRIMINALIBUS ET DISCIPLINARIBUS CLERICORUM.

Quamvis Concilium plenarium Baltimorense II ab Apostolica Sede recognitum, certam quamdam iudicii formam, iam antea a Concilio provinciali s. Ludovici sancitam, in criminalibus clericorum causis ab ecclesiasticis curis dioecesium Foederatorum septemtrionalis Americae Statuum pertractandis servandum esse decreverit, experientia tamen compertum est, statutum iudicii ordinem haud undequaque parem esse ad querelas eorum praecavendas, quos poena aliqua mulctari contigerit. Saepe enim postremis hisce temporibus accidit, ut presbyteri iudiciis ea ratione initis latisque sententiis damnati, remoti praesertim ab officio rectoris missionarii, huc illuc de suis Praelatis conquesti fuerint et frequenter etiam ad Apostolicam Sedem recursus detulerant. Dolendum autem est, non raro evenire, ut transmissis actis plura, eaque necessaria, desiderentur atque perpensis omnibus, gravia saepe dubia oriantur circa fidem documentis hisce in causis allatis habendam vel denegandam.

Quae omnia s. Congregatio fidei propagandae praeposita serio perpendens, aliquod remedium hisce incommodis parandum, ac ita iustitiae consulendum esse censuit ut neque insontes clerici per iniuriam poena afficiantur, neque alicuius criminis rei ob minus rectam iudiciorum formam a promerita poena immunes evadant. Quod quidem facili pacto obtineret, si omnes praescriptiones a sacris canonibus sapienter editas pro ecclesiasticis iudiciis, praesertim criminalibus, ineundis et absolvendis servandas omnino esse praecipere!. Verum animo reputans, in praedictis Foederatorum Statuum regionibus id facile servari non posse, ea ratione providendum esse duxit, ut saltem illae de admisso crimine accurate peragantur investigationes, quae omnino necessariae existimantur, antequam ad poenam irrogandam deveniatur.

itaque SSmo Domino Nostro Divina Providentia PP. Leone XIII approbante, in generalibus comitiis habitis die 25 Junii 1878 S. C. decrevit, ac districte mandavit, ut singuli memoratae regionis sacrorum Antistites, Dioecesana Synodo quamprimum convocanda, quinque, aut ubi ob peculiaria rerum adiuncta tot haberi nequeant, tres saltem presbyteros ex probatissimis et quantum fieri poterit in iuce canonico peritis seligant, quibus consilium quoddam iudiciale, seu, ut appellant, Commissio investigationis constituatur, eidemque unum ex electis praeficiat. Quod si ob aliquam gravem causam Synodus dioecesana statim haberi nequeat, quinque vel tres prouti supra per Episcopum interim ecclesiastici viri ad munus de quo agitur deputentur.

Commissionis ita constitutae princeps erit officium criminales atque disciplinares presbyterorum aliorumque clericorum causas, iuxta normam mox proponendam, ad examen revocare, rite cognoscere, ita Episcopo in ipsis definiendis auxilium praebere. Satagant propterea oportet ad hoc munus electi, ut accuratae fiant investigationes, ea proferantur testimonia atque a praesumpto reo omnia exquirantur, quae ad veritatem eruendam necessaria censentur ac ad iustam sententiam tuto prudenterque ferendam certa vel satis firma argumenta suppeditent.

Quod si de alicuius Rectoris missionis remotione agatur,

nequeat ipse a credito sibi munere deiici nisi tribus saltem praedictae commissionis membris per Episcopum ad causam cognoscendam adhibitis, eorumque consilio audito.

Electi Consiliarii in suscepto munere permanebunt ad proximam usque Dioecesanae Synodi celebrationem, in qua vel ipsi confirmentur in officio vel alii designentur. Quod si interim morte, aut renuntiatione, vel alia causa, praescriptus Consiliariorum numerus minuatur, Episcopus, extra Synodum, alios in deficientium locum, prout superius statutum est, sufficiat.

In causis cognoscendis, iis praesertim in quibus de rectore missionario definitive a suo officio amovendo agatur, iudicialis commissio hanc sequetur agendi rationem.

1. **Ad commissionem investigationis non recurratur, nisi prius clare et praecise exposita ab Episcopo causa ad deiectionem finalem movente, ipse rector missionarius malit rem ad Consilium deferri, quam se a munere et officio sponte dimittere.**

2. **Re ad Consilium delata, Episcopus vicario suo generali vel alio sacerdoti ad hoc ab ipso deputato committat, ut relationem causae in scriptis conficiat, cum expositione investigationis eo usque peractae, et circumstantiarum, quae causam vel eiusdem demonstrationem specialiter afficiant.**

3. **Locum, diem, et horam opportunam ad conveniendum indicet, idque per litteras ad singulos consiliarios.**

4. **Per litteras etiam Rectorem missionarium, de quo agitur, ad locum et diem constitutum ad Consilium habendum advocet, exponens, nisi prudentia vetat, uti in casu criminis occulti, causam ad deiectionem moventem, per extensum, monensque ipsum rectorem ut responsum suis rationibus suffultum ad ea praeparet in scriptis, quae in causae expositione vel iam antea oretenus, vel tunc in scriptis, relata fuerint.**

5. **Convenientibus consiliariis tempore et loco praefinitis, praecipiat Episcopus silentium servandum de iis, quae in Consilio audiantur ; moneat investigationem non esse processum iudicialem, sed eo fine habitam, et eo modo faciendam, ut ad cognitionem veritatis diligentiora qua poterit ratione pervenia-**

tur, adeo ut unusquisque consiliarius, perpensis omnibus, opinionem de veritate factorum, quibus causa innititur, efformare quam accurate possit. Moneat etiam ne quid in investigatione fiat, quod aut ipsos, aut alios, periculo damni vel gravaminis exponat, praesertim ne locus detur actioni libelli famosi, vel alii cuicumque processui coram tribunali civili.

6. Relatio causae legatur coram Consilio ab Episcopi officiali, qui etiam ad interpellationes respondebit a praeside vel ab aliis consiliariis per praesidem faciendas ad uberiorem rei notitiam assequendam.

7. Deinde in consilium introducatur rector missionarius, qui responsum a se confectum leget, et ad interpellationes similiter respondebit, facta ipsi plena facultate ea omnia in medium afferendi, intra tempus tamen a Consilio determinandum, quae ad propriam defensionem conferre possunt.

8. Si contingat, rectorem missionarium, de cuius causa agitur, nolle ad Consilium accedere, iterum datis litteris vocetur, eique congruum temporis spatium ad comparendum praefiniatur, et si ad constitutum diem non comparuerit, dummodo legitime praepeditus non fuerit, uti contumax habeatur.

9. Quibus omnibus rite expletis, Consiliarii simul consilia conferant, et si maior pars consiliariorum satis constare de factis arbitretur, sententiam suam unusquisque consiliarius in scriptis exponat, rationibus quibus nititur expressis; conferantur sententiae; acta in Consilio ab Episcopi officiali redigantur, a praeside nomine consilii subscribantur, et simul cum sententiis singulorum in extenso ad Episcopum deferantur.

10. Quod si ulterior investigatio necessaria vel congrua videatur, eo ipso die, vel alio, ad conveniendum, a Consilio constituto, testes vocentur, quos opportunos Consilium iudicaverit, audito etiam rectore missionario de iis quos ipse advocandos esse voluerit.

11. Singuli testes PRO CAUSA seorsim et accurate examinentur a praeside et ab aliis per praesidem, absente primum rectore missionario. Non requiratur iuramentum, sed si testes ipsi non renuant, et se paratos esse declarent, ad ea quae detulerant

iuramento, data occasione, confirmanda, fiat adnotatio huiusmodi dispositionis seu declarationis in actis.

12. Consentientibus testibus, et dirigente prudentia Consilii, repetatur testimonium coram rectore missionario qui et ipse testes si voluerit interroget per praesidem.

12. Eidem ratione qua testes PRO CAUSA, **examinentur testes** CONTRA CAUSAM.

14. Collatis tunc consiliis fiat ut supra n. 9.

15. Quod si testes nolint aut nequeant Consilio assistere, vel eorum testimonium nondum satis luculentum negotium reddat, duo saltem ex Consilio deputentur, qui testes adeuntes, loca invisentes, vel alio quocumque modo poterunt, lumen ad dubia solvenda requirentes, relationem suae investigationis, ad Consilium deferant, ut ita nulla via intentata relinquatur ad verum moraliter certo cognoscendum, antequam ad sententiae prolationem deveniatur.

16. Omnia acta occasione iudicii in medium allata accurate in Curia Episcopali custodiantur, ut in casu appellationis commode exhiberi valeant.

17. Si vero contingat, ut a sententia in curia Episcopali prolata ad Archiepiscopalem provocetur, Metropolitanus eadem methodo in causae cognitione et decisione procedat.

Datum Romae ex aedibus praefatae s. Congregationis die 20 Iunii anni 1878.

IOANNES CARD. SIMEONI, Praefectus

IOANNES BAPTISTA AG-NOZZI, **Secretarius**

EX S. CONGREGATIONE INDICIS

DECRETUM

Feria *U* die 30 Iunii 1879.

Sacra Congregatio Eminentissimorum ac Reverendissimorum Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalium a SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO LEONE PAPA XIII Sanctaque Sede Apostolica Indici librorum pravae doctrinae, eorumdemque proscriptioni, expurgationi, ac permissioni in universa christiana Republica praepositorum et delegatorum, habita in Palatio apostolico vaticano die S februarii 4879, damnavit et damnat, proscripsit proscribitque, vel alias damnata atque proscripta in Indicem librorum prohibitorum referri mandavit et mandat quae sequuntur Opera.

La Magia nel secolo decimonono. Racconti puramente storici, per don Bernardino Negroni Bolognese. Bologna 1872.

Aurore e Tramonti, Poesie di Tullia Martelletti. Imola 1876. *Auctor laudabiliter se subiecit et Opus reprobavit.*

Vita di Vittorio Alfieri scritta da esso, ridotta ad uso della Gioventù con note e documenti per cura del prof. Gian Severino Perosino dottore in lettere. Torino, 1877. *Editor laudabiliter se subiecit et Editionem reprobavit.*

La Bible.—Traduction nouvelle avec introductions et commentaires, par Edouard Reuss professeur à 1' Université de Strasbourg. Paris, 1876, etc. *Opus praedamnatum ex II. Reg. Ind. Trid.*

Le Pouvoir des Papes depuis la proclamation du dogme de F Infaillibilité, par le D. J. F. von Schulte etc. professeur à l'Université de Bonn, traduit de l'allemand par Et. Patru. Paris, 1879. *Quocumque idiomate. Decr. S. Off. Fer. IV. 14 Maii 1879.*

Itaque nemo cuiuscumque gradus et conditionis praedicta Opera damnata atque proscripta, quocumque idiomate aut in posterum edere, aut edita legere vel retinere audeat, sed locorum Ordinariis, aut haereticae pravitatis Inquisitoribus ea tradere teneatur sub poenis in Indice librorum vetitorum indictis.

Quibus SANCTISSIMO DOMINO NOSTRO LEONI PAPAE XIII per me infrascriptum S. L C. a Secretis relatis, SANCTITAS SUA Decretum probavit, et promulgari praecepit. In quorum fidem etc.

Datum Romae die i Iulii 1879.

FR. THOMAS M. CARD. MARTINELLI *Praefectus.*

Fr. Hieronymus Pius Saccheri Ord. Praed.
S. Ind. Congreg, a Secretis.

Loco gg Sigilli

Die 24 Iulii 1879 ego infrascriptus Cursor testor supradictum Decretum affixum et pubblicatum fuisse in Urbe.

Vincentius Benaglia, Curs. Apost.

EX S. CONGREGATIONE RITUUM

VENETIARUM

Sacerdos Ioseph Frattin Congregationis Oratorii Venetiarum, modernus in Ecclesia eiusdem Congregationis , Caeremoniarum praefectus humillime, pro opportuna declaratione, Sacrorum Rituum Congregationi insequentia proposuit dubia, nimirum:

In administratione Sacrae Eucharistiae extra Missam, a Rubrica Ritualis Romani praescribitur stola coloris officio illius diei convenientis, quaeritur an stola coloris Officii, vel Missae adhibenda sit 1. In Feria quinta Maioris Hebdomadae. 2. **In Vigiliis et Feriis quatuor temporum, vel Feria secunda Rogationum, (vel in Feriis Quadragesimae , ubi Octavae concessae sunt) quae infra Octavam non privilegiatam occurrunt, si, iuxta Rubricas Breviarii et Missalis Romani, Officium de Octava et Missa de Vigilia vel Feria celebrantur.**

Sacra porro eadem Congregatio ad relationem infrascripti Secretarii, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribendum censuit:

Ad utrumque servetur Ritualis Romani Rubrica, et ubi vigeat consuetudo administrandi Sacram Eucharistiam cum stola albi coloris Fidelibus Paschale praeceptum adimplent ibus, toleranda. **Atque ita rescripsit. Die 11 Augusti 1877.**

A. EP. SABINEN. CARD. **BILIO S. R. C.** PRAEF.

Locof Sigilli

Piae. Ralli S. R. C. Secretarius.

CONGREGATIONIS ORATORII

Modernus Sacris Caeremoniis Praefectus Ecclesiae Congregationis Oratorii in Civitate Venetiarum Sacrae Rituum Congregationi sequentia dubia declaranda humillime subiecit, nimirum:

Dubium I. An in Exequiis pro Episcopo, vel Archiepiscopo, vel Patriarcha, vel etiam Cardinali, tam praesente, quam absente corpore, vel in Exequiis pro Summo Pontifice, absente corpore, ponendum, seu deferendum sit Baldachinum nigrum super defunctum, aut super castrum doloris? Et quatenus negative ad normam responsionis diei 5 Iulii 1631 in una Florentina, quid de consuetudine contraria?

Dubium II. An Episcopi nomen dicendum sit in Canone Missae, et in aliis liturgicis Orationibus a die notitiae, etiamsi non officialiter habitae, electionis eiusdem in Consistorio, vel a die captae possessionis Ecclesiae, cui a Summo Pontifice praepositus fuit?

Sacra itaque Rituum Congregatio, audita sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem infrascripti Secretarii, sic declarare rata est:

Ad I. Exposita consuetudo uti abusus est eliminanda.

Ad II. A die captae possessionis vel per Episcopum ipsum, vel per suum Procuratorem. Atque ita declaravit ac rescripsit. Die 4 Iulii 1879.

D. CARD. BARTOLINIUS S. R. C. PRAEF.

LocofSigilli

Piae. Ralli S. R. C. Secretarius.

Praesentia exemplaria concordant cum originalibus exhibitis ad videndum.

Venetiis ex Curia Patriarchali die 16 Iulii 1879.

los. Can. Zuannich Vic. Gen.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

L E O N I S

DIVINA PROVIDENTIA

P A P A E X I I I .

EPISTOLA ENCYCLICA.

AD PATRIARCHAS PRIMATES ARCHIEPISCOPOS ET EriSCOPOS
UNIVERSOS CATHOLICI ORBIS
GRATIAM ET COMMUNIONEM CUM APOSTOLICA SEDE HABENTES.

Venerabilibus Fratribus Patriarchis Primatibus Archiepiscopis et Episcopis
Universis Catholici Orbis Gratiani et Communionem
cum Apostolica Sede Habentibus.

LEO PP. XIII

Venerabilibus Fratribus Salutem et Apostolicam Benedictionem

Aeterni Patris Unigenitus Filius, qui in terris apparuit, ut humano generi salutem et divinae sapientiae lucem afferret, magnum plane ac mirabile mundo contulit beneficium, cum caelos iterum ascensurus, Apostolis praecepit, ut *euntes docerent omnes gentes* (1); Ecclesiamque a se conditam communem et supremam populorum magistram reliquit. Homines enim, quos veritas liberaverat, veritate erant conservandi : neque diu permansissent caelestium doctrinarum fructus, per quos est homini parta salus, nisi Christus Dominus erudiendis ad fidem mentibus perenne magisterium constituisset. Ecclesia vero divini Auctoris sui cum erecta promissis, tum imitata caritatem, sic iussa perfecit, ut hoc semper spectant, hoc maxime voluerit, de religione praecipere et cum erroribus perpetuo dimicare. Huc sane pertinent singulorum Episcoporum vigilati labores; huc Conciliorum perla-

(1) Matth. XXVIII, 19.

tae leges ac decreta, et maxime Romanorum Pontificum sollicitudo quotidiana, penes quos, beati Petri Apostolorum Principis in primatu successores, et ius et officium e>t docendi et confirmandi fratres in fide. Quoniam vero , Apostolo monente , *per philosophiam et inanem fallaciam* **(1),** Christifidelium mentes decipi solent, et fidei sinceritas in hominibus corrumpi, idcirco supremi Ecclesiae Pastores muneris sui perpetuo esse duxerunt etiam veri nominis scientiam totis viribus provehere, simulque singulari vigilantia providere, ut ad fidei catholicae normam ubique traderentur humanae disciplinae omnes, praesertim vero *philosophia,* a qua nimirum magna ex parte pendet ceterarum scientiarum recta ratio. Id ipsum et Nos inter cetera breviter monuimus, Venerabiles Fratres, cum primum Vos omnes per Litteras Encyclicas allocuti sumus; sed modo rei gravitate, et temporum conditione compellimur rursus Vobiscum agere de ineunda philosophicorum studiorum ratione, quae et bono fidei apte respondeat , et ipsi humanarum scientiarum dignitati sit consentanea.

Si quis in acerbitatem nostrorum temporum animum intendat, earumque rerum rationem, quae publice et privatim geruntur, cogitatione complectatur, is profecto comperiet, fecundam malorum causam, cum eorum quae premunt, tum eorum quae pertimescimus, in eo consistere, quod prava de divinis humanisque rebus scita, e scholis philosophorum iampridem profecta, in omnes civitatis ordines irrepserint, communi plurimorum suffragio recepta. Cum enim insitum homini natura sit, ut in agendo rationem ducem sequatur, si quid intelligentia peccat, in id et voluntas facile labitur: atque ita contingit, ut pravitas opinionum , quarum est in intelligentia sedes, in humanas actiones influat, easque pervertat. Ex adverso, si sana mens hominum fuerit, et solidis verisque principiis firmiter insistat, tum vero in publicum privatumque commodum plurima beneficia progignit. — Equidem non tantam humanae philosophiae vim et auctoritatem tribuimus, ut cunctis omnino erroribus propulsandis, vel evellendis parem esse iudicemus: sicut enim, cum primum est religio christiana constituta, per admirabile fidei lumen *non persuasibilibus humanae sapientiae verbis* diffusum, *sed in ostensione spiritus et virtutis* (2), orbi terrarum contigit ut primaevae dignitati restitueretur; ita etiam in praesens ab omnipotenti

(1) Coloss. II, 8. (2) Cor. II, 4.

potissimum virtute et auxilio Dei expectandum est, ut mortalium mentes, sublatis errorum tenebris, resipiscant. Sed neque spernenda, neu posthabenda sunt naturalia adiumenta, quae divinae sapientiae beneficio, fortiter suaviterque omnia disponentis, hominum generi suppetunt ; quibus in adiumentis rectum philosophiae usum constat esse praecipuum. Non enim frustra rationis lumen humanae menti Deus inseruit ; et tantum abest, ut superaddita fidei lux intelligentiae virtutem extinguat aut imminuat, ut potius perficiat, auctisque viribus, habilem ad maiora reddat. — Igitur postulat ipsius divinae Providentiae ratio, ut in revocandis ad fidem et ad salutem populis etiam ab humana scientia praesidium quaeratur: quam industriam, probabilem ac .sapientem, in more positam fuisse praeclarissimorum Ecclesiae Patrum, antiquitatis monumenta testantur. Illi scilicet neque paucas, neque tenues rationi partes dare consueverunt, quas omnes perbreviter complexus est magnus Augustinus, *huic scientiae tribuens illud quo fides saluberrima gignitur; nutritur, defenditur, roboratur* **(1).**

Ac primo quidem philosophia, si rite a sapientibus usurpetur, iter ad veram fidem quodammodo sternere et munire valet, suorumque alumnorum animos ad revelationem suscipiendam convenienter praeparare: quamobrem a veteribus modo *praevia ad christianam fidem institutio* (2), modo *christianismi praeludium £t auxilium* (3), modo *ad Evangelium paedagogus* (4) non immerito appellata est.

Et sane benignissimus Deus, in eo quod pertinet ad res divinas, non eas tantum veritates lumine fidei patefecit, quibus attingendis impar humana intelligentia est, sed nonnullas etiam manifestavit, rationi non omnino impervias, ut scilicet, accedente Dei auctoritate, statim et sine aliqua erroris admixtione, omnibus innotescerent. Ex quo factum est, ut quaedam vera, quae vel divinitus ad credendum proponuntur, vel cum doctrina fidei arctis quibusdam vinculis colligantur, ipsi ethnicorum sapientes, naturali tantum ratione praelucente, cognoverint, aptisque argumentis demonstraverint ac vindicaverint. *Invisibilia enim ipsius^* ut Apostolus inquit, *a creatura mundi per ea, quae facta sunt, intellecta conspiciuntur, sempiterna quoque eius virtus et*

(1) De Tria. lib. XIV, c. 1.
(2) Clem. Alex., Strom, lib. 1, c. 16; 1. VII, c 3.
(3) Orig. ad Greg. Thaum.
(4) Clem. Alex., Stxom. I, c. o.

divinitas (1); et *gentes quae legem non habent...* ostendunt nihilominus *opus legis scriptum in cordibus suis* (2). Haec autem vera, vel ipsis ethnicorum sapientibus explorata, vehementer est opportunum in revelatae doctrinae commodum unitatemque convertere, ut reipsa ostendatur, humanam quoque sapientiam, atque ipsum adversariorum testimonium fidei christianae suffragari. Quam agendi rationem, non recens introductam sed veterem esse constat, et sanctis Ecclesiae Patribus saepe usitatam. Quin etiam venerabiles isti religiosarum traditionum testes et custodes formam quamdam cius rei et prope figuram agnoscunt in Hebraeorum facto, qui Aegypto excessuri, deferre seGum iussi sunt argentea atque aurea Aegyptiorum vasa cum vestibus pretiosis, ut scilicet, mutato repente usu, religioni veri Numinis ea supellex dedicaretur, quae prius ignominiosis ritibus et supestitioni inservierat. Gregorius Ncocaesariensis (3) laudat Origenem hoc nomine, quod plura ex ethnicorum placitis ingeniose decerpta, quasi erepta hostibus tela, in patrocinium christianae sapientiae et perniciem superstitionis singulari dexteritate retorscrit. Et parem disputanda morem cum Gregorius Nazianzenus (4), tum Gregorius Nyssenus (5) in Basilio Magno et laudant et probant; Hieronymus vero magnopere commendat in Quadrato Apostolorum discipulo, in Aristide, in Instino, in Irenaco, aliisque permultis (G). Augustinus autem, *Nonne aspicimus,* inquit, *quanto auro et argento et veste suffarcinatus exierit de Aegypto Cyprianus, doctor suavissimus et martyr beatissimus? quanto Ladanum? quanto Victorinus, Optatus, Hilarius? ut de vivis taceam, quanto innumerabiles Graeci?* (7) Quod si vero naturalis ratio opimam hanc doctrinae segetem prius fudit, quam Christi virtute fecundaretur, multo uberiorem certe progignet, posteaquam Salvatoris gratia nativas humanae mentis facultates instauravit et auxit.—• Ecquis autem non videat, iter planum et facile per huiusmodi philosophandi genus ad fidem aperiri?

Non his tamen limitibus utilitas circumscribitur, quae ex illo philosophandi instituto dimanat. Et revera divinae sapientiae eloquiis graviter reprehenditur eorum hominum stultitia, qui *de his quae videntur bona, non potuerunt intelligere Eum qui est;*

(1) Rom. I, 20.
(2) Ib. II, 14-15.
(3) Orat. paneg. ad Origen.
(4) Vit. Moy s.
(5) Cann. I, Iamb. 3.
(6) Epist, ad Magn.
(7) De doctr. christ. 1. II, c. 40.

neque, operibus attendentes, agnoverunt quis esset artifex. (1) Igitur primo loco magnus hic et praeclarus ex humana ratione fructus capitur, quod illa Deum esse demonstret: *a magnitudine enim speciei et creaturae cognoscibiliter poterit Creator horum videri.* (2) — Deinde Deum ostendit omnium perfectionum cumulo singulariter excellere, infinita in primis sapientia, quam nulla usquam res latere, et summa iustitia, quam pravus nunquam vincere possit affectus, ideoque Deum non solum veracem esse, sed ipsam etiam veritatem falli ct fallere nescia m. Ex quo consequi perspicuum est, ut humana ratio plenissimam verbo Dei fidem atque auctoritatem conciliet. — Simili modo ratio declarat, evangelicam doctrinam mirabilibus quibusdam signis, tamquam certis certae veritatis argumentis, vel ab ipsa origine emicuisse: atque ideo omnes, qui Evangelio Iidem adiungunt, non temere adiungere, tamquam doctas fabulas secutos, (3) sed rationabili prorsus obsequio intelligentiam et iudicium suum divinae subiicere auctoritati. Illud autem non minoris pretii esse intelligitur, quod ratio in perspicuo ponat, Ecclesiam a Christo institutam (ut statuit Vaticana Synodus) *ob suam admirabilem propagationem, eximiam sanctitatem et mexhaustam in omnibus locis fecunditatem, ob catholicam unitatem incidamque stabilitatem, magnum quoddam et perpetuum esse motivum credibilitatis, et divinae suae legationis testimonium irrefragabile* (4).

Solidissimi» ita positis fundamentis, perpetuus et multiplex adhuc requiritur philosophiae usus, ut sacra Theologia naturam, habitum, ingcni unique verae scientiae suscipiat atque induat. In hac enim nobilissima disciplinarum magnopere necesse est, ut multae ac diversae caelestium doctrinarum partes in unum veluti corpus colligantur, ut suis quaeque locis convenienter dispositae, et ex propriis principiis derivatae apto inter se nexu cohaereant ; demum ut omnes et singulae suis iisque invictis argumentis confirmentur. — Nec silentio praetereunda, ant minimi facienda est accuratior illa atque uberior rerum, quae creduntur, cognitio, ct ipsorum fidei mysteriorum, quoad fieri potest, aliquando lucidior intelligentia, quam Augustinus aliique Patres et laudarunt et assequi studuerunt, quamque ipsa Vaticana Synodus (5) fructuosissimam esse d ee re v i t. Eam siquidem cogni-

(1) Sap. XIII. 1.
(2) Sap. XIII, 5.
(3) II. Petr. I, 16,
(4) Const. dogm. de Fid. Cath., cap. 3.
(5) Const. cit. cap. 4.

tionem et intelligentiam plenius et facilius certe illi consecuntur,. qui cum integritate vitae fideique studio ingenium coniungunt philosophicis disciplinis expolitum, praesertim cum eadem Synodus Vaticana doceat, eiusmodi sacrorum dogmatum intelligentiam *tum ex eorum, quae naturaliter cognoscuntur, analogia; tum e mysteriorum ipsorum nexu inter se et cum fine hominis ultima* peti oportere (1).

Postremo hoc quoque ad disciplinas philosophicas pertinet,, veritates divinitus traditas religiose tueri, et iis qui oppugnare audeant resistere. Quam ad rem, magna est philosophiae laus, quod fidei propugnaculum ac veluti firmum religionis munimentum habeatur. *Est quidem,* sicut Clemens Alexandrinus testatur, *per se perfecta et nullius indiga Servatoris doctrina, cum sit Dèi virtus et sapientia. Accedens autem graeca philosophia veritatem non fecit potentiorem; sed cum debiles efficiat sophistarum adversus eam argumentationes, et propulset dolosas adversus veritatem insidias, dicta est vineae apta sepes et vallus* (2). Profecto sicut inimici catholici nominis, adversus religionem pugnaturi, bellicos apparatus plerumque a philosophica ratione mutuantur, ita divinarum scientiarum defensores plura e philosophiae penu depromunt, quibus revelata dogmata valeant propugnare. Neque mediocriter in eo triumphare fides christiana censenda est, quod adversariorum arma, humanae rationis artibus ad nocendum comparata, humana ipsa ratio potenter expediteque repellat. Quam speciem religiosi certaminis ab ipso gentium Apostolo usurpatam commemorat s. Hieronymus scribens ad Magnum: *Ductor christiani exercitus Paulus et orator invictus, pro Christo causam agens, etiam inscriptionem fortuitam arte torquet in argumentum fidei: didicerat enim a vero David extorquere de manibus hostium gladium, et Goliath superbissimi caput proprio mucrone truncare* (3). Atque ipsa Ecclesia istud a philosophia praesidium christianos doctores petere non tantum suadet, sed etiam iubet. Etenim Concilium Lateranense V. posteaquam constituit, *omnem assertionem veritati illuminatae fidei contrariam omnino falsam esse, eo quod verum vero minime contradicat* (4), philosophiae doctoribus praecipit, ut in dolosis argumentis dissolvendis studiose versentur; siquidem, ut Augustinus testatur, *si ratio con-*

(1) Ibid.
(2) Strom, lib. I, c. 20.
(3) Epist, ad Magn.
(4) Bulla *Apostolici regiminis*

tra divinarum Scripturarum auctoritatem redditur, quamlibet acuta sit, fallit, veri similitudine ; nam vera esse non potest **(1).**

Verum ut pretiosis hisce, quos memoravimus, afferendis fructibus par philosophia inveniatur, omnino **oportet,** ut ab eo tramite nunquam deflectat, quem et veneranda Patrum antiquitas ingressa est, et Vaticana Synodus solemni auctoritatis suffragio comprobavit. Scilicet cum plane compertum sit, plurimas ex ordine supernaturali veritates esse accipiendas, quae cuiuslibet ingenii longe vincunt acumen, ratio humana, propriae infirmitatis conscia, maiora se affectare ne audeat, neque easdem veritates negare, neve propria virtute metiri, neu pro lubitu interpretari; sed eas potius plena atque humili fide suscipiat, et summi honoris loco habeat, quod sibi liceat, in morem ancillae et pedissequae, familiari caelestibus doctrinis, easque aliqua ratione, Dei beneficio, attingere. — In iis autem doctrinarum capitibus, quae percipere humana intelligentia naturaliter potest, aequum plane est, sua methodo, suisque principiis et argumentis uti philosophiam: non ita tamen, ut auctoritati divina sese audacter subtrahere videatur. Imo, cum constet, ea quae revelatione innotescunt, certa veritate pollere, et quae fidei adversantur pariter cum recta ratione pugnare, noverit philosophus catholicus se fidei simul et rationis iura violaturum, si conclusionem aliquam amplectatur, quam revelatae doctrinae repugnare intellexerit.

Novimus profecto non deesse, qui facultates humanae naturae plus nimio extollentes, contendunt, hominis intelligentiam, ubi semel divinae auctoritati subiiciatur, e nativa dignitate excidere, et quodam quasi servitutis iugo demissam plurimum retardari atque impediri, quominus ad veritatis excellentiaeque fastigium progrediatur. — Sed haec plena erroris et fallaciae sunt; eoque tandem spectant, ut homines, summa cum stultitia, nec sine crimine ingrati animi, sublimiores veritates répudient, et divinum beneficium fidei, ex qua omnium bonorum fontes etiam in civilem societatem fluxere, sponte reiiciant. Etenim cum umana mens certis finibus, iisque satis angustis, conclusa teneatur, pluribus erroribus, et multarum rerum ignorationi est obnoxia. Contra fides christiana, cum Dei auctoritate nitatur, certissima est veritatis magistra ; quam qui sequitur, neque errorum laqueis irretitur, neque incertarum opinionum fluctibus agitatur. Quapropter qui philosophiae studium cum obsequio fidei christianae

(1) Epist. **143, (al 7) ad Marcellin. n. 7.**

coniungunt, ii optime philosophantur: quandoquidem divinarum veritatum splendor, animo exceptus, ipsam iuvat intelligentiam; cui non modo nihil de dignitate detrahit, sed nobilitatis, acuminis, firmitatis plurimum addit. — Cum vero ingenii aciem intendunt in refellendis sententiis, quae fidei repugnant, et in probandis, quae cum fide cohaerent, digne ac perutiliter rationem exercent : in illis enim prioribus, causas erroris deprehendunt, et argumentorum, quibus ipsae fulciuntur, vitium dignoscunt : in his autem posterioribus, rationum momentis potiuntur, quibus solide demonstrentur et cuilibet prudenti persuadeantur. Hac vero industria et exercitatione augeri mentis opes et explicari facultates qui neget, ille veri falsique discrimen nihil conducere ad profectum ingenii, absurde contendat necesse est. Merito igitur Vaticana Synodus praeclara beneficia, quae per fidem ' rationi praestantur, his verbis commemorat: *Fides rationem ab erroribus liberat ac tuetur, eamque multiplici cognitione instruit* (1). Atque idcirco homini, si saperet, non culpanda fides, veluti rationi et naturalibus veritatibus inimica, sed dignae potius Deo grates essent habendae, vehementerque laetandum, quod, inter multas ignorantiae causas et in mediis errorum fluctibus, sibi fides sanctissima illuxerit, quae, quasi sidus amicum, citra omnem errandi formidinem portum veritatis commonstrat.

Quod si, Venerabiles Fratres, ad historiam philosophiae respiciatis, cuncta, quae paullo ante diximus, re ipsa comprobari intelligens. Et sane philosophorum veterum, qui fidei beneficio caruerunt, etiam qui habebantur sapientissimi, in pluribus deterrime errarunt. Nostis enim, inter nonnulla vera, quam saepe falsa et absona, quam multa incerta ct dubia tradiderint de vera divinitatis ratione, de prima rerum origine, de mundi gubernatione, de divina futurorum cognitione, de malorum causa et principio, de ultimo fine hominis, aeternaque beatitudine, de virtutibus et vitiis, aliisque doctrinis, quarum vera certaque notitia nihil magis est hominum generi necessarium. — Contra vero primi Ecclesiae Patres et Doctores, qui satis intellexerant, ex divinae voluntatis consilio, restituerem humanae etiam scientiae esse Christum, qui Dei virtus est Deique sapientia (2) et *in quo sunt omnes thesauri sapientiae et scientiae absconditi* (3), veterum sapientum libros investigandos, eorumque sententias cum re vel alis

(1) Const. dogm. de Fid. Cath., cap. 4.
(2) I. Cor. I, 24.
(3) Coloss. II, 3.

doctrinis conferendas snscepere: prudensque delectu quae in illis vere dicta et sapienter cogitata occurrerent, amplexi sunt, ceteris omnibus vel emendatis, vel reiectis. Nam providissimus Deus, sicut ad Ecclesiae defensionem martyres fortissimos, magnae animae pródigos, contra tyrannorum saevitiem excitavit, ita philosophis falsi nominis aut haereticis viros sapientia maximos obiecit, qui revelatarum veritatum thesaurum etiam rationis humanae praesidio tuerentur. Itaque ab ipsis Ecclesiae primordiis, catholica doctrina eos nacta est adversarios multo infcnsissimos, qui christianorum dogmata et instituta irridentes, ponebant plures esse deos, mundi materiam principio causaque caruisse , rerumque cursum caeca quadam vi et fatali contineri necessitate, non divinae providentiae consilio administrari. Iamvero cum his insanientis doctrinae magistris mature congressi sunt sapientes viri, quos *Apologetas* nominamus, qui, fide praeeunte, ab humana quoque sapientia argumenta sumpserunt, quibus constituerent, unum Deum, omni perfectiomim genere praestantissimum esse colendam; res omnes e nihilo omnipotenti virtute productas, illius sapientia vigere, singulisque ad proprios fines dirigi ac moveri. — Principem inter illos sibi locum vindicat *s. Iustinus* martyr, qui posteaquam celebérrimas graecorum Academias, quasi experiendo, lustrasset, pleneque ore nonnisi ex revelatis doctrinis, ut idem ipse fatetur, veritatem hauriri posse pcrvidisset, illas toto animi ardore complexus, calumniis purgavit, penes Romanorum Imperatores acriter copioscque defendit, et non pauca graecorum philosophorum dicta cum eis composuit. Quod et *Quadratus* et *Aristides, Hermias* et *Athenagoras* per illud tempus egregie praestiterunt. — Neque minorem in eadem causa gloriam adeptus est *Irenaeus* martyr invictus, Ecclesiae Lugdunensis Pontifex: qui cum strenue refutarct perversas orientalium opiniones, Gnosticorum opera per fines romani imperii disseminatas, *origines haereseon singularum* (auctore Hieronymo), *et ex quibus philosophorum fontibus emanar int..., explicavit* (1). — Nemo autem non novit *Clementis Alexandrini* disputationes, quas idem Hieronymus sic, honoris causa, commemorat: *Quid in illis inductum? imo quid non de media philosophia est?* (2). Multa ipse quidem incredibili varietate disseruit ad condendam philosophiae historiam, ad artem dialecticam rite exercendam, ad concordiam rationis cum fide conciliandam utilissima. —Hunc secutus *Origenes*,

(1) Epist, ad Magn. (2) Loc. cit.

scholae Alexandriae magisterio insignis, graecorum et orientalium doctrinis eruditissimus, perplura eademque laboriosa edidit volumina, divinis litteris explanandis, sacrisque dogmatibus illustrandis mirabiliter opportuna ; quae licet erroribus, saltem ut nunc extant, omnino non vacent, magnam tamen complectuntur vim sententiarum, quibus naturales veritates et numero et firmitate augentur, —***r***- Pugnat cum haereticis *Tertullianus* auctoritate sacrarum Litterarum ; cum philosophis, mutato armorum genere, philosophice ; hos autem tam acute et erudite convincit, ut iisdem palam fideliterque obiiciat: *Neque de scientia, neque de disciplina, ut putatis, aequantur* (1). — *Arnobius* etiam, vulgatis adversus gentiles libris, et *Lactantius* divinis praesertim Institutionibus, pari eloquentia et robore dogmata ac praecepta catholicae sapientiae persuadere hominibus strenue nituntur, non sic philosophiam evertentes, ut Academici solent (2), sed partim suis armis, partim vero ex philosophorum inter se concertatone sumptis eos revincentes (3). — Quae autem de anima humana, de divinis attributis, aliisque maximi momenti quaestionibus, magnus *Athanasius* et *Chrysostomus* oratorum princeps, scripta reliquerunt, ita, omnium iudicio, excellunt, ut prope nihil ad illorum subtilitatem et copiam addi posse videatur. — Et ne singulis recensendis nimii simus, summorum numero virorum quorum est mentio facta, adiungimus *Basilium* magnum et utrumque *Gregorium,* qui, cum Athenis, ex domicilio totius humanitatis-, exiissent philosophiae omnis apparatu affatim instructi, quas sibi quisque doctrinae opes infiammato studio pepererat, eas ad haereticos refutandos, instituendosque christianos converterunt. — Sed omnibus veluti palmam praeripuisse visus est *Augustinus,* qui ingenio praepotens, et sacris profanisque disciplinis ad plenum imbutus, contra omnes suae aetatis errores acerrime dimicavit fide summa, doctrina pari. Quem ille philosophiae locum non attigit; imo vero quem non diligentissime investigavit, sive cum altissima fidei mysteria et fidelibus aperiret, et contra adversariorum vesanos impetus defenderet ; sive cum, Academicorum aut Manichaeorum commentis deletis, humanae scientiae fundamenta et firmitudinem in tuto collocavit, aut malorum, quibus premuntur homines, rationem et originem et causas est persecutus? Quanta de Angelis, de anima, de mente humana, de voluntate et libero

(1) Apologet. § 46.
(2) Inst. VII, cap. 7.
(3) De opif. Dei, cap. 21.

arbitrio, de religione et de beata vita, de tempore et aeternitate, de ipsa quoque mutabilium corporum natura subtiiissime disputavit? — Post id tempus per Orientem *Ioannes Damascenus,* Basini et Gregorii Nazianzeni vestigia ingressus, per Occidentem vero *Boètius* et *Anselmus,* Augustini doctrinas professi, patrimonium philosophiae plurimum locupletarunt.

Exinde mediae aetatis Doctores, quos *Scholasticos* vocant, magnae molis opus aggressi sunt, nimirum segetes doctrinae fecundas et uberes, amplissimis Sanctorum Patrum voluminibus diffusas, diligenter congerere, congestasque uno velut loco condere, in posterorum usum et commoditatem. — Quae autem scolasticae disciplinae sit origo, indoles et excellentia, iuvat hic, Venerabiles Fratres, verbis sapientissimi viri, Praedecessoris Nostri, Sixti V. fusius aperire: « Divino Illius munere, qui solus » dat spiritum scientiae et sapientiae et intellectus, quique Ec- » clesiam suam per saeculorum aetates, prout opus est, novis » beneficiis auget, novis praesidiis instruit, inventa est a maio- » ribus nostris sapientissimis viris, Theologia scholastica, quam » duo potissimum gloriosi Doctores, angelicus s. Thomas et se- » raphicus s. Bonaventura, clarissimi huius facultatis professo- » res.... excelienti ingenio, assiduo studio, magnis laboribus et » vigiliis excoluerunt atque ornarunt, eamque optime dispositam, » multisque modis praeclare explicatam posteris tradiderunt. Et » huius quidem tam salutaris scientiae cognitio et exercitatio, » quae ab uberrimis divinarum Litterarum, summorum Pontificum, » sanctorum Patrum et Conciliorum fontibus dimanat, semper » certe maximum Ecclesiae adiumentum afferre potuit, sive ad » Scripturas ipsas vere et sane intelligendas et interpretandas, » sive ad Patres securius et utilius peragendos et explicandos » sive ad varios errores et haereses detenencias et refellendas: » his vero novissimis diebus, quibus iam advenerunt tempora illa » periculosa ab Apostolo descripta, et homines blasphemi, superbi, » seductores proficiunt in peius, errantes et alios in errorem mit- » tentes, sane catholicae fidei dogmatibus confirmandis et haere- » sibus confutandis pernecessaria est » (1). Quae verba quamvis Theologiam scholasticam dumtaxat complecti videantur, tamen esse quoque de Philosophia eiusque laudibus accipienda perspicitur. Siquidem praeclarae dotes, quae Theologiam scholasticam hostibus veritatis faciunt tantopere formidolosam, nimirum, ut

(1) Bulla - *Triumphantis,* an. 1588.

idem Pontifex addit, « apta illa et inter se nexa rerum et cau-
» saram cohaerentia, illo ordo et dispositio tamquam militum in
» pugnando instructio, illa dilucidae definitiones et distinctiones,
» illa argumentorum firmitas et acutissimae disputationes, quibus
» lux a tenebris, verum a falso distinguitur, haereticorum men-
» dacia multis praestigiis et fallaciis involuta, tamquam veste
» detracta patefiunt et denudantur » (1), praeclarae, inquimus, et mirabiles istae dotes unice a recto usu repetendae sunt eius philosophiae, quam magistri scholastici, data opera et sapienti consilio, in disputationibus etiam theologicis, passim usurpare consueverunt. — Praeterea cum illud sit scholasticorum Theologorum proprium ac singulare, ut scientiam humanam ac divinam arctissimo inier se vinculo coniunxcrint, profecto Theologia, in qua illi exsiluerunt, non erat tantum honoris et commendationis ab opinione hominum adeptum, si mancam atque imperfectam aut levem philosophiam adhibuissent.

Iamvero inter Scholasticos Doctores, omnium princeps et magister, longe eminet *Thomas Aquinas:* qui, uti Caietanus animadvertit, veteres *doctores sacros quia summe veneratns est, ideo intellectum omnium quodammodo sortitus est* (2). Illorum doctrinas, velut dispersa cuiusdam corporis membra, in unum Thomas collegit et coagmentavit, miro ordine digessit, ct magnis incrementis ita ad auxit, ut catholicae Ecclesiae singulare praesidium et decus iure meritoque habeatur. — Hic quidem ingenio docilis ct acer, memoria facilis et tenax, vitae integcrrimus, veritatis unice amator, divina humanaque scientia pracdivcs, Soli comparatus, orbem terrarum calore virtutum fovit, et doctrinae splendore complevit. Nulla est philosophiae pars, quam non acute simul et solide pertractant: de legibus ratiocinandi, de Deo et incorporéis substantiis, de homine aliisque sensibilibus rebus, de humanis actibus eorumque principiis ita disputavit, ut in eo neque copiosa quaestionum seges, neque apta partium dispositio, neque optima procedendi ratio, neque principiorum firmitas aut argumentorum robur, neque dicendi perspicuitas aut proprietas, neque abstrusa quaeque explicandi facilitas desideretur.

Illud etiam accedit, quod philosophicas conclusiones angelicus Doctor speculatur est in rerum rationibus et principiis, quae quamlatissime patent, ct infmitarum fere veritatum semina suo velut gremio concludunt, a posterioribus magistris opportuno

(1) Bull. cit. (2) In 2.ª 2.ae, q. 148, a. 4. in fin.

tempore et uberrimo cum fructu aperienda. Quam philosophandi rationem cum in erroribus refutandis pariter adhibuerit, illud a se ipse impetravit, ut et superiorum temporum errores omnes unus debellarit, et ad profligandos, qui perpetua vice in posterum exorituri sun|t, arma invictissima suppeditant. — Praeterea rationem, ut par est, a fide apprime distinguens, utramque tamen amice consocians, utriusque tum iura conservavit, tum dignitati consuluit, ita quidem ut ratio ad humanum fastigium Thomae pennis evecta, iam fere nequeat sublimius assurgere ; neque fides a ratione fere possit plura aut validiora adiumenta praestolari, quam quae iam est per Thomam consecuta.

Has ob causas, doctissimi homines, superioribus praesertim aetatibus, theologiae et philosophiae laude praestantissimi, conquisitis incredibili studio Thomae voluminibus immortalibus, angelicae sapientiae eius sese non tam excolendos, quam penitus innutriendos tradiderunt. — Omnes prope conditores et legíferos Ordinum religiosorum iussisse constat sodales suos, doctrinis s. Thomae studere et religiosis haerere, cauto, ne cui eorum impune liceat a vestigiis tanti viri vel minimum discedere. Ut Dominicianam familiam praetereamus, quae summo hoc magistro iure quodam suo gloriatur, ea lege teneri Benedictinos, Carmelitas, Augustinianos, Societatem Iesu, aliosque sacros Ordines complures, statuta singulorum testantur.

Atque hoc loco magna cum voluptate provolat animus ad celebérrimas illas, quae olim in Europa floruerunt, Academias et Scholas, Parisiensem nempe, Salmantinam, Compi utenscm, Duacenara, Tolosanam, Lovaniensem, Patavinam, Bononiensem, Neapolitanam, Coimbricensem, aliasque permultas. Quarum Academiarum nomen aetate quodammodo crevisse, rogatasque sententias, cum graviora agerentur negotia, plurimum in omnes partes valuisse, nemo ignorat. Iamvero compertum est, in magnis illis humanae sapientiae domiciliis, tamquam in suo regno, Thomam consedisse principem ; atque omnium vel doctorum vel auditorum animos miro consensu in unius angelici Doctoris magisterio et auctori tate conquievisse.

Sed, quod pluris est, Bomani Pontifices Praedecessoris Nostri sapientiam Thomae Aquinatis singularibus laudum praeconiis, et testimoniis amplissimis prosecuti sunt. Nam Clemens VI (1), Ni-

fi) Bulla *In Ordine.*

coìaus **V** (1) Benedictus XIII (2) aliique testantur, admirabili eius doctrina universam Ecclesiam illustrari; s. Pius **V** (3) vero fatetur eadem doctrina haereses confusas et convictas dissipar^ orbemque universum a pestiferis quotidie liberari erroribus; alii cum Clemente XII, (4) uberrima bona ab eius scriptis in Ecclesiam universam dimanasse, Ipsumque eodem honore edendum esse affirmant, qui summis Ecclesiae doctoribus, Gregorio, Ambrosio, Augustino et Hieronymo defertur ; alii tandem s. Thomam proponere non dubitarunt Academiis et magnis Lyeeis exemplar et magistrum, quem tuto pede sequerentur. Qua in re memoratu dignissima videntur b. Urbani V verba ad Academiam Tolosanam: *Volumus et tenore praesentium vobis iniungimus, ut b. Thomae doctrinam tamquam veridicam et catholicam sectemini, eamdemque studeatis totis viribus ampliare.* (5) Urbani autem exemplum Innocentius XII (6) in Lovaniensi studiorum Universitate, et Benedictus XIV (7) in Collegio Dionysiano Granatensium renovarunt. — His vero Pontificum maximorum de Thoma Aquinate iudiciis, veluti cumulus, Innocentii VI testimonium accedat : *Huius* (Thomae), *doctrina prae ceteris, excepta canonica, habet proprietatem verborum, modum dicendorum, veritatem sententiarum, ita ut numquam qui eam tenuerint, inveniatur a veritatis tramite deviasse ; et qui eam impugnaverit, semper fuerit de veritate suspectus* (8).

Ipsa quoque Concilia Oecumenica, in quibus eminet lectus ex toto orbe terrarum flos sapientiae, singularem Thomae Aquinati honorem habere perpetuo studuerunt. In Conciliis Lugdunensi, Viennensi, Florentino, Vaticano, deliberationibus et decretis Patrum interfuisse Thomam et pene praefuisse dixeris, adversus errores Graecorum, haereticorum et rationalistarum ineluctabili vi et faustissimo exitu decertantem. — Sed haec maxima est et Thomae propria, nec cum quopiam ex doctoribus catholicis communicata laus, quod Patres Tridentini, in ipso medio conclavi ordini habendo, una cum divinae Scripturae codicibus et Pontificum Maximorum decretis *Summam* Thomae Aquinatis super altari patere voluerunt, unde consilium, rationes, oracula peterentur.

(1) Breve ad FF. Ord Praedic. 1451. Cancell. Univ. Tolos.
(2) Bulla *Pretiosus.*
(3) Bulla *Mirabilis.*
(4) Bulla *Verbo Dei.*
(5) Const. 5.° dat. die 3 Aug. 1368 ad
(6) Litt. in form. Brev., die 6 feb. 1694.
(7) Litt. in form. Brev., die 21 Aug. 1752.
(8) Serm. de S. Thom.

Postremo haec quoque palma viro incomparabili reservata videbatur, ut ab ipsis catholici nominis adversariis obsequia, praeconia, admirationem extorqueret. Nam exploratum est, inter haereticarum factionum duces non defuisse, qui palam profiterentur, sublata semel e medio doctrina Thomae Aquinatis, se facile posse *cum omnibus* catholicis doctoribus *subire certamen et vincere, et Ecclesiam dissipare.* (1) — Inanis quidem spes, et testimonium non inane.

His rebus et causis, Venerabiles Fratres, quoties respicimus ad bonitatem, vim preclarasque utilitates eius disciplinae philosophicae, quam maiores nostri adamarunt, iudicamus temere esse commissum, ut eidem suus honos non semper, nec ubique permanserit: praesertim cum philosophiae scholasticae et usum diuturnum et maximorum virorum iudicium, et, quod caput est, Ecclesiae suffragium favisse constaret. Atque in veteris doctrinae locum nova quaedam philosophiae ratio hac illae successit, unde non ii percepti sunt fructus optabiles ac salutares, quos Ecclesia et ipsa civilis societas maluissent. Adnitentibus enim Novatoribus saeculi XVI, placuit philosophari citra quempiam ad fidem respectum, petita dataque vicissim potestà le quaelibet pro lubitu ingenioque excogitandi. Qua ex re pronum fuit, genera philosophiae plus aequo multiplicari, sententiasque diversas atque inter se pugnantes oriri etiam de iis rebus, quae sunt in humanis cognitionibus praecipuae. A multitudine sententiarum ad haesitationes dubitationesque persaepe ventum est: a dubitationibus vero in errorem quam facile mentes hominum delabantur, nemo est qui non videat. — Hoc autem novitatis studium, cum homines imitatione trahantur, catholicorum quoque philosophorum animos visum est alicubi pervasisse ; qui patrimonio antiquae sapientiae posthabito, nova moliri, quam vetera novis augere et perficere maluerunt, certe minus sapienti consilio, et non sine scientiarum detrimento. Etenim multiplex haec ratio doctrinae, cum in magistrorum singulorum auctoritate arbitrioque nitatur, mutabile habet fundamentum, eaque de causa non firmam atque stabilem neque robustam, sicut veterem illam, sed nutantem et levem facit philosophiam. Cui si forte contingat, hostium impetu ferendo vix. parem aliquando inveniri, eius rei agnoscat in seipsa residere causam et culpam. — Quae cum dicimus, non eos profecto improbamus doctos homines atque solertes, qui industriam et eru-

(1) Beza — Bucerus.

ditionem suam, ac novorum inventorum opes ad excolendam philosophiam afferunt: id enim probe intelligimus ad incrementa doctrinae pertinere. Sed magnopere cavendum est, ne illa industria atque eruditione tota aut praecipua exercitatio versetur.— Et simili modo de sacra Theologia iudicetur; quam multiplici eruditionis adiumento iuvari atque illustrari quidem placet, sed omnino necesse est, gravi Scholasticorum more tractari, ut, revelationis et rationis coniunctis in illa viribus, *invictum fidei propugnaculum* (1) esse perseveret.

Optimo itaque consilio cultores disciplinarum philosophicarum non pauci, cum ad instaurandam utiliter philosophiam novissime animum adiecerunt, praeclaram Thomae Aquinatis doctrinam restituere, atque in pristinum decus vindicare studuerunt et student. Pari voluntate plures ex ordine Vestro, Venerabile Fratres, eamdem alacriter viam esse ingressos, magna cum animi Nostri laetitia cognovimus. Quos cum laudamus vehementer, tum hortamur, ut in suscepto consilio permaneant: reliquos vero omnes ex Vobis singulatim monemus, nihil Nobis esse antiquius et optabilius, ({liam ut sapientiae rivos purissimos ex angelico Doctore iugi et pracdivite vena dimanan les, studiosae iuventuti large copiosequc universi prae beatis.

Quae autem faciunt, ut magno id studio velimus, plura sunt.— Principio quidem, cum in hac tempestate nostra, machinationibus et astu fallacis cuiusdam sapientiae, christiana lides oppugnali soleat, cuncti adolescentes, sed ii nominatim qui in Ecclesiae spem succrcscunt, pollenti ac robusto doctrinae pabulo ob eam causam cnutriendi sunt, ut viribus validi, et copioso armorum apparatu instructi, mature assuescant causam religionis fortiter et sapienter agere, *parati semper,* secundum Apostolica monita *ad satisfactionem omni poscenti rationem de ea, quae in nobis est, spe* (2) et *exhortari in doctrina sana, et eos qui contradicunt, arguere* (3). — Deinde plurimi ex iis hominibus qui, abalienato a fide animo, instituta catholica oderunt, solam sibi esse magistram ac ducem rationem profitentur. Ad bos autem sanandos, et in gratiam cum fide catholica restituendos, praeter supernaturale Dei auxilium, nihil esse opportunius arbitramur, quam solidam Patrum ct Scholasticorum doctrinam, qui firmissima fidei fundamenta, divinam illius originem, certam veritatem,

(I; Sixtus y. Bull, cit.

(2) I. Pet. IIL 15.

(3) Tit. I, 9.

argumenta quibus suadetur, beneficia in humanum genus collata, perfectamque cum ratione concordiam tanta evidentia et vi commonstrant, quanta nectendis mentibus vel maxime invitis et repugnantias abunde sufficiat.

Domestica vero, atque civilis ipsa societas, quae ob perversarum opinionum pestem quanto in discrimine versetur, universi perspicimus, profecto pacatior multo et securior consisteret, si in Academiis et scholis sanior traderetur, et magisterio Ecclesiae conformior doctrina, qualem Thomae Aquinatis volumina complectuntur. Quae enim de germana ratione libertatis , hoc tempore in licentiam abeuntis, de divina cuiuslibet auctoritatis origine, de legibus earumque vi, de paterno et aequo summorum Principum imperio, de obtemperatione sublimioribus potestatibus, de mutua inter omnes caritate ; quae scilicet de his rebus et aliis generis eiusdem a Thoma disputantur, maximum atque invictum robur habent ad evertenda ea iuris novi principia, quae pacato rerum ordini et publicae saluti periculosa esse dignoscuntur. — Demum cunctae humanae disciplinae spem incrementi praecipere, plurimuinquc sibi debent praesidium polliceri ab hac, quae Nobis est proposita, disciplinarum phiiosophicarum instauratione. Etenim a philosophia tamquam a moderatrice sapientia, sanam rationem fectumque modum bonae artes mutuari, ab eaque, tamquam vitae communi fonte, spiritum haurire consueverunt. Facto et constanti experientia comprobatur, artes liberales tunc maxime floruisse, cum incolumis honor et sapiens iudicium philosophiae stetit ; negiectas vero et prope oblitéralas iacuisse, inclinata atque erroribus vel ineptus implicita philosophia. — Quapropter etiam physicae disciplinae quae nunc tanto sunt in pretio, et tot praeclare inventis, singularem ubique cient admirationem sui, ex restituta veterum philosophia non modo nihil detrimenti, sed plurimum praesidii sunt habiturae. Illarum enim fructuosae exercitationi et incremento non sola satis est consideratio factorum, contemplatioque naturae ; sed, cum facta constiterint, altius assumendum est, et danda solerter opera naturis rerum corporearum agnoscendis, investigandisque legibus, quibus parent, et principiis, unde ordo illarum et unitas in varietate, et mutua affinitas in diversitate proficiscuntur. Quibus investigationibus mirum quantam philosophia scholastica vim et lucem, et opem, est allatum, si sapienti ratione tradatur.

Qua in re et illud monere iuvat, nonnisi per summam inita-

riam eidem philosophiae vitio verti, quod naturalium scientiarum profectui et incremento adversetur. Cum enim Scholastica sanctorum Patrum sententiam secuti, in Anthropologia passim tradiderint, humanam intelligentiam nonnisi ex rebus sensibilibus ad noscendas res corpore materiaque carentes evehi, sponte sua intellexerunt, nihil esse philosopho utilius, quam naturae arcana diligenter investigare, et in rerum physicarum studio diu multumque versari. Quod et facto suo confirmarunt: nam s. Thomas, b. Albertus magnus, aliique Scholasticorum principes, non ita se contemplationi philosophiae dediderunt, ut non etiam multum operae in naturalium rerum cognitione collocarint: imo non pauca sunt in hoc genere dicta eorum et scita, quae recentes magistri probent, et* cum veritate congruere fateantur. Praeterea, hac ipsa aetate, plures iique insignes scientiarum physicarum doctores palam aperteque testantur, inter certas ratasque recentioris Physicae conclusiones, et philosophica Scholae principia nullam veri nominis pugnam existere.

Nos igitur, dum edicimus libenti gratoque animo excipiendum esse quidquid sapienter dictum, quidquid utiliter fuerit a quopiam inventum atque excogitatum; Vos omnes, Venerabiles Fratres , quam enixe hortamur, ut ad catholicae fidei tutelam et decus, ad societatis bonum, ad scientiarum omnium incrementum auream sancti Thomae sapientiam restituais, et quam latissime propagetis. Sapientiam sancti Thomae dicimus: si quid enim est a doctoribus Scholasticis vel nimia subtilitate quaesitum, vel parum considerate traditum, si quid cum exploratis posterioris aevi doctrinis minus cohaerens, vel denique quoquo modo non probabile, id nullo pacto in animo est aetati nostrae ad imitandum proponi. — Ceterum, doctrinam Thomae Aquinatis studeant magistri, a Vobis intelligenter lecti, in discipulorum animos insinuare ; eiusque prae ceteris soliditatem atque excellentiam in perspicuo ponant. Eamdem Academiae a Vobis institutae aut instituendae illustrent ac tueantur, et ad grassantium errorum refutationem adhibeant. — Ne autem supposita pro vera, neu corrupta pro sincera bibatur, providete ut sapientia Thomae ex ipsis eius fontibus hauriatur, aut saltem ex iis rivis, quos ab ipso fonte deductos, adhuc integros et illimes decurrere certa et concors doctorum hominum sententia est: sed ab iis, qui exinde Auxisse dicuntur, re autem alienis et non salubribus aquis creverunt, adolescentium animos arcendos curate.

Probe autem novimus conitus Nostros irritos futuros, nisi communia cepta, Venerabiles Fratres, Ille secundet, qui *Deus scientiarum* in divinis eloquiis (1) appellatur; quibus etiam monemur, *omne datum optimum et omne donum perfectum desursum* esse, *descendens a Patre luminum* (2). Et rursus: *Si quis indiget sapientia, postulet a Deo; qui dat omnibus affluenter, et non improperat; et dabitur ei* (3). — Igitur hac quoque in re exempla sequamur Doctoris angelici, qui numquam se lectioni aut scriptio™ dedit, nisi propitiato precibus Deo; quique candide confessus est, quidquid sciret, non tam se studio aut labore suo sibi peperisse, quam divinitus accepisse: ideoque humili et concordi obsecratione Deum simul omnes exoremus, ut in Ecclesiae filios spiritum scientiae et intellectus emittat, et aperiat eis sensum ad intelligendam sapientiam. Atque ad uberiores percipiendos divinae bonitatis fructus, etiam B. Virginis Mariae, quae sedes sapientiae appellatur, efficacissimum patrocinium apud Deum interponile; simulque deprecatores adhibete purissimum Virginis Sponsum B. Iosephum, et Petrum ac Paulum Apostolos maximos, qui orbem terrarum, impura errorum lue corruptum, veritate renovarunt, et caelestis sapientiae lumine compleverunt.

Denique divini auxilii spe freti, et pastorali Vestro studio confisi, Apostolicam benedictionem, celestium munerum auspicem et singularis Nostrae benevolentiae testem, Vobis omnibus, Venerabiles Fratres, universoque Clero et populo singulis commisso, peramanter in Domino impertimur.

Datum Romae apud S. Petrum, die 4 Augusti ann. 1879. Pontificatus Nostri anno secundo

LEO PP. **XIII.**

(1) L Reg. II, 3. — (2) Iac. I, 17. — (3) Ibid.

EX S. CONGREGATIONE INDULGENTIARUM

ENGOLISMEN.

QUOAD STATIONES VIAE CRUCIS

Die 20 Iunii 1879.

DECRETUM. Pro erectione Stationum Viae Crucis peragenda dispositum fuit in Brevi *Exponi Nobis* a Clemente XII, die 16 Ianuarii 1731 edito, et a Benedicto XIV in Brevi *Cum tanta sit* die 30 Aprilis 1841 confirmato et inserto, haud posse Stationes Viae Crucis erigi, in Ecclesiis et locis Ministro Generali Ordinis s. Francisci minime subiectis, nisi accederet *licentia Ordinarii loci ac consensus Parochi et Superiorum Ecclesiae, Monasterii, Hospitalis et Loci pii ubi de eis pro tempore erigendis agi contigerit.*

Cum vero plures exortae fuerint quaestiones circa erectionum Viae Crucis validitatem, ex eo quod in dubium saepe revocaretur, num praedicta licentia, ac consensus datus fuerit, ad quaslibet in posterum istiusmodi difficultates eliminandas, s. Indulgentiarum Congregatio in decreto diei 3 Augusti 1748 praescribendum censuit, *quod in erigendis in posterum eiusmodi stationibus tam Sacerdotis erigentis deputatio, ac Superioris localis consensus, quam respectivi Ordinarii vel Antistitis, et Parochi nec non superiorum Ecclesiae, Monasterii, Hospitalis et Loci pii ubi eiusmodi erectio fieri contigerit deputatio, consensus et licentia in scriptis et non aliter expediri, et quandocumque opus fuerit, exhiberi debeant sub poena nullitatis ipsiusmet erectionis ipso facto incurrendae.*

Iam vero Episcopus EngolismenSis istiusmodi decretorum tenorem perspectum habens s. Indulgentiarum Congregationi supplices libellos porrexit. Atque in horum primo exponit, in sua Dioecesi ac fere ubique in Gallia extare Hospitalia, Ecclesias, Cappellas, Oratoria, Domus Congregationum Sororum vota sim-

plicia emittentem, et a s. Sede vel ab Episcopo etiam tantum approbatarum, quae omnia quamvis de iure minime a iurisdictione parochiali exempta dici queant, tamen de facto a Parocho independenter administrantur per Cappellanos ab Episcopo nominatos. Ac subdit: in hisce omnibus Ecclesiis ac Locis bona fide Stationes Viae Crucis erectas fuisse, quin Parochorum consensus fuerit requisitus. Dubitans hinc de istiusmodi erectionum validitate postulat, ut declaretur utrum pro validis sint habendae vel non, et casu quo nullitatis laborare fuerit definitum, instantissime postulat, ut a Sanctissimo sanatio indulgeatur, ne nimia oriatur confusio, et fidelium admiratio excitetur.

In altero autem supplici libello exponit plures Sacerdotes in Gallia, facultatem obtinere a Ministro Generali Ordinis Minorum, Stationes Viae Crucis erigendi in certo numero Ecclesiarum vel Oratoriorum, praevia tamen Ordinarii licentia: quam licentiam postea Ordinario exhibent, qui subscribit verbis generalibus v. g. *Authenticas recognovimus et executioni mandari permisimus.* Ac quaerit num licentia, sic verbis generalibus data sufficiat, ut Sacerdos eâ donatus possit deinde cum solius Parochi vel Superioris Loci consensu, in quocumque loco intra limites iurisdictionis praedicti Ordinarii, valide Stationes erigere, servatis servandis et relicto peractae erectionis testimonio, propria manu subscripto; an vero praeter hanc generalem licentiam requiratur, sub poena nullitatis, ante quamcumque erectionem, novus recursus ad Ordinarium cum designatione loci vel Ecclesiae, ut erectioni in tali loco consentiat.

Quare in Congregatione Generali habita in Palatio Apostolico Vaticano die 20 Iunii 1879 proposita fuerunt

Edubia

I. *Utrum nullae sint erectiones Stationum Viae Crucis, sine consensu in scriptis Parochi, factae in Hospitalibus, Ecclesiis, Cappellis ac Domibus Congregationum sororum, de iure haud exemptis a Parochiali iurisdictione, sed de facto* (iuxta morem in Gallia vigentem) *administratis indipendenter a Parocho, per Cappellanum nominatum ab Episcopo?*

Et quatenus Affirmative.

IL *An sit consulendum Sanctissimo pro sanatione huiusmodi erectionum ?*

III. *An consensus Ordinarii in scriptis requiratur, sub poena nullitatis in singulis casibus pro unaquaque Stationum erectione, vel sufficiat, ut sit generice praestitus pro erigendis stationibus in certo numero Ecclesiarum vel Oratoriorum, sine specifica designatione Loci?*

Et quatenus Affirmative ad primam partem et negative ad secundam

IV. *An sit consulendum Sanctissimo pro sanatione erectionum, cum dicto generico consensu iam factarum, vel sit supplendum defectum per novum consensum in scriptis ab Episcopo specifice praestandum ?*

Emi Patres auditis Consultorum votis, rescripserunt:

Ad I. *Negative.*

Ad II. *Provisum in primo.*

Ad III. *Affirmative ad primam partem, Negative ad secundam.*

Ad IV. *Affirmative ad primam partem, Negative ad secundam.*

Et facta de his omnibus relatione SSmo Dno Nro. Leoni XIII in Audientia habita ab infrascripto Secretario die 21 Iunii 1879, Sanctitas Sua in omnibus votum s. Congregationis adprobavit et sanavit praefatas erectiones cum generico consensu peractas.

Datum Romae ex Secretaria s. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae die 21 Iunii 1879.

AL. CARD. OREGLIA A S. STEPHANO PRAEF.
A. PANICÏ *Secretarius.*

ANIMADVERSIONES EX OFFICIO. Quoad primam ex propositis quaestionibus animadversum fuit, quod si respici itur quidquid dispositum est per Breve Clementis XII « *Exponi Nobis* » confirmatum a Benedicto XIV in Brevi « *Cam tanta sit»,* erui videretur consensum Parochi, in scriptis datum, omnino requiri ad validitatem erectionum Viae Crucis. Sacra tamen indulgentiarum Congr.

peculiaria ob adiuncta, pluries de erectionibus sine Parochi consensu peractis decrevit consulendum esse SSmo pro sanatione, vel pure ac simpliciter, vel lege quadam adiecta ad hoc, ut a Parochiali Ecclesia populi concursus non distraheretur, vel confusio, scandala vel dissidia evitarentur. *Taurin. 6 Septembris 1749. Farolivien. 8 Aprilis 1755 et Piacentina 19 Iulii 1783.*

Quamobrem in themate ratio habenda esse videretur tum consuetudinis in Gallia vigentis, iuxta quam Capellani de quibus agitur, de facto independenter a Parochis ministerium suum exercent; tum bonae fidei, qua erectiones Viae Crucis locum habuere, quin Parochorum consensus requireretur; tum silentii iugiter a Parochis iisdem servati, quod non immerito pro tacito consensu interpretari valet. Quae omnia si consuetudinem derogatoriam inducere non valeant RR. Pontificum Constitutionibus et decretis S. C. Indulgentiarum, rationabilem tamen suppeditare causam videntur ad hoc, ut Sanctissimo sit consulendum pro sanatione vel indulgenda vel Episcoporum prudentiae atque arbitrio pro singulis casibus remittenda.

Relate ad alteram ex-quaestionibus propositis animadversum fuit, tum ex littera tum ex spiritu Brevium citatorum, in dubium merito revocari posse, num ad validitatem erectionum Viae Crucis Stationum, praeter genericam antea obtentam ab Episcopo sine designatione loci licentiam, specifica etiam postea requiratur pro unaquaque ex erectionibus.

Et quamvis ratio obtinendi ab Episcopis hanc specificam licentiam, parum attendenda videatur post Decretum Pii IX ex 14 Martii 1871, cuius finis est ut latius quam fieri possit propagetur pium Viae Crucis exercitium, abrogando legem distantiae, permittendoque ut in singulis Ecclesiis stationes erigantur; tamen aliae contrariae prostant rationes. Etenim iuxta decretum diei 3 Augusti 1748 relatum a Prinzivalli pag. 122 ad vitandas controversias super validitate vel nullitate erectionis stationum Viae Crucis ex defectu licentiae Episcopi ac caeterorum consensuum, constitutum fuit, sub poena nullitatis erectionis ipsius, huiusmodi consensus et licentia *in scriptis et non aliter expediri, et quandocumque opus fuerit exhiberi debeant.* Ast quo-

modo posset licentia istaec exhiberi, si testimonium licentiae obtentae non servetur in singulis locis ubi stationes sunt erectae, ac proinde licentia specifice pro ipsis non obtineatur?

Si ex dictis necessaria videri possit specifica Episcopi licentia, in themate animadvertendum est, adesse genericam licentiam pro certo numero stationum erigendo, easdem fuisse erectas bona fide, neque adesse iustam causam, ob quam renuisset Episcopus specificam dare licentiam, si haec petita fuisset. Et ideo pro earumdem sanatione indulgenda, videri consulendum esse Sanctissimo.

VOTUM CONSULTORIS. Praeter duo Brevia Clementis XII et Benedicti XIV- etiam duo decreta a Prinzivalli relata, consensum Parochorum pro erectione Stationum Viae Crucis exquirunt.

In primo istorum legitur « Eadem S. C. Indulgentiarum ad » quascumque in futurum eliminandas, in hac re, difficultates > die 30 Iulii 1748 censuit praescribendum esse, quod in eri- » gendis in posterum eiusmodi stationibus, tam Sacerdotis eri- » gentis deputatio, ac Superioris localis consensus, quam respectivi » Ordinarii vel Antistitis et Parochi . . . . ubi eiusmodi erectio » fieri contigerit, deputatio, consensus, et licentia ut praefertur » in scriptis et non aliter expediri, et quandocumque opus fuerit > exhiberi debeant, sub poena nullitatis ipsiusmet erectionis ipso » facto incurrendae. »

In altero pariter decreto diei 28 Augusti 1752 praescribitur in erectionibus faciendis extra Ecclesias fratrum Minorum s. Francisci de observantia, necessario requiri in scriptis et non aliter licentiam Ordinariorum nec non Parochorum sub poena nullitatis.

Non obstantibus hisce decretis, fere ubique in Gallia, et forsan in aliis regnis, praxis invaluit, ut in cappellis, oratoriis, collegiis etc. stationes Viae Crucis absque consensu Parochi et aliorum Superiorum localium erigantur. Praxi huic originem forsan dedisse videtur *folium,* quo P. Minister Generalis Fratrum de Observantia facultates erigendi Stationes Viae Crucis communicat: in illo enim folio legitur: « facultatem elargimur, qua » (ex praevia Ordinarii licentia) sacras Viae Crucis Stationes » benedicere et erigere valeat in viginti Ecclesiis aut publicis

> Oratoriis . . . servatis omnibus de iure servandis. > Folium igitur aliam licentiam non requirit, nisi Ordinarii, nam illa generalis phrasis: « *servatis omnibus de iure servandis* > non sufficit ad indicandum, requiri etiam consensum Parochi et aliorum superiorum localium , hoc enim addendum erat, ubi « praevia licentia Ordinarii » mentio facta est. Episcopus vero Engolismensis scribit, Sacerdotes facultates ad erigendas Stationes Viae Crucis habentes cum bona fide egerunt ; Parochi et alii superiores non contradicebant, et etiam Episcopi tacebant.

Et ideo si quaerendum sit de valore huiusmodi erectionum dicendum videtur: si littera inspiciatur, invalidae habendae sunt erectiones illae et fideles indulgentias non lucrentur. Sed cum nimis durum videretur Consultori, voluit rationes invenire pro validitate. Credo, ait, licentiam Parochi haud requiri eodem modo ac licentiam Ordinarii; nam Ordinarius est primus pastor totius Dioecesis, et ipse, etiam contradicente Parocho, permittere potest, ut Via Crucis erigatur. Quoniam vero nullus recursus adest contra huiusmodi praxim generalem, hinc praxis ista sive consuetudo plusquam centenaria est, ab anno 1752 quo secundum decretum editum fuit. Optimo iure hic applicare possumus iuris canonici et theologiae moralis regulas , iuxta quas quaelibet lex humana, etiam ecclesiastica , per consuetudinem regulariter decennem, rationabilem aut abrogatur, aut interpretatur Benedictus XIV *de Synodo I. 13 cap. 8 n. 8.* In themate habemus legem ecclesiasticam, quae per consuetudinem plusquam centenariam, ita modificata est, ut consensus Ordinarii pro valida erectione Viae Crucis sufficere credatur. Et ipse Minister Generalis Observantium hanc dedisse interpretationem videtur, quia in folio, quo facultatem erigendi stationes concedit, nihil aliud requirit, quam consensum Ordinarii.

Quoad secundam quaestionem ab Ordinario Engolismensi propositam Consultor ait, neminem dubitare posse de sensu verborum , quibus Ordinarii authenticas declarant facultates, quae in diplomate P. Generalis Fratrum Minorum continentur. Episcopus enim per diploma istius Patris Generalis facultatem habet permittendi, ut Sacerdos N. in sua Dioecesi in Viginti

Ecclesiis, Cappellis sive Oratoriis Stationes Viae Crucis erigat. Quum facultates authenticas recognovit, declarat Antistes se permittere, ut Sacerdos N. eas executioni mandet, inquiens *« authenticas recognovimus et executioni mandari permisimus. »* Etsi Episcopus conditionem adiicere potuerit, ut de quacumqne erectione facienda prius certior fiat, tamen non adiecit, sciens pergratam esse cuilibet Passionis Domini devotam mediiitionern. Hinc censuit Consultor ad dubium an valeat generalis concessio, respondendum esse *affirmative.*

Ex QUIBUS COLLIGES. I. Haud requiri Parochi consensum in scriptis redactum, pro erectione Stationum Viae Crucis ; ideoque in posterum valide et absque ulla ambiguitate erigi posse Viae Crucis Stationes ab auctoritate pollentibus, inaudito Parocho.

II. Sub nullitatis poena tamen consensum Ordinarii requiri pro singulis casibus, et pro unaquaque Stationum erectione ; neque ullo modo sufficere, ut putabatur, eiusdem consensum generice praestitum, pro erigendis Stationibus in certo numero Ecclesiarum, sed requiri specificam loci designationem.

III. Ideoque erectiones, de quibus in themate, modo generico iam peractas, vitio nullitatis laborare, et opus fuisse pontificia sanatione; ne christifideles indulgentiis defraudentur.

SMIRNEN.

QUOAD BENEDICTIONEM CRUCIUM ET TABULARUM PRO STATIONIBUS VIAE CRUCIS

DECRETUM. Cum in Smirnensi Archidioecesi exortum fuerit dubium: *An pro validitate benedictionis Crudum Stationum Viae Crucis requiratur, ut benedictio detur ante ipsarum affixionem, vel sufficiat ut post affixionem impertiatur,* pro ipsius resolutione supplex libellus huic s. Indulgentiarum Congregationi a Rmo Archiepiscopo fuit porrectus.

Emi Patres in Congregatione Generali habita in Palatio Apostolico Vaticano die 20 Iunii **1879,** auditis Consultorum votis rescripserunt : *Negative* ad primam partem : *Affirmative* ad secundam. Et facta per me infrascriptum Secretarium relatione SSmo **Dno** N. Leoni Papae XIII in Audientia diei 21 dicti mensis et anni, Sanctitas sua votum s. Congregationis benigne adprobavit.

Datum Romae ex Secretaria s. Congregationis Indulgentiis Sacrisque Reliquiis praepositae dic **21** Iunii **1879.**

AL. CARD. OREGLIA A S. STEPHANO PRAEF.
A. PANICI *Secretarias.*

VOTUM CONSULTORIS. Omnia perlegisse , ait iste , decreta s. C. Indulgentiarum quoad *Viam Crucis;* nullumque reperiisse, quo concederetur cruces et tabulas benedicere postquam erectae fuerint. Quinimo innui semper reperii t, *servandam in omnibus consuetudinem.* Ad exemplum protulit decretum in *Nanceien.* relatum a Prinzivalli pag. **454.** « Episcopus Nanceicnsis postulat » utrum erectio et benedictio Stationum *Viae Crucis* in Ecclesia > vel Oratorio ita fieri possit, ut ante caeremoniam vel etiam » die praecedenti quatuordecim cruces cum tabulis pictis, si » quae sint, suspendantur in locis praefixis, et earum benedictio » fut a sacerdote adeas ante aram converso, quibus expletis, » Sacerdos ad singulas cruces genuflexus, incensat et orat more » solito, vel utrum expositio et suspensio fieri debeat durante » caeremonia, quod quidem esset difficillimum. » Sacra Cong. respondit: «• *servandam in omnibus consuetudinem.* » Atque ita decrevit die **31** Ianuarii **1818.**

Ast ritualis *viae crucis* Ordinis Franciscani praescribit, ut benedicantur tabulae et cruces et ad locum suum ponantur. Hinc iuxta decretum supra relatum, ct constantem consuetudinem colligi posse videtur, benedictionem , ut valida et efficax sit, prius conficiendam esse, quam tabulae et cruces erigantur.

Quae conclusio roborari videtur per verba decreti ab Antistite ipso Smirnen. citati in una *Incerti loci*. Quaeritur: « An > benedictionem tabularum et crucium facta a Sacerdote legiti- > me delegato, alter quicumque tabulas collocare possit, pri- > vatim sine caeremoniis, et etiam in alio tempore ?» Resp. *Affirmative* (1).

Duo relata decreta, ait Consultor, conformia sunt ; et in quaesito, verbum est de benedictione antecedenter crucibus et tabulis data a Sacerdote, necessaria praedito facultate ; idque appositum est in petitione quae fit, an idest quivis Sacerdos conficere possit *Viae Crucis* erectionem. Sacra Congr. respondit: *Affirmative:* et ita respondendo, idem est, ait Consultor, ac dixisset, quemlibet Sacerdotem benedictionem facere posse, quum adimpletum sit quidquid in subiecta materia exposcitur a consuetudine ; quae innuit, benedictionem crucium et tabularum praemittendam esse earumdem affixioni, ut valida sit.

ANIMADVERSIONES EX OFFICIO. Dubio ab Archiepiscopo Smirnensi proposito causam dedisse videtur responsum a S. C. Indulgentiarum datum die 22 Augusti 1842, iamque relatum in Synopsi voti Consultoris.

Ex quo decreto argui potest: si pro valida habetur benedictio, cum actus affixionis non fiat insimul, sed impertiatur tempore distincto atque etiam a diverso sacerdote, eccur pro valida non erit habenda, si potiusquam eodem tempore vel antea impertiatur, crucium et tabularum affixione iam peracta? Consultor tamen negativam sequutus est sententiam, innixus decreto edito in *Nanceien.* die 31 Ianuarii 1848; atque hoc cum alio decreto edito 22 Augusti 1842 concilians dubitandi rationem resolvit.

Attamen regerere non posse videtur *Nanceien.* quia s. Congr. minime respondisset *Negative* ad primam partem, ct *Affirmative* ad secundam, ceu respondendum erat si voluisset absolute reprobare atque interdicere, ut benedictio post affixionem impertietur , sed respondit simpliciter « *servandam in omnibus*

(1) Sacra Indulgentiarum Cong. sub die 22 Augusti responso *Affirmative* praemisit, quod in erectione Viae Crucis, benedicendae tantum sint Cruces, minime vero Tabulae, seu picturae,

consuetudinem. > Ideoque haud exclusit benedictionem postea etiam dari posse, si huiusmodi consuetudo aliquo in loco inoleverit.

Quod autem s. Congr. respondendo, *servandam in omnibus consuetudinem,* minime intellexerit observantiam iniungere cuiuslibet consuetudinis, sed unice atque examussim observantiam supradictae generalis et constantis consuetudinis, extra dubium ponitur a traditis in Voto tunc edito, cuique inhaerens s. Cong. illud protulit responsum. Et clarius apparebit ab hac generali et constanti consuetudine non esse deflectendum, et reprobandam esse quamlibet peculiarem ab ea desciscentem, si animadvertatur, illius observantiam fuisse explicite iniunctam a summis Pontificibus Clemente XII et Benedicto XIV (1).dum facultas conceditur, pia loca Viae Crucis erigendi in Ecclesiis et aliis piis locis Ministro Generali Ord. Min. de observantia non subiectis. Inter caeteras conditiones, quibus concessio istaec alligatur, reperitur *ut quoad illa sic deinceps erigenda modus et forma serventur, quibus eiusmodi erectiones in Ecclesiis, et locis Ordinis praedicti fieri hactenus consueverunt.* Quod quidem fuit rursum enixe inculcatum in monitis pro recte peragendo pio Viae Crucis exercitio a s. Congregatione Indulgentiarum iussu Clementis XII evulgatis die 3 Aprilis 1731: ibi enim traditur n. 3 quod (Stationes) erigi debeant forma consueta et hactenus servata in dicto Ordine.

Ex QUIBUS COLLIGES I. Pro validitate benedictionis Crucium Stationum Viae Crucis haud requiri, ut benedictio detur ante

(1) Referre cordi est motiva, quibus innixus Benedictus XIV, ad petitionem s. Leonardi a Portu Mauritio, nedum confirmat privilegia et indulgentias in Litteris Clementis XIII contentas, verum etiam alia declarat et praescribit favore piissimi huius exercitii. « Cum » tanta sit, (ait Pontifex iste in Litte-*n* ris, cuius initium hic scribimus) pas-» sionis, Crucis et Mortis Domini Nostri » Iesu Christi vis, ut nullum reperiatur *i* tam efficax remedium ad curandum con-» scientiae vulnera , quibus infirmitas » humana quoties per peccatum saucìa-» tur, nec non ad purgandam mentis *n* aciem , divinoque amore inflamman-» dam, quam Passionis, Crucis, Mortis » atque vulnerum eiusdem Redemptoris » Nostri sedula meditatio ; ut Christifi-» deles in hac Nobis totius causa Bea-» titudinis occupati quotidie sese alacrius » exercerent , nec Catholicae Ecclesiae » Patres , nec Romani Pontifices prae-*n* decessores nostri unquam destiterunt, *n* quin assiduis monitis exhortationibus-. » que, et profusis Caelestium thesauro-*n* rum elargitionibus persuadèrent, alii-» cerent ac locupletarent... *n*

ipsarum affixionem, sed sufficere ut post affixionem earumdem impertiatur.

II. Per hanc dubii resolutionem videri Emos Cardinales nullimode derogare voluisse antiquae consuetudini, qua Franciscalis Ordo , ex privilegio , stationes Viae Crucis erigere usus est, sed constituisse benedictionem rite perfici posse etiam post crucium erectionem.

III. Ideoque crucium benedictionem validam atque efficacem habendam esse videri, sive ante, sive post earumdum crucium erectionem impertiri velit.

IV. Pro Viae Crucis erectione haud benedici posse Tabulas et picturas r sed benedictionem cohibendam esse ad Cruces solummodo.

EX S. CONGREGATIONE RITUUM

DECRETUM

U J R I 3 I S E T O R B I S

Docet Ecclesiasticus eos laudandus, qui in generatione sua gloriosi fuerint; singulari igitur honoris ritu colendi Sancti Joachim et Anna, qui Immaculatam Virginem Deiparam quum genuerint, gloriosissimi e-quidem fuere: *De fructu ventris vestri,* **ut ipsos alloquitur Damascenus,** *cognoscimini ; pie enim et sancte in humana natura vitam agentes filiam Angelis superiorem et nunc Angelorum Dominam edidistis* **(Or. I. de Virg. Mariae Nativ.). Quum itaque filiorum gloria parentes coronet, nil mirum si Ecclesia et a primaevis temporibus praecipuo cultu ac religione prosequuta sit S metum Patriarcham Joachim eiusque beatam coniugem Annam: hos siquidem Ecclesiae Patres insignibus exornarunt laudibus, ac penes Fideles eo crevit veneratio iis exhibita, ut in ipsorum honorem templa extructa fuerint, et piae Sodalitates erectae. Immo** et **Christiani Principes non semel supplicibus votis institerunt apud Romanos Pontifices, ut solemniori cultu S meti Deiparae Parentes honorareniur. Piissimis votis libenti animo Romani Pontifices annuerunt, validissimum**

rati eorumdem fore patrocinium apud Deum et potissimum per eorum filiam Caeli Reg nam, cultum a Christifidelibus tributum non modo sua auctoritate firmaverunt, verum etiam peculiaribus privilegiis condecorarunt.

Quoniam vero hisce Iucluosissimis temporibus divina misericordia factum est, ut quo magis Christianus populus divino auxilio atque caelesti solamine indigeret, eo amplioribus clarificala sit honoribus Beatissima Virgo Maria atque ipsius cultus nova incrementa acceperit: hinc novus splendor ac recens gloria, qua beatissima filia refulsit, et in felicissimos parentes redundaret oportuit. Quare pluribus in Dioecesibus, Sede Apostolica annuente horum Sanctorum festa solemniori pompa ac ritu celebrata sunt, ad obtinendam praecipue familiarum concordiam et tranquillitatem; immo non defuere Sacrorum Antistites, qui eiusdem ritus elevationem per universum orbem ab eadem Apostolica Sede haud semei efflagitaverint.

Haec autem omnia recolens Sanctissimus Dominus Noster LEO PAPA Xlii, quo suae praesertim devotionis erga Sanctum Joachim, cuius nomine ipse gloriatur, et quod *Praeparatio Domini* interpretatur, conspicuum exhibeat testimonium, confisus fore ut i i Ii us aucto cultu, patrocinium quoque validius persentiat Ecclesia, motu proprio mandavit, ut per praesens Decretum Sacrorum Rituum Congregationis, Festum sancti Joachim, Dominica infra Octavam Deiparae Assumptionis occurrens, nec non Festum Sanctae Annae, cum ipso in eodem honore sociatae diei 26 Julii affixum, a ritu duplici maiori ad ritum Duplicis secundae classis eleventur, ac sub tali ritu in Kalendario universae Ecclesiae deinceps inscribantur. Die i Augusti 1879.

LocofSigilli

D. CARD. BARTOL1NIUS S. R. C. PRAEF.

Piae. Ralli S. R. C. Secretarius.

DECRETUM

Marana sen Compsana beatificationis et canonizationis ven. servi Dei Fr. Gerardi Maiella laici professi Congregationis sanctissimi Redemptoris.

Decimoquarto Kalendas Augusti superioris anni a Sanctissimo Domino Nostro LEONE PAPA XIII benigne indultum fuit, ut in Congregatione Sacrorum Rituum Ordinaria ageretur, absque interventu et voto Consultorum, de Validitate Processuum Auctoritate Apostolica conditorum super tribus Miraculis, quae, praedicto Ven. Servo Dei FR. GERARDO MAIELLA intercedente, a Deo patrata feruntur. Hinc Eminentissimus et Reverendissimus Cardinalis Aloisius B i i i o huius Causae Relator ad instantiam Rev. P. Brixii Queloz Procuratoris Generalis Congregationis Redemptoris atque Causae ipsius Postulatoris in Ordinario speciali Coetu S. R. C, iuxta peculiares dispositiones eiusdem Sanctissimi Domini Nostri sub die 20 Novembris 1878 editas constituto, ac subsignata die ad Vaticanum coadunato, sequens Dubium proposuit, nimirum: *An constet de Validitate Processuum Apostolica Auctaitate Uriae, Beneventi et Mechliniae super Miraculis praedicti Ven. Servi Dei constructorum ; testes sint ne rite ac recte examinati, et iura producta legitime compulsata, in casu et ad effectum de quo agitur ?* Sacra porro eadem Congregatio, omnibus accurato examine perpensis, auditoque voce et scripto R. P. D. Laurentio Salvati Sanctae Fidei Promotore, scribere rata est: *Affirmative ; quoad Processum vero Uiitanum, consulendum Sanctissimo pro convalidatione Processiculi Ordinarii anno* 1850 *in oppido Francavilla constructi et in Processum Apostolicum compulsati.* Die 21 Iulii 1879.

Facta postmodum de hisce omnibus Sanctissimo Domino Nostro LEONI PAPAE XIII per infrascriptum Secretarium fideli relatione, Sanctitas Sua sententiam Sacrae Congregationis ratam habuit et confirmavi, ac propositam convalidationem supradicti Processiculi benigne concessit die **1** Augusti anno eodem.

LocofSigilli

D. CARD. BARTOLINIUS S. R. C. PRAEF.

Piae. Ralli S. R. C. Secretarius.

APPENDIX IL

DECRETA AUTHENTICA CONGREGATIONIS SACRORUM RITUUM EX ACTIS EIUSDEM COLLECTA

MARIANOPOLITANI.

Quum Rmus D. Ignatius Bourget Episcopus Marianopolitanus insequentia duo dubia pro opportuna solutione Sacrorum Rituum Congregationi exhibuisset, nimirum:

DUBIUM I. An liceat Sacerdoti, qui in Ecclesia publica Dominica die privatam Missam celebrat altare relinquere ad *Kyrie eleison*, omissis aliis Missae partibus, ut ut Missam solemnem cantare possit, ad supplendum loco sacerdotis qui subito et inopinate impeditur, quominus hanc solemnem Missam pro popolo celebret, vel an in tali aut simili casu congruentius expediat Apostolico Indulto uii bis celebrandi in die, de quo graviter oneratur conscientia Episcopi?

DUBIUM II. An possit Parochus Pluviali aut Alba indui ad matrimonium benedicendum, aut stare praescripto Ritualis Romani?

Sacra eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audita etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribendum censuit:

Ad I. Ad primam Dubii partem in casu exposito licere Missam relinquere, dummodo adstantes moneantur; ad secundam partem non expedire.

Ad II. Si extra Missam celebretur Matrimonium standum esse praescripto Ritualis Romani, si intra Missam servetur Rubrica Missalis Romani cum omnibus quae ibi praescribuntur. Atque ita rescripsit die 3 Iulii 1869.

DERTHUSEN.

Paulus Sitius Canonicus Cathedralis Ecclesiae Derthusen, et Redactor Kalendarii Dioeceseos vehementer sollicitus ut quae ad sacram Liturgiam spectant rite et secundum ordinem, praesertim in Cathedralibus , peragantur, de consensu sui Rmi Episcopi Sacrorum Rituum Congregationi sequentia Dubia resolvenda proposuit:

DUBIUM I. In hac Cathedrali Ecclesia plures cantari solent per annum Missae Sanctorum, quorum Festum agitur, ob devotionem Christifidelium in Altaribus seu Cappellis eiusdem Ecclesiae praecipue in Altari seu Cappella *B. M. V. de Cingulo,* in qua erecta est Confraternitas sub hoc titulo. Cum autem Decretis Sacrae Rituum Congregationis diei 3 Augusti 1652 in una Asten, et in una Mediolanen, dicatur « non licere canere eadem die eademque in Ecclesia duas Missas eiusdem Sancti, » quaeritur num verba ista ita literaliter intelligenda sint, ut duae Missae eiusdem Sancti, de quo Festum peragitur, cantari prohibeantur in eadem Ecclesia sive Cathedrali, sive quavis

alia, in quocumque Altari seu Cappella ambae vel alterutra cantentur, etiam ante vel post divina Officia, adeo ut praeter unam cantatane sive Conventualis sit, sive non sit, non licebat aliam eiusdem Festi cantare?

DUBIUM II. Ex concessione Apostolica diei 9 Maii 1867 celebratur in hac Dioecesi Dominica prima Septembris ritu duplici primae classis Festum B. M. V. *de Cingulo,* de quo antea fiebat Dominica secunda Octobris duplicis secundae classis. Iamvero Confraternitas eiusdem Virginis *de Cingulo* in hac Cathedrali Ecclesia cantari curat quotannis, ob devotionem et grati animi sensum, post diem Festivitatis novendiales Missas, quae etiam diebus duplicibus cantantur tamquam votivae de ipso Festo, cuius Missa est *Salve sancta Parens* cum oratione propria, *Gloria* et *Credo,* et celebrantur post Nonam a Dignitatibus vel Canonicis ad id per turnum invitatis in Altari seu Cappella eiusdem Virginis *de Cingulo,* quae altera est ex Cappellis huiuá Ecclesiae , absente a Choro Capitulo et remanentibus ad cantum solis Commensalibus et Beneficiatis. Verum cum anno proxime elapso Orator significasset has Missas votivas, suo et quorumdam aliorum Canonicorum iudicio iuxta Rubricas et huius Sacrae Congregationis decreta celebrari non posse absque speciali Sedis Apostolicae privilegio , cumque de privilegio non constet, quamvis existere supponebatur, nunc quaestio eo devenit, an continuari possit consuetudo, quam immemorabilem dicunt, praedictas Missas celebrandi, quamvis privilegium non existat. Orator igitur a Sacrorum Rituum Congregatione humiliter exposcit declarari, an dicta consuetudo continuari possit, cum non constet de speciali Sedis Apostolicae Indulto?

DUBIUM III. Utrum in praedictis Missis Votivis cantari possit *Gloria* et *Credo ?*

DUBIUM IV. Utrum diebus infra Octavam Nativitatis B. M. V. praedicta Missa votiva cantari deberet de Nativitate iuxta alia Decreta, an de tempore cum Oratione propria B. M. V. *de Cingxdo ?*

DUBIUM V. Utrum Dominica infra Octavam Nativitatis B. M. V., occurrente Festo SSmi Nominis eius, praedicta Missa votiva cantari debeat de octava, vel de Festo, vel de Tempore cum oratione propria B. M. V. *de Cingulo ?*

DUBIUM VI. Utrum praedicta Missa votiva cantari possit ipso die Festo Nativitatis B. M. V. quod in hac Dioecesi est ritus duplicis primae classis et colendum de praecepto , utpote Patronale eiusdem Dioecesis ex concessione Apostolica die 12 Decembris 1867?

Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis dubiis rescribere rata est:

Ad I. Iuxta Decreta non licere.

Ad II. Negative; sed eadem Sacra Congregatio de speciali gratia indulget, ut durante Octiduo unica Missa solemnis cum Gloria et Credo, ut in Festo B. M. V. de Cingulo decantari valeat, expleta ta-

men in Choro recitatione Horae Nonae, non omissa Conventuali de die, et exceptis Duplicibus primae Classis et quolibet alio Festo vel die infra octavam eiusdem Deiparae.

Ad III. Negative, si in Indulto id non exprimatur.

Ad IV. Affirmative ad primam partem; negative ad secundam.

Ad V. et VI. Omittendam esse Missam votivam. Atque ita rescripsit, concessit et declaravit die 3 Iulii 1869.

ORDINIS MINORUM S.FRANCISCI REFORMATORUM.

Rmus Pater Bernardinus a Portu Rometino Minister Generalis Ordinis Minorum s. Francisci, tum eum Procuratoris Generalis munere pro Reformatorum Familia fungebatur a Sacra Rituum Congregatione humiliter postulavit:

An religiosi Ordinis sui in suppressis Italiae Provinciis commorantes teneantur ad recitationem Officii Patroni respectivae Provinciae Regularis, ad quod Officium recitandum tenentur ex peculiari Rubrica proprii Ordinis N. 16.

Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, audita etiam sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris rescribere rata est : Affirmative seu nihil innovetur. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 3 Iulii 1869. (1)

BRIXIEN.

Rmus D. Hieronymus Verzeri Episcopus Brixien. Sacrorum Rituum Congregationi exposuit inLongobardia morem inoluisse Statutis Municipalibus firmatum quod mortuorum cadavera a domo ad Ecclesiam , et ab hac ad Coemeterium in sarcophago curru imposito ab equis vehantur. Ne autem Clerus sacris vestibus indutus eum Cruce ante equos procedere cogatur, Orator constituit ut quoties in Civitate Brixiensi currus in funeribus ducendis adhibeatur, Clerus cum Cruce non comitetur funus, sed recipiat cadaver sarcophago inclusum ad ianuas Ecclesiae, persolutisque Exequiis, si ad Coemeterium super curru deferendum sit, ipsum ad fores Ecclesiae victoribus reddat. Verum quum id aegre ferant permulti, ac quaerimonias excitent, Parochis praesertim molestissimas, antequam per generale Decretum quidquam praedictus orator statuat, ab eadem Sacra Congregatione humillime insequentium Dubiorum solutionem expostulavit, nimirum:

DUBIUM L Utrum in funeribus ducendis tolerari queat usus currus, super quo imponatur feretrum equis vehendum ad Ecclesiam et Caemeterium ?

DUBIUM IL Et quatenus affirmative; utrum Parochus et Clerus funus ducere possint sacris vestibus induti erec^aque Cruce; an ad Ecclesiae ianuas feretrum excipere, ac post Exequias iuxta Rituale Romanum persolutas ibidem reddere debeant, super curru ad Coemeterium vehendum ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita prius sententia alterius ex

(1) Relatum iam fuit decretum quod sequeretur etc. Vol. IV. pag. 660.

Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem subscripti Secretarii rescribendum censuit:

Ad I. Affirmative.

Ad II. Affirmative ad primam partem; negative ad secundam. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 5 Martii 1870.

OLOMUCEN.

Ut in sacris Caeremoniis ecclesiasticisque Functionibus omnia ordinate et iuxta., praefinitam methodum procedant, Magister Rituum in Archidioecesi Olomucensi humillime Sacrorum Rituum Congregationem rogavit ut super sequentibus sententiam suam elicere dignaretur, nimirum:

DUBIUM I. In Archidioecesi Olomucensi ex mandato Archiepiscopi quotidie in singulis Missis solemnibus et privatis , quae ex Rubricarum dispositione Collectam admittunt, dici debet oratio pro Papa. Cum autem die anniversaria Electionis et Consecrationis Archiepiscopi ex pluribus Sacrorum Rituum Congregationis Decretis in universa Dioecesi recitanda sint in omnibus Missis Oratio pro Episcopo, et cum haec eadem sit cum illa quae pro Papa dicitur, quaeritur quid praedicta die sit agendum ?

DUBIUM II. In Rubricis generalibus Missalis Romani tit. Ritus celebrandi Missam, par. VII, n. 10, haec de secunda Altaris incensatione praescribuntur: « deinde facta reverentia incensat Crucem et Altare, ut dictum est supra, assistente eodem Diacono interim dicens: *Dirigatur Domine etc.* » In ordine Missae vero de eadem incensatione legitur : « Deinde incensat Altare dicens: *Dirigatur Domine etc.* » Quaeritur igitur num praedicta verba proferenda sint a Celebrante cum incipit thurificare Crucem, vel cum incensata iam Cruce et Reliquiis incipit incensare Altare?

DUBIUM III. Utrum in Completorio post *f. Deus in adiutorium meum etc.* addi debet *Alleluia,* et suo tempore *Latis tibi Domine,* sicuti in ceteris horis Canonicis peragitur ?

DUBIUM IV. An Episcopus in Missis Defunctorum absolutionem solus faciens, si lectus mortuorum extra presbyterium situs sit, sedere debeat in capite loci in medio, vel potius paululum versus cornu Epistolae , ita ut Crucem Subdiaconi respiciat, sicut praescribitur in Rubricis generalibus Missalis Romani par. XIII. n. 4.?

DUBIUM V. In Metropolitana Olomucensi a fundatione Capituli celebrantur quotannis quinque Missae solemnes pro Defunctis : quarum una pro Benefactoribus, altera pro Archiepiscopis, tertia pro omnibus in Metropolitana sepultis, quarta pro Fundatoribus Metropolitanae , quinta pro Defunctis Canonicis. Cum autem hi omnes recensiti non una eademque die obierint , quaeritur utrum praedictae Missae celebrari debeant ut in Anniversario defunctorum, vel potius ut in Missis quotidianis ?

DUBIUM VI. An Episcopo Missam solemnem celebranti, peracta communione, rursus imponi debeant chirothecae?

DUBIUM VII. Utrum Mitram as-

sumere debeat Episcopus, dum in Missa solemni thus imponit pro thurificandis Oblatis ?

DUBIUM VIII. An Episcopus Missae solemni per alium celebratae adsistens, dicto in confessione versículo *Indulgenti am , absolutionem etc.,* reverti statim debeat ad Sedem suam, vel recitare teneatur cum celebrante etiam versiculos sequentes ?

DUBIUM IX. Tempore quadragesimali Archiepiscopus aliquoties solemni ritu Vesperas celebrat. Cum vero Completorium non subsequatur, quaeritur utrum Antiphona finalis Beatae Mariae Virginis post Vesperas decantanda sit; et quatenus affirmative, quo tempore, et qua ratione ?

Ad haec porro Dubia super quibus Sacra Congregatio voluit ut alter ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris suam in scriptis proferret sententiam, quam subscriptus Cardinalis Sacrorum Rituum Congregationi Praefectus, loco et vice Emi et Rmi D. Cardinalis Aloisii Bilio Ponentis, retulit in Ordinariis Sacrorum Rituum Comitiis hodierna die ad Vaticanum habitis, Eiiii et Rmi Patres Sacris tuendis Ritibus praepositi, omnibus accurate perpensis , rescribendum censuerunt:

Ad I. Ea die omittatur collecta.

Ad II. Affirmative ad primam partem; negative ad secundam.

Ad III. Affirmative.

Ad IV. Affirmative ad primam partem; negative ad secundam.

Ad V. Ad primam partem affirmative, excepta Missa pro Episcopis defunctis, quae celebrari debet ut in die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum : ad secundam negative.

Ad VI. et VII. Negative.

Ad VIII. Ad primam partem negative ; ad secundam dicto per Episcopum *f. Indulgentiam* etc. celebrans retrahit se confessionem perficiens cum Diacono et Subdiacono , Episcopus vero stans in eodem loco confessionem absolvit cum Diaconibus adsistentibus.

Ad IX. Ad primam partem negative ; ad alteram provisum in prima. Atque ita Sacra Congregatio rescripsit et servari mandavit die 5 Martii 1870.

DE GUATIMALA.

Raymundus Solis Sacerdos et Parochus in Archidioecesi Guatimalensi, quum ex adverso casu vim ac motum in dextero crure ita amiserit , ut quamvis per modicum temporis spatium stare valeat, tamen neque in hoc statu persistere neque incedere, sedere ac exurgere nisi cum baculo vel alieno quovis adiutorio posset; ad parochialia munera exercenda et sacrosanctum Missae Sacrificium celebrandum viri alicuius auxilium adhibebat ratus id se facere posse. Verum postea, audito consilio prudentum ac doctorum virorum , de sua agendi ratione dubitare coepit, ac Missae celebrationem omisit, precesque ad Sacram Rituum Congregationem direxit , quibus enixe Apostolicum privilegium postulabat sacrosanctum Missae sacrificium celebrandi alicuius viri ope sustentatus. Sacra vero eadem Cougregatio huiusmodi

precibus rescribere rata est : Consulendum SSmo pro gratia. Die 5 Martii 1870.

Facta autem de praedictis per Substitutum Secretariae Sacrae Rituum Congregationis SSmo D. N. Pio Papae IX fideli relatione, Sanctitas Sua benigne pro gratia annuere dignata est : commisitque Rmo Domino Archiepiscopo Guatimalensi, ut eidem Sacerdoti sacrosanctum Missae sacrificium modo exposito celebrare permittat, iis iniunctis conditionibus quae eidem Rmo Archiepiscopo opportunae videbuntur, et etiam adiecta conditione celebrandi in Oratorio privato, si timeatur admiratio aut scandalum Fidelium ex celebratione Missae sic peracta in publica Ecclesia vel Oratorio. Die 10 iisdem mense et anno.

MACERATEN.

Quum totus Clerus Civitatis Maceraten. insimul incedit, Canonici Collegiatae Ecclesiae Sancti Salvatoris praecedentiam praetendunt super Mansionarios Cathedralis. Qui aegre ferentes rem saepius reclamarunt, ac tandem anno 1857 ad Sacram Rituum Congregationem recursum habuerunt, eique nonnulla dubia hac super re solvenda proposuerunt. Sacra vero eadem Congregatio antequam quidquam decerneret Rmo Domino el: me: Amadeo Zangari tunc Episcopo Macerateci commisit, ut, auditis interesse habentibus, votum suum Sacrae eidem Congregationi panderet super controversia ipsa. Verum cum praelaudatis Episcopus forsan morte praeventus, nec iura a partibus exhibenda, nec informationem aut votum suum transmisisset, res in suspenso mansit , donec occasione visitationis ab hodierno Episcopo Maceratensi aperiendae iterum controversia exarsit. Ad eam igitur dirimendam novas porrexit preces Sacrae huic Congregationi Episcopus ipse, quae, iis receptis, Oratori prius in negotio hoc ea facienda commisit quae ipsius antecessor exequi nequiverat. Et Orator sedulo mandatis obsequens iura a Partibus exhibita nec non Informationem et Votum suum transmisit. Hisce peractis ac Voto in scriptis super controversia ipsa exarato ab altero ex Apostolicarum Caeremoniaium Magistris, tria insequentia dubia ab infrascripto Secretario pro opportuna solutione proposita fuerunt, nimirum:

DUBIUM I. An quando totus Clerus Saecularis insimul incedit, sub unica aut absque ulla Cruce , sit vel non sit chorali habitu indutus, Mansionarii debeant se seiungere a proprio Capitulo, ut locum cedant Canonicis Collegiatae qui praecedentiam praetendunt vi Bullae editae die 21 Aprilis 1476 a Locumtenente cl: me: Cardinalis Iuliani Legati a latere in Marchia fel. recor. Xysti Papae IV., in qua erectio ipsius Collegiatae confirmatur, et in qua haec verba leguntur, nimirum *Canonicos praedictae Collegiatae debere sedere, stare, incedere in omnibus Functionibus immediate post Canonicos Cathedralis ?*

DUBIUM IL An supra relata verba Bullae *sedere , stare , incede-*

re etc., intelligi possint ac debeant, ut praecedentia memoratis Canonicis debita sit, ante quodcumque aliud corpus morale extraneum a Cathedrali et non ante Mansionarios, qui cum unum morale corpus efficiant cum Canonicis Cathedralis, nunquam ab ipsis sunt seiungenda eo vel magis quod Mansionarii instituti nondum erant, cum Bulla superius recensita fuit edita ?

DUBIUM III. Quandonam Mansionarii debent thurificari et p"cem recipere, si Capitulum Collegiatae Functionibus Cathedralis assistit : nempe post ultimum Canonicum Cathedralis vel post ultimum Canonicum Collegiatae, prouti Canonici eiusdem Collegiatae contendunt innixi verbis citatae Bullae contra usum ac consuetudinem constantem Cathedralium ac praesertim Metropolitanae Ecclesiae Firmanae?

Et Sacra Congregatio, omnibus mature accuratoque- perpensis, propositis dubiis respondendum censuit:

Ad I. Negative.

Ad II. Negative ad primam partem; affirmative ad secundam.

Ad III. Ut ad proximum. Atque ita respondit et servari mandavit die 5 Martii 1870.

POSNANIEN.

Quum modo corrigantur statuta Capituli Metropolitani Posnaniensis Rmus D. Miecislaus Ledochowski Archiepiscopus Gnesnen, et Posnanien, Sacrorum Rituum Congregationi exposuit: quod vi antiquissimae consuetudinis semper servatae, et modo adhuc in Metropolitana Posnaniensi vigentis , praecedentia Episcopi Suffraganei in Choro et in Capitulo regitur eo modo qui statutus fuit in ordinatione Timothei Gorzénski Episcopi Posnanien. facta in generali Capitulo anno 1810. Haec autem ordinatio est tenoris sequentis nimirum §. 49. « Repe- » tendo antiqua statuta ac decreta » Andreae de Brin Op;:lénski et » Adalberti Tholibow?ki Praede- » cessorum Nostrorum de electione » et praecedentia Suffraganei, et » insuper insistendo laudabili con- » suetudini in hac Cathedrali Ec- » clesia observatae, quae vim legis » obtinet, Suffraganeus Posnanien. » locum primum in processionibus, » in stallo vero et Capitulo pro » gradu dignitatis, si Praelatus; si » tantum fuerit Canonicus, non ha- » bita ratione vocationis, locum » primum inter Canonicos habe- » bit. »

Praedictam autem observantiam quum etiam in posterum manu teneri Capitulum cuperet, proinde inter nova statuta fuit opposita. Verum quum contra ipsam protestationem suam emiserit Rmus D. Franciscus Stefanowicz Episcopus Samosaten. ac hodiernus Suffraganeus Posnanien. qui sibi praecedentiam deberi asserit ex pluribus Decretis Sacrae Rituum Congregationis, hinc praefatus Rrîius Orator ab eadem Sacra Congregatione humiliter expetivit: An in praesenti casu attendendum sit protestation! Episcopi Suffraganei, qui Canonicali praebenda in dicta Metropolitana Ecclesia potitur, eidem dando praecedentiam in Choro super Dignitates; vel potius antiqua consuetudo

servanda sit descripta in supra relata Ordinatione Timothei Gorzénski ?

Sacra vero Congregatio, re mature perpensa, auditaque sententia ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris , iuxta alia decreta rescribere rata est : Competere in omnibus praecedentiam Episcopo Suffraganeo Canonico. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 5 Martii 1870.

VICENTINA.

R. D. Guidus Giacomelli Mansionarius Ecclesiae s. Petri Coloniae Venetiarum, cui cura demandata est ordinandi et conficiendi Kalendarium pro Clero Coloniensi Veneto Sacrorum Rituum Congregationi sequentia dubia solvenda proposuit, nimirum:

DUBIUM I. An Clerus Civitatis ac Districtus Coloniae Venetiarum debeat.sequi antiquissimam consuetudinem celebrandi Festum ss. Felicis et Fortunati Patronorum principalium praedictae Civitatis ac Districtus sub ritu duplici primae Classis et cum Octava, ac Festum s. Vincentii Martyris totius Dioecesis Patroni sub ritu duplici maiori ?

DUBIUM II. An in casu quod Festum Sancti Vincentii Martyris celebrari debeat sub ritu duplici maiori tantum, coniungendum sit eum Festo s. Anastasii Martyris.

DUBIUM III. An Clerus Districtus in divino Officio persolvendo conformare se debeat Kalendario Cleri Civitatis?

DUBIUM IV. An utrumque praeceptum, adstandi scilicet sacro et a servilibus abstinendi, observari^ debeat in Festo S. Vincentii Martyris vel in Festo ss. Felicis et Fortunati Martyrum ?

DUBIUM V. An in Districtu cum utroque praecepto observari debeat Festum s. Vincentii vel Sanctorum Felicis et Fortunati?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris , re mature perpensa, rescribere rata est:

Ad I. et II. Affirmative,

Ad III. Clerus Districtus debet se conformare Kalendario Dioecesano, ac in defectu istius, Kalendario Cleri praedictae Civitatis.

Ad IV. et V. Negative ad primam partem; affimative ad secundam. Atque ita rescripsit ët servari mandavit die 5 Martii 1870.

SANCTI IACOBI DE CHILE.

Quum hodiernus Archidiaconus Metropolitanae Ecclesiae Sancti Iacobi de Chile a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisierit: An thurificatio, aspersio Aquae benedictae , Pacis osculum incipienda sint a latere dextro chori cum in eo latere non adsit dignior, aut incipienda a latere sinistro si dignior tunc adsit in illo; Sacra eadem Congregatio ad relationem Secretarii, audita etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris , rescribendum censuit: Standum esse praescripto Caeremonialis Episcoporum L. 1. c. XXIV, incipiendo nempe a dignioribus. Atque ita rescripsit

et servari mandavit die 20 Augusti 1870.

VISEN.

R. D. Eduardus de Figueiredo Veiga Magister Caeremoniarum in Cathedrali Ecclesia Visensi in Lusitania exponens in aliquibus locis Dioeceseos morem esse transferendi sacras Sanctorum Imagines de domo in domum, et in his translationibus Ecclesiasticos non sacris vestibus indutos nec a Laicis separatos incedere, quin Sacerdos aliquis praesit, a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit:

I. An tales Sacrarum Imaginum translationes uti verae Processiones Ecclesiasticae habendae sint ?

IL Utrum Clerici in iisdem translationibus procedentes sine sacris vestibus , cooperto capite ire possint?

Sacra eadem Congregatio ad relationem infrascripti Secretarii rescribendum censuit:

Ad I. Negative, et Episcopus curet ut Clerici et Ecclesiastici hisce translationibus nequaquam intersint.

Ad IL Provisum in primo. Atque ita rescripsit die 20 Augusti 1870.

DE NICARAGUA.

Quum Rmus D. Emmanuel Alloa Episcopus de Nicaragua a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisierit: An toleranda sit vel potius abolenda consuetudo non multis abhinc annis inducta quod Canonici Cathedralis Ecclesiae de Nicaragua absque speciali Sedis Apostolicae Indulto utantur Rochetto in sacris Functionibus peragendis et annulum semper deferant etiam in celebratione sacrosancti Missae Sacrificii; Sacra eadem Congregatio ad relationem Secretarii, audita etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris rescribendum censuit: Negative in omnibus, nisi habeatur speciale Indultum a Sancta Sede , et Episcopus curet ut quamprimum hi abusus tollantur. Die 20 Augusti 1870.

ROSEN.

Rmus D. Renatus Maria CarolusPoirierEpiscopus Rosensis quum in multis locis, praesertim Missionum, unus solum existat Sacerdos qui ibidem Parochi ministerium a git, a Sacra Rituum Congregatione exquisivit: Utrum huiusmodi Parochus aegrotans in die Coenae Domini, qui ideo non potuit celebrare Missam et consecrare Hostiam, pro Missa dicta Praesanctificatorum , possit pro hac functione uti hostia alio die praeconsecrata, si melius se habens functionem in Parasceve facere possit propter concursum populi? Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, audito etiam voto in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris rescribere rata est: Negative. Die 20 Augusti 1870.

VICARIATUS APOSTOLICI TUNQUINI MERIDIONALIS.

Rmus D. Ivo Maria Croc Episcopus Laranden. et Coadiutor Vi-

cariatus Apostolici Tunquini Meridionalis exponens Sacrae Rituum Congregationi Defunctorum Exequias in Vicariatu praedicto nec in Ecclesiis peragi posse, quum parvo sint numero, nec in Coemeteriis quae ibidem in usu non sunt, ab eadem Sacra Congregatione enixe postulavit, ut praedictae Exequiae fieri valeant antequam defunctorum cadavera e domibus efferantur. Sacra vero eadem Congregatio, audita relatione hac de re a Secretario facta rescribere rata est: Pro gratia iuxta expositas preces. Atque ita rescripsit die 20 Augusti 1870.

SANCTISSIMAE CONCEPTIONIS DE CHILE.

Quum in tota Dioecesi SSmae Conceptionis de Chile, immo et in tota Republica de Chile, contra dispositum et ordinatum a Sancto Pio Papa V in Bulla seu Constitutione «Superni Omnipotentis» die 11 Martii 1571 data, usus multo abhinc tempore invaluerit inter pias personas, praesertim Tertiarios Regularium Ordinum, recitandi Officium parvum Beatae Mariae Virginis lingua vernacula hispanica translatum, multaque dicti Officii exemplaria per domos Fidelium sint diffusa et publice in officinis librariis vendantur, dissimulantibns usque adhuc Episcopis, immo et approbantibus ; cumque traductiones dicti Officii, tum quae Parisiis, tum quae S. Iacobi sunt impressae textui latino approbato fideles videantur; Rmus D. Ioseph Hippolytus Solos praefatae Dioeceseos Immaculatae Conceptionis Episcopus huic difficultati providere cupiens , ne oves Christi pasto alantur prohibito in animarum suarum detrimento a Sacra Rituum Congregatione himiliter exquisivit:

L An peccent Fideles praedictum usum sequentes, dictumque. Officium lingua hispanica recitantes?

II. An praefatus usus possit tolerari?

III. Vel expresse debeat prohiberi? et quatenus affirmative, petit pro gratia dispensationem.

Sacra vero eadem Congregatio, audita relatione ab infrascripto Secretario facta, rescripsit: Toleretur consuetudo, dummodo Ordinarius caveat, ut in Libro Officii extet in alia columna textus latinus. Atque ita rescripsit die 20 Augusti 1870.

PACEN.

Rmus D. Ferdinandus Ramírez y Vasquez Episcopus Pacen, a Sacra Rituum Congregatione humiliter expetivit solutionem insequentis Dubii, nimirum: An quando aliquod Capitulum Cathedrale statutum habet ut Canonici sine honorificis distinctionibus et cum solo Canonicali habitu omnibus communi intersint Capitularibus actibus, poterunt in praedictis actibus dignitatis vel honoris sui distinctionem deferre : 1. Qui cubicularii secreti vel honorarii sunt Sanctitatis Suae ? 2. Qui investiti sint alia dignitate ecclesiastica ? 3. Qui civili.

Sacra vero eadem Congregatio, referente infrascripto Secretario,rescribere rata est: ad 1 quaestionem propositi Dubii: Cubicularii secreti

et honorarii Sanctitatis Suae assumere possunt subtanam violaceam subtus habitum Canonicalem, non obstante statuto enunciato: Ad 2 Dilata, et enuncientur in particulari quae sint istae dignitates Ecclesiasticae: Ad 3 Canonici in casu pareant Statuto Capitulari. Atque ita rescripsit die 20 Augusti 1870.

EPJEN.

Rmus D. Tobias Mulier Episcopus Erien. Sacrorum Rituum Congregationi insequentia Dubia enodanda proposuit, nimirum:

DUBIUM I. Utrum quando alios Officiales, quorum mentio fit in Caeremoniali Episcoporum , obtinere non valet, Missam Pontificalem celebrare possit cum Diacono et Subdiacono ?

DUBIUM II. Et utrum Dominicis et aliis diebus Festis, Sacerdote absente, qui hoc officio perfungitur, Missam ultimam cantatam in sua Cathedrali solus celebrari possit ?

DUBIUM III. Et etiam utrum , rogatus a Fidelibus Missam cantatam pro Defunctis solus celebrare, eorum precibus annuere debeat ?

DUBIUM IV. Utrum Presbyteri Eriensis Dioeceseos Festis duplicibus Missam de Requie cantare possint?

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audita etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribere rata est:

Ad I. II. et III. Negative. Ad IV. Non potest cantari Missa de Requie in Duplicibus sine Apostolieo Indulto. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 20 Augusti 1870.

MEDIOLANEN.

Rector Seminarii Missionum Exterarum, erecti prope Ecclesiam a Sancto Calocero nuncupatam in Civitate Mediolanensi, exposuit ab immemorabili in Civitate et Archidioecesi Mediolanen, viguisse praxim quod Sacerdotes Romani Ritus, munus aliquod exercentes, vel apud Congregationes Regularium , vel apud instituta sive Ecclesiastica sive Civilia, vel etiam apud Familias privatas, libere exercuerint publicas Functiones Ecclesiasticas Ritu Ambrosiano; abstinebantur enim tantummodo Sacerdotes praedicti a sequendo eodem ritu in celebratione sacrosancti Missae Sacrificii, in recitandis horis Canonicis et in administratione Sacramentorum. Haec praxis viguit usque huc etiam inter Sacerdotes degentes in enunciato Seminario. Verum quum modo nonnulli ex ipsis dubitent an Sacerdotes Romani Ritus, qui hanc praxim sequuntur, non obstante consuetudine , recte se gerant, praefatus Rector a Sacra Rituum Congregatione benigne dispensationem ad praedictam praxim continuandam humiliter exquisivit.

Sacra vero eadem Congregatio audita relatione de omnibus ab infrascripto Secretario facta, nec non Voto Rmi D. Aloisii Nazari di Calabiana Archiepiscopi Mediolanen, de Informatione et Voto requisiti, rescribendum censuit iuxta praedicti Rmi Archiepiscopi votum, nem-

pe servari solitum. Atque ita rescripsit die 20 Augusti 1870.

UTINEN.

Sacerdos Ioannes Chrysostomus Colmano hodiernus Rector Parochialis Ecclesiae Oppidi nuncupati Furni inferioris, intra limites Archidioeceseos Utinen., exposuit in eadem Paroecia viguisse praxim ab immemorabili benedicendi populum et domos et agros determinatis in stationibus et praesertim ante fores Ecclesiae, quoties fit Processio extra Ecclesiam cum SSmo Sacramento. Quum autem praxis eadem vetita sit per decreta Sacrae Rituum Congregationis dierum 9 et 19 Iulii anni 1687, et diei 23 Septembris 1823, postremus Parochus, qui eamdem Paroeciam anno 1857 regere coepit, praxim hanc abrogare conatus est. Verum tanta exorta est contentio in populo ex illa suppressione , ut etiam decimae Parocho denegatae fuerint. Re ad Ecclesiasticam Curiam delata, eadem rem componere studuit; attamen impossibile fuit superius memorata Sacrae Congregationis decreta executioni demandare. Quare qui modo Oeconomi munere fungitur in supradicta Paroecia , quum 'videat praxim hanc aboleri non posse, eo vel magis quod in finitimis Paroeciis etiam locum habeat, a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit ut, attentis temporum et locorum circumstantiis, ipsa continuari possit.

Sacra vero eadem Congregatio, audita relatione de omnibus ab infrascripto Secretario facta, nec non voto Rmi Domini Andreae Casasola Archiepiscopi Utinensis de informatione et voto requisiti, rescribere rata est iuxta ipsius Archiepiscopi votum : Praefatam consuetudinem esse tolerandam. Atque ita rescripsit die 20 Augusti 1870.

SACRAE CONGREGATIONIS DE PROPAGANDA FIDE.

Quum ex actis Sacrae Visitationis Ecclesiarum in Indiis cura Sacrae Congregationis de Propaganda Fide innotuerit in Vicariatu Apostolico de Madras nonnullos reperiri usus Sacram Liturgiam respicientes, de quibus dubitatur an legitimi sint, Emi et Rmi Patres Sacrae eiusdem Congregationis mandarunt quod dicti usus ad Sacram Rituum Congregationem transmitterentur, ut Eadem quid in posterum faciendum sit decerneret. Usus autem sunt sequentes, nimirum:

I. Missionarii qui ad Hiberniam pertinent in dicto Vicariatu usum introduxerant, in Hibernia vigentem, benedicendi Matrimonia extra Missam , illas preces adhibendo quae in Missali sunt in Missa pro Sponso et Sponsa. Quum autem Anglo-Indiani cupiant ut etiam eodem modo eorum matrimonium benedicatur, ex Missionariis alii illorum votis favent, alii dubii haerent quid sibi faciendum sit.

IL Quum Ritualia e Missionariis Hibernis in Indiani invecta quoad Nuptiarum benedictionem discordent a Rituali Romano, quaeritur an Missionarii non solum Hiberni, sed etiam illi aliarum Nationum iisdem possint uti in benedictione

Nuptiarum, non solum si agatur de Hibernis , sed etiam de Catholicis Indigenis et aliarum Nationum.

Sacra vero Rituum Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris , rescribendum censuit : Servetur quod decretum fuit, mandante SSmo D. N. Pio Papa IX, in una Limburgeh. diei 23 Iunii anni 1853. Atque ita rescripsit die 20 Augusti 1870.

LITOMERICIEN.

Benedictus ¡Papa XIV fel. rec, Litteris Apostoiicis anno 1744, XVII Kalendas Aprilis sub plumbo expeditis ad Capitulum Ecclesiae Cathedralis Litomericien., Canonicis illius Ecclesiae usum Capparum Magnarum nec non Decano atque Seniori usum Infulae et Pedi in perpetuum indulsit. Quum autem privilegia supradicta Litteris Apostolicis in forma Brevis datis a sa: me: Pio Papa VII, quarum initium *Decet Romanos Pontifices,* die 4 Iulii 1823 super usu talium privilegiorum non adamussim consentiant; ut illis in posterum uti potuissent Canonici, Decanus et Senior debebant eadem privilegia examinanda deducere in Sacrorum Rituum Congregatione. Quod vero usque huc facere omissum fuit, faciendum modo curavit hodiernus Episcopus Litomericien. qui eidem Sacrae Congregationi iura, quae suo Capitulo favere possunt exhibuit , Illamque eiusdem Capituli nomine rogavit enixe pro manutentione et, quatenus opus sit, pro nova privilegiorum confirmatione. Et eadem sacra Congregatio, referente subscripto Secretario, exhibitis rationum momentis, serio diligenterque perpensis , auditaque etiam sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribendum censuit: Oratores manu teneantur in possessione privilegiorum, quae per enunciatam Bullam fel. rec. Benedicti Papae XIV ipsis concessa fuere. Die 20 Augusti 1870.

Facta autem per infrascriptum Secretarium SSmo D. N. Pio Papae IX relatione, Sanctitas Sua benigne annuit. Die 1 Septembris anni eiusdem.

CASALEN.

Rmus D. Petrus Maria Ferre Episcopus Casalen., quum praesertim in Pontificalibus perangendis repererit usus Caeremoniali Episcoporum contrarios, quos ipse anceps haeret an tolerare debeat ratione invectae consuetudinis, a sacra Rituum Congregatione insequentium dubiorum solutionem humillime po stulavit, nimirum:

DUBIUM I. In Cathedrali Ecclesia Casalensi quum Missa Pontificalis canitur eidem Missae non praemittitur cantus Horae Tertiae, ut praescribitur in Caerenoniali Episcoporum. Quaeritur an hic usus tolerari debeat, quia nec adest consuetudo, nec extat Secretarium, in quo praedicta Hora Tertia cani deberet ?

DUBIUM IL Canonici Cathedralis in eadem Missa Pontificali Paramenta non sumunt in Choro in propriis sedilibus, sed in Sacristia et

potiusquam stent in Choro, tempore Missae et Vesperarum, quae pontificaliter celebrantur, habent proprias sedes in Presbyterio, a quibus non recedunt accedendi causa ad sedem Episcopi, pro dicendo cum ipso *Gloria* et *Credo* aliasque orationes a Caeremoniali Episcoporum praescriptas. Quaeritur an exposita tolerari possint?

DUBIUM III. Pro Archidiacono, ad quem spectat iuxta Caeremoniale sustinere librum dum Episcopus pontificalitex celebrans legit *Gloria* et *Credo ;* pro Subdiacono parato , ad quem pertinet deferre Sandalia ad Episcopum , pro Subdiacono itidem parato ad quem pertinet canere Capitulum Vesperarum, haec omnia fiunt a Clericis Pluviali indutis. Possuntne haec omnia tolerari ratione invectae consuetudinis ?

DUBIUM IV. Pro formula praescripta in solemni Benedictione Pontificali, cui respondere deberent Cantores Chori, Episcopus dicere tantum debet formulam communem, potestne ipse huic praxi se conformare?

DUBIUM V. Occasione Processionum Sancti Alarci, Rogationum etc., quibus totus Clerus urbanus interesse debet, Parochi Civitatis qui ad illam accedunt Mozzetta induti cum stola insimul procedunt, ac ante se tres Cruces hastiles habent. Potestne iste agendi modus tolerari, etsi in quadam Synodo Dioecesana id praescriptum fuerit ?

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem infrascripti Secretarii, audito voto in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris , re mature accurateque perpensa, rescribere rata est :

Ad I. In Missa Pontificali ab Episcopo Dioecesano celebrata debet semper praemitti cantus Horae Tertiae, et si desit Secretarium in quo id fieri possit, praedicta Hora cantanda est eodem in loco in quo cantatur Missa: omitti tamen debet in hoc c i so Processio.

Ad II. Possunt Canonici capere sacra Paramenta in Sacristia, quae si forte sit dictans, possunt eadem capere in propriis sedilibus, a quibus non discedent ad faciendos circulos, qui a Canonicis sacris Paramentis indutis fieri non debent.

Ad III. Liber in casu debet sustineri a Presbytero assistente:.itemque Subdiaconus debet afierre ex credentia Sandalia, quibus a Scutiferis Episcopus induitur , manente tamen ante Episcopum Subdiacono dum haec fiunt. Relate autem ad cantum Capituli potest tolerari, attenta consuetudine, quod fiat a Clerico pluviali induto.

Ad IV. Debet observari Fotfmula praescripta a Caeremoniali Episcop. Lib. II. Cap. XXIX.

Ad V. Possunt Parochi uti mozzetta ac stola, dummodo Collegialiter incedant et Apostolico privilegio fruantur. Attamen non possunt ante se facere elevare propriam Crucem , sed incedere debent sub illa Cathedralis. Usus invectus, non obstante dispositione Synodi Dioecesanae, utpote Decretis contrarius, est abolendus. Atque ita rescripsit, declaravit ac servari mandavit eie 20 Augusti 1870.

HIERACEN.

Rmus D. Canouicus Caietanus Scaglione, Vicarius Capitularis Hie-

racen. Dioeceseos, Sacrorum Rituum Congregationi exposuit quod in omnibus Parochialibus Ecclesiis totius Hieraeen. Dioeceseos consuetudo vigeat simplices Sacerdotes, nedum Missam quotidie in praedictis Ecclesiis celebrare, sed in horis, quibus Functiones parochiales minime impediuntur, atque etiam sacris paramentis ad eamdem Ecclesiam pertinentibus uti. Interim Parochus Ecclesiae S. Mariae de Monte Carmelo Mammulae, ubi talis consuetudo asservatur, cuidam Sacerdoti, absque rationabili causa sacra Paramenta denegavit non semel sed iterum: nec verba, nec preces Vicarii Capitularis Parochum a sua obstinatione removere potuerunt. Quamobrem idem Vicarius Capitularis a Sacra Congregatione humiliter quaesivit:

I. An isthaec consuetudo habenda sit uti lex?

II. Casu affirmativo, potest necne Vicarius observationem praescribere fulminando etiam contra transgressores canonicas poenas?

Sacra vero eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, propositis Dubiis rescribendum censuit: Vicarius Capitularis utatur suis iuribus ordinariis. Die 10 Decembris 1870.

VISEN.

Quum Decretum Sacrorum Rituum Congregationis die 2 Septembris 1741 dicat in Missis quotidianis pro defunctis secundam Orationem, nempe *Deus, veniae largitor*, aliquando posse subrogari alia v.g. pro patre, pro matre etc. et eadem Sacra Congregatio sub data 1 Iulii 1851 respondisset secundam Orationem arbitrio celebrantis permitti; et die 12 Augusti 1854 respondisset, aliquando loco secundae Orationis substitui posse Orationem pro patre et matre, Sacerdos Eduardus de Figueredo Vega Magister Caeremoniarum Cathedralis Ecclesiae Visen, in Lusitania, a memorata Sacra Congregatione humiliter exquisivit:

I. Utrum in praedictis Missis secunda Oratio semper mutari possit arbitrio celebrantis?

II. An citata Decreta 1741 et 1854 taxative loquantur, ita ut subrogata secundae Orationis locum habere possit tantum quoad Orationem pro patre et matre et non aliam; et hinc quibus in casibus determinatis haec subrogatio locum habere possit?

Sacra vero eadem Congregatio, referente infrascripto Secretario, respondendum censuit: Stetur Decretis iam datis. Atque ita rescripsit die 10 Decembris 1870.

URBIS
Seminarii Grallici.

Caeremoniarum Magister, cui Seminarii Gallici de Urbe Alumnos, in iis quae ad sacros Ecclesiae ritus et Caeremonias pertinent, instituendi munus commissum est, a Sacra Rituum Congregatione insequentium duorum Dubiorum solutionem humiliter exquisivit, nimirum:

DUBIUM I. Cum in Decreto Pii VII Pont. Max. auctoritate die 1 Ianuarii 1808 circa Collectionem Gar-

dellinianam lato haec legantur: «Voluit (Sanctitas sua) ut in Iudiciis et in quacumque dirimenda controversia illorum *tantummodo* Decretorum auctoritas valeat, quae in hac editione a se permissa et approbata continentur; » quaeritur cuius auctoritatis sint Sacrae Rituum Congregationis Decreta, quae cum certe authentica probantur, in supradicta Gardelliniana Collectione minime inserta reperiuntur ?

DUBIUM II. Praesupposita distinctione Sacrorum-Rituum Congregationis Decretorum in Decreta formaliter Generalia , aequivalenter Generalia et Particularia, potestne sustineri sententia ultimis temporibus a Doctore quodam Germaniae propugnata, scilicet quod ea dumtaxat Decreta universaliter obligent quae ve! formaliter sunt Generalia, vel aequivalenter (jreneralia, ita ut non sint lata ob causam peculiarem alicuius loci vel Dioecesis, et insuper accesserit Summi Pontificis approbatio ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita relatione ab infrascripto Secretario facta, necnon sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis Dubiis respondendum censuit:

Ad I. Decreta Sacrorum Rituum Congregationis, quae, etsi non prostent in Gardelliniana Editione, constet tamen esse authentica, eamdem habent auctoritatem quam retinent illa quae leguntur dicta Editione: dummodo haec Decreta extra Collectionem Gardellinianam posita, non sunt opposita Decretis posterioribus in eadem Collectione contentis.

Ad II. Consulat probatos Auctores. Atque ita rescripsit die 10 Decembris 1870.

SANCTI HYACINTHE

Rmus D. hodiernus Episcopus Sancti Hyacinthi Sacrae Congregationi de Propaganda Fide exposuit in tota Quebecensi Ecclesiastica Provincia usum invaluisse inter Missarum solemnia canendi cantiones vulgari sermone.

Quum autem id prohibitum sit a Decretis Sacrorum Rituum Congregationis , Episcopus Orator admonere studuit Clerum et Fideles, ut his Decretis sese conformarent. Verum res non cessit iuxta Episcopi vota; nam idem onus in Ecclesiis Dioeceseos suae continuatur adhuc. Quare Episcopus ipse anceps haerens quid factu necessarium sit, petiit declarari: An usus hic esset tolerandus vel potius omnino abolendus ?

Quum vero praedicta Sacra Congregatio de Propaganda Fide preces memorati Episcopi pro opportuna solutione ad hanc Sacrorum Rituum Congregationem transmisisset, Eadem, audita relatione ab infrascripto Secretario facta, necnon sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris , rescribere rata est: Episcopus prudenter se gerat, ut possit sensim sine sensu hunc morem removere absqueFidelium scandalo. Atque ita rescripsit die 10 Decembris 1870.

EX ACTIS CONSISTORIALIBUS

De Consistorio habito die 19 Septembris 1879.

Sanctissimus D. N. Leo Papa XIII, quum Emus Cardinalis Bonaparte dimisisset Titulum s. Padentianae, optavissetque Titulum s. Laurentii in Lucina; quumque Allocutionem praemisisset, dignatus est creare atque publicare Cardinales S. R. Ecclesiae:

Ex ORDINE PRESBYTERORUM

R. P. D. Petrum Franciscum Meglia Archiepiscopum Damasci *in part. infici.* **Nuntium Apostolicum in Gallia, ortum s. Stephani ad Mare, Dioecesis ventimiliensis die 3 Novem. 1810.**

R. P. D. Iacobum Cattani Archiepiscopum Ancyrao *in part. infid.*, **Nuntium Apostolicum in Hispania, ortum Brisighellae, Dioecesis Faventiae die 13 Ianuarii 1823.**

R. P. D. Ludovicum lacobini Archiepiscopum Thessalonicen. *in part. infid.* **Nuntium Apostolicum in Austria Hungaria ortum Genzani, Dioecesis Albanensis, die 6 Ianuarii 1830.**

R. P. D. Dominicum Sanguigni, Archiepiscopum Tarsensem. *in part. infid.* **Nuntium Apostolicum in Lusitania, ortum Anxure die 27 Iunii 1809.**

Deinde eadem Sanctitas Sua sequentes proposuit Ecclesias:

ECCLESIAM CATHEDRALEM **Tlascalen. seu Angelorum in Mexico pro R. P. D. Ioanne Francisco di Paola Verea, translato e Linares.**

ECCLESIAM CATHEDRALEM **de Linares in Mexico pro** R. **P. I>. Iosepho Maria Ignatio Montes de Oca y Obregon, translato de Civitate Victoriae, quam retinet in provisoriam administrationem,**

ECCLESIAM CATHEDRALEM Bergomen, pro R. P. D. Caietano Camillo Guindani translato e Burgo s. Donnini, quam retinet in provisoriam administrationem.

ECCLESIAM CATHEDRALEM Fulginateu. pro R. D. Vincentio Serarcangeli, presbytero Camcrinensi, Archidiacono Metropolitanae illius, pro-Vicario generali eiusdem Dioecesis, professore s. Scripturae in Universitate et Theologiae in Seminario illius Civitatis, examinatore pro-Synodali et doctore philosophiae, theologiae et utriusque iuris.

ECCLESIAM CATHEDRALEM Comaclen. (quam provisorie in administrationem retinet actualis Emus administrator Apostolicus) pro R. D. Aloisio Pistacchi, presbytero dioecesano Caesenae, Canonico-parocho illius Cathedralis, atque Cleri, examinatore.

ECCLESIAM CATHEDRALEM Meinen, pro R. D. Donnino Donni T ti, presbytero Archidioecesis Pisarum, Praeposito et Vicario Foraneo e Barga eiusdem Dioecesis Pisarum.

ECCLESIAM CATHEDRALEM Burgi s. Donnini pro R. D. V. Manicardi, oriundo e Dioecesi Regien, in Aemilia, presbytero Archidioecesis Mutinen. Praeposito s. Adriani"-e Spi Umberto, professore logices atque metaphysica e, examinatore pro-Synodali atque in s. Theologia licentiato.

ECCLESIAM CATHEDRALEM Tricarien. pro R. D. Angelo Michaele Onorati, presbytero Archidioecesis Acherontiae, Archipresbytero et parocho prima dignitate in Collegiata e Miglionico, examinatore pro-Synodali eiusdem Archidioecesis, et s. Theologiae doctore.

EX S. CONGREGATIONE CONCILII

DUBIUM

SUPER IMPEDIMENTUM MATRIMONII

13 Martii Ì879

COMPENDIUM FACTI. In praesenti rerum politicarum perturbatione, quae universam fere Europam commovit atque miscuit , plures latae fuerunt leges, quae Ecclesiae catholicae libertatem haud parum coarctant atque eius instituta et leges vel funditus convellunt, vel saltem in aestimatione fidelium in discrimen adducunt. Quas inter non ultimum ea tenet locum, quae omnes subditos cogit coram laico magistratu matrimonium inire, si propriam prolem, quoad civiles effectus, legitimitatis honore et iuribus potiri velint. Ex hoc factum est, ut inter catholicos diu et varie disputatum sit de natura et effectibus illius actus, quem vocant matrimonium civile, ac praesertim an, in sensu Ecclesiae, vim haberet sponsalium, vel considerari posset uti matrimonium clandestinum nullum, iis in locis in quibus Concilii Tridentini lex viget; atque ideo, an et usque ad quem gradum induceret impedimentum iustitiae publicae honestatis. Cum theologi et canonistae in diversas abirent sententias, nec quid, prouti certum, tenendum satis constaret, dubium Apostolicae Sedi propositum fuit, cuius resolutio demandata est s. Congregationi Concilii. Res gravissimi momenti proponebatur, ideoque caute erat procedendum. Ea propter ut res ad eiusmodi evidentiae fastigium, quod omne prorsus excluderet dubium, perduceretur, trium

Monitum. Quaestionis huius maximi momenti relatio, ola adiuncta temporum dilata fuit, et ob causas a nobis independentes. Romae Die 25 Sept. 1879.
Ep. Mo.

consultorum vota exquisita fuerunt ; hisce accessit discursus Rmi P. D. Secretarii, atque omnibus cribratis diligenterque perpensis, in plenariis s. Congregationis comitiis, quaestio proposita fuit sub dubii formula, quae in calce huius relationis exscribitur. Operae igitur pretium erit, maiori qua fieri poterit brevitate et claritate, summam eorum quae disputata fuerunt, lectoribus exhibere.

SlisceptatS® syaaojptiea

QUAE PRO IMPEDIMENTO ADDUCEBANTUR. Cum praecipua, imo unica ea esseiquaestio, num ex matrimonio civili impedimentum iustitiae publicae honestatis oriretur; ut institutum examen, omni ex parte plenum absolutumque esset, quaesitum est primo loco, an eiusmodi impedimentum induceretur a matrimonio nullo ob clandestinitatis defectum.

Et ab extrinseco seu ab auctoritate arguendo pro affirmativa sententia, afferebantur ea quae tradunt Barbosa, Pignattellius, Fagnanus aliique, innixi nonnullis s. Congregationis Concilii resolutionibus.

Barbosa, Armendaris, Gallsmart et alii Farinacium sequentes, hanc referunt resolutionem, quin tamen titulum vel datam indicent: « Censuit Congregatio oriri impedimentum » iustitiae publicae honestatis ex sponsalibus per verba de » praesenti, etiam nulliter confractis. » Advertebatur vero Barbosa in opere « *De officio et potest. Episcopi* » huic contrariam Sanchesii sententiam secutum fuisse, ac non in omnibus collectionibus relatam resolutionem reperiri, ita ut nonnulli dubitant de eius authenticitate.

Fagnanus doctissimis ac singularis diligentiae, in investigandis libris decretorum s. Congregationis Concilii, ita ut plenam fidem mereri debeat, bis scribit, quamvis facti speciem non exhibeat, a s. Congregatione resolutum fuisse « ex ma» trimonio per verba de praesenti contra formam a Concilio » traditam contracto » oriri praefatum impedimentum atque extendi ad quartum usque gradum « *Cap. Ad audientiam*

De spons. et matr. n. 11. et 28 et Cap. Sponsam n. 2 eod. »*

Duae aliae resolutiones afferebantur, una deprompta ex Pignattellio *Tom. VII Cons. 78 n. 6 et seq;* altera ex Monacellio cum data diei 8 Novembris' 1584.

Licet huiusmodi resolutiones in actis s. Congregationis Concilii minime inveniri potuerint, lamen cum Pignattellius loquatur de resolutione edita sub Pontifice Gregorio XIII, quo tempore ipse vivebat, ac singillatim referat causae tractationem; cum Farinacius similem adducat responsionem, et praesertim cum Fagnanus, semel atque iterum de simili resolutione mentionem faciat, fere certum esse concludebatur hanc quaestionem a s. Congregatione resolutam fuisse.

Nullum autem ambigendi locum subiungebaiur, relinquere responsionem s. Poenitentiariae anni 1820, quae cuidam parocho Sabaudiae scripsit, quod licet disputetur inter doctores, nihilominus « verior atque omnino tenenda sententia affirmat. » ex huiusmodi etiam matrimonio *(clandestino nullo)* publi- » eae honestatis impedimentum oriri. » Haec ab extrinseco.

Verum non deesse addebatur etiam argumenta intrinseca quae relatam sententiam suadeant.. Siquidem Summus Pontifex. Bonifacius VIII *cap. unio. De spons. in VI.* decrevit dirimens impedimentum iustitiae publicae honestatis oriri ex sponsalibus, tum de futuro, tum de praesenti, seu matrimonio, « etiamsi consanguinitatis, affinitatis, ^rigiditatis, religionis » aut *alia quavis ratione sint nulla,* dummodo non sint nulla » ex defectu consensus. » Concilium Tridentinum sustulit huiusmodi impedimentum, quatenus dimanaret a sponsalibus nullis, quatenus vero ex validis ad primum gradum coercuit. Hinc exortae quaestiones an Concilium, de sponsalibus tantum de futuro, an etiam de sponsalibus de praesenti locutum fuisset. Ut has controversias obtruncaret, s. Pius V Const. *Ad Romanum* declaravit, tridentinum decretum sponsalia de futuro tantum complecti; quo vero ad sponsalia de praesenti adhuc « durare impedimentum in omnibus illis casibus et gra- » dibus. quibus de iure veteri ante praedictum decretum con-

» cilii introductum erat. » Ex. quibus deducebatur hanc quaestionem hodie in eodem esse statu ac erat ante Concilium. Tridentinum.

Iam vero ex *cit. cap. unie. De spons. in VI.* ex matrimonio *quavis ratione* nullo, dummodo tale non esset ex defectu consensus, oriebatur impedimentum publicae honestatis, ergo hodie quoque oriatur necesse est; ideoque etiam ex matrimonio, quod nullum sit ex vitio clandestinitatis. P-o-**rTO** particula illa *quavis ratione,* cum sit nedum indefinita et generalis, sed *universalis,* large est interpretanda , ad odiosa quoque et futura extendi debet et omnia complectitur ; hinc comprehendit etiam matrimonium nullum ob clandestinitatem. « Clausolae universales, ait Barbosa *Tractatus varii Claus.* » *i84,* omnia complectuntur, et non debent restringi, nulla » existente ratione restringendi Ludov. Morot. *cons. 59 n. 1.* » Mart. *de elatis, q. 4. claus. 4 n. 1,* ubi intelligit, hoc » procedere etiamsi universaliter intelligenda sit amissio lu- » cri. - Nihil excludunt, idem operando ac si mentio spe- » cialis de omnibus facta fuisset.... Mart. d. *claus. 4. n. 4.* » post Schräder in *tract, de feudis p. IO. sect. 5 n. 71* , » subdit clausulas universales esse maioris efficaciae, quam » generales ac proinde omnia comprehendere, nullo penitus » excepto. » Et idem auctor nominatim de verbo « *quivis* » tradit ab interpretibus aequiparari verbo « *quicumque* » quod *effroenatum* dicunt, ita ut omnia includat, nihil excludat, ac maiora expressis ^significet « *op. cit. Dictio 317 ii. 1.* Eadem tradit Fagnanus *cap. Inter ceteras De Rescrip. n. 18.*

Quapropter audiendi non esse dicebantur qui docent illa clausola « *quavis ratione* » comprehendi non potuisse matrimonium ob clandestinitatem nullum, quia clandestinitas quo tempore decretalis illa exantlata est, nondum introducta fuerat, et *futura non cadunt sub indefinita dispositione:* » nam citata clausola non indefinita est, sed universalis; et non desunt, qui propositionem quoque indefinitam, aliquando aequivalere universali dicant.

Neque eos audiendos esse subiungebaiur, qui contendunt

clandestinitatis impedimentum natura sua diversum ab aliis, non posse eumdem ac illa effectum producere; nam dato et non concesso quod impedimentum praefatum sit indolis diversae, una tamen eademque est natura matrimonii nulli ob clandestinitatem ac matrimonii nulli ob aliud impedimentum, ex quo publica honestas oriatur, ac proinde idem erit effectus. Imo claris. Fagnanus loquens de matrimonio valido et invalido, quatenus inducerent publicae honestatis impedimentum scripsit *(In cap. Ad audientiam Be spons. et matrim, n. 21)* « Rationem distinguendi nullam subesse inde » patet, quia canones , qui hoc induxerunt impedimentum , » non ius, sed factum ipsum considerarunt, ipsamque exter- » nam decentiam, ut patet ex *Cap. Iuvenis eod. tit. « Pro- » pter honestatem Ecclesiae, quia ipsa coniux illius esse di- » citur:* ubi Pontifex attendit non quantum valeat matrimo- » mum, sed quid de facto dicatur. Unde quoad materiam no- » stram, impertinens est quaerere, an matrimonia de iure te- » neant vel non. Secus autem est quando deest consensus, » quia tunc actus est etiam de iure naturae nullus; unde non » est mirum si tunc non oriatur impedimentum. Et hoc est, » quod etiam dicit gloss, hic in *verb. habere non potest,* » attendi scilicet factum, non ius. » Ex quibus cum pateat, ad inducendum publicae honestatis impedimentum, duo tantum requiri, nempe factum et consensum naturalem, patet etiam dictum impedimentum induci debere a matrimonio clandestino nullo, in quo et factum et consensus naturalis habentur. Concilium namque Tridentinum illius naturam intrinsecam non immutavit, prout advertitur etiam in memorata s. Poenitentiariae responsione, sed solum quod validum erat, fecit invalidum. Disputationes autem quae in Concilio habitae sunt, praecipue ad opportunitatem spectabant, ceu aliqui docent, et minime probant naturam novi impedimenti diversam esse a natura aliorum.

Hisce absolutis tres praecipuae obiectiones refellebantur. Prima ducta erat ex superius cit. Const. s. Pii V; altera ex legitimitate consensus; tertia ex forma matrimonii.

Tradunt nonnulli, s. Pium V sua constitutione non dedisse regulam abstractam et generalem, quae futuros etiam et possibiles casus complecteretur, sed locutum fuisse solummodo de casibus, in quibus impedimentum iure veteri iam incoepisset, adeoque proprie et recte durare diceretur. Hisce reponebatur s. Pontificem non extendisse impedimentum publicae honestatis ad matrimonium clandestinum nullum, sed declarasse huiusmodi impedimentum, quatenus ex sponsalibus de praesenti seu ex matrimonio promanaret, mansisse prout in iure antiquo, seu induci ex matrimonio *quavis ratione* nullo; ideoque etiam ex nullo ob cladestinitatem. Quod vero s. Pontifex tradiderit""regulam generalem et abstractam, etiam ad futuram porrigendam, satis ex superius dictis demonstratum esse dicebatur.

Altera difficultas in hoc fundabatur, quod cum dicitur impedimentum publicae honestatis non oriri ex matrimonio nullo ex defectu consensus, intelligendum sit de consensu legitime praestito , qui in matrimonio clandestino minime habetur. Prout accidit in altero impedimento iuris positivi *vis et metus,* ex quo, etiamsi habeatur consensus naturalis , quia legitime praestitus non fuit, enunciatum impedimentum minime nascitur.

Contra haec observabatur impedimentum *vis et metus,* a pluribus reputari non positivi, sed iuris naturalis , ac Sum. Pont. Alexandrum III dixisse *(Cap. 14 De spons.)* locum non habere consensum *ubi metus vel coactio intercedit; matrimonium autem solo consensu* contrahi, *et ubi de ipso quaeritur, plena* debere *securitate illum gaudere.* Insuper advertebatur *vim* et *metum* perpetuitatem, iuxta s. Thomam, matrimonii destruere, quia *vi et metu* in aliquo actu interveniente , restitutio in integrum peti potest. Demum matrimonium esse contractum sui generis, quia in eo ab auctoritate defectus consensus alicuius contrahentis suppleri non potest; nec eius perpetuum vinculum , sicut ceteros contractus dissolvi, licet consensus contrahentium interveniat.

Ast dato et non concesso, impedimentum *vis et metus*

esse iuris simpliciter positivi, nemo profecto negabit, *vim* et *metum* directe afficere consensum, quod minime operatur clandestinitas; et cum plena libertas ad matrimonium sit necessaria, quisque videt, saltem ex iure naturali quod dicitur *secundarium,* derivare impedimentum *vis* et *metus;* dum e contra praesentia parochi et testium, puro putoque iure positivo est constituta. Hinc mirum non esse, si, nullo existente matrimonio ex *vi* et *metu,* impedimentum publicae honestatis non inducatur, dum e contra nascitur ex matrimonio nullo propter clandestinitatem.

Tertia difficultas a matrimonii forma deprompta erat. Obiiciebatur ad impedimentum de quo agitur gignendum, actum requiri, qui saltem extrinsecam formam matrimonii habeat ; matrimonium vero clandestinum neque figuram, neque formam matrimonii habere in locis, ubi Tridentinum publicatum est, in quibus ut actus matrimonium dici possit, praesentia parochi et testium est necessaria et essentialis ; antiquam enim matrimonii clandestini formam Concilium destruxit.

Huic obiectioni respondebat ur formam matrimonii posse considerari vel quatenus est contractus, vel quatenus est sacramentum. Qua contractus, matrimonii forma aut est naturalis et consistit in mutuo legitimo consensu expresso inter personas idoneas ; aut est civilis et legitimitas consensus et idoneitas personarum considerari debet non solum cum relatione ad legem naturalem, sed etiam ad legem civilem; aut est forma ecclesiastica, et tunc ubi lex Tridentina promulgata fuit, requiritur ut consensus sit legitime expressus coram parocho et testibus. Si vero matrimonium consideretur tantum prout sacramentum, tunc eius forma, si minister religionis vel absit, vel passive se habet, est expressio mutui legitimi consensus, et eius forma cum naturali confunditur.

Ex his patere consensum esse intrinsece essentialem matrimonio, sub quocumque respectu accepto, ac eius substantiam constituere; solemnitatem vero inductam a Tridentino, exigi tamquam essentialem qualitatem materiae et formae extrinsece superinductam. Hinc factum «isse, ut consensus naturalis, qui

ante Tridentinum inter catholicos quoque erat causa plene efficiens sacramenti, postea fuerit causa tantum partialiter efficiens.

Porro ex divina institutione, saltem in aliquibus casibus, forma sacramenti matrimonii est mutuus consensus, legitime expressus inter personas habiles; an vero ad mala vitanda, quae ob huius sacramenti abusum, obvenire possent, esset necessaria aliqua cautela vel solemnitas, ut praesentia testium et parochi, Christus id reliquit Ecclesiae determinandum; et cum haec qualitas essentialis ab Ecclesia adiecta sit, hodie consensus partialiter tantum est causa efficiens sacramenti, cum etiam modus quo consensus sit edendus praescriptus habeatur.

Hisce positis manifestum esse dicebatur in matrimonio clandestino nullo, formam naturalem manere, quae hodie ab lege Ecclesiae impeditur, quominus completum effectum producat; ideoque recte asseri posse huiusmodi matrimonium figuram et formam habere matrimonii licet incompletam.

Hanc autem doctrinam confirmari a praxi s. Poenitentiariae, quae matrimonia clandestina nulla sanare solet *in radice,* quae sanatio auctore Benedicto XIV. *Quaes. Can. 74 § Cumque* locum habere potest « quando matrimonium fuerit *y>* de facto contractum et intercesserit affectus maritalis una *y>* cum consensu naturali » atque unio habeat *(De Synod. Dioec. Lib. 13. Cap. 21. n. 7)* « extrinsecam speciem iusti » matrimonii, neque copula fuerit manifeste fornicaria. »

Hisce aliisque minoris momenti disputatis, atque recensitis theologis et canonistis, qui vel pro impedimento vel contra sentiunt, concludebatur, sententiam communiorem et securiorem esse, ex matrimonio clandestino nullo, oriri impedimentum iustitiae publicae honestatis.

Post haec directe deveniebatur ad examen illius actus vel caeremoniae cui nomen matrimonii civilis inditum fuit. Et memoratis opinionibus eorum, qui vel absolute affirmant, vel absolute negant nasci ex eo impedimentum publicae honestatis, ac reiecta opinione eorum qui actum illum vim sponsalium habere sustinent (de quo inferius redibit sermo), quae-

rebatur an haberi posset ut matrimonium clandestinum, quoties contrahentes vel errore ducti vel in spretum legum ecclesiasticarum intelligant, solo actu civili vere matrimonium inire; dubitari enim non posse addebatur, nullum matrimonium haberi, si contrahentes nihil aliud intelligerent, quam caeremoniam civilem perficere.

Ita posita quaestione, impedimentum publicae honestatis oriri ex matrimonio civili, deducebatur ex responsione s. Poenitentiariae data die 13 Martii anni 1820. Quidam Sabaudiae parochus quaesierat; *An matrimonium contractum coram civili officiali, cum contrahentes vel proprium parochum vel alium sacerdotem ab eo delegatum adire potuissent, produceret impedimentum publicae honestatis* et responsum datum est prout sequitur: « matrimonia contracta coram civili » magistratu, cum contrahentes ad legitimum suum pastorem » aut ad alium sacerdotem ab eo delegatum recursum habere » poterant, matrimonia fuerunt in sensu Ecclesiae clande- » stina; Matrimonia autem rata, licet clandestina impedimen- » tum parere publicae honestatis, illudque usque ad quartum » gradum ex declaratione s. Pii V et Cardinalium dictum » iam est in superiori responsione. Idem ergo impedimentum » eodemque modo pariunt etiam matrimonia ista civilia , et » illud quidem etiamsi non fuerint consummata. » In actis autem adnotatur huiusmodi responsionem approbatam fuisse a s. m. Pii VII, Ipsum s. Tribunal in eadem sententia respondisse ad vertebatur annis 1835 et 1843.

Insuper in Instructione Emi Card. Caprara vocata fuisse *matrimonia, matrimonia clandestina, matrimonia nulla vitio clandestinitatis,* non solum ea quae coram aliquo extraneo sacerdote, sed etiam quae tantum civiliter celebrata fuissent, quando facilis- vel ad proprium parochum vel legitimum superiorem recursus pateret. Hinc cum excpgitari non possit, in citata Instructione adhibitos fuisse terminos Concilii Tridentini sensui contrarios, dicendum esse civile matrimonium , esse vere matrimonium clandestinum nullum.

Id confirmari pergebatur ex praxi s. Poenitentiariae, quae

matrimonia civilia sanare solet in radice; pro quibus proinde redeunt quae, supra circa matrimonium clandestinum nullum, animadversa fuerunt.

Demum huic sententiae adstipulari poenas contra ecclesiasticos inflictas, qui matrimonium civile attentassent, referente Scavinio *(Theolog. Mor. Tom. IV n. 413)* Sum. Pont. Pium VI Episcopo Genevensi scripsisse eos « nedum excom-» municationis sententiam ipso facto incurrisse *(Clem. Cap. » unie, de cons. et aff.),* sed etiam tanquam bigamos irre-» gularitati obnoxios esse *(cap. ult. De big. non ord.)* nisi » derelictis foeminis et publico scandalo reparato. » Qua in responsione animad ver tas oportet, nullam fieri distinctionem inter matrimonia attentata corrui) parocho catholico sive schismatico, sive alio sacerdote, et illa quae celebrantur coram magistratu ; atque ideo etiam ista existimata fuisse matrimonia nulla.

Haec omnia, re extrinsece considerata. Quid vero si intrinsece perpendatur ? Profecto in civili matrimonio duplex reperitur elementum, *naturale* nempe et *humanum;* naturale est mutuus consensus extrinsece expressus cum animo matrimonium contrahendi ; et hoc est sufficiens ut matrimonium dici possit clandestinum ; accedit insuper elementum humanum seu caeremonia civilis, quae elementum naturale non destruit, utile enim per inutile non vitiatur; ac proinde matrimonium civile dici omnino debet clandestinum. Haec doctrina confirmabatur auctoritate Petri Avanzini qui in suo commentario Constitutionis *Apostolicae Sedis* docebat, matrimonium civile figuram habere veri matrimonii.

Huiusmodi argumenta minime labefactari sustinebatur ab iis, quae contrariae sententiae adsertores opponunt, nempe s. Poenitentiariam declarasse, actum civilem coram Deo et Ecclesia neque rationem contractus habere; ac suasisse ut fideles, post contractum matrimonium religiosum, non antea sese sistant coram magistratu cum intentione nihil aliud quam meram civilem caeremoniam peragendi, ad tramites literarum s. m. Benedicti XIV « *Redditae nobis* » diei 17 Septembris 1746:

ex quibus facile deduci ex actu mere civili impedimentum nasci non posse.

Haec non officere dicebantur quia actus civilis duplici sensu , absoluto et relativo accipi potest ; ***absoluto,*** quando excluditur ab eo quaelibet notio sacri et naturalis, et habetur cum contrahentes nullam sese obligandi intentionem habeant, et proponant consensum in facie Ecclesiae renovare; ***relativo*** scilicet ad exclusionem cuiuscumque obligationis civilis, non tamen ad exclusionem alicuius formae et figurae naturalis matrimonii, quae tali actui competere potest.

Atque hoc ultimo sensu s. Sedem pluries declarasse matrimonium civile ab ea damnatum nihil aliud esse quam actum mere civilem. Benedictus XIV scribens missionariis Hollandiae , cum fideles illius regionis, post editum consensum vel coram officiali civili vel coram mini stello haeretico se legitimos coniuges existimarent, declaravit huiusmodi matrimonium « neque in ratione sacramenti, 'neque in ratione contractus » sustineri aut ullo pacto validum reputari posse; » ac statim addebat : « Sciant itaque catholici vestrae curae concrediti, » cum civili magistratui aut haeretico ministello matrimonii » celebrandi causa, se sistunt, actum se mere civilem exer- » cere..... ceterum tum quidem nullum a se contrahi matri- » monium. » Hic ex contextu patere actum *mere civilem* dici, non ad exclusionem cuiuscumque formae aut figurae matrimonii, sed quatenus hic actus matrimonio valido opponitur. Idem dicendum de aliis declarationibus s. Sedis ac etiam de allocutione s. Pont. Pii IX diei 27 Septembris 1852, in qua matrimonium civile damnatum fuit tamquam turpis concubinatus; nempe ad exclusionem matrimonii validi, quia quaelibet maritalis unio, tantum in foro civili valida, turpis est concubinatus ; at ex hoc non excluditur forma naturalis matrimonii invalidi.

Cum vero Ecclesiae fidelibus permittit, ut se sistant coram magistratu civili, huiusmodi actum in sensu absoluto accipit, quatenus contrahentes neque naturaliter neque civiliter sese obligare intelligant.

Hisce criteriis consideratis facile cuique legenti apparere concludebatur, in matrimonio civili (iuxta sensum quo ab initio quaestio proposita fuit) adesse elementum illud naturale quod efficit, ceu supra dictum est, ut ex matrimonio clandestino nullo oriatur impedimentum iustitiae publicae honestatis usque ad quartum gradum; ac proinde nihil vetare quominus ex matrimonio etiam civili ac usque ad eumdem gradum, ipsum impedimentum inducatur.

QUAE CONTRA IMPEDIMENTUM DISPUTABATUR. - Cum exploratissimum sit impedimentum publicae honestatis, intra gradus a lege ecclesiastica statutos, induci inter cognatos et affines illius cum' quo matrimonium vel sponsalia contrahuntur *Cap. si gem. uxorem; Cap. Si quis dispensaverit dist. 27 ff. 2 Cap. unie. De spons. in VÏ Cap. iuvenis, Cap. Ad audientiam De sponsal. ct matrim.;* ipsa materies Duplicem quaestionem instituendam esse suadebat, scilicet primo, an matrimonium civile esset contractus vel saltem vim haberet sponsalium; secundo, an esset matrimonium clandestinum.

Sponsalia dicta esse a spendendo observabatur, nam moris fuit veteribus stipulari et spondere sibi uxores futuras *leg. 2 et 3. ff. De sponsalibus;* huiusmodi significationem a iure civili migrasse in ius canonicum, in quo sponsalia definita reperiuntur *futur arum nuptiarum promissio Can. 30 quaes. 5;* ideoque ceu matrimonium est contractus essentialiter de praesenti, seu constituit actu unionem matrimonialem; ita sponsalia sunt contractus essentialiter de futuro, seu sunt actualis promissio perficiendi in futurum unionem matrimonialem, ita ut licet promissio seu sponsio sit praesens et actualis , eius tamen obiectum est non praesens, sed futura unio matrimonialis. Derne hanc obiecti vi ta tem et sponsalia pereunt, quisque enim confractus iis elementis constet necesse est, quae eius naturam specificam constituant. « As-
» sensus de futuro non autem de praesenti sponsalia con-
» stituit. Sic ea definivit Nicolaus Pontifex , cum Bulgaris
•» consilium petentibus responsum ferret: *sunt futurarum nu-
» pliaru m promissio.* Idem docet s. Thomas *(Supp. Quaest. 43.*

» art. **1.):** Si quis allatae definitioni vocabulum *mutua* adiun-
» geret, sponsaliorum naturam penitus explicaret. » ita Sum.
» Pont. Benedictus XIV *Ius. Eccl. 46.*

Quibus positis cum matrimonium civile contrahatur per assensum de praesenti, non de futuro, et hac forma intelligatur et iniungatur a civili lege, quae sponsalia a matrimonio optime distinguit, deducebatur matrimonium civile non esse contractum sponsalium atque propterea non inducere impedimentum publicae honestatis, quod inducitur a sponsalibus.

Sed neque vim sponsalium habere addebatur, quamvis non desint qui contrariam teneant sententiam , quae a Benedicto XIV. 1. c. dicitur « *nova insania, quae vel ab ignorantia vel malitia proficiscitur.* Refert immortalis Pontifex in Dioecesi Bononiensi, quosdam abusus circa matrimonium irrepsisse inter quos, sequentem. « Ut viri et mulieres mutuam
» fidem magis confirment, se futuros coniuges haud pollicen-
» fur *de futuro,* sed assentiunt de praesenti; vir quippe his ver-
» bis utitur: *Ego te in uxorem accipio;* mulierem quoque sic
» agit: *Ego te in maritum accipio, coram Deo, Beata Virgi-
» ne, aliisque Sanctis » Inst. 46.* Atque haec omnia, absente parocho, licet quandoque coram testibus et etiam scripto perficerentur. Non deerant qui sustinerent, vi huius promissionis, cogi posse reluctantem ad contrahendum matrimonium coram parocho; ast Benedictus XIV asserebat, quo tempore munus Secretarii s. Congregationis Concilii gessit « nusquam huiusmodi
» insaniam falsamque doctrinam propositam fuisse; » eamque refutabat argumentis, superius allatis circa intrinsecam et immutabilem sponsalium naturam. Quin imo quaestionem iam a s. Congregatione Concilii resolutam fuisse dicebat in una *Messinen.* anno 1573 *Decr. Lib. 1. p. 107,* in qua quaerebatur an contractum matrimonium de praesenti coram notario et testibus, sed absque parocho, in sponsalia de futuro transiret, et repositum fuit *non transire;* et in altera causa *(Decr. Lib. 1. p. 132)* s. Congregatio censuit *non valere neque ut matrimonium, neque in vim sponsalium de futuro »;* et quamvis copula subsecuta fuisset idem censuit in

una *Geracensi an. 1589 (Lib. 6. Decr. p. 92).* Neque obstare matrimonium de praesenti ab impuberibus contractum, quod *(Cap. unie. De Desp. imp. in 6.)* praesumitur valere uti sponsalia, nam textus ibi loquitur de impuberibus , qui expressa voluntate sese obligarunt ut potuerunt, et defectus non est circa constitutiva essentialia matrimonii, sed in contrahentium persona.

Ita prima quaestione absoluta, quoad alteram admittebatur matrimonium civile in *sua forma extrinseca* esse clandestinum; quia Concilium Tridentinum matrimonii materiam et formam minime immutavit, sed tantum matrimonia clandestina (sine parocho proprio et testibus), quae prius erant solum illicita, reddidit etiam invalida; ideoque hodie matrimonium clandestinum definiri posse : contractus per verba de praesenti, quo, vir et mulier, quantum in eis est, libere sed illegitime invicem sibi tradunt et accipiunt dominium proprii corporis ad *finem matrimonii.* Haec autem definitio matrimonio civili, in sua forma extrinseca considerato, apprime congruere dicebatur.

Ast veram clandestinitatem pendere addebatur ab intentione contrahentium, et matrimonia clandestina hodie illicita esse saltem eodem modo quo erant ante Tridentinum, quamvis hodie sint ei iam invalida ; ideoque a fortiori dici potest quod *s. Dei Ecclesia ex iustissimis causis* (ea *) detestatur et prohibet.* Qui fit igitur quod et Episcopi et parochi, suadeant fidelibus, ut celebrato matrimonio iuxta ritus Ecclesiae, matrimonium civile non praetermittant? Hoc fit quia matrimonium civile *per se* rationem clandestinitatis non habet.

Profecto matrimonii contractus est stricte bilateralis inter virum et mulierem in mutua donatione et acceptatione dominii proprii corporis consistens relate ad coniunctionem matrimonialem. Duo igitur essentialia requiruntur **1.** Deliberatus voluntatis consensus; 2. Exterior manifestatio huius consensus; si demas primum, contractus non est humanus; non est contractus, non matrimonium; si alterum, mutua donatio et acceptatio necessaria ad matrimonii constitutionem haberi non

potest. Et cum huiusmodi contractus fiat *per verba de praesenti,* quae *hic* et *nunc* donationem et acceptationem exprimunt; expressio extrinseca, nullo pacto dissociari potest ab interno consensu, neque hic ab illa, adeo ut veluti *compositum indivisibile* efficiant, cuius externa expressio est *materia* vel *subiectum,* consensus internus et deliberatus est *forma.* Ergo si matrimonium civile rationem habet *verae* clandestinitatis, ea est ab extrinseca forma quatenus cum intentione voluntatis coniungitur. Hisce positis, actus quem vocant matrimonium civile ad examen revocetur.

Sponsi coram officiali civili contrahunt, atque extrinsece eorum contractus **veratri** materiam et formam matrimonii habet; forma et materia, quae exprimunt reciprocam donationem et accepationem dominii corporum, matrimonii causa. Sed hoc satis non est; requiritur voluntatis intentio, quae actum externum informet. Si sponsi extrinseco illo actu civili minime intelligant mutuam donationem et acceptationem corporum, manifestum est solam exteriorem formam manere, quae vim contractus habere nequit. Hoc in casu igitur , civile matrimonium dici non potest attentatum aut clandestinum, quia deest verus contrahentium consensus.

Verum si contrahentes, extrinsecae consensus expressioni, adiungant internam intentionem actu constituendi matrimoniale vinculum, *materia* et *forma* haberetur, et matrimonium, quantum ad sponsos attinet, absolutum et perfectum foret, quomodo erat ante Tridentinum et adhuc est in locis ubi Concilium Tridentinum non viget. In hoc casu nullo modo negari POSSEM videtur matrimonium civile esse etiam matrimonium clandestinum in sensu ecclesiae. Opponi enim posset tantum opinio eorum qui tenent sacerdotem esse ministrum huius sacramenti; ast huiusmodi opinio iamdiu a scholis explosa, fere nullum hodie habet sectatorem.

Ex his sequitur 1. Matrimonium civile clandestinum nullo pacto dici posse, si unus tantum ex contrahentibus illa forma extrinseca non intendat actualem *traditionem* et *acceptationem,* quae materiam et formam matrimonii **con-**

stituunt. 2. Ordinarie, nisi contrarium certo constet, retinendum esse inter catholicos, sponsos consensum dare subordinatimi aut *actualiter* aut *virtualiter* matrimonio religioso, ac proinde coram magistratu civili nihil aliud quam caeremoniam explere; catholicos enim catholice operari censendum. 3. In matrimonio civili clandestinitatem deesse, si unus vel etiam ambo contrahentes, quamvis putent verum matrimonium esse civile, et religiosum nihil aliud esse quam caeremoniam, primum tamen subordinent secundo. Haec conclusio manifestissima est, si unus tantum ex sponsis in praedicto errore versetur. Res prima fronte durior videtur si uterque sponsus hoc laboret errore. Difficultas vero evanescit si perpendatur in matrimonio easdem vigere doctrinas quas tenent Ecclesia et theologi pro ceteris sacramentis; ideoque ut contrahentes indissolubili ligentur matrimonii vinculo , satis est ut coram parocho et testibus illud peragere intendant, quam quod agit ecclesia. 4. Ergo civile matrimonium tunc tantum clandestinitatis rationem praesefert, cum ambo sponsi ipsum ineunt actu, absolute et ad exclusionem matrimonii religiosi, seu ad hoc non ordinatum, neque quatenus est sacramentum, neque quatenus simplicem caeremoniam illud aestiment.

Hisce positis, cum matrimonium civile neque sit contractus sponsalium , neque sponsalium vim habeat, ut supra probatum est, patere dicebatur impedimentum publicae honestatis ex eo oriri non posse, nisi quatenus est matrimonium clandestinum. Atque uti tale haberi videtur a Benedicto XIV, cuius auctoritas plurimi facienda est in s. Congregationibus.

Porro inter casus conscientiae disputati et resoluti in Dioecesi Bononiensi, quo tempore eam regebat Lambertinius, postea Benedictus XIV, sequens reperitur. Ioannes perditus in amorem Franciscae, coram imagine divi Antonii ita dixit amanti : *Coram hac sacra imagine te accipio in uxorem ;* ipsa vero respondit : *Et ego te accipio in maritum.* Resolutum fuit, hoc matrimonium fuisse nullum , quia tamen non fuit nullum ex defectu consensus, producere impedimentum publicae honestatis.

Quisque facile videt huiusmodi casum minime differre ab alio supra relato, ubi vidimus Benedictum XIV nihil differentiae ponere inter matrimonium contractum coram imagine alicuius sancti et contractum coram notario et testibus, absente parocho. Hinc, si tenuit impedimentum publicae honestatis induci ex matrimonio coram imagine alicuius sancti contracto; idem sentire debuit de matrimonio coram notario et testibus, quod etiam in forma extrinseca est magis conforme matrimonio civili; ex quo sequi videtur, quod Benedictus XIV etiam de hoc, nulla facta distinctione, eadem docuisset.

Nihilominus advertebatur supra relatas distinctiones ex ipsa natura civilis matrimonii promanare, eas tamen in medium non protulisse immortalem Pontificem, quia nondum huiusmodi matrimonium in usu erat. Neque hodiernum civile in omnibus aequiparari posse matrimonio contracto coram notario vel imagine alicuius sancti ; hoc enim nulla cogente lege et plenissima voluntate celebrabatur, ideoque veluti absolutum et minime subordinatum legibus Ecclesiae tenendum erat; matrimonium vero civile legibus impositum, quadam morali coactione ad plura damna vitanda contrahitur. Hinc distinctionum ratio.

Ex hactenus disputatis sequi concludebatur propositae quaestioni generaliter respondi posse *negative;* exclusa enim ratione sponsalium a matrimonio civili , et manente clandestinitate quoad formam tantum extrinsecam, cum vera et absoluta clandestinitas quae impedimentum parere possit, pendeat a contrahentium intentione; admodum raros, et potius speculativos quam practicos, esse casus in quibus matrimonium civile rationem verae clandestinitatis habere possit. Et posita etiam vera clandestinitate, licet communiorem non tamen indubitatam esáe (cum ab Apostolica Sede nihil quoad hoc resolutum fuerit) eam theologorum et canonistarum sententiam, quae tenet ex matrimonio clandestino nullo induci impedimentum publicae honestatis. Demum observandum Ecclesiam de externis non vero de occultis iudicare ; atque ut plurimum probationem clandestinitatis haberi non posse, quia quaestio fere semper oritur cum unus ex contrahentibus diem obiit

supremum. Ideoque tuto respondi posse actum illum qui dicitur matrimonium civile impedimentum iustitiae publicae honestatis minime inducere.

SYNOPSIS DISCURSUS SECRETARII

Ad consultorum vota , prouti de more fit in gravioribus quaestionibus, accessit votum Rmi P. D. Secretarii, qui primo loco supra relatas s. Poenitentiariae responsiones.interpretandas curavit, ex natura illius tribunalis, cuius est casibus particularibus prospicere, non vero decretorie et generice propositas quaestiones definire.

Huic interpretationi optime porrigi dicebat etiam responsum diei 13 Martii 1820, quod prima fronte in sensu absoluto rem absolvere videtur. Iuvat integre responsum ipsum referre. « Matrimonia contracta coram civili magistratu___ » matrimonia fuerunt in sensu ecclesiae clandestina : matri- » monia autem rata, licet clandestina, impedimentum parere » publicae honestatis, illudque usque ad quartum gradum ex > declaratione s. Pii V et Cardinalium, dictum- iam est in » superiori responsione. Idem ergo impedimentum eodemque » modo pariunt matrimonia civilia. »

Quisque videt, observabat, utramque praemissam continere propositionem plus minusve probabilem , certo disputabilem ; illationem igitur, huius probabilitatis seu disputabilitatis limites excedere non potuisse, iuxta vulgatam logicae regulam *peiorem sequitur semper conclusio partem.* Hanc interpretationem suaderi etiam ex praxi, quam in posterum tenuerunt s. Poenitentiariae Canonistae et Theologi, qui super ea quaestione libere disputarunt, et contrariam amplecti sententiam sibi licere censuerunt. Demum et ipsam Poenitentiariam rem extra omnis dubitationis aleam posuisse, quum respondit Episcopo, qui quaestionem proposuerat, eius tribunalis esse casui practico providere, resolutionem vero decretoriam seu quae statum efformet et principium genericum statuat, pertinere ad s. Congregationem Concilii, ad quam proinde hortabatur Epi-

scopum ut recurreret. Neque obstare approbationem Sum. Pontificis, qui res prouti iacent confirmat, eiusque approbatio licet auctoritative magnum pondus habeat, extensive tamen nihil adiicit, ita ut quaestio semper intra propositos limites maneat.

His praenotatis, gradum faciens ad quaestionem an civile matrimonium uti contractus sponsalium haberi posset, animadvertebat, theologos et canonistas in contrarias abire sententias.

Qui vim sponsalium matrimonio civili tribuunt, inniti rationi et auctoritati. Rationi quia catholicus qui actum civilem perfecit, intentionem et propositum regulariter habet contrahendi in futuro matrimonium religiosum. Verumtamen contra hos observabat formam sponsalium, quae sunt futurarum nuptiarum promissio *Can. Nostrates q. 5,* in matrimonio civili omnino deficere. Intentionem vero et propositum futuri matrimonii, quae scatent ex caeremonia civili sicut ex ceteris actibus praeambulis constituere non posse contractum sponsalium *I. 46 ff. De oblig. et act. I. 99 % i. De verb. ob.* Sánchez *De matrim, lib. 1 Disp.* 5 § i. Pitonius *Disc, eccles. 52. n. 72.* Schmalzgrueber *tom. 4. p. 1. tit. 1. De spon.* Rota *decis. 682. n. 4 et seq. c. Lancetta, decis. 1285 n. 3. cor. Emerix ;* nam licet externae manifestatam nulla sit praescripta forma, tamen signa adhibita rem significatam adaequate exprimere debent; ita ut praesumi non possit sponsalium formam exhibere verba, quae sensum omnino oppositum habent, *verba enim ad significandum animi sensum unice sunt instituta,* ait Richerius, *Disp. de inter prêt, contract. et ult. volunt § 187.*

Auctoritatem vero huius sententiae assertores mutuari dicebat ex *cap. ult. De desp. imp.* et ex *cap. unie. § idem eod. tit. in 6 ;* in primo enim glossa ait: minorem, qui in contrahendo utatur verbis pertinentibus ad contrahendum matrimonium, contrahere sponsalia; in altero vero Bonifacius VIII nullum declarat matrimonium ab impuberibus contractum per verba de praesenti; subdit tamen, iuris interpretatione valere veluti sponsalia de futuro, quia contractus « *valuit ut potuit, non sicut agebatur. »*

Contrariae vero defensores sententiae nec paucos esse, nec leviter dimicare advertebat, inter quos Emmanuelem Sa *Aphorism. confess. verb. Matrimonium n. 42,* et Berardium *Comment, in ius eccles, univ. v. 2. Bisser. 2 quaes. 2.* Hic parvi faciens opinionem glossographi, contendit dubitatum fuisse an contractus initus inter puellam impuberem et nobilem virum, qui subharravit eamdem, consensu mutuo accedente, nuptiis aliquantulum prorogatis, matrimonium foret vel potius sponsalium contractus; et merito Sum. Pontificem definivisse sponsalia fuisse contracta, cum id suaderet qualitas puellae nondum viri potentis et formula de nuptiis aliquantulum prorogandis. Bonifacium vero VIII *cit. cap. ult. de desp. imp. m 6.* definire voluisse ex proposito impuberum contractu oriri impedimentum publicae honestatis; scilicet illum contractum *non abire quidem in sponsalia, sed ad sponsalium similitudinem impedimentum ponere publicae honestatis.*

Omissis tamen his disputationibus R. Secretarius subdebat, sententiam communissimam, ac suffragio S. C. C. firmatam eam esse quae tenet, matrimonia impuberum per verba de praesenti ac iuxta formam Concilii Tridentini celebrata, regi a dispositionibus iuris communis, seu transire in sponsalia de futuro. S.C.C, in *Viterbien* « mense *Iulii 1587 lib. 5. Beer. p. 2. a terg. Nullius » 27 Martii 1696 lib. 8. Beer. p. 170.* Pro certo pariter habendum, matrimonia de praesenti nulla ex defectu formae a Concilio Tridentino praescriptae , nec vim sponsalium haberi, neque in sponsalia transire. Idque probari ex superius relatis s. Congregationis resolutionibus, ex *Bisuntina m. Martio 1587 lib. 4 decr. p. 230* et ex altera *Nullius 8 Iunii 1595 lib. 8. decr. p. 130.* in qua Congregatio diserte docuit « matrimonium sine praesentia paro» chi per verba de praesenti contractum, etiam copula subse> cuta, irritum et nullum esse, et in sponsalia de futuro mi> nime resolvi. »

Haec de sponsalibus. Aggrediebatur dein difficiliorem quaestionem de matrimonio civili, quatenus ab aliquibus consideratur uti clandestinum, atque ideo iuxta doctissimos auctores

inducat usque ad quartum gradum publicae honestatis impedimentum.

Duo hic praenotabat. Primum, quod plures et non intimae notae scriptores, negant ex matrimonio clandestino (scilicet ubi viget lex Tridentini) nominatum oriri impedimentum. Secundum quod valde dubitari potest de authenticitate resolutionum s. Congregationis Concilii, quae a propugnatores affirmativae sententiae in medium afferuntur: nusquam enim reperiri potuerunt in regestis eiusdem s. Congregationis. Imo ipse Benedictus XIV, qui noctu diuque eadem regesta versavit, in causa cui titulus *Dubium matrimonii 21 Novembris 1721* plures pro impedimento allegavit doctores, sed ne unam quidem S. C. resolutionem.

Tamen in his haud immorandum ipsi videbatur: posito enim etiam, quod matrimonium clandestinum impedimentum induceret, quaestio adhuc superesset: an matrimonium civile dici possit in sensu ecclesiae clandestinum; et an ex hoc supposito matrimonio clandestino, occasione caeremoniae civilis contracto, oriri queat impedimentum de quo disputatur.

Super his monebat in primis matrimonium civile, ex parte christifidelium, qui legum necessitati morem gerunt, ne matrimonium effectibus civilibus careat, esse licitum. Hoc definitum esse a S. C. supremae et universalis inquisitionis die 29 Novembris 1672, nam proposita quaestione, an catholici, iuncti matrimonio coram parocho et testibus, peccarent se sistendo, ceu ferebat consuetudo locorum, coram ministro haeretico, ut rursus coniungerentur, responsum fuit: « Quatenus > minister assistat matrimoniis catholicorum uti minister po- » liticus, non peccare contrahentes. Si vero assistat ut mi- » nister addictus sacris, non licere, et tunc contrahentes pec- » care mortaliter et esse monendos. » Idem declarasse addebat Benedictum XIV in Const. *Inter omnigenas* diei 2 Februarii 1744, in qua § 10 haec habet: « Matrimonio autem » a fidelibus rite contracto, eisdem minime permittimus, ne- » quidem ob causam uxorum a Turcarum raptu servandarum, > idem coram Caddi per procuratorem turcico ritu renovare,

» nisi tamen Mahumetanus nuptiarum ritus sit mere civilis » et nullam Mahumetis invocationem aut aliud quodcumque » superstitionis genus includat. »

Neque difficultatem facessere, quod hic agatur de iis qui post matrimonium rite celebratum coram Ecclesia, ministrum haereticum vel turcicum adeunt, nam ipse Benedictus XIV in suo opere *De Synod. Dioeces. Lib. 6. c. 7. § 1 et 2* praedictas resolutionem et constitutionem allegans, licitum declarat huiusmodi matrimonium civile vel *ante* vel *post* religiosum celebratum. Insuper idem Pontifex in Const. *Redditae sunt nobis 17 Sept. 1746,* loquens de matrimoniis, quae in Belgii regionibus foederatorum ordinum dominio subiectis contrahebantur, licet consulti us esse dixerit « matrimonio iam antea in faciem » Ecclesiae inter se legitime celebrato ad illam explendam civi- » lem caeremoniam saecularem magistratum seq haereticum » ministellum adirent. » tamen subdebat « sed quoniam ex ve- » stris uteris deprehendimus, id non sine periculo et perturba- » tionibus posse adimpleri, id saltem pro viribus satagite ut, » postquam reipublicae morem illi gesserunt, non diu diffe- » rant Ecclesiae legibus parere, et coniugale foedus iuxta » praescriptam a Tridentino normam, rite et sancte inire. » Demum Sum. Pontifex Pius VI ad Episcopum Lucionen, in suis uteris *Perlatae sunt 28 Maii 1793,* quoad matrimonium civile ecclesiastico praemittendum scribebat}: « Nihil ta- » men impedimento esse, quominus fideles, ut civilibus po- » tiantur effectibus, praescriptam e nationali conventu decla- » rationem faciant. »

Ex quibus patere aiebat matrimonium civile, ex parte Christifidelium, esse licitum. Imo s. Poenitentiariam iussu Sum. Pontificis Pii IX f. r. illud declarasse *opportunum* et *expediens;* nec deesse theologos, inter quos est recensendus Iosephus D'Annibale in *Summula Theologiae moralis p. 3. trac, de matr. app. § 360,* qui contrahentes, si civilem caeremoniam omittant, culpa minime vacare doceant, ob perniciosos effectus, qui exinde consequi possunt. Demum in pluribus synodis provincialibus, ad maiora mala vitanda vel permitti vel

etiam praescribi, ut catholici ritum civilem perficiant. Ac inter has specialem mentionem mereri concilium provinciale Rothomagense anni 1850; in quo post varias disceptationes inter consultores habitas, articulus spectans ad matrimonium civile, probante Summo Pontifice, sequentis tenoris insertus fuit: « *Ne matrimonium effectibus civilibus careat, serventur quae lex coram magistratu fieri praecepit: curent tamen parochi, ne praemature actus ille perficiatur.* /> Post haec inutile esse concludebat referre, quae in eodem sensu scripta fuerunt ab Episcopis Italiae.

Cum éx dictis appareat caeremoniam seu matrimonium civile licitum omnino esse, facile percipi posse pergebat, non esse matrimonium clandestinum, quia hoc est indubitanter illicitum districte prohibitum *(Conc. Trid. sess. 24. De r e format, c. i.)* et gravibus poenis subiectum, quae in aliquibus synodis usque ad excommunicationem porrigantur. Hanc vero conclusionem aeque veram videri, tum quoad eos, qui tenent semper matrimonium civile esse clandestinum, tum quoad eos , qui hanc clandestinitatem admittunt quando agentes ex errore vel malitia verum matrimonium per civilem caeremoniam perficere intendant.

Etenim ecclesia accuratissime illicitum declaravit matrimonium civile, quoties vel minister haereticus adesset, tamquam sacris addictus, aut civili ritui aliquid superstitiosi adiiceretur, ne fideles communicare in sacris cum haereticis viderentur, aut superstitionis crimine coinquinarentur; eodem itaque modo civile matrimonium prohibuisset atque illicitum declarasset, quoties ex agentium intentione in clandestinum converti posset, vel saltem moneri fideles iussisset, ne cum hac perniciosa intentione actum civilem expièrent. Atque etiam parochi monendi fuissent, praesertim qui, post matrimonium civile et nefarium concubinatum, fideles iuxta leges ecclesiae coniungunt; eoque magis ubi matrimonium clandestinum poenis spiritualibus mulctatur. De hac tamen monitione vel diligentia nullum in tot ecclesiasticis documentis vestigium occurrit.

Perperam opponi instructionem s. Poenitentiariae, qua opportunum iudicatum fuit ut « *fideles post contractum legitimum matrimonium in faciem ecclesiae, accedant ad explendum actum à lege impositum, ea tamen intentione (ceu docet Benedictus XIV Uteris in forma Brevis diei 17 Sept. 1746* » Redditae sunt *ut se sistendo coram civili officiali nihil aliud peragunt, quam caeremoniam mere civilem;* perperam haec opponi dicebat, nam citata instructio refertur ad Benedictinam constitutionem, ideoque verba allegata non aliter intelligenda videntur, quam ipsa constitutio ferat. Iam vero in hac legitur: « *Sciant itaque Catholici.... cum civili magistratui -aut haeretico ministello matrimonii celebrandi causa se sistunt, actum se mere civilem exercere.* » Sed aliud est quod catholici scire debeant, se actum mere civilem exercere, ne hoc actu contenti turpe, ineant contubernium ; aliud quod unicam fovere debeant intentionem actum mere civilem exercendi: primum intellectum, secundum voluntatem agentium respicit. Quod eo magis patet quia post matrimonium, iam rite contractum, ceu iubet s. Poenitentiaria, agentium intentio iterandi verum matrimonium posset potius facultatem sapere, quam matrimonium clandestinum constituere. Ex his deducebat quod Ecclesiae dispositiones et praxis excludere videntur clandestini qualitatem, independenter a quacumque agentium intentione.

Idque ex eo forsan esse repetendum quod ut matrimonium civile praeseferat sponsalia vel matrimonium clandestinum , ita ut impedimentum pariat publicae honestatis, considerari debeat tamquam actus stricte iuridicus, qui nedum iuridicam in-, dolem ecclesiasticam sponsalium et matrimonii clandestini induere valeat; sed etiam effectum mere iuridicum producere , impedimentum scilicet quod ab uno iure ecclesiastico positivo procedit. Ast iuridica alicuius actus indoles eiusque effectus neque a lege naturali, neque ab agentium intentione, sed a lege positiva pendet; receptissimum enim est tam in iure civili, quam ecclesiastico, quod actus qui ex iure naturae indubiam haberent firmitatem, humana lege non sustentari vel

omnino infringi possunt, et omni iuridica virtute destitui. In utroque iure exempla innumera habentur; sed satis sit exemplum matrimonii, quod factum iuxta leges naturae, validissimum foret iure naturali, sed ob impedimentum a iure ecclesiastico nullius roboris redditur, Fagnanus *cap. Quod nobis De cland. desp.*

Dato igitur quod civile matrimonium ex materiali actus externi dispositione et ex agentium intentione praeseferat quamdam speciem matrimonii clandestini, ex hoc non sequitur, ipsum esse matrimonium in sensu Ecclesiae clandestinum ac inducere impedimentum publicae honestatis, nam illius actus iuridici effectus, extra septa civilis legis extendi non potest ; et impedimenta statuere spectat ad Ecclesiam, quae civili caeremoniae omnem effectum ecclesiasticum denegare vel adimere potuisset, sive illam coercendo inter actus mere civiles, sive impedimentum ipsum supprimendo.

Iamvero quid est matrimonium civile coram Ecclesia ? S. Poenitentiaria de mandato SSmi P. Pii IX declaravit nullo in pretio habendum esse, neque ratione sacramenti , neque ratione contractus; ex declarationibus autem Benedicti XIV, Pii VI et eiusdem Pii IX incitata s. Poenitentiariae instructione, matrimonium civile nihil aliud est quam *caeremonia et actus mere civilis;* atque ideo neque sponsalia neque matrimonium clandestinum dici potest, quia utrumque ecclesiasticae subest iurisdictioni, iuxta propositiones damnatas in Bulla *Auctorem fidei* sub n. 58 et in Svllabo sub n. 74. Hinc patet ex hoc actu mere civili procedere non posse impedimentum, de quo est quaestio, effectum nempe ecclesiasticum , quia effectus causae proportionatus non esset.

Negotium vero minime facessere quod nonnulli tradunt , nempe memoratas declarationes accipiendas non esse in sensu absoluto et ad exclusionem cuiuscumque matrimonii etiam irriti, sed ad exclusionem tantum matrimonii in sensu Ecclesiae validi; ex quo enim ex agentium intentione concurrit in actu civili materia et forma matrimonii clandestini, decla-

rationes ecclesiae eo porrigi non debent, ut gestum esse nolint, quod reapse gestum fuit.

Haec negotium minime facessere respondebat, nam in matrimonio clandestino , nullo cogente , inito , verba et signa indubitanter significant internum animi consensum nonnisi ad effectum attentandi matrimonii expressum; ast in actu civili, fideles licet inviti ad consensum edendum compelluntur coram magistratu; et expressa verba vel signa nihil aliud inter catholicos significant quam obsequium erga legem civilem , ne verum matrimonium vel iam contractum vel mox contrahendum civilibus destituatur effectibus. Ad haec accedere dicebat, quod iniquae"legis finis, tantopere reprobatus a Sum. Pont. Pio IX in memorabili epistola diei 9 Septembris 1852 ad Sardiniae Regem et ab Episcopis Umbriae in declaratione anni 1861 a SSmo Dno Nostro Leone Xlii, tunc Episcopo Perusino exarata, fuit separatio sacramenti a naturali contractu; cui fini impie adhaererent catholici qui scienter magistratum adirent, matrimonii contrahendi gratia, independenter ab Ecclesiae legibus. Quo in casu quisque facile videt, quam longe matrimonium civile aberret a matrimonio clandestino. In hoc enim si abesset impedimentum legis tridentinae verum, perficeretur matrimonium christianum: in illo vero, remoto etiam obice Tridentino, sacramenti confectioni resisteret intentio agentium, qui positive intendunt non facere, quod facere ecclesia intendit.

Tandem declarationes ecclesiae ita absolute esse conceptas addebat, ut quamcumque formam matrimonii etiam irriti excludant. Benedictus XIV in saepe citata Constit: *Redditae sunt nobis* monebat catholicos, actum civilem exequendo « *nullum a se contraili matrimonium.* » Pius VI ad Episcopum Lucionensem scribens advertebat, ut catholici prae oculis haberent » *nullum ab ipsis contrahi matrimonium, sed actum mere civilem exerceri.* » Iamvero ecquis non videt diversitatem inter has locutiones: « *nullum contrahi matrimonium* et *contrahi matrimonium nullum ?* » Prima indicat contrahentes *nihil* prorsus agere; altera, inire quidem matrimonium, quod

tamen ex aliquo defectu est nullum ; prima negationem existentiae matrimonii, altera indigitat qualitatem illius. Atque haec tum ex significatione vocabuli « *nidias* » apud Forcellinium, tum ex communi loquendi theologorum usu facile deducuntur.

Obiectionem ductam ex praxi Ecclesiae, quae civilia matrimonia in radice sanare solet, nihil .officere contendebat; hac enim in praxi regula generalis a casibus particularibus est distinguenda. In genere sanatio in radice requirit, ut matrimonium habeat extrinsecam speciem *iusti matrimonii*, sit tamen nullum ob impedimentum iuris mere ecclesiastici , et 'copula non fuerit manifeste fornicatio Barbosa *vot. decis. 27 lib. 2;* Sánchez *De matr. lib. S disp. 7 n. 4 et seq.* Benedictus XIV, *De Synod, dioeces, lib. 13 cap. 21. n. 7* aliique. Matrimonium civile patet extrinsecam formam *iusti matrimonii* nullatenus habere et copulam esse manifeste fornicariam, cum ab Ecclesia definitum fuerit exitialis concubinatus. Hisce in adiunctis interrogata s. Congregatio Concilii in *Pragen « Matrimonii* » die 15 Ianuarii 1723 « *An sit SSmo. consilium praestandum pro concessione dispensationis in radice matrimonii* (clandestini) *in casu* » respondit: *Negative.* Inj casibus tamen particularibus fieri posse ut contrahentes elementum naturale, mutuum nempe deliberatumque consensum ponant; quod elementum nullius est valoris ob legis Tridentinae obicem et quia sub civili forma ab Ecclesia nullatenus recognoscitur. Ast si ob graves causas, constito de perseverantia consensus, Ecclesia dispenset a lege Tridentini, tunc elementum naturale suas exerit vires, et ubi effectus huius dispensationis retrotrahitur ad initium habetur sanatio in radice. Ex his tamen nihil inferri potest favore figurae matrimonialis in actu civili: nisi accederet enim recognitio ac dispensatio Ecclesiae, consensus maneret actus mere civilis ad effectum ecclesiasticum gignendum impar.

Ast dato etiam, prosequebatur S. C. Secretarius, quod matrimonium civile esse posset in sensu Ecclesiae clandestinum, adhuc dubitandum foret an impedimentum induceret publicae

honestatis. Clandestinum enim constituere certe non posset externa civilis actus forma, quae nec directam neque necessariam habet connexionem cum interno consensu vere contrahendi de praesenti, imo ut plurimum huiusmodi consensus deest, ac propterea dicta forma per se plane consistit cum vero matrimonio vel iam celebrato vel mox celebrando; praesertim quia secus ratione formae tenendum esset, actum civilem semper esse matrimonium clandestinum, quamvis contrahentium intentio et voluntas deficeret. Matrimonium igitur clandestinum tunc tantum verificaretur, quando agentes intenderent verum matrimonium celebrare ; ac proinde clandestinitas in casibus particularibus ab intentione et voluntate agentium unice penderet, et eiusdem voluntatis et intentionis ratione esset determinanda. Hinc soli Deo, qui corda noscit et scrutatur, notimi esset quando clandestinitas intercederet. Ergo si quando clandestinum patraretur matrimonium, id foret occultum, ac probari posset solum per agentium assertionem, cui tamen ob indolem actus de genere prohibitorum nullatenus standum esset Rota *decis. 28 n. 13 part. 4 tom. 2 recen.*

Imo adeo foret occultum ut omnes iuris praesumptiones clandestinum excluderent. Quilibet enim actus iudicandus qualis apparet, non qualis fieri voluit Piton. *Discept, eccl. 11. n. 19* et unusquisque praesumitur agere sese conformando consuetudini loci et patriae ubi agit Curt. *iim. cons. 171. n. 4 et seq.* Rota *Decis. 311 n. 3. p. 4. t. 1. rec.* Tandem cum matrimonium clandestinum illicitum sit et ab Ecclesia reprobatum , omnis admittenda est interpretatio quae huiusmodi illicitudmem excludat ; actus namque eo modo gestus praesumi debet, quo nedum valide, sed etiam licite fieri potest *I. quoties ff. de reo. dub. 1. L merito ff. pro soc. Com. cons. 237 n. 3 lib. 1. Riminald. cons. 42. n. 12.*

Ex matrimonio autem clandestino occulto procedere potest impedimentum publicae honestatis ? Huiusce impedimenti indoles et ratio in externa decentia (ab opinione magis quam a veritate procedens) consistit, ob quam haud convenire cen-

setur, ut quis contrahat matrimonium cum consanguinea eius, cuius maritus reputatus fuit. Hoc apertissime patet ex *capit. 3. De spons. et mat.* ubi impedimentum iustitiae publicae honestatis definitur ortum fuisse ex matrimonio inter iuvenem et puellam septennio minorem « *propter honestatem Ecclesiae, quia ipsius coniux fuisse dicitur*. Hinc omnes canonistae docent rationem huius impedimenti consistere in externa apparentia, seu ut ait Pitonius *Disc. eccl. 52 n. 96* sequens Fagnanum *consistit in externa et apparenti decentia, iuxta quam inter fideles non videtur convenire ut illius uxor ea esse dicatur , quae fuit sponsa consanguinei et e contra.* Cum itaque huiusmodi impedimenti substantia plane deficiat in matrimonio clandestino occulto, ipsum impedimentum deficere necesse est.

Atque huic sententiae adstipulari dicebat doctores omnes, prouti Sánchez, Pitonius, Guttier, aliique, qui tradunt impedimentum publicae honestatis non oriri ex sponsalibus occultis; imo Guttier et Pitonium asserere hanc sententiam confirmatam fuisse a s. Congregatione Concilii. Neque aliter aiebat sentire doctores de matrimonio clandestino occulto, inter quos recensebat PaluJanum in *quart, dist. 27 q. 2. art. 5. v. tertia conclusio ;* Navarrum *in Summ. cap. 23. 58;* Fagnanum in cap. *Ad audientiam De spons. n. 28.* qui scripsit: « Ad tertium et ultimum puta, Paludanum loqui de » matrimonio clandestino, prout importat factura sine testi- > bus, quia cum occultum sit, non est cur ibi consideretur » illud honestatis impedimentum, quod inducitur propter actus » externos et hominum scandalum. » Demum afferebat auctoritatem Pitonii in *cit. discep. 52. n. 99,* qui et Paludanum et Fagnanum sequens eadem ac fere iisdem verbis repetit: « Quan- » do matrimonium clandestinum, vel sponsalia sunt occulta , » non est cur ibi consideretur huiusmodi publicae honestatis im- » pedimentum, quod inducitur propter actus externos ethomi- > num scandalum, ceteroquin consurgens etiam ex facto nullo, » apparenti ac proinde in foro conscientiae non obstat qtsomi- » nus contrahentes nubant propinquis hinc inde desponsatis. »

Haec est summa eorum, quae, omissis nonnullis minoris momenti, disputata fuerunt; quibusque perpensis ac diligenter cribratis propositum fuit

Dubium

An actus qui vulgo audit matrimonium civile, pariat impedimentum iustitiae publicae honestatis.

RESOLUTIO. S. Congregatio Concilii die 13 Martii 1879 respondit: *Negative: et consulendum SSmo, ut id declarare ac statuere dignetur.*

Facta autem de praemissis relatione Ssmo Dno Nostro per R. P. D. Secretarium S. C. C. in audientia diei 17 eiusdem mensis, Sanctitas Sua resolutionem approbare ac confirmare dignata est ac iussit fieri decretum.

Ex HIS COLLIGE.

I. Actum illum, quem vulgo matrimonium appellant civile, ab Ecclesia semper detestari, quatenus per ipsum intendatur unio legitima et maritalis; tolerari tamen tanquam caeremoniam mere civilem, qua catholici, vel iam matrimonio religioso legitime coniuncti, vel mox coniungendi, propriae et prolis utilitati consulere student;

II. Hanc tamen caeremoniam, licet ab Ecclesia itatoleratam, prouti iacet et communiter accipitur, cuicumque effectui ecclesiastico gignendo imparem esse; tum ob defectum iurisdictionis in ferente legem, tum ob defectum intentionis in contrahentibus, quos, cum catholici sint, catholice agere praesumendum est;

III. Hinc dictam caeremoniam in se perspectam, nisi adiuncta in casibus particularibus contrarium suadeant, considerari non posse neque uti sponsalia neque uti matrimonium clandestinum in sensu Ecclesiae; ideoque opinionem eorum , qui vel uti sponsalia vel uti matrimonium clandestinum, nulla facta distinctione, valere contendunt, omnino esse explodendam.

IV. Varias demum theologorum et canonistarum opiniones circa matrimonium clandestinum , quatenus inducat vel non impedimentum iustitiae publicae honestatis, in eodem statu manere ac erant ante huiusmodi s. Congregationis resolutionem.

DISPENSATIONIS MATRIMONII

Die 25 Ianuarii et 26 Aprilis 1879

COMPENDIUM FACTI. Nondum sextam supra vigesimum excesserai annum Franciscus P. qui bonis fortunae carens, victum sibi manu et arte comparabat; quum forte suum miserabilem pertaesus statum, arbitratus est meliorem assequi conditionem. Et re quidem vera certior factus adesse quamdam puellam, quae iam trigesimum quartum expleverat annum, eamdem appetiit quia eius familia, constans Patre et fratre presbytero, variis potiebatur agellis, praeter alia fortunae bona. Spe huius consequendae haereditatis, nil perpendit aetatem mulieris, nil eius deformitatem, aut animi debilitatem, sed totus in eo fuit, ut puellae de matrimonio ineundo loqueretur.

Sed Violantina viro respondit: sese parum ad statum coniugalem inclinatam sentire; attamen totum hoc negotium fratri suo Presbytero remittere. Quamvis pater puellae dissentirei, quia filiam noverat muniis matrimonialibus, ob animi levitatem, parum aptam, tamen cooperante fratre, matrimonium secreto initum est die 4 Augusti 1866. (1) Celebratis nuptiis in rurali Religiosorum Ecclesia, vir tantum potuit per nonnullas horas in domo sponsae permanere, huiusce absente ac ignorante genitore. Eadem die, horis vespertinis, in patriam regressus est, ea spe et consilio ductus, ut ibidem permaneret, donec sponsae frater genitoris animum flecteret et ad civilem actum adimplendum viam sterneret.

Transacta hebdomada, domum sponsae repetiit Franciscus, sed mulier facti coniugii poenitens, cohabitare renuit, cum viro inope; et fratre ipso, ob insuperabilem patris adversionem, obsistente, miser sponsus ut ignominiam infausti connubii effugeret,

(1) Frater qui successionem in sua familia optabat, sategit ut soror nuberet liuic viro, quamvis disparis conditionis: eo consilio ut eodem tempore *sollerter agellos colerei.* Noverat enim illum esse validum agricolam; et pro tali sorore difficile esse alium invenire hominem, qui insimul agellos familiae colere posset ; quod Presbyteri intererat.

Americam transfretavit. Quadriennio post in patriam reversus, omnem movit lapidem, ut cum sponsa coniungeretur. Veruntamen spe et animo deiectus, mense maio 1872 supplex adiit S. C C. ut a matrimonio rato et non consummato dispensationem obtineret.

Quaestio huiusmodi tamen variis de causis siluit usque ad annum 1878, quum novus Episcopus adhuc instetit pro propositione causae; quae ob Oratoris paupertatem oeconomice proposita fuit, cum Voto Canonistae et Theologi et cum Animadversionibus defensoris matrimonii ex officio; quorum synopsim hic damus.

VOTUM CANONISTAE. Quamvis, ait ille, mihi persuasum sit non per *viam iustitiae*, sed per *viam gratiae* agendum esse, tamen probandum est in praesenti controversia, duo concurrere extrema; nempe adhuc matrimonium manere tantum *ratum*, et *iustam et legitimam concurrere causam*, qua summus Pontifex moveatur ad elargiendam imploratam dispensationem. Quod per me fiet maxima cum diligentia, iuxta Rotam *decis. 392 n. 27 recent.* « Quando agitur de dissolutione matrimonii, quod est magnum » Sacramentum, omnis diligentia et cautela adhibenda est, ut » quantum humana fragilitas patiatur, omnis fraus et error » excludatur.»

Quod autem matrimonium, de quo agitur, perseveret tantum *ratum*, testes fide digni evincunt deponendo: coniuges, contracto matrimonio, numquam una simul in eodem loco convenisse; sed semper permansisse coram aliis personis, iisque praesentibus se separavisse, et numquam sub eodem tecto cohabitasse. Quod si in cubiculo ingressi sunt, id evenit apertis ianuis, et nonnisi per momentum ibi moram faciendo.

Depositioni testium accessit utriusque coniugis iurata assertio. Ast dubitari nequit, quod hisce concurrentibus probationibus, matrimonii consumatio excluditur ex *Cap. Laudabilem* §. *Si autem de frigid, et malefic.* Quinimo fortius in praesenti causa tenendum est, ait Coscius *de separat, tor. Coniug. lib. 3 cap. 2 n. 133«* Aliquando negativa consumationis probata remanet

» si constet, quod vix rato matrimonio, statim in propriam » domum se receperit, et vir ad propriam suam redierit ha- » bitationem.»

Quod autem in casu omnis collusio remota fuerit facile eruitur; eo quod ab inito matrimonio, inter se nec amplius allocuti fuerint nec visi; mulier enim illico facta est poenitens de hoc contracto connubio. Et Coscius ait ad rem *loc. cit. n. 184* « praesertim si longea quacumque fraude et collusione... » eandem negent consummationem et Matrimonii dissolutionem » concorditer petant. » Et Rota in Rononien. *Nullitatis matrimonii 15 Iulii 1676* §. *et licet coram Vicecomit. sen.* « Et ipsa » fatetur in sua iurata declaratione, cuius quamvis pro dis- » solutione matrimonii regulariter non sit habenda ratio per » text. in Cap. super eo... nihilo minus cum aliunde fulcita » appareat ex rationabilibus et fide dignis probationibus, huius- » modi confessio non repellitur. »

Quoad testes septimae manus animadvertit Canonista, quod formiter ad examen vocati, uno ore sub sacramenti religione deposuerunt de probitate, honestate, ac veridicitate utriusque coniugis, atque testati sunt, plenam eis habendam fidem in facto non consumptionis matrimonii. Quapropter concludi potest matrimonium huiusmodi haud consummatum fuisse deficientia temporis.

Haud sibi dissimulavi Canonista deficere in hac causa unam probationem; idest ispectionem virginitatis mulieris; quod expetunt sacri Canones, Constit. Rened. XIV *Dei miseratione* et Instructio s. Concilii Congregationis. Attamen difficultati huic responclit, probationem huiusmodi requiri tantum *adminiculative* non *copulative,* ideoque cum ceterae abundent, utpote fallax minime est adhibenda Zacchia *quaest. Medie. Legal. I. 4. t. 2 quaest. 1 n. 14.* Probatio haec a ss. Canonibus exigitur quando agitur de probanda impotentia ad coeundum, et coniuges una simul condormierint: et in contradictione iuramentorum Mulieris negantis et Viri affirmantis consumationem. Sed quando condormitio, ceu in casu, non intercessit et uterque coniux concorditer consummationem negat, una cum

iuramento septimae manus consaguineorum, aliis concurrentibus adminiculis, argumentis et suppletivis probationibus, eamdem inspectionem non esse necessariam docet post *Gloss, marginalem in Cap. Proposuisti 4 verb. Puellae de probat, existimant Alexander de Nevo in Cap. laudabilem sub n. 47 in quinto casu de frigid, et malcfic. Angel, de confess. tom. 2 cap. .49 n. 14 e 15, Guttierez de matrimonio Cap. 420 sub n. 9 Speveli. decis. 444 n. 44 et seqq. Cosci loc. cit. cap. 45 n. 64* « Nisi aliunde quoque illorum assertio coadiuvetur ex proba- » tionibus, nempe quod post matrimonium ratum, numquam una » simul convenerit.»

Si autem "huiusmodi inspectio deest, non viro sed mulieri tribuendum, quae pervicaciter renuit praescriptae corporis inspectioni. At ex pervicacia mulieris ius non patitur, quod viro gratia implorata denegetur, et vir innocens iure suo spolietur ob mulieris obstinationem. Praevia tantum Coniugum confessione, septimae manus adminiculatâ, pluries ait, dispensatum fuisse a Summis Pontificibus in durioribus terminis: ut in *Burdigalen, dispensationis matrimonii 22 Februar i 4822, Parisien, dispensationis matrimonii 28 Martii 4857, Gandaven. dispensationis Matrimonii 28 Iulii 4877.*

Ad causas dispensationis gradum faciens Canonista, plures praesto esse in themate asseruit. Inter quas prima dispensandi causa est magna et notabilis disparitas inter coniuges, tum quoad aetatem, tum quoad conditionem, quae sufficit pro obtinenda dispensatione; eo quod impedit amicitiam illam animorumque concordiam, quae inter coniuges beatitudinem quamdam efficit, ut ait Sánchez *de matrim, lib. 2. disp. 46 n. 2.*

Accedit mutuus coniugum consensus ad obtinendam dispensationem a matrimonio tantummodo rato; qui consensus est una ex causis ad dispensandum, ut ait Sánchez *loc. cit. lib. 2 disput. 46 n. S.*

Tertia tandem causa est animorum aversio, quae ita efferbuit inter coniuges eorumque consanguineos, ut ad odium proripuerit.

Dissidia et inimicitiae, quae in casu abundare videntur,

iustam praebent causam dispensationis, etiam inter personas vulgares. Ob quam causam Alexander V I I dispensavit Bourg de Irregul. part. 6 de Sponsal. Innocentius X dispensationem concessit duobus iniuriae plebis Coniugibus. Ursaya Discept. Eccles, *tom. 2. part. 4 discept. 3 n. 28 et tom. 3 part. 2 discept. 2Í nn. 64 et 85* refert ob hanc causam saepius indultam fuisse similem dispensationem, etiam inter personas vulgaris conditionis. Praesertim ut ait Conscii *loc. cit. cap. 46 n. 256* « Si nulla spes affulgeat futurae reconciliationis et simultaneae » cohabitationis voluntariae. »

VOTUM THEOLO&I. Censuit iste ex actibus processualibus abunde probatum, matrimonium de quo agitur, ratum permansisse. Coniuges enim cum iuramento asserunt, nunquam matrimonium sese consummasse; testes vocati ferme unanimiter deponunt, quod sponsi numquam cohabitarunl.

Ad rem Conscius *de separat. Tor. I. 4 cap. 46 nn. 43 ad 48.* « Hanc probationem, nempe quod matrimonium fuerit dumta- » xat ratum, facere possunt testes, qui deponant quod coniuges, » contracto matrimonio, numquam una simul in eodem loco con- > venerint, aut saltem quod coram aliis personis, semper perman- > serint, iisque videntibus sc separaverint, nec unquam sub eo- » dem tecto cohabitaverint... » Quod docet etiam *Sánchez de matrim, lib. 2. disp. 23 n. 4* ubi habet « si sponsa non erat vir- » go, nec sponsi domum traducta sit, adhibetur illorum iuramento » fides; cum ex aspectu probatio haberi nequeat, et non esse > traductam, simul cum iuramento fit urgens indicium. »

Defectus inspectionis corporis Violantinae infirmare nequit alias probationes de inconsummatione Matrimonii; nam ex Conscio et Sánchez eruitur quod si sponsi nunquam cohabitarunt, aliae probationes superabundans Et cum Ursaya *tom. 3. part. 2 discept. 24 n. 434 et seqq.* alias animadversum fuit huiusmodi inspectionem nimis esse fallacem; et raro, nisi eam mulier sponte petat, ad detegendam eius claustri virginalis integritatem, opportuna videtur. (1)

(1) In Vol. X , pag. 376 et pag. 463 relatas reperies duas quaestiones matrimoniales, in quibus inspectio corporis remissa fuit; dum magis necessaria,

Huc perventus Theologus aiebat: si ex dictis constat matrimonium, de quo agitur, adhuc ratum permanere: ideo valde congruum est R. Pontificem dispensare super defectibus processus Curiae. Ad obtinendam autem dispensationem super matrimonio rato et non consummato varias adesse, ait, causas. Et primo, animorum alienatio a Theologis habetur ut causa sufficiens per seipsam pro dispensatione, Caietanus *Tom. 1 Opuse. Tract. 28.* In themate haec alienatio ex parte mulieris talis est, ut nulla affulgeat reconciliationis spes. Secunda causa pro concedenda matrimonii dispensatione agnoscit Sánchez *de matrim, lib. 2 disp. 15* in gravis scandali timore. In casu nedum timor scandali, sed scandalum ipsum iam adest; quoniam Franciscus sibi copulavit aliam foeminam per contractum, quem civile matrimonium appellant. Adsunt in themate etiam inimicitiae inter consanguineos sponsi et sponsae, quae tolli nequeunt, ut ait Episcopus, nisi per dispensationem matrimonii rati.

DEFENSORIS MATRIMONII ANIMADVERSIONES. Quum deficiat corporis mulieris inspectio, et uterque coniux de *condicto* depositionem de inconsummatione matrimonii interponere potuerint, quia pari desiderio dissolutionem exoptabant, ideo quaestio haec per testes enodari debet. Haec est iurisprudentia, qua vivimus; haec diuturna et constans in similibus causis observantia, teste Conscio de *Separat. Tor. lib. 4. cap. 16 n. 63.* « Si coniux, altero consentiente, super matrimonio rato Apo» stolicam postulet dispensationem, illudque non fuisse con» summatum uterque fateatur, hoc probari poterit per obste» tricum inspectionem, quatenus mulier suum corpus per easdem > inspiciendum offerat; eoque inspecto, nullum recentis copulae > signum appareat. Ast si mulier huic inspectioni sponte non > se subiecerit, nec est visitanda, ne violata reperta, scandala > subsequantur; sed nec statim amborum assertioni de non con- > summatione plena fides est adhibenda (quia dubitari potest,

quam in themate videretur. Constitutiones pontificias hac super re, partem disciplinarem respicere memento ; ingiterqne subesse auctoritati et potestati R. Pontificis. Quapropter eaedem modificari, immutari et in casibus particularibus a Summo Pontifice, pro tempore existenti, dispensari possunt.

» quod inter se de condicto contra matrimonium colludere ve-
» lint) nisi aliunde quoque illorum assertio coadiuvatur ex pro-
•» nationibus nempe, quod post matrimonium ratum numquam
> una simul convenerint. »

Ast, prosequebatur matrimonii Vindex, depositiones testium fide dignorum esse debent, quae potissimum evincant, quod nunquam sponsi una simul convenerunt, idest *nunquam solus cum sola* commoravit. Quin autem hoc ipsum in casu probetur, contrarium per testem idoneum evincitur; nam Religiosus Fr. Iosephus, qui celebrationi interfuit matrimonialis connubii, et qui invitatus, nuptialis iucunditatis comparticeps fuit, solum sponsum cum sola sponsa domi adinvenit. Enarratum quidem fuit quod celebrato matrimonio extra civitatem, sponsa et eius frater insimul, ac nullo alio socio adscito, propriam remearunt habitationem; sponsus autem solus et per aliam viam repetiit eamdem domum. Religiosus in coenobio forsan permansit et nonnisi horis vespertinis, invitatus a fratre sponsae, domum petere potuit, ubi reperiit sponsos solos commoratos fuisse per notabilem temporis decursum. Quod autem Religiosus in comitatu sponsorum fuerit, nullimode erui potest neque a depositione mulieris, neque a depositione fratris eius; quae obscurae sunt, incertae, et contradictoriae (1).

(1) Innuere placet argutum matrimonii Vindicem, maximum dedisse pondus testimonio istius Religiosi viri, qui cum examini subiiceretur haud probe facta et adiuncta temporis recordabatur. Nam interrogatus an cognoscat, *sponsos simul aiJËcclesia domum reversos?* Respondet: « haec ignoro; recordor tamen, post praedicti matrimonii celebrationem, eodem die me invitatum fuisse a conteste fratre praedictae Violantinae ad poculum vini bibendum domi paternae una cum sponsis. Hanc domum illico petii una cum invitante presbytero, ubi reperi sponsos, absente patre Violantinae, haustoque vino, aliisque bellariis de circumstantia, audivi a praedicto Nicolao fratre, sponsum reversurum in patriam suam. . . . .neque pro interim ?; cum sponsa matrimonium esse consummaturum. »

Ex hisce verbis collegit Vindex, testem huiusmodi haud fuisse in coniugum comitatu ; sed horis tantum vespertinis, invitatum a fratre sponsae, venisse in illam domum, ubi usque a mane soli morabantur sponsi. Ex quo vehemens oriretur iuris praesumptio, quod eo temporis intervallo matrimonium fuerit consummatum ; et ideo ex sola possibilitate copulae carnalis, in dubio dispensatio deneganda esset. Ast Emi Patres videntur potius retinuisse, Virum religiosum horis matutinis adfuisse ad refectionem nuptialem; et praesentibus omnibus, virum sponsam dereliquisse, ceu alii testes omnes deposuerunt.

Quod si sponsi toto illo temporis spatio, quod intercessit ab hora in qua celebratum fuit matrimonium ad vespertinas horas, soli permanserunt, quaeso, ait Vindex, an aliqua ratione demonstrari possit, matrimonium haud consummatum fuisse? De hoc tempore nemo quidquam indigitat; quia ipse frater Gymnasii professor absens fuit, et pater pene unquam domi manere solet. Ex quibus factis praesumptio de consummatione matrimonii enascitur; nam ex solitudine viri cum foemina praesumitur copula: ex commoditate loci et temporis maxima exurgit praesumptio commixtionis carnalis. Ita tradunt Panormitanus in *cap. Uteris de praemmptionib. n. 4. vers, unde puto, Imolensis in cit. Gap. n. 4,* Menochius *de praesumptionibus lib. 6. praes. 89.* « Dubitari saepe solet an virginitas praesumatur... » Declaratur primo, haec praesumptio ut locum non habeat, quan- » do extant coniecturae et signa corruptionis... Secunda est » coniectura quando puella ipsa fuit cum amasio vel marito in » loco secreto et abdito... Disertius autem et perspicue Romana Rota *dec. S. n. 13 de sponsalib. coram* Falconieri et *decis. 95 n. 8 part. 2 diversor.*

Quod ex coniugum cohabitatione exoriatur vehemens praesumptio, matrimonium fuisse consummatum, colligitur ex ipsa S. C. Concilii in causa *Angren. Matrimonii 6 Februarii 1847.*

Hisce adstantibus praesumptionibus, probatio de inconsummatione nullo alio fieri posset modo, quam per corporalem mulieris inspectionem. Et hanc esse adhibendam, quando uterque coniux conspirat pro dispensatione; admonet Conscius *de separat, tor. lib. 1. cap. 16* « Si coniux, altero consentiente, super > matrimonio rato postulet dispensationem, illudque non fuisse » consummatum uterque fateatur, hoc probari poterit per ob- > stetricum inspectionem, quatenus mulier suum corpus per eas- > dem inspiciendum offerat, eoque inspecto, nullum recentis > copulae signum appareat. » Verum de hac inspectione nil agi potuit, cum mulier sese enixe opposuerit. Et ideo quid valeant testium depositiones affirmantes, sponsos nunquam sese carnaliter commiscuisse, quisquis videre potest, quum iam demonstratum fuerit coniuges eosdem spatio integrae diei inter se

conversatus fuisse. Verumtamen constante consummationis probabilitate, quaestio de dispensatione matrimonii per se iam resolvitur, eo quod dispensatio omnino sit deneganda. S. C. Concilii in Chien. Matrimonii 16 Decembris 1792 §. 5 apud Zamboni V. Matrimonium §. 19 « In quolibet enim dubio matrimo- » nium consummatum censetur ex sola consummationis possi- » bilitate... Ob huiusmodi autem possibilitatem, denegatur di- » spensatio, super matrimonio rato et non consummato » et in Spoletana *Matrimonii 20 Decembris 1873* §. *Hoc absoluto* ibi « Sola consummationis possibilitas satis est ad dispensa- » tionem recusandam. »

Tandem matrimonii Vindex adiecit; minime agi posse de causis dispensationis, utut validissimis, eo quod pro dispensatione necessarium fundamentum deficiat *certitudinis* inconsummationis.

Quibus rebus praenotatis, sequens propositum fuit dirimendum

P sa SI ius asa

An sit consulendum SSmo: pro dispensatione matrimonii rati et non consummati in casu.

RESOLUTIO. Sacra Concilii Congregatio, re mature discussa, sub die 25 Ianuarii 1879 censuit respondere: *Affirmative.*

Ad instantiam sacri vinculi Vindicis quaestio reproposita fuit, cum novis animadversionibus, et sub dubitandi sueta formula *An sit standum vel recedendum a decisis in casu.* Sub die 26 Aprilis 1879 responsum prodiit: *In decisis.*

Ex QUIBUS COLLIGES:

L Quum nulla spes affulgeat futurae reconciliationis et simultaneae cohabitationis R R . Pontifices solere expetitam concedere gratiam dispensationis, super matrimonio rato et non consummato. (1)

(1) Controverti nequit an Pontifex. dispensare valeat super matrimonio rato. Nam si matrimonium ratum non esset solubile . nec per ingressum in religionem solvi posset. Sed quaeritur : valetne dispensatio matrimonii rati absque iusta causa? Respondet Sánchez ***de matrim, l.*** 2, ***conci. 2*** licet probabile sit valere, verius tamen est « dispensationem abs- » que causa iusta factam non tenere ;

II. Romanos Pontifices studere, pro viribus, ut occurrant periculis scandalorum malorumque omnium christifidelium, recedendo etiam a rigore iuris quum opus sit: sciunt enim, magnopere bono prodesse comuni, scandala vitari.

III. Et ideo quum probatum fuerit, copulam abesse carnalem, iustam matrimonii dissolvendi exhiberi causam ab alienatione animorum coniugum; ne scilicet iidem in adulteria ruant, aut permanere quasi cogantur; sed ut bonum pacis inter illos restituatur, huiusmodi tollendo vinculum, perpetuae discordiae fomitem.

IV. Inimicitias inter coniuges et eorum consanguineos, absque reconciliationis spe et scandalum fornicationis (haud timendum in futuro, datum vero a Francisco qui iam matrimonium, quod aiunt civile, iniit cum alia foemina) causam exhibuisse iustam in themate, ad gratiam dispensationis indulgendam.

V. Tamen ceu primum ac necessarium fundamentum ad matrimonia dissolvenda, adesse debere moralem certitudinem inconsummationis: quia etsi dispensatio gratia sit, haec locum habere nequit, nisi manifesto constet de matrimonio agi non consummato.

VI. Quum aliis mediis parta fuerit de inconsummatione moralis certitudo, R. Pontificem aliquando dispensare a corporis mulieris inspectione, suae innixum auctoritati supremae, qua leges disciplinares modificari, immutari aut dispensari queunt.

VII. In themate inconsummationem evinctam fuisse (absque corporis mulieris inspectione) per testes fide dignos, qui deposuerunt quod coniuges, matrimonio peracto, nunquam una simul iii eodem loco convenerint, nisi coram aliis personis, iisdemque videntibus sese separaverint, et quod sub eodem tecto nunquam cohabitaverint; quibus probationibus accessit utriusque coniugis assertio, iuramento firmata.

» quia indissolubilitas matrimonii est » de iure naturali et divino, in quo dis- » pensatio Pontificis, absque causa iusta » concessa, est prorsus irrita, ut Theo- » logi communiter et iuris utriusque DD. *n* fatentur; et ita dicunt Pontificiam » dispensationem in voto simplici, sine » iusta causa esse irritam, quia voti vin- » culum est de iure naturali et divino. »

NOMINATIONIS

Die 24 Augusti 1878.

Per summaria precum

COMPENDIUM FACTI. A tempore antiquissimo in Dioecesi B. extat Sanctuarium B. M. Virgini dicatum, penes quod peregrinantium multitudo quotannis convenire solet pietatis, ac devotionis gratia. Capitulum Canonicorum spiritualem atque temporalem huius sanctuarii administrationem gerebat. Temporis progressu factum est, ut etiam aliquis laicus introduceretur in hac administratione, cuius Praeses habebatur Episcopus pro tempore.

Cum anno 1867 publicata fuisset suppressionis lex, et Fiscus rapax bona sanctuarii occupare paratus esset, Municipium, de totius administrationis consensu, obtinuit a regio gubernio, ut Sanctuarium et hospitium vita frui possent tamquam beneficentiae opus. Ab anno 1868 ad annum 1876 duo Canonici et quatuor municipes administrationem cfformarunt. In quo tamen anno laici administratores de auctoritate politica, novum condiderunt statutum in quo decreverunt, administrationem in posterum efformandam esse a quinque municipibus; quos inter Praeses et Vice-praeses eligendus, ac duobus canonicis tantum a Capitulo dcputandis. Rectori relinquebatur administratio spiritualis Ecclesiae, et minime hospitii, de quo antea integrum gerebat gubernium.

In hac conditione ad s. Sedem recursum habentes Capitulares petierunt 1. Licet ne Capitulo eligere duos canonicos pro nova administratione Sanctuarii iuxta regium decretum? 2. Expeditae ut Capitulum ad dictam deveniat electionem? 3. Potestne Capitulum constituere *rosam* pro nominatione unius, ex Canonicis ad rectorem spiritualem eligendum vel potius revocandus

est actualis rector? 4. An opportunum sit, ne fideles scandalum patiantur, ut responsum hisce dandum quaesitis innotescat in populo?

STtiseepttstio gynoptica.

Videretur quod abstinere se debeat Capitulum a nominandis duobus canonicis, qui administrationis consilium efformare deberent cum aliis a Municipio electis. Quia haud convenit, Canonicos concurrere ad hoc munus suscipiendum, in administratione de sui natura ecclesiastica, e qua reiectus fuit Episcopus, qui caput est Capituli. Quia non patitur dignitas Capituli, quod senatum*"efformat Episcopi, ut duo ab ipsis electi, laico praesidi subiiciantur. Quia eorumdem opus inutile esset ob numeri exiguitatcm. Quia Rector, cum statu ecclesiastici dedecore, laico viro subiectus maneret. Quia municipes, qui omnimodam saecularizationem sanctuarii cupiunt, facilius sic pervenirent ad finem, sub umbra Capitularium praesentiae, (juin populus excitaretur ad revocandas res in pristinum statura. Quia cum Sanctuarium, ab Episcopo dependere deboat, quoad officiaturam et quoad disciplinam Sacerdotum, qui legata Missarum adimplent, evenire posset ut Episcopus sese opponere deberet aliquibus ox dispositionibus administratorum. Si in administratorum numero etiam Canonici haberentur, eorum praesentia obstaculum pro Episcopo fieret, potiusquam adiutorium.

Altera tamen ex parte dicendum videretur, quod si ex praesentia Canonicorum in administratione, omne malum averti nequeat, tamen absque eisdem, Municipes, nemine contradicente, omnia subvertere possent. Insuper possent etiam edere in vulgus, Canonicos voluntarie nuncium misisse Sanctuarii administrationi, proinde contra clericorum superbiam inclamarenl et veluti scribae et Pharisaei, haud desinerent eos persequi uti plebem subvertentes. Ulterius animadvertendum est, fieri posse, opera et consilio, ut probi homines , post praesentes, eligantur pro municipali administratione, qui libenter capitularium vocem audiant, et de consensu Pastoris omnia rite procedant. Nec praetereundum est quod si ipsi ab efformanda administra-

tionis parte desierint, haud faciliter, in posterum possent revocari.

Neque valet obiectio ex eo deducta, quod municipes sub umbra canonicorum proiecti, omne malum peragerent, cum populi scandalo. Etenim statim ac prava dispositio capta fuerit a maiore administrationis parte, Canonici in vulgus edere possent, se contra eam inutiliter perorasse; sicque omnis culpa refunderetur in laicos.

Quibus in utramque partem animadversis, Emorum, consilio remissum fuit decernere, quodnam responsum esset dandum.

RESOLUTIO. **Sacra C. Concilii sub die 24 Augusti** 1878 **respondere censuit:**

Ad primum et secundum affirmative, emissa a Canonicis protestatione, tum in suscipiendo munere, tum in singulis deliberationibus, quae in evidens Ecclesiae praeiudicium vergant, et eductis fidelibus (\e hac agendi ratione, prout Episcopus iudicaverit.

Ad tertium: affirmative ad primam partem, emissa protestatione in suscipiendo munere, negative ad secundam.

Ad quartum Episcopus gerat prout magis in domino expedire iudicaverit.

Ex QUIBUS COLLIGES :

I. Apostolicam Sedem omni protueri sollicitudine bona causae piae iuraque Ecclesiae; attamen, pro rerum adiunctis, per tolerantiam, salvo decore, optatum saepe saepius consequi finem.

II. Per longam enim experientiam probe novit, bellum nunc sibi indici a liberalismo, hoste mitis consilii nescio; qui dum sacra iura bonaque Ecclesiae vehementer absumere exoptet, summa nunc rerum, infausto omine, potitur.

EX S. CONGREGATIONE RITUUM

DECRETUM

CONCHO* CHIBEN". TUNQUINEN. et SIN ARUM. Beatificationis seu declarationis martyrii venerabilium servorum Dei Stephani Theodori Cuénot Episcopi Metellopolitani, Ioannis Petri Weel, Francisci Neron, Theophanis Venard missionariorum apostolicorum et Sociorum.

Martyrii testimonium, quo tam luculenter , tam splendide Catholicae Ecclesiae institutio divina esse comprobatur, cuilibet aetati deficere minime poterat. Impleri enim oportebat quod Christus Dominus discipulis suis futurum praedixerat « *Si me persequuti sunt, et vos persequentur.* » (lo. XV. 20.). Hinc ab aevo apostolico ad nostra usque tempora extitere sane plurimi qui inaestimabile fidei donum ne abiicerent, vel pro nihilo bonorum iacturam fecerunt, vincula et carceres experti sunt, vel omni tormentorum genere probati proprio demum sanguine Catholicam Fidem confirmarunt. Inter fere innumeros qui in Sinis, vel finitimis Tunquini et Conchinchinae regionibus sanguinem fuderunt pro Christo, vel quorum fides variis cruciatibus, vinculis, carceribus tentata fuit, triginta octo martyres selecti sunt, de quibus authentica documenta, sive Vicariis Apostolicis sive ab aliis penes eas gentes ecclesiastica iurisdictione fungen¡tibus, ad Sacram Congregationem Christiano nomini propagando praepositam, nec non ad Parisiense Collegium seu Seminarium Missionum ad exteras gentes delata fuerunt. Perpensa itaque horum documentorum auctoritate et gravitate, praedictum Parisiense Collegium sive Seminarium Missionum Causam Beatificationis seu Declarationis Martyrii eorumdem omnium Servorum Dei promovere cupiens a sa. me. Pio Papa IX effusis precibus efflagitavit, ut, attentis singularibus illarum regionum adiunctis,

particulari Sacrorum Rituum Congregationis Conventui committere dignaretur discutiendum Dubium: « *An procedi possit ad signandam Commissionem Introductionis Causae?*» exhibitis tamen praefatis documentis, loco informativi Processus, nec non audito in scriptis R. P. D. Sanctae Fidei Promotore. Supplicibus hisce votis benigne annuens Summus idem Pontifex, elegit ac deputavi particularem Sacrorum Rituum Congregationem Eminentissimorum et Reverendissimorum Cardinalium una cum RR. PP. DD. Praelatis Officialibus, nempe Protonotario Apostolico, Secretario, Promotore Sanctae Fidei atque Assessore. Hic autem S. R. C. Coetus die 1. Iunii 1869 penes cl. mem. Cardinalem Constantinum Patrizi eidem Congregationi Praefectum coactus fuit, qui Dubio, uti super proposito, rescribendum censuit: « Di» lata et coadiuventur probationes, tam in genere (piam in spe» eie iuxta instructionem dandam a R. P. D. Fidei Promotore, » facto verbo cum Sanctissimo circa revisionem scriptorum et » admissionem documentorum, quae non sunt directa ad Con» gregationem de Propaganda Fide, aut ad Collegium Missio» num ad exteras gentes ». Porro biduo post facta de praedictis sa. me. Pio Papa IX a Praesule ab eiusdem Sacri Ordinis actis relatione, Sanctissimus idem Dominus benigne annuit quoad admissionem praef atorare documentorum, induxitque dispensationem pro proponendo Dubio introductionis Causae ipsius ante revisionem scriptorum. Hinc Fidei Vindex instructionem iuxta eiusmodi Decretum edidit, atque exinde post octo annos nova documenta a Vicariis Apostolicis Romam missa sunt. Die autem 9 Maii 1878 ad instantiam Ioannis Ioseph Rouseille Sacerdotis Parisiensis Societatis Missionum ad exteras gentes, huiusce Causae Postulatoris constituti, Sanctissimus Dominus Noster Leo Papa XIII novos Eminentissimos Patres designavit loco defunctorum pro peculiari conventu, scilicet: Emos et Rmos Dominos Cardinales Dominicum Bartolini Praefectum et Relatorem, Antonium Mariam Pancbianco, Ioannem Baptistam Pitra, Aloisium Oreglia a Sancto Stephano, Thomam Mariam Martinelli, et Miecislaum Ledpcowski qui cum RR.'PP. DD. Praelatis Officialibus Vincentio Nussi Protonotario Apostolico, Laurentio Salvati Sanctae Fidei Promotore, Augustino Caprara Assessore, meque subscripto Secretario Dubium expcnderent: « An signanda » sit Commissio Introductionis Causae praedictorum Servorum » Dei in casu, et ad effectum, de quo agitur? » Coadunata dein

fuit haec peculiaris Congregatio Kalendis Februarii vertentis anni ad Vaticanas aedes, atque in ea ab Emo et Rmo Dno Cardinali Praefecto ac Relatore proposito Dubio, uti supra enuntiato, omnes Suffragatores unanimiter in hanc devenere sententiam: « Signandam esse, si Sanctissimo placuerit, Commissionem quoad priores trigintaquatuor in serie comprehensos, nimirum: *Stephanum Theodorum Cuénot Episcopum Metellopolitanum, Petrum Khanh, Paulum Tinh, Agnetem Ba-de, Petrum Dieu, Ioannem Hoan, Mattheum Nguien-Van-dai nuncupatum Phuong, Andream Nam-Tuong, Laurentium Huong, Petrum Van-Van, Michaelem Ho-Dinh-Hu, Franciscum Trung, Ioseph Ledang-thi, Ioseph Tchang, Hieronymum Lou-Tin-Mey, Laurentium Ouang, Agatham Lüh alterum Ioseph Thcang, Paulum Tchen, Ioannem Baptistam Lo, Martham Ouang, Ioannem Petrum Néel, Ioannem Tchen, Martinum Ou, Ioannem Tchang, Ludam Y, Petrum Franciscum Néron, Theophanen Venard, loseph Luu, Paulum Loc, Paulum Hanh, Antonium Thien, Petrum Qui, Emmanuelem Phung:* quoad postremos vero quatuor dilata et coadiuventur probationes ».

Super quibus omnibus facta postmodum per me subscriptum Secretarium Sanctissimo Domino Nostro Leoni Papae Xlii relatione, Sanctitas Sua ipsius particularis Congregationis sententiam ratam habens, praedictam Commissionem Introductionis Causae propria manu signare dignata est die 13 iisdem mense et anno.

D. CARD. BARTOLINI S. R. C. Praefectus

Loco f Sigilli

Placidus Ralli S. R. G. Secretarius.

« t *

APPENDIX III.

DECRETA AUTHENTICA CONGREGATIONIS SACRORUM RITUUM EX ACTIS EIUSDEM COLLECTA

BRACHAREN.

Ioannes Alves ex Sanctis Rector Parochialis Ecclesiae Nostrae Dominae Assumptionis Caminiae in Archidioecesi Bracharensi a Sacra Rituum Congregatione humiliter quaesivit: 1. An Confraternitas Clericorum Divini Spiritus Sancti in eadem Parochiali Ecclesia instituta, possit Sacramentum exponere in Altari maiori ad peragendas Confraternitatis solemnitates, quin functiones Parochiales peractae sint ? 2. An possit dicta Confraternitas in eodem Altari maiori Missam solemnem celebrare , Sacramentum processionaliter extra Ecclesiam conducere et populum cum eodem "benedicere? 3. An quavis die hebdomadae Missas canere et omnia relata peragere absque licentia Oratoris, seu Parochi pro tempore?

Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario audita informatione et voto Rmi Domini Archiepiscopi Bracharensis , propositis quaestionibus rescribere rata est:

Ad eumdem Archiepiscopum ut conciliationem ineat de bono et aequo inter partes. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 10 Decembris 1870.

ORIOLEN.

Quum in Ecclesia Parochiali Deo in honorem Sanctae Annae Matris Beatae Mariae Virginis dicata , in Civitate , cui nomen *Elda,* intra limites Dioeceseos Oriolen. praedictae Sanctae Annae Festum magna cum devotione ac solemni pompa agi soleat, Parochus et Clerus praefatae Ecclesiae a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisierunt ut ab ipsis primae Vesperae persolvi valeant de Sancta Anna, facta tantum commemoratione de Sancto Iacobo Apostolo totius Hispaniae Patrono.

Sacra porro eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, rescribere rata est: Pro gratia iuxta petita, ad tramitem Decreti in Santenderien. diei 26 Ianuarii 1795 ad Dubium XVIII. Atque ita rescripsit et indulsit die 10 Decembri 1869.

VICARIATUS APOSTOLICI DE DANIA.

R. D. Hermannus Griiter, iam Missionarius Apostolicus in Vicariatu de Dania et modo in eodem Praefecti Apostolici munere fun^ gens , ad Sacram Congregationem de Propaganda Fide nonnulla transmisit Dubia, quae ab eadem ad hanc Sacram Rituum Congregationem pro opportuna solutione remissa fuere. Dubia autem proposita erant huiusmodi:

DUBIUM I. Inter facultates speciales quae Oratori communicatae fuere , nona ita iacet : Deferendi Sanctissimum Sacramentum occul-

te ad infirmos sine lumine, illudque sine eodem retinendi pro iisdem Infirmis in loco tamen decenti, si ab haereticis aut infidelibus sit periculum sacrilegii. Circa vero hanc facultatem quaerit: 1. Num vi huius facultatis etiam liceat ministrare infirmis s. Communionem occulte sine vestibus sacris et lumine ? 2. Num vi huius facultatis liceat etiam ministrare extremam Unctionem eodem modo ? 3. Num vi huius facultatis liceat deferre et ministrare s. Communionem iis qui longo tempore in carceribus acatholicis detinentur dicto modo, si secus eadem carere debent ? 4. Num in hisce casibus saltem sufficeret, si Sacerdos in ipso cubiculo infirmi aut carcerati veste talari et stola se induat ? 5. Num vi huius facultatis liceat Missionario , commoranti in locis ab Ecclesia vel Oratoriis longe distantibus, servare aliquas sacras Hostias in loco decenti pro infirmis forte occurrentibus, quamvis actu nulli ibi infirmi reperiantur ?

DUBIUM II. Anno 1860 die 23 Septembris Rmus Pro-Vicarius Apostolicus Missionarius illarum Missionum notum fecit, Summum Pontificem eisdem concessisse facultatem « recitandi officia privilegiata quae in Supplemento novissimarum editionum Breviarii Romani reperiuntur. » Numquid haec facultas censenda est respicere illa tantummodo officia privilegiata, quae tunc temporis iam reperiebatur vulgata in dicto supplemento Breviarii, vel potius ad illa etiam extendenda erit quae post illud tempus (scilicet an. 1860) passim vulgantur?

DUBIUM III. In locis Missionum, ubi Catholici haud raro incolunt procul Ecclesiis vel Oratoriis publicis, v. gr. decem vel viginti milliariis geographicis ab eis distant, et translatio infantium in tenera aetate per tantam locorum distantiam magnis periculis et incommodis obnoxia est ; num ibi liceat Missionario advocato baptizare hos infantes solemniter in domibus privatis , vel extra mortis periculum baptismum ministrare sine caeremoniis ?

DUBIUM. IV. Numquid ad sacram Hostiam in Ostensorio exponendam uti liceat Lunula, quae constitit ex duobus orbiculis vitreis tenui limbo vel circulo argenteo deaurato circumiunctis et claudendis, ita ut sacra Hostia subter inhaereat ipsi circulo argenteo, ast ante et retro vitreos orbiculos ipsos immediate tangat, et per eos erecta teneatur ?

Sacra vero eadem Congregatio, referente infrascripto Secretario , audita sententia in scriptis. Rmi D. eiusdem Sacrae Congrégations Assessoris, propositis dubiis rescribendum censuit:

Ad I. Ad primam quaestionem affirmative, si pariter ab haereticis aut infidelibus sit periculum sacrilegii; ad secundam affirmative, si idem adsit periculum ; ad tertiam affirmative, si immineat idem periculum et adsint causae prudenti iudicio Missionarii graves pro Sacra Eucharistia administranda; ad quartam id omittendum non esse, quotiescumque fieri potest; ad quintam affirmative, prout liquet ex ipso indulti tenore.

Ad II. Per R. P. D. Secretarium supplicandum Sanctissimo, ut decernere dignetur ad quaenam officia in supplemento contenta vel etiam in illud inserenda Indultum coarctari debeat.

Ad III. Affirmative seu baptismum in casu ministrari posse in privatis domibus, servato ritu Ecclesiae consueto.

Ad IV. Prout in casu exponitur non decere sacras species inter vitreas laminas includere, quarum superficies illas immediate tangant. Atque ita rescripsit die 4 Februarii 1874.

Facta autem de contentis in secundo dubio Sanctissimo Domino Nostro Pio Papae IX per eumdem Secretarium fideli relatione, Sanctitas Sua declaravit: Indultum coarctandum esse ad illa Officia quae Clero Urbis Romae usque huc concessa fuere vel in posterum concedetur. Die 10 iisdem mense et anno.

PADERBONEN.

Rmus D. Conradus Martin Episcopus Paderbonen. Sacrae Rituum Congregationi humillime exponit, quod in Dioecesi Paderbonen. saeculo elapso Festum Patroni Ecclesiae erat festum de praecepto cum feriatione populi. Postea vero quum per Bullam Pii Papae VII 29 Aprilis 1788 pro Orientalibus, et Leonis XII 1828 pro Occidentalibus provinciis Regni Borussiae, Festum Patroni loci in Dominicam sequentem pro foro et choro translatum fuerit, etiam festum Patroni Ecclesiae in Dominica sequenti cum Officio et Solemnitate celebrandum praescriptum fuit per Edictum Rmi Episcopi Friderici Clementis 1829, atque ita usus introductus est, qui hodiedum viget.

Quum autem modo de hac translatione Festi Patroni Ecclesiae nonnulla orta fuerint Dubia, eadem supradictus Rmus Orator eidem Sacrae Congregationi pro opportuna resolutione proposuit. Dubia vero sunt haec:

DUBIUM I. An Patronus Ecclesiae, ex eo quod eius Festum de praecepto eum feriatione populi post Bullam Urbani VIII 1630 celebrandum fuit, ipse legitime habendus sit tamquam Patronus loci, etiam absque electione a Clero, Magistratu et Populo facta?

DUBIUM II. Si hoc negative, an Festum Patroni Ecclesiae de praecepto secum habuerit obligationem pro Parochis applicandi eo die Missam pro Populo?

DUBIUM III. Si hoc affirmative, an talis obligatio applicandi Missam cum abrogatione festi de praecepto simul cessaverit?

DUBIUM IV. An indultum transferendi festum Patroni loci in Dominicam sequentem cum officio et solemnitate concessum in Bulla Pii Papae VI 29 Aprilis 1788 quae incipit « *Potentissimus Borussiae Rex*» et Leonis XII 1828 intelligendum sit etiam de Patrono Ecclesiae cuius Festum fuit de praecepto?

Sacra vero Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audita sententia in scriptis tum alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, tum Rmi Domini eiusdem Sacrae Congregationis Assessoris, rescribere rata est:

Ad I. Perpensis expositis, Patronum Ecclesiae in casu habendum esse uti verum Patronum loci; ideoque ad eum pertinere quaecumque circa Patronos in Ecclesiasticis Constitutionibus et Pontificiis Decretis praecipiuntur.

Ad II. III. et IV. Provisum in primo. Atque ita rescripsit et declaravit die 4 Februarii 1871.

VICEN.

Quum in Ecclesia Cathedrali Vicensi nonnulli ab immemorabili usus vigeant, quos an tolerare possit hodiernus Rmus Episcopus vehementer dubitat, ipse sui muneris esse duxit usus ipsos Sacrorum Rituum Congregationi exponere, ut eadem declarare dignaretur quid in casu agendum sit. Usus autem ipsi sequentibus continentur Dubiis, nimirum:

DUBIUM I. In Missa Conventuali Subdiaconus ante pectus librum tenens stat suppedaneo contra altare at versus Celebrantem cum Diacono in plano confessionem facientem.

DUBIUM II. Diaconus atque etiam Subdiaconus pergentes ad locum ubi de more canitur Epistola vel Evangelium, portant velum humerale iuxta colorem diei, quo suum respective librum cooperiunt.

DUBIUM III. Quotidie, paucis Festis exceptis, recitantur in Choro post Tertiam Litaniae Sanctorum, cuius praxis origo non plane noscitur : asseritur tamen a quibusdam hanc recitationem fier ob quamdam poenam olim residentibus inflictam , qua de causa egrediuntur e Choro quamplurimi, utpote qui in illa poena, ut dicunt personali, non comprehensos se iactant.

DUBIUM IV. In praedictis Litaniis bis dicuntur nomina s. Petri Apostoli Cathedralis Ecclesiae Titularis, nec non Sanctorum Martyrum Luciani et Marciani Vicensis Civitatis Patronorum, et tandem Sanctae Scolasticae Virginis cuius insignis Reliquia in illa Ecclesia custoditur. Praedicti Sancti magna cum veneratione a populo coluntur. Pro secunda invocatione respondetur: *Intercede pro nobis.*

DUBIUM V. Duo tantum ex Capitulo digniores multis abhinc annis expectant Episcopum intra Ecclesiam in ianua dicta Claustri per quam iste cum suis Cappellanis Cathedralem adiit, ut ad Conventualem assistat, et in regressu eamdem comitantur usque ad ianuam domus Episcopalis in Claustro. Tantum veniunt usque ad Cameram Episcopalem, Choro iam incoepto, quinque Capitulares, qui assistunt et ministrant in Missa Pontificali eo in die quo Episcopus celebrat.

Sacra porro Rituum Congregatio, re mature perpensa, auditaque sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis dubiis respondendum censuit:

Ad I. et IL Serventur Rubricae Missalis, Titulo de celebratione Missae.

Ad III. Episcopus diligenter inquirat an ulla adsit veri nominis obligatio recitandi Litanias: et quatenus eam certo non invenerit, curet servari aut aboleri pium usum.

Ad IV. Dentur Decreta in Cremonensi die 4 Aprilis 1620; in Rhe-

gien. diei 8 Martii 1631, et 29 Ianuarii 1656 et in una Ordinis Minimorum diei 2 Augusti 1659.

Ad V. Servetur dispositio Caeremonialis Episcoporum Libro I. Cap. XV. §. I et XI. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 4 Februarii 1871.

BURGI S. DOMNINI.

Rmus D. Ioseph Buscarini Vicarius Capitularis Dioecesis s. Domnini, sede illa Episcopali vacante, a s. Rituum Congregatione sequentium Dubiorum solutionem humillime exquisivit, nimirum:

DUBIUM I. In Dioecesi Burgi s. Domnini, sicuti et in plurimis aliis, recitari solent coram SSmo Sacramento exposito vulgari sermone sequentes laudes approbatae, quibus adnexae sunt nonnullae Indulgentiae: « Dio sia benedetto, Benedetto il suo Santo Nome, Benedetto Gesù Cristo vero Dio e vero Uomo etc. » Ast in aliquibus dictarum Ecclesiarum recitantur immediate post Orationem: *«Deus qui nobis sub Sacramento mirabili* etc.» sed antequam impertiatur Populo Benedictio, in aliis post Benedictionem cum Venerabili, sed priusquam reponatur SSmum Sacramentum in Tabernaculo. Hoc posito quaeritur an continuari possit ad libitum utraque consuetudo ?

DUBIUM II. In una Maurinen. diei 9 Maii 1857 proposita fuerunt Sacrorum Rituum Congregationi sequentia Dubia: 1. An servari possit usus deferendi stolam in canendis Vesperis ? 2. Quid si annuntietur Verbum Dei? 3. Quid si deferatur Pluviale ? 4. Quid si in fine Processionis vel elargiatur benedictio cum SSmo Sacramento ? Et Sacra Congregatio respondit: Negative in omnibus ac serventur Decreta, praesertim Generale diei 7 Septembris 1816 quod declaravit, stolam non esse adhibendam praeterquam in collatione et confectione Sacramentorum , ideoque consuetudinem in contrarium esse abusum per locorum Ordinarios omnino eliminandum. Ex huiusmodi Decretis quae usum stolae dumtaxat praescribunt in confectione et collectione Sacramentorum, nonnulli Sacrarum Caeremoniarum cultores et Magistri arguunt non amplius adhiberi posse stolam in exponendo et reponendo SSmo Sacramento, vel eodem transferendo de uno ad aliud Altare, ac in elargienda cum ipso benedictione, in commendatione decedentis animae , in exequiis mortuorum, in exorcismis, in facienda aqua benedicta , in benedictionibus mulieris post partum, domorum in Sabbatho Sancto, Sacerdotalium indumentorum, novae Ecclesiae, vel Oratorii, novi Caemeterii, in Processionibus quibuscumque , atque in caeteris benedictionibus in Rituali et Pontificali Romano contentis, ac in aliis similiter et praesertim in concionibus, in quibus stolae usus ab immemorabili consuetudine adhibetur. Quaeritur ergo utrum haec sententia teneri possit in praxi?

DUBIUM III. In multis Breviarii Romani editionibus tam antiquis quam recentioribus etiam Romae cusis die 2 Octobris in Festo ss. Angelorum Custodum haec peculiaris Rubrica legitur, scilicet: «Lectio-

nes sequentes 1 Nocturni (ex Libro Exodi) eo anno omittuntur, quo in praecedentibus diebus non potest legi initium Libri Esther, quod ideo legi debet in hoc Festo.» Et in Dioecesi s. Domnini evenit, quoties-cumque Festum s. Michaelis Archangeli incidit in Feriam quintam Hebdomadae quartae Septembris, ultimae mensis uti hoc anno. Hac ipsa Feria, iuxta Rubricam Breviarii Romani ponendum foret initium Libri Esther, ut in Dominica quinta, et de *eg* legendum etiam duobus sequentibus diebus si essent liberi. At nullus horum dierum est apud nos liber: non dies s. Michaelis cuius officium est proprium, non dies s. Hieronymi cum habeat Lectiones primi Nocturni assignatas, neque dies Kalendarum Octobris cum agatur de Dedicatione Ecclesiae Cathedralis. Succedit Dominica 1 Octobris (die 2), in qua legendus esset Liber Machabaeorum, nisi occurreret Festum ss. Rosarii, ideoque huius initium ponitur Feria II sequenti, idest die 3, et Festum ss. Angelorum transfertur in Feriam IV quae est prima dies libera post Kalendas Octobris. Igitur exquiritur 1. An hoc in casu Rubrica peculiaris superius allata, etiamsi non legatur in omnibus et singulis Breviarii Romani editionibus, attendenda sit et valeat pro repositione initii Libri Esther in Festo ss. Angelorum etiam translato in Feriam IV infra Hebdomadam primam Octobris, in qua iam legitur Liber 1 Machabaeorum? 2. an hae Lectiones Libri Esther poni potius debeant in Festo s. Hieronymi, omissis assignatis de communi Doctorum, ut videntur innuere Decreta Sacrae Rituum Congregationis diei 5 Maii 1736, et 27 Martii 1779? 3. An hoc Initium ponendum sit Feria IV Hebdomadae IV Septembris loco Lectionum de Libro Judith *Factum est autem* et quae illa nocte leguntur? 4. An omittendum?

Sacra porro eadem Congregatio, ad relationem subscripti Secretarii, propositis Dubiis rescribendum censuit:

Ad I. Affirmative.

Ad II. Negative, seu iuxta Rituale et Pontificale Romanum stola adhibenda est in conficiendis et administrandis Sacramentis, atque etiam in administratione praedictorum Sacramentalium, et etiam in Concionibus, si adsit consuetudo immemorabilis.

Ad III. In casu initium Libri Esther reponendum est in die Sancti Hieronymi. Atque ita rescripsit die 11 Martii 1871.

CADURCEN.

Quum in Kalendario Cadurcensi die XXVI Octobris recolatur sub ritu duplici maiori Festum Sacrarum Reliquiarum seu Sanctorum, quorum Corpora vel Reliquiae in Ecclesiis Dioeceseos praedictae asservantur, Rmus hodiernus Episcopus a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit, ut declarare dignaretur, an in hoc Festo dici debeat *Credo* in Missa? Et Sacra Congregatio ad relationem subscripti Secretarii respondendum censuit: « Missa cum Credo celebranda est in solis Ecclesiis Dioeceseos in quibus asservantur Reliquiae insi-

gnes , in aliis vero sine *Credo* ». Atque ita rescripsit et servari mandavit die 11 Martii 1871.

SANCTI GERMANI.

Quum paucae sint Missae in Cathedrali Ecclesia Sancti Germani de Canada, non raro accidit ut Fideles ad Sacram Synaxim recipiendam accedant in Missa cum cantu celebrata, cui adesse solet Episcopus. Quum autem orta sit controversia de modo quo Episcopus ipse stare debet dum celebrans Sacram Eucharistiam distribuit, quaesitum est a S. R. C. 1. Num genuflectere Episcopus debeat in faldistorio contra Altare, ut tempore Elevationis, atque ita terga vertere Fidelibus ad sacram communionem accedentibus, aut genuflectere in plano vel ante gradus Sedis Episcopalis?2. An genuflexus manere debeat durante tempore Communionis , vel solum eo temporis momento in quo celebrans ex altare discedit ad communionem ministrandam ?

Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, rescribere rata est: servetur consuetudo. Atque ita rescripsit die 11 Martii 1871.

MARIANOPOLITANA.

Hodiernus Rector Parochialis Ecclesiae a Nativitate Beatae Mariae Virginis nuncupatae, sitae in loco cui nomen vulgo *La Praine de la Magdaleine* in Dioecesi Marianopolitana, exposuit quod tota frons Ecclesiae praedictae (circiter pars sexta ipsius muralis ambitus) cum ruinam minitaretur, erui debuerit usque ad fundamenta quae remanserunt et in quibus novus murus pro maxima parte erectus est. In dicta autem fronte Ecclesiae reperiebatur duae e duodecim lapideis crucibus, oleo sancto inunctis in consecratione praefatae Ecclesiae appositis, quae tamen in muro noviter extructo iterum collocatae fuerunt. Altare quoque maius ipsius Ecclesiae consecratum cum ipsa postea amotum fuit, et in alia parte erectum. Hisce expositis a Sacra Rituum Congregatione praefatus orator exquisivit humillime ut ipsa declarare dignaretur : An supradicta Ecclesia remaneat consecrata, ita ut satis sit consecrare novum erectum altare. Et Sacra Congregatio, referente infrascripto Secretario, rescribere rata est: Affirmative. Atque ita rescripsit die 11 Martii 1871.

SOCIETATIS PRESBYTERORUM SS. SACRAMENTI.

Raymundus de Cuers Superior Societatis Presbyterorum SSmi Sacramenti a Sacra Rituum Congregatione humiliter insequentium Dubiorum solutionem postulavit, nimirum:

DUBIUM I. In concursu 2. Vesperarum Festi Dolorum Beatae Mariae Virginis cum 1. Vesperis Festi s. Iosephi die XVIII Martii, an ad Completorium Hymnus concludi debet cum doxologia Beatae Mariae Virginis?

DUBIUM II. Libri Liturgici, ut Breviaria et Missalia, multis in locis reimprimuntur iuxta quosdam

usus quoad punctuactionem verborum ortographicam et cum observatione, ut aiunt, legum grammatices aecuratiorum et collatione facta cum optimis Sanctorum Patrum Editionibus vel etiam Scripturae sacrae, et insuper Hymni, Capitula et alia huiusmodi de loco ad locum transferuntur pro utentium, ut asserunt, commoditate: An tuta conscientia isti Libri Liturgici adhiberi possint, quum non videntur sufficienter conformes Romanarum Editionum auttoènticarum formae?

DUBIUM III. Quando Ecclesia dedicata sit non sub alicuius Beati vocabulo, sed alicuius mysterii ut Sanctae Crucis, Sanctissimi Sacramenti etc. an exprimendum sit nomen huius Mysterii loco nominis Sancti quod venit recitandum in precibus primi Lapidis et Benedictionis seu Consecrationis huius Ecclesiae?

DUBIUM IV. Cum velari debeant Sacrae Imagines et Sanctorum leones dum expositum manet SSmum Sacramentum, praesertim a parte loci Ecclesiae ubi fit expositio, ne iuxta peritorum doctrinam, adstantium attentio distrahatur a Sacramento et ad illos convertatur: quaeritur an consultius sit nullam adhibere sacram Imaginem in nostris Oratoriis, cum stricte perpetua in illis fiat Expositio et adoratio SSmi Sacramenti, attenta praecipue hac circumstantia quod praedicta aedificia sint potius exigua et absolute, ut ita dicatur, ab ornamentis et maiestate Expositione SSmi Sacracramenti integre occupata?

Postulavit insuper ut liceat suae Societatis Alumnis in choro recitationem Matutini a Laudibus seiungere, ita ut Matutinum anticipetur pridie primis vespertinis Horis, et Laudes recitentur summo mane quum Alumnis suis media nocte surgere ad Matutinum cum Laudibus recitandum impossibile sit, dum quisque ad adorationem faciendam perdurante nocte per turnum surgere debeat.

Sacra vero eadem Congregatio, re mature perpensa auditaque sententia alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribendum censuit:

Ad I. Serventur Rubricae quae statuunt quod si in Vesperis fiat commemoratio de Beata Maria Virgine, ad Completorium Hymnis concluditur cum *Iesu tibi sit gloria, qui natus es de Virgine,*

Ad II. In Editione Librorum Liturgicorum adamussim serventur Leges in Constitutionibus et Bullis Summorum Pontificum praescriptae.

Ad III. In oratione quae incipit *Domine Deus, qui licet caelo et terra. . . .* omisso nomine cuiusvis Sancti vel Sanctae dicatur: *Beatae Mariae semper Virginis omniumque Sanctorum intercedentibus meritis etc.* Ad Benedictionem primarii lapidis in oratione *Domine sancte Pater omnipotens aeterne Deus,* dicatur *in honorem sanctae Crucis in honorem Mysterii SSmi Sacramenti.*

Ad IV. Negative, et solum tegenda est Imago quae extat in altari in quo fit expositio.

Ad postulatum vero rescripsit: Negative. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 11 Martii 1871.

NUGERINA.

Rmus D. Antonius Maria Pettinari Episcopus Nucerinus exposuit in Kalendario in usum Civitatis Validi Tudini intra limites Dioeceseos suae diei XIX Ianuarii affixum fuisse officium s. Pauli primi Eremitae translatum ex die XV eiusdem mensis, qua die in Civitate praedicta recolitur Festum Beati Angeli a Valido Tudino sub ritu duplici primae classis cum octava. Quum autem haec translatio non recte facta Episcopo ipsi videatur, a Sacra Rituum Congregatione postulavit humillime, ut declarare vellet num reapse in praefata die XIX Ianuarii poterat rite assignari festum enunciati s. Pauli ?

Exposuit insuper quod Canonici Collegiatae Ecclesiae de Saxoferrato in sua Dioecesi fruebantur privilegio Rochetum et Mozzettam gestandi. Anno autem 1857 a SSmo D. N. Pio Papa IX privilegium obtinuerunt deferendi hyemali tempore Cappam, aestivo vero Cottam super Rocheto. Hoc posito privilegio videtur quod antiquo frui amplius non possint Canonici : quum tamen ipsi pro lubitu etiam nunc Mozzetam gestare soleant, praedictus Rmus Orator ab eadem Sacra Congregatione postulavit, ut declarare vellet num Canonici isti recte se gerant?

Sacra vero eadem Congregatio, audito in scriptis altero ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, ad relationem subscripti Secretarii propositis Postulatis rescribere rata est:

Ad I. Festum s. Pauli in casu de quo in dubio, reponi non poterat die XIX Ianuarii quae dies libera relinquenda est, ut ibi vel reponatur Festum per accidens translatum si adsit, vel fiat de die infra Octavam praedicti Beati Angeli, omisso in perpetuum officio s. Canuti semiduplici ad libitum: Festum vero s. Pauli primi eremitae transferendum erit fixe in primam sequentem diem liberam.

Ad IL Negative, et Mozzetta amplius adhiberi nequit a praefatis Canonicis. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 11 Martii 1871.

MIMATEN.

Rmus D. Ioannes Antonius Maria Foulquier Episcopus Mimaten. Sacrae Rituum Congregationi exposuit in sua Dioecesi usum invaluis. se Presbyteros in officio Defunctorum Missae assistentes, etsi gaudeant statuta mercede, tamen non semper cantui participare, proprium enim officium privatim interdum recitare solent, cum nempe cantui sese adiungere necesse eis non videtur, et putant se habere personalem aliquam rationem officium suum canonicum non differendi. Quum autem ab hac praxi recedere difficillimum sit, saltem in pluribus circumstantiis, supradictus Rmus Orator postulavit, ut praxis ipsa continuari in posterum possit. Sacra porro Rituum Congregatio, referente subscripto Secretario, re mature perpensa rescribere rata est: Si agatur tantum de Missa, exposita praxis tolerari potest, dummodo

tamen adsint Cantores ad hoc specialiter deputati ; minime vero si agatur de officio Defunctorum, quod persolvendum est ab iis qui mercedem accipiunt pro hac recitatione iuxta Decretum in Petrocoricen. diei 9 Maii 1857. Atque ita rescripsit die 11 Martii 1871.

ORDINIS CISTERCIENSIS REFORMATI.

Fr. Franciscus Regis Abbas et Procurator Generalis ordinis Cisterciensis Reformati Sacrorum Rituum Congregationi infrascriptum Dubium declarandum proposuit, nimirum : Conclusio Orationis Festi SSmi Nominis Iesu diversimode legitur in Libris ad usum Ordinis Cisterciensis. Breviaria et Missalia praefatam orationem concludunt *Per eumdem, Dominum:* Antiphonalia vero , et quidem novissime excusa, per *Qui tecum vivit.* Ad hanc igitur varietatem evitandam praefatus orator exquisivit humillime ab eadem Sacra Congregatione, ut declarare dignaretur num in praedicta oratione adhibenda sit conclusio: *Qui tecum,* uti habent nova antiphonaria , vel retinenda sit conclusio: *Per eumdem,* uti habetur in Breviario et Missali Romano ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris rescribendum censuit: Negative ad primam partem; Affirmative ad secundam. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 22 Aprilis 1871.

TORNACEN.

In Missa solemni coram Sanctissimo Sacramento Fidelium veneration exposito, dicenda est commemoratio SSmi Sacramenti, et tempore Concilii Oecumenici Vaticani in eadem quoque Missa addenda est oratio de Spiritu Sancto. Quum inter Liturgistas circa has commemorationes gravis exorta sit controversia, quaeritur: 1. An commemoratio de Sacramento praemittenda vel postponenda sit Orationi de Spiritu Sancto ? 2. An in festis duplicibus primae classis tres Orationes scilicet de die, de SSmo Sacramento , et de Spiritu Sancto sub unica conclusione, vel potius duae collectae de Sacramento et de Spiritu Sancto sub diversa conclusione dicendae sint ?

Sacra vero Rituum Congregatio, re mature accurateque perpensa auditaque sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribendum censuit:

Ad I. Affirmative ad primam partem; Negative ad secundam.

Ad II. In casu Oratio SSmi Sacramenti coniungenda est cum Oratione Festi; Oratio vero de Spiritu Sancto dicenda est sub distincta conclusione. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 22 Aprilis 1871.

ORIOLEN. SEU ALONIEN.

Rmus D. Petrus Cubero y Lopez de Padilla Episcopus Oriolen. seu Alonien. ob notabile frigus quod aliquoties sentitur in Dioecesi sua, praesertim hyemali tempore, et

propter nimium radiorum solis ardorem , qui tempore aestivo supra modum molestiam affert, saluti prospicere volens suorum Sacerdotum, a Sacra Rituum Congregatione humiliter expetivit: 1. Utrum liceat Ministro deferenti Sacram Eucharistiam infirmis tam in populis quam in agris degentibus incedere capite cooperto, bireto scilicet aut pileolo, quando propter aeris inclementiam aut nimium calorem solis fúndate timetur detrimentum salutis illius ?

2. Utrum iisdem in circumstantiis hoc saltem liceat Ministro deferenti in Processione Imaginem Vultus Sancti Domini Nostri Iesu Christi, quae ex Ecclesia in qua habitualiter servatur , et per quatuor mille passus a Civitate Alonien. distante, tempore publicarum calamitatum processionaliter deferri solet ad Ecclesiam Collegiatam praedictae Civitatis Aloniensis ?

Sacra vero eadem Congregatio, re mature perpensa, rescribere rata est: Supplicandum SSmo pro gratia deferendi pileolum in casu. Die 22 Aprilis 1871.

Facta vero de praedictis SSmo D. N. Pio Papae IX fideli relatione per infrascriptum Secretarium, Sanctitas sua commisit Rmo Ordinario pro tempore Dioeceseos Oriolen. seu Alonien. quatenus nomine et auctoritate Sanctae Sedis pro suo arbitrio et prudentia concedere valeat Sacerdotibus Dioeceseos suae, in expositis tantum casibus, delationem pileoli. Die 27 iisdem Mense et Anno.

FAVENTINA.

Quum Vicarius Capitularis Dioeceseos Faventinae, Sede illa Episcopali vacante, plura sibi tribuat iura, ac honorificentias ac praesertim tam intra quam extra Cathedralem interveniente Capitulo sacras functiones peragere velit, saltem cum praeiudicio primae Dignitatis ac Canonici qui Hebdomadarii munere fungitur, Capitulum ipsum ad sua iura tutanda, sequentia duo Dubia sacrorum Rituum Congregationi enodanda proposuit, nimirum:

DUBIUM I. An tam intra quam extra Cathedralem competant Vicario Capitulari supra Capitulum honorificentiae ac distinctiones adhibitae Vicario generali Episcopi, vel potius hae competant repraesentati Capitulum , ut semper et ubique dignoscatur inferior conditio mandatarii ad mandantem?

DUBIUM II. An Vicarius Capitularis pro lubitu iure proprio functiones peragere possit, tum intra tum extra Cathedralem interveniente Capitulo, vel potius id facere possit, eo tantum in casu quod Vicarius esset prima dignitas ordine successivo vel Hebdomadarii munere fungeretur, iuxta praxim in Cathedrali ipsa vigentem?

Sacra vero Rituum Congregatio, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis Dubiis rescribere rata est:

Ad 1. Negative , collegialiter cum Capitulo incedat, sed omnes honorificentias, distinctiones et iura spectare ad primam Dignitatem Capituli ordine successivo, et detur Decretum in Nicoteren. diei 23 Iulii 1667.

Ad II. Negative ad primam partem iuxta Decreta alias edita et

praesertim in Siracusana diei 7 Augusti 1627; Ad secundam partem affirmative, si reapse quoad Hebdomadarum constet de asserta consuetudine. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 22 Aprilis 1871.

URGELLEN.

Magister Caeremoniarum Ecclesiae Cathedralis Urgellensis Kalendarii eiusdem Dioeceseos Director sequentia Dubia sacrorum Rituum Congregationi enodanda humillime proposuit, nimirum:

DUBIUM I. Adest in praedicta Ecclesia Cathedrali immemorabilis consuetudo cantandi Missam votivam solemnem de Spiritu Sancto ante Horas Canonicas, pro inauguratione Capitulorum Paschalium, quae quotannis fit feria secunda post Dominicam in Albis, quamvis occurrat officium Duplex. Cumque iuxta Decreta huius sacrae Rituum Congregationis non tantum causa gravis, sed etiam publica requiratur ad tales Missas votivas cantandas; quaeritur utrum praedicta inauguratio motivum sufficiens reputari possit ad memoratam Missam de Spiritu Sancto cantanda? Potestne saltem cantari vi immemoratae consuetudinis?

DUBIUM II. Utrum Beneficiati qui huiusmodi Missae per primam Dignitatem celebratae assistunt in officiis Presbyteri assistentis, Diaconi et Subdiaconi post Missam decantatam teneantur eum sacris Paramentis, quibus in Missa usi sunt, comitari praedictam Dignitatem sacris Paramentis exutam, in habitu tamen Canonicali incedentem, mediam inter Diaconum et Subdiaconum cum gremiali, sicque processionaliter sine Cruce procedendo ad aulam usque Capitularem in claustris sitam? An potius considerari debeat huiusmodi praxis tamquam abusus omnino eliminandus, licet ab antiquis temporibus ita fieri consueverit?

DUBIUM III. Utrum probanda sit praxis cooperiendi feretra, ubi ponuntur corpora Canonicorum Defunctorum, velo perlucido albo cum fimbris auratis non tantum dum portantur ad Ecclesiam, sed etiam dum in ipsa perdurat officium emortuale?

DUBIUM IV. Utrum cantores Laici qui ex defectu Clericorum, qui validam vocem habeant, adhibentur in choro cum Cotta, quique tamen extra Ecclesiam habitu prorsus laicali vestiti semper incedunt, indui possint Pluvialibus tam intra praedictum Chorum, quam extra Ecclesiam in publicis supplicationibus, ex quo constat non multum aedificari fideles tales videndo sacris Paramentis indutos?

DUBIUM V. Quum nonnulli existiment Hymnum *Gloria in excelsis*, et *Credo* in Missa dici debere alternatim cum Ministris, prout fit a Cantoribus in Choro, fundati forsan illis verbis Caeremonialis Episcoporum L. 2. c. 8. §. 39. ubi loquens de *Gloria* dicit: « Episcopus (post intonationem) prosequitur illum cum suis ministris. Diaconus et Subdiaconus ac Praelati et Canonici in suis locis idem bini simul faciunt»: et §. 52 «Episcopus..... cum suis ministris submissa voce prosequuntur (idest *Credo*), pariter

et Diaconus et Subdiaconus apud altare , et Canonici illud inter se dicunt »: ideo , ut uniformitas in praxi existat, quaeritur utrum *Gloria* et *Credo* dici debeant alternatim ut Kyrie, aut potius unusquisque illa recitare teneatur Episcopum vel Celebrantem non praeveniendo sed sequendo ?

DUBIUM VI. Officium Dedicationis huius Ecclesiae Cathedralis, quod Dominica II post Kalendas Octobris celebratur, non infrequenter occurrit vel concurrit cum Qfficio Beatae Mariae Virginis de columna Aragoniae Regni Patronae, de qua fit die 12 eiusdem mensis Octobris et de qua in tota Hispania recitatur sub duplici primae classis cum octava ex concessione SSmi Papae Pii IX feliciter regnantis anno 1862 facta. Cum ergo festum Dedicationis iuxta Decretum huius sacrae Rituum Congregationis diei 20 Septembris 1806 considerari debeat, ut censent Rubricistae, tamquam festum secundarium, ac proinde locum cedere festis sanctorum Petri et Pauli, Assumptionis et aliis B. M. V., quaeritur de quonam in casu proposito fieri debeat officium, an de Beata Maria Virgine de Columna, huiusmodi festum velut pri" marium considerando; an de Dedicatione, si festum B. M. V. de Columna tamquam secundarium censeatur? Quod si festum dedicationis transferendum sit, in quonam die reponi debet ?

DUBIUM VII. Cum Sancti, qui a sua sede ordinaria removentur propter Patronos seu Titulares Ecclesiarum Collegiatarum et Parochialium, nec non eorum octavas collocari debeant in proximas sequentes dies liberas, debito servato ordine iuxta Rubricas, quaeritur utrum considerari possint dies liberi illi tantum quibus nullus sanctus, licet translatus perpetuo affixus est, sed potius censeri etiam debeant dies liberi in casu proposito illi, in quibus affixi sunt a S. R. C. sancti translati in Kalendario Dioecesano Generali, quando nempe sanctus qui transferri debet in Ecclesia particulari seu Parochiali altioris ritus seu dignitatis existit vel etiam anterior est illo Sancto, qui in tali die libera a sacra Rituum Congregatione collocatus est? Debetne huic altera dies proxima libera pro sede fixa assignari, servata prima sede Sancto Ecclesiae Parochialis altioris ritus etc. ut supra ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis Dubiis respondendum censuit:

Ad I. Attenta consuetudine sacra Congregatio indulget, ut haec praxis continuari possit; dummodo non occurrat duplex primae vel secundae classis.

Ad II. Tamquam abusus eliminanda.

Ad III. Negative.

Ad IV. Nequeunt Laici uti Pluvialibus , sed toleratur tantum ut Cottam induant si Clerici deficiunt.

Ad V. *Gloria* et *Credo* non alternatim a Celebrante et Ministris recitari debent, sed totum ab omnibus est dicendum, non praeveniendo nec sequendo, sed concomitanter.

Ad VI. Quum agitur de Dedica-

tione Ecclesiae, quod in casu est primarium, in occurrentia praeferentiam habere debet super alterum Beatae Mariae in casu secundarium; in concurrentia pariter, quia in casu non cedit nisi in festis Domini, iuxta Decretum diei 14 Maii 1856 ad III. in una Ordinis Minorum Sancti Francisci de Observantia.

Ad VII. Dies liberi in tantum censendi sunt in quibus nullus Sanctus, etiam translatus, est assignatus. Atque ita rescripsit, indulsit, et servari mandavit die 22 Aprilis 1871.

RATISBONEN.

Eques Fridericus Pustet Typographus Ratisbonensis a S. R. O. sequentium Dubiorum solutionem humillime postulavit, nimirum.

DUBIUM I. Utrum *Credo* in posterum dicendum sit in festo Natali s. Iosephi et Festo ipsius Patrocinii, etsi istud quandoque a Dominica in aliam diem transferri contingat. Et si affirmative, quomodo in Missali enunciandum sit? Quomodo novum praeceptum de dicendo *Credo* enunciandum sit in Rubricis Generalibus Missalis Titulo XI. de Symbolo?

DUBIUM II. Utrum in Missali et in Breviario die XIX Martii in festum s. Iosephi postmodum proponi debeat: « Die XIX Sancti Iosephi Confessoris Sponsi Beatae Mariae Virginis et Catholicae Ecclesiae Patroni»; et utrum id etiam in Kalendario fieri possit aut debeat?

DUBIUM III. Quum in oratione *A cunctis* nomen s. Iosephi addi in posterum de praecepto debeat, quaeritur 1. quibus verbis hoc faciendum sit? utrum verbis: *intercedente Beata et Gloriosa semper Virgine Bei genitrice Maria cum purissimo Sponso eius sancto Ioseph* et *Beatis Apostolis etc.* vel quibus aliis?

2. Utrum nomen Sancti Iosephi ita cum Beata Maria Virgine iunctum praeponi debeat nominibus Angelorum et Sancti Ioanni Baptistae?

3. Utrum et quomodo eiusmodi Decretum apponi debeat in Missali? Forsitan in capite eiusdem inter alia Decreta Sacrae Rituum Congregationis?

DUBIUM IV. Utrum abhinc festum sancti Iosephi inter ea Festa poni debeat, in quibus Episcopi solemniter celebrare solent iuxta caput XXXIV Libri Caeremonialis Episcoporum?

Sacra vero eadem Congregatio, audito etiam in scriptis voto alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis Dubiis rescribendum censuit:

Ad I. Dicendum est Symbolum tum in Festo natali sancti Iosephi, tum in alio ipsius Patrocinii, etiam in casu translationis extra Dominicam. In Missali vero post Evangelium, Missae tam Festi quam Patrocinii sufficit, ut ponatur verbum *Credo.* In Rubricis autem generalibus post verba *In festis Angelorum* addatur: *In Festis s. Iosephi Sponsi Beatae Mariae Virginis.*

Ad II. Nec in Missali nec in Breviario vel in Kalendario eisdem praefixo addenda sunt verba « Catholicae Ecclesiae Patroni », sed tantum in Ordine Divini Officii re-

citandi Sacrique peragendi, qui in usum Cleri singulis annis conficitur.

Ad III. Ad primam et secundam partem: In Oratione *A. cunctis* adiiciatur semper post invocationem Beatae Mariae Virginis, et ante quoscumque alios sanctos Patronos, exceptis Angelis et Sancto Ioanne Baptista, commemoratio sancti Iosephi per haec verba *cum Beato Ioseph.* Ad tertiam: Decretum nullimode apponendum est in Missali, sed sufficit tantum ut Oratio *A cunctis* describatur iis verbis, quibus supra enunciata est, et post ipsam adiiciatur sequens Rubrica rubro charactere distincta: *In hac Oratione nomina Sanctorum Angelorum et Sancti Ioannis Baptistae praeponuntur Sancto Iosepho.*

Ad IV. Negative. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 22 Aprilis 1871.

SALTEN.

Inter Postulata transmissa ad sacram Congregationem Concilii in Relatione Status Ecclesiae Salten, insequentia duo reperiebatur, nimirum:

1. An tolerari possit quod absque superpelliceo et in habitu communi Canonici et Beneficiati Choro intersint cum vel ratione frigoris vel aliis de causis sic intersint ab ipsamet Ecclesiae erectione?

2. An tolerari possit consuetudo ab erectione Capituli originem habens celebrandi post Nonam, Missam Conventualem?

Quum autem praedicta sacra Congregatio eadem Postulata ad hanc sacram Congregationem transmisisset pro opportuna solutione, sacra haec Congregatio propositis Postulatis, iuxta decreta alias edita, rescribendum censuit.

Ad I. Negative et abusum esse eliminandum.

Ad II. Negative et servandas esse Rubricas. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 2 Maii 1871.

DREPANEN.

In Collegiata Ecclesia a sancto Petro nuncupata in Civitate Drepanensi quum ob legem suppressionis dictam prima et secunda dignitas civiliter cessaverit, ad quas dignitates, iuxta constitutiones, onera Parochialia spectabant in dicta Collegiata, Rmus D. hodiernus Episcopus ad Parochialia tantum munera obeunda, per concursum elegit simplicem quemdam Presbyterum, cui etiam institutionem dedit et Archipresbyteri Parochi nomen attribuit, non vero iura Dignitatis, cum id facere Apostolicae Sedi reservatum sit. Cum autem electus ad dicta Parochialia munera obeunda plura sibi spectare praetendat, velut si privilegia Dignitatum et Canonicorum illius Collegiatae esset assequutus, plurimae exortae sunt controversiae cum superstite tertia Dignitate et Canonicis, ad quas dirimendas supradictus Rmus Episcopus s. Rituum Congregationem adiit ab ea humiliter expostulans sequentium Dubiorum solutionem, nimirum:

DUBIUM I. Ad quem spectet celebratio Missae solemnis Feria V. in Coena Domini et tota functio Sabbathi Sancti, ad tertiam nempe

dignitatem, prouti huc usque factum est, vacantibus prima et secunda ex dignitatibus, vel potius ad Parochum?

DUBIUM II. Parochus potestne induere se sacris Paramentis in aula Canonicali ibique pro suo lubitu versari , aliaque ibi peragere quae Canonicis competunt sine expressa eorumdem Canonicorum venia?

DUBIUM III. Qui locus praesente Capitulo Collegiatae debetur Parocho in Choro et in Processionibus?

DUBIUM IV. Potest Parochus in Choro et in Processionibus praesente Capitulo adhibere stolam ?

DUBIUM V. Potest Parochus uti mantelletto serico violacei coloris, ut ipse praetendit?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia duorum ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris , propositis Dubiis rescribendum censuit :

Ad I. Spectare ad Dignitatem et Canonicos ordine successivo, non autem ad Parochum.

Ad II. Negative.

Ad III. In Choro et in Processionibus Parochus praecedentiam habere debet super simplices Sacerdotes , nunquam vero sedere et incedere debet inter Canonicos et Mansionarios Ecclesiae.

Ad IV. Negative.

Ad V. Ex deductis Negative. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 5 Iulii 1871.

PIUS PP. IX.
AD PERPETUAM REI MEMORIAM

Inclytum Patriarcham Beatum Iosephum, quem Deus Omnipotens prae omnibus Sanctis suis purissimum verumque sponsum esse voluit in terris immaculatae Virginis Mariae, ac putativum unigeniti Filii sui patrem, quemque ad tam sublimia munera fidelissime implenda gratiis prorsus singularibus auxit et abunde cumulavit, merito Catholica Ecclesia gloria et honore in caelis coronatum amplissimo prosequitur cultu atque intimo veneratur pietatis affectu. Quamobrem Romani Pontifices Praedecessores Nostri, ut augerent in dies, ac ardentius excitarent in Christifidelium cordibus devotionem et reverentiam erga sanctum Patriarcham, eosque cohortarentur ad Illius apud Deum intercessionem summa cum fiducia implorandam, haud omiserunt, quoties opportuna esset occasio , novas semper ac maiores publici cultus significationes eidem decernere. Inter eos, memoria repetere sufficiat Praedecessores Nostros fe" licis recordationis Xistum IV qui festum s. Iosephi inseri voluit in Breviario et Missali Romano, Gregorium XV qui decreto diei VIII Maii An. MDCXXI festum ipsum sub dublici praecepto in universo orbe recoli mandavit; Clementem X qui die VI Decembris An. MDCLXX eidem festo ritum duplicis secundae classis concessit; Clementem XI qui decreto diei IV Februarii An. MDCCXIV festum praedictum Missa ac Officio integre propriis condecoravit; ac tandem Benedictum XIII qui nomen sancti Patriarchae, decreto edito die XIX Decembris An. MDCCXXVI Sanctorum litaniis addi iussit. Ac nos ipsi, postquam investigabili Dei iudicio ad supremam

Petri Cathedram evecti fuimus, moti tum illustrium Praedecessorum Nostrorum exemplis, tum singulari devotione, qua usque ab adolescentia erga eumdem sanctum Patriarcham affecti fuimus, decreto die X Septembris An. MDCCCXLVII magno animi Nostri gaudio ad universam ^Ecclesiam sub ritu duplicis secundae classis- extendimus festum Patrocinii eius, quod iam pluribus in locis speciali huius Sanctae Sedis indulto celebrabatur. Verum postremis hisce temporibus, in quibus immane ac teterrimum bellum contra Christi Ecclesiam fuit indictum, fidelium devotio erga Sanctum Iosephum adeo increvit et progressa est, ut omni ex parte ad Nos innumerae ac fervidissimae pervenerint postulationes, quae nuper dum Sacrum Oecumenicum Concilium Vaticanum haberetur, ab omni fidelium coetu et, quod maxime interest, a plurimis ex Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. Ecclesiae Cardinalibus et Episcopis renovatae fuere, quibus flagitabant, ut luctuosis hisce temporibus, ad mala omnia propulsanda, quae Nos undique conturbant, efficacius Dei miserationem per merita et intercessionem sancti Iosephi exoraremus, Illum Catholicae Ecclesiae Patronum declarantes. Nos itaque hisce postulationibus moti, Divino lumine invocato, tot ac tam piis votis annuendum censuimus, ac peculiari Decreto (1) Nostrae Sacrorum Rituum Congregationis quod inter Missarum solemnia in Nostris Patriarchalibus Basilicis Lateranensij Vaticana ae Liberiana die VIÏI Decembris elapsi anni MDCCCLXX immaeulatae Conceptioni Ipsius Sponsae sacro publicari iussimus, eumdem Beatum Patriarcham Iosephum Ecclesiae Catholicae Patronum solemniter declaravimus, Illiusque festum die decimanona Martii occurrens, deinceps sub ritu duplici primae classis, attamen sine octava ratione quadragesimae, in Orbe universo celebrari mandavimus. Et quoniam aequum reputamus, post Nostram declarationem Sancti Patriarchae in Catholicae Ecclesiae Patronum, Ipsi in publico ecclesiastico cultu omnes et singulas honoris praerogativas tribuendas esse , quae iuxta generales Breviarii et Missalis Romani rubricas Sanctis Patronis praecipuis competunt, ideo Nos ex consulti! Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium sacris tuendis ritibus praepositorum renovantes, confirmantes , atque etiam ampliantes praesentibus Nostris Litteris praefatam dispositionem illius Decreti, mandamus insuper, ac iniungimus, quae sequuntur. Volumus scilicet, quod tam in festo Natali Sancti Iosephi, quam in alio Ipsius Patrocinii, etiamsi occurrant extra Dominicam diem, addatur semper in Missa Symbolum seu «Credo». Volumus insuper quod in oratione « A cunctis» quandocumque recitanda erit, adiiciatur semper post invocationem Beatae Mariae Virginis, et ante quoscumque alios sanctos Patronos, exceptis Angelis, et Sancto Ioanne Baptista, commemoratio s. Iosephi per haec verba «cum Beato Ioseph». Volumus denique ut hoc ipso ordine servato inter Suffragia Sanctorum,

(1) Habes decretum hoc Vti. VI pag. ia3.

quandocumque illa a rubricis praescribuntur, apponatur sequens commemoratio in honorem eiusdem sancti Iosephi.(Ad Vesperas Antiphona) « Ecce fidelis servus et prudens, >> quem constituit Dominus super fa- » miliam suam - Gloria et divi- » tiae in domo eius~i$. Et iustitia » eius manet in saeculum saeculi. » (Ad Laudes Antiphona): Ipse Iesus » erat incipiens quasi annorum **tri-** » ginta ut putabatur filius Ioseph. » ***f.*** Os iusti meditabitur sapien- » tiam. n). Et lingua eius loquetur » iudicium» «(Oratio) Deus, qui » ineffabili providentia beatum Io- » seph sanctissimae Genitricis tuae » sponsum eligere dignatus es, prae- » sta quaesumus, ut quem protecto- » rem veneramur in terris, interces- » **Sorem** habere mereantur in coelis». Haec volumus mandamus decernentes has litteras Nostras firmas validas et efficaces existere et fore suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, non obstantibus Constitutionibus et Ordinationibus Apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium transumptis Litterarum,seu exemplis etiam impressis manu alicuius Notarii publici subscriptis et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis eadem prorsus fides adhibeatur, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae. Datum Romae apud s. Petrum sub annulo Piscatoris die VII. Iul. MDCCCLXXI. Pontificatus Nostri Anno Vicesimosexto.

Loco••%<. Signi

PRO D. CARD.
PARACCIANI CLARELLI
F. PROFILI *Svtetitutus-*

PREMISLIEN. LATINORUM

Rmus I), hodiernus Episcopus Premislien. ritus latini a Sacra Rituum Congregatione haec quae sequuntur humiliter declarari petiit, nimirum :

DUBIUM I. Concessum est pro Dioecesi Premislien. Decreto sacrorum Rituum Congregationis diei 19 Maii 1864, Festum Purissimi Cordis Beatae Mariae Virginis, ritu duplicis maioris, ultimo sabbato Maii obeundum. In Breviariis et Missalibus ponitur inter officia pro aliquibus locis Dominica post Octavam Assumptionis B. M. V. duplex officium festi huius: unum quod totum recitatur de Communi Festorum B. M. V., alterum proprium. Quaeritur itaque humiliter quodnam officium recitandum et quaenam Missa celebranda in Dioecesi Premisliensi?

DUBIUM II. Infra Octavam s. Michaelis Arcangeli, Patroni principalis Regni Galliae, occurrit Festum Sanctorum Angelorum Custodum, quaeritur an Commemoratio praedictae Octavae facienda sit in hoc Festo ?

DUBIUM III. Festum Patrocinii Beatae Mariae Virginis celebratur in Dioecesi Premisliensi Dominica secunda Novembris, et habetur etiam facultas pro traslatione Festi huius in sequentem diem liberam: Quaeritur itaque quaenam Missa votiva B. M. V. sumenda sit in casu, si translationem festi huius in tempus adventus fieri contingat? An, *Salve sancta* votiva, a Pentecoste ad Adventum, an vero votiva, *Rorate coeli* cum Evangelio *Loquente Iesu f*

Sacra vero eadem Congregatio propositis Dubiis scribendum censuit :

Ad. I. Sacra Congregatio indulget nt in hoc Festo adhibeatur officium proprium cum Missa die 21 Iulii 1855 approbatum.

Ad II. Dilata.

Ad III. Detur responsio ad Dubium VI. in una Hispalen. diei 18 Augusti 1818 quae sic habet: In Festo Patrocinii B. M. V., quando transferendum est tempore Adventus , nihil immutandum praeter IX Antiphonam, cui subrogatur *Angelus Domini* et postremus *f.* Gradualis in Missa, qui erit *Ave Maria* ex votiva tempore Adventus. Atque ita rescripsit et indulsit die 30 Iulii 1871.

GERUNDEN.

R. D. Gregorius Moratinos Magister Caeremoniarum Cathedralis Ecclesiae Gerundensis a Sacra Rituum Congregatione insequentium Dubiorum solutionem humillime exquisivit, nimirum :

DUBIUM I. Ex Decreto sacrae Rituum Congregationis diei 21 Iulii 1870 evecta sunt ad ritum Duplicis secundae classis Festa Sanctorum Doctorum Hispanorum Fulgentii et Leandri cum facultate officium recitandi et Missam celebrandi de Doctoribus in omnibus dicionibus Hispaniae. Quamquam vero ex verbis concessionis deducatur officium assumendum esse ex Communi Doctorum, praeter propria, tamen ob ambiguitatem tollendam, quaeritur: 1. Utrum Lectiones primi Nocturni debeant esse ut in Communi doctorum, nempe *Sapientiam ?* 2. Utrum in II et III. Nocturno retinendae sint Lectiones propriae in utroque Festo iam assignatae? 3. Utrum idem dicendum sit de Orationibus?

DUBIUM II. Ssmus D. N. Pius Papa IX per Decretum sacrorum Rituum Congregationis diei 8 Decembris elapsi anni 1870 declaravit s. Ioseph Sponsum Beatae Mariae Virginis Patronum Ecclesiae Catholicae. Iuxta Rubricas et iam iterata Decreta Sacrorum Rituum Congregationis Patronus in Missa habere debet *Credo* et Commemorationem in suffragiis Sanctorum : quaeritur ergo 1. Estne dicendum *Credo* in Festo s. Iosephi in posterum tam in Missis privatis quam in cantatis? 2. Facienda est Commemoratio eiusdem Sancti in suffragiis Sanctorum? Et quatenus affirmative , quaeritur 3. quem locum habere debeat ante vel post Patronos Regni et Dioeceseos?

DUBIUM III. Festum Patrocinii s. Iosephi utpote secundarium in occurentia cum festis Apostolorum et Evangelistarum transfertur, et fit Officium de Apostolis et Evangelistis iuxta Decretum in una Ordinis Carmelitarum Excalceatorum diei 16 Februarii 1781 ad 17 et 18. Et elevatione ritus et dignitatis praedicti sancti Patriarchae oriuntur sequentes quaestiones nimirum: 1. Festum Patrocinii s. Iosephi erit in posterum Festum Duplicis secundae classis vel primae? 2. In primo casu considerari tenetur sicut Festum primarium, adeo ut in occurrentia cum Festis Apostolorum et Evangelistarum praecedentiam

habeat? **3.** Quando iuxta **Tegulas** occurrentiae transferri debet ad primam diem liberam extra Dominicam dicendum est *Credo* in Missa?

Et Sacra eadem Congregatio propositis dubiis rescribendum censuit :

Ad I. Affirmative in omnibus.

Ad II. Provisum per Apostolicas Litteras in forma Brevis diei 7 Iulii vertentis anni quae incipiunt «Inclytam Patriarcham».

Ad III. Ad primam et secundam quaestionem: Nulla immutatio facta est quoad ritum et dignitatem Festi Patrocinii sancti Iosephi. Ad tertiam provisum in Litteris Apostolicis superius memoratis. Atque ita rescripsit die 7 Augusti 1871.

URGELLEN.

Ex parte Magistri Caeremoniarum Ecclesiae Cathedralis Urgellen, et Directoris Kalendarii eiusdem Dioecesis insequentia Dubia Sacrorum Rituum Congregationi pro opportuna solutione proposita fuere , nimirum :

DUBIUM I. Quamplurima Missalia et Breviaria differunt inter se in assignandis Missis et Lectionibus tertii Nocturni in Officiis Sanctorum Fructuosi **et** Socior. MM. 21 Ianuarii, s. Ioannis Nepomuceni M. die 16 Maii, s. Antonini M. 2 Septembris, nec non Sanctorum Gavini et Sociorum MM. 25 Octobris: nam non pauca Missalia in Hispanus exarata assignant Sanctis Fructuoso et Soc. Lectiones tertii Nocturni de Homilia in Evangelium *Descendens* de 2. loco et Missam *Sapientiam* etiam de 2. loco, et pro ss. Gavino et Soc. designant praedictam Missam *Sapientiam* cum Evangelio de. Missa *Intret:* Sanctis vero Ioanni Nepomuceno et Antonino assignatur Missa *In virtute,* cum Evangelio (pro primo) de Missa *Laetabitur.* In Missalibus autem et Breviaribus Mechliniae praesertim in Belgio exaratis adscribuntur pro ss. Fructuoso et Gavino Lectiones tertii Nocturni de Missa de 1. loco in Communi ; ss. vero Ioanni et Antonino assignatur simpliciter Missa *Laetabitur* de secundo Communi, cum Evangelio *Nisi granum frumenti* pro s. Antonino. Quaeritur: quaenam ex praedictis lectionibus tamquam authentica tenenda sit?

DUBIUM II. In hac alma Ecclesia Cathedrali Episcopalis Sedes cum brachiis collocatur pluribus abhinc annis sub umbráculo erecto ad modum Throni in Presbyterio, quodve ex simplici serico damasceno coloris rubei confectum est, margines habens et sustentacula ex ligno deaurato, in cuius summitate extat scutum gentilitium Episcopi. Quaeritur ergo utrum, attenta gravi incommoditate mutationis, possit remanere in omnibus Festis praedictum Baldacchinum rubrum, praesertim eum Caeremoniale Episcoporum libr. 1. cap. 14. §. 1. dicat quod umbraculum debeat esse conforme colori paramentorum, ubi commode fieri possit? suffieitne in casu praedictam Sedem cum brachiis serico coloris festivitati congruentia contegere?

DUBIUM **III.** Utrum possint conservari duae hastae et margines praedictae ex ligno deaurato, ma-

xime cum nec aurum nec argentum inveniatur in textili serici damasceni?

DUBIUM IV. Utrum conservari -etiam possit et debeat in Throno praedicto Scutulum gentilitium Episcopi Urgellen, in quo permixta inveniuntur insignia tum familiae , tum Principatus nec non Episcopatus, si non quatenus Episcopus est, saltem quatenus de iure et de facto existit supremus Princeps publicae Vallium Andorrae per duas circiter horas cum dimidio ab hac Civitate distanti?, iuxta Decretum Sacrae Congregationis Episcoporum ***et*** Regularium 14 Ianuarii 1665 a Iosepho Catalani citatum in suis commentariis in praedictum Caeremoniale Episcoporum Libr. 1. Cap. 13. n. 24?

DUBIUM V. Festum Impressionum Ss. Stigmatum in corpore s. Francisci perpetuo translatum invenitur in hac Dioecesi et aliis Hispaniae ad diem 22 Septembris ob occurrentiam Festi s. Petri de Arbues die 17 eiusdem mensis. Cumque Decretum Sacrorum Rituum Congregationis datum sub die 2 Septembris 1741 circa mutationem faciendam in hymno: *Iste confessor,* diverso modo exponatur a Rubricistis, quaeritur utrum in memorato s. Francisci Festo translato dicendum sit in hymno : *Meruit supremos Laudis honores,* ut censet Cavalieri, Tom. 2. cap. 40. de hymnis; an potius legi debeat: *Meruit beata vulnera Christi,* ut alii autumant ?

DUBIUM VI. Quaenam Lectiones pro primo Nocturno adsignari debent Sanctis Dominico de Gusman, Ignatio de Loyola, et Iosepho Calasanetio, ad ritum dupl. 2. classis evectis pro tota Hispania a Sacra Rituum Congregatione die 21 Iulii 1870?

DUBIUM VII. Utrum sit de necessitate interiora Tabernaculorum panno serico albo contegere, an aequivaleat et sufficiat simplex auratura?

DUBIUM VIII. Quum plurima Tabernacula huius Dioecesis intus deaurata tantum existunt; possuntne saltem tolerari quae ita fabricata reperiuntur?

DUBIUM IX. Pro parte Monialium Monasterii Societatis Mariae educationis puellarum, vulgo propterea nuncupatorum *de la Enséname,* exponitur: quod iuxta Regulas sui Instituti, a Paulo V Pontifice Maximo, anno 1607 sub die 7 Aprilis, approbati, tenentur Moniales sacram Communionem in nocte Nativitatis Domini recipere. Sic enim se habet Regula 71.: «Media nocte ita finiendum est Matutinum, ut in fine *Te Deum* Sacerdos incipiat Missam in qua omnes Moniales communicabunt, et finita Missa dicent Laudes. » Verumtamen cum adsint Decreta istius Sacrae Congregationis id generaliter prohibentia, quaeritur: Utrum praedictae Moniales valeant memoratam praxim in Regulis consignatam, tuta conscientia continuare ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, rescribere rata est :

Ad I. Attendendae sunt concessiones peculiares, iisque standum.

Ad II. Permitti potest, praesertim si ipsa sedes cum brachiis eoo-

periatur serico coloris festivitati convenientis.

Ad III. et IV. Affirmative ad utrumque.

Ad V. Dicendum quovis in casu: *Meruit beata vulnera Christi.*

Ad VI. Lectiones pro his Sanctis debent esse *Beatus vir.*

Ad VII. Non esse necessarium.

Ad VIII. Provisum in antecedenti.

Ad IX. Si regulae sunt a Sede Apostolica approbatae, retinere poterunt Sanctimoniales praedictae enunciatam consuetudinem. Atque ita rescripsit die 10 Maii 1871.

ADRIEN.

Rmus D. hodiernus Vicarius Capitularis Dioeceseos Adrien. Sede illa Episcopali vacante Sacrorum Rituum Congregationi exposuit quae sequuntur, nimirum: In funeribus pauperum Parochi aliique Sacerdotes praedictae Dioecesis gratis omnia persolvunt, et multi etiam ex eis nunquam omittunt officium mortuorum et Missam prouti praescribitur a Rituali Romano. Verum quum neque pro Missa ullam eleemosynam percipiant ratione talium funerum, idcirco utique dicunt .cum cantu et interdum lectam Missam de Requie, quae est in die obitus seu depositionis, sed loco applicandi pro defuncto , applicant vel pro aliis defunctis pro quibus accipiunt eleemosynam , vel iuxta intentionem aliorum offerentium. Quum autem supradictus Orator dubitet hoc non esse conforme Decretis praefatae Congregationis quoad funera et Missas defunctorum, ideo humillime ab eadem petiit ut infrascripta Dubia declarare dignaretur

DUBIUM I. Utrum Missa de Requie in die obitus praesente corpore sit praeceptiva, etiamsi nulla eleemosyna ad hanc Missam celebrandam persolvatur?

DUBIUM II. Et quatenus affirmative , utrum possit applicari pro aliis quam pro defuncto paupere praesente eius corpore.

DUBIUM III. Utrum possit interdum etiam in Festis duplicibus, exceptis principalioribus, legi tantummodo haec Missa loco ut *cum cantu* dicitur?

Sacra porro eadem Congregatio, audita relatione ab infrascripto Secretario facta, re mature accuratoque perpensa rescribendum censuit:

Ad I. Ubi nulla viget specialis obligatio, attendendum est monitum quod habetur in Rituali Romano de Exequiis circa initium nempe quod antiquissimi est instituti , illud, quantum fieri poterit , retineatur ut Missa seu Missae praesente Corpore Defuncti , licet pauperis, pro eo celebrentur antequam sepulturae tradatur.

Ad IL Provisum in primo, videlicet Missa etiam pro quolibet defuncto paupere, quantum fieri poterit, applicanda est.

Ad III. Affirmative ad tramitem, concessionis in una Mechlinien, diei 22 Maii 1841 ad VI. Atque ita declaravit et indulsit die 2 Septembris 1871.

ORANEN.

R. D. Ludovicus Betansy Redactor Kalendarii Dioeceseos Oranen.

a Sacra Rituum Congregatione humillime insequentium Dubiorum solutionem exquisivit, nimirum:

DUBIUM I. An de Titularibus Ecclesiarum, qui locorum Patroni non suni nec vi legis, nec consuetudine legitima possit intendi Decreti 9 Aprilis 1802 clausula, quae permittit, immo iubet, ut et de Patronis cuiuslibet Dioecesis et Paroeciae celebretur Dominica sequenti illorum Festa Missa solemnis more votivo? Quatenus negative sollicitatur indultum quo unaquaeque Paroecia erecta vel etiam erigenda suum solemniandi Titularem Dominica illius Sancti insequenti Festum per Missam solemnem more votivo, accipiat veniam, quodque pro totius Dioecesis Ecclesiis tribuatur eadem facultas relate ad s. Ludovici Regis Cathedralis Titularis Festum.

DUBIUM II. An rite vi Decreti supra memorati Cardinalis Caprara omnibus Oranensis Dioecesis in Paroeciis fuerit instituta omnium Ecclesiarum Galliarum Dedicationis Festivitas sub ritu duplicis 1. classis cum octava? Quatenus negative, humillime postulatur Indultum quo legitime praedictum Festum sub ritu duplicis 1. classis et cum octava conservari valeat, namque eius suppressio maximo foret Christifidelibus scandalo.

DUBIUM III. Relate ad 1. Dubium de quo supra alia subsidiarie quaerere eidem .Kalendarii Dioecesis Redactori liceat, scilicet 1. An de s. Ludovico Rege Oranensis Cathedralis non dedicatae sed benedictae Titulari Commemoratio fieri debeat inter suffragia Communia ad Laudes et Vesperas, et a quibusnam, num a solo eiusdem Ecclesiae Clero, an etiam ab omnibus Dioecesis Clericis in Sacris constitutis? 2. An de Parochialium Ecclesiarum non dedicatarum sed benedictarum Titularibus Commemorationem facere teneantur Sacerdotes earum servitio adstricti ut Parochi vel Vicarii? 3. Quid de Titularibus Paroeciarum, quarum Ecclesiae nec consecratae nec benedictae quidem fuerunt? 4. Cum denique his in Africae partibus nullus nec Regni nec Provinciae, nec Dioecesis, nec Civitatis, nec tandem loci adsit verus Patronus, petitur quomodo Rubricae Breviarii Romani praecipienti quatenus Sanctorum inter suffragia de Patrono vel Titulari Ecclesiae fiat Commemoratio, parere valeant Clerici in sacris constituti qui nullius adstringatur servitio Ecclesiae?

Sacra vero eadem Congregatio, audita relatione a subscripto Secretario facta nec non voto alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, propositis Dubiis rescribendum censuit:

Ad I. Negative quoad Dubium: quoad Postulatum vero pro gratia unius Missae solemnis ad tramitem concessionis factae pro Patronis ab Emo Card. Caprara Legato a Latere.

Ad II. Negative tam ad Dubium quam ad Postulatum.

Ad III. Ad 1. Quaestionem affirmative; sed tantum a Clero servitio Cathedralis addicto. Ad 2. Affirmative. Ad 3. Affirmative, et si earum benedictio fuit omissa, benedicantur quam primum quum Ecclesia, ut ad divinum cultum dedi-

cetur, saltem debet benedici. Ad 4. Qui nulli Ecclesiae est adscriptus, nullam de Titulari commemorationem facere debet, quod pariter respicit Commemorationem Patroni, quando nullus nec loci, nec Dioeceseos, nec Provinciae nec Regni-Patronus habeatur. Atque ita rescripsit indulsit ac servari mandavit die 2 Septembris 1871.

TAURINEN.

In Ecclesia Sancti Philippi Taurini Ara maior gaudet privilegio Altaris privilegiati quotidiani. Ad hoc autem, ut ibi posset administrari Sacra Communio Fidelibus , concessum erat, ut Sacerdotes ibi celebrantes supradicto privilegio gauderent, etiam non legendo Missam de Requie diebus non impeditis, sed de Sanctis vel de Feria. Postmodum vero quum a Sacrorum Rituum Congregatione decisum fuerit quod in Missis Defunctorum possit administrari Sacra Communio , modo ab eadem Sacra Congregatione humiliter quaesitum est, utrum stante huiusmodi Decreto dictum privilegium cesset, vel potius in suo vigore permaneat?

Sacra vero eadem Congregatio referente subscripto Secretario audita sententia Rmi Dfii Assessoris Sacrae eiusdem Congregationis declaravit: Stante memorato Decreto Generali diei 22 Iunii 1868 privilegium seu indultum de quo in precibus cessare. Die2Septembris 1871.

FABRIANEN.

Quum Magistris Caeremoniarum Cathedralis et Collegiatae Civitatis Fabrianen. non eadem sit sententia quoad colorem paramentorum quae adhiberi debent in Benedictione cum Ligno Ssmae Crucis, quae in utraque Ecclesia dari solet post recitationem nonnullarum precum expleto Completorio in die qua recurrit Anniversarium Dedicationis respectivae Ecclesiae, Magister Caeremoniarum Ecclesiae Collegiatae, ut debita uniformitas in sacris Caeremoniis servetur, a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisivit, ut declarare dignaretur qualis debeat esse color paramentorum in Benedictione, quae iuxta consuetudinem dari solet in utraque Ecclesia in die Anniversario Dedicationis, praesertim quum haec Functio peragitur separatim a servitio Chorali eoque omnino expleto?

Sacra vero eadem Congregatio, referente Secretario, audita etiam sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum. Caeremoniarum Magistris declaravit: In casu paramenta esse debere coloris rubei. Atque ita declaravit et servari mandavit die 2 Septembris 1871.

VALLISPRATEN.

Rmus D. Eugenius 0'Connell Episcopus Vallispraten. a Sacra Rituum Congregatione insequentis Dubii solutionem humiliter exquisivit nimirum : An Ecclesiae Dioeceseos suae, quae sunt solummodo benedictae, privilegio gaudeant Ecclesiarum quae sunt dedicatae in festo Titularis earum?

Sacra vero eadem Congregatio, referente subscripto Secretario, re mature accurateque perpensa rescribendum censuit: Affirmative iuxta Decretum in una Ordinis Ca-

puccinorum Provinciae Lugdunensis diei 21 Martii 1711 ad 1. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 2 Septembris 1871.

CARPEN.

Canonicus Ioseph Maria Meletti Praefectus Sacrarii Ecclesiae Cathedralis Carpen. Sacrorum Rituum Congregationi exposuit in eadem Cathedrali morem invaluisso in Missis Pontificalibus, ut Canonicus Diaconus Evangelii thurificet post Offertorium non solum caeteros Canonicos, verum etiam Mansionarios, sicque Presbyter assistens pacem ferens det illam Canonicis ac postea Mansionariis. Cum autem haec obsona videantur §. 24. cap. 23. et §. 7. cap. 21. libri primi Caeremonialis Episcoporum; humiliter ipse ab eadem Sacra Congregatione quaesivit: An deinceps Canonicus Diaconus debeat thurificare Mansionarios, et Presbyter Assistens dare eiusdem pacem; vel an haec perficienda sint potius a Caeremoniario?

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii, audita quoque sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caereuiarum Magistris, rescribendum censuit: Servetur Caeremoniale Episcoporum. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 2 Martii 1872.

CADURCEN.

Rmus D. hodiernus Episcopus Cadurcen. a Sacra Rituum Congregatione enixe imploravit insequentium dubiorum solutionem nimirum:

DUBÌURI I. Episcopus Orator assistens Officio cum Cappa plerumque in proprio Solio, stallum non habens, potestne suos habere Canonicos assistentes?

DUBIUM II. Potestne Benedictiones impertiri?

Sacra vero eadem Congregatio ad relationem subscripti Secretarii rescribere rata est:

Ad I. Servetur Caeremoniale Episcoporum, idest Episcopus assistens cum Cappa suos nequit habere Canonicos assistentes, nisi aliter fiat ex immemorabili consuetudine in Dioecesi.

Ad II. Si Episcopus intonet Officium incipiendo a *Domine labia mea etc.* debet absolutiones et Benedictiones impertiri, secus vero si tantum assistat Divinis Officiis. Die 2 Martii 1872.

PISANA

Relata in Sacra Rituum Congregatione per infrascriptum Secretarium instantia Rmi Capituli Primatialis Ecclesiae Pisanae, qua enixis precibus postulabat, ut Rmo Domino Paulo M i cale fi' hodierno Primati, etsi ex Ordine Eremitarum s. Augustini assumpto, potestas fieret in sacris functionibus peragendis gestandi Cappam rubram cum pellibus armellineis ad instar privilegii, quo fruuntur Primates Pisani; Sacra eadem Congregatio rescribere rata est: Ad Dominum Secretarium cum Ssmo. Die 2 Martii 1872.

Facta autem de praedictis per subscriptum Secretarium Ssmo D. N. Pio Papae IX relatione, Sanctitas Sua benigne annuit pro gratia; dummodo tamen Cappa rubra non sit serica sed lanea. Quibuscumque in

contrarium disponentibus minime obstantibus. Die 7 iisdem Mense et Anno.

ASCULANA ET CERINOLIEN.

Quum Rmus D. LeonardusIodisw Grande Episcopus Asculan. et Cerinolien., a Sacra Rituum Congregatione humiliter exquisierit num Rmus Ordinarius Dioecesanus possit propria auctoritate Presbyteris non collegialiter,sed singulatim sumptis, insignia minora concedere; Sacra eadem Congregatio iuxta alia decreta rescribendum censuit: Insignia cuiuscumque generis Presbyteris concedere non solum collegialiter, sed etiam singulatim sumptis privativo iure reservari Apostolicae Sedi; et, si eadem insignia fuerint cuicumque a Rmis Ordinariis colla-' ta debent statim deponi. Atque ita rescripsit die 6 Maii 1872 (1).

ALBEN.
PROVINCIAE PEDEMONTANAE.

Rmus D. Eugenius Galletti Episcopus Alben, exposuit in sua Dioecesi vigere consuetudinem cooperiendi feretrum, in quo reconditur corpus puellae aut pueri innuptorum , panno ex lana vel ex serico albo in signum virginitatis. Quum de hac re, utpote Rubricis ac Decretis non conformi, conquestus fuerit cum nonnullis ex Ecclesiarum Rectoribus, ab eorum testimonio apprehendit, morem hunc non facile immutari posse, immo perturbationes ac tumultus esse timendos si praeciperetur, ut redeatur ad legem. Quapropter praefatus Orator a Sacra Rituum Congregatione humillime expetiit: Utrum usus panni coloris albi tolerari possit , ne tumultus exoriantur in populis , aut saltem utrum sufficiat ut superponatur in panno albo crux panni nigri coloris sat ampla, ut quaelibet crucis pars totam cooperiat planitiem areae funebris?

Sacra vero eadem Congregatio, audito voto Rmi D. Assessoris ipsius Congregationis, declaravit in casu, attentis expositis, tolerari posse ut fascia nigri coloris , non tamen in modum crucis, superponatur in panno albo , ita tamen ut in quatuor lateribus appareat, quo fideles agnoscant Defunctum egere suffragiis, et Ecclesiae precibus etiam proprias adiungant. Die 31 Aug. 1872.

BARCHINONEN.

Aliqui Presbyteri in parochialibus Barehinonensis Dioecesis Ecclesiis beneficiati exponunt in praefatis Ecclesiis ab antiquis temporibus extare fidelium coetus ipsarum parochialium Ecclesiarum fabricae praepositorum (vulgo *obreros)* qui nulla neque civili neque ecclesiastica iurisdictione gaudentes una cum Parocho temporalia bona ad illarum conservationem, reparationem, ornatum et alicubi etiam ad maiorem ecclesiasticarum functionum solemnitatem administrant , quique uti respectivarum Parochiarum Fidelium repraesentantes divini cultus splendori maximae uti-

(1) Habes Volum. VII pag. 83. Constitutionem quoad privilegia Protonotarioruia Apostolicorum, quam hic omittimus.

litatis esse possunt, dummodo intra suae institutionis fines rite contineantur. Ast vero frequenter nimis accidit quorumdam suppositorum privilegiorum causa contentiones inter huiusmodi Ecclesiarum fabricae praepositos ac clericos ipsis Ecclesiis adscriptos oriri; quibus ut opportunum remedium apponatur, ea qua par est humilitate ac reverentia Sacrae Congregationi resolvenda proponuntur sequentia Dubia:

DUBIUM I. Possunt honoris ergo huiusmodi Ecclesiarum fabricae Praepositis parari sedes in presbyterio tempore Missae solemnis maxime cum SSmum Sacramentum est expositum ?

DUBIUM IL In Processionibus , in quibus SSmum Sacramentum solemniter defertur, quinam locus dictis Praepositis dari debet, proximior SSmo Sacramento, immediate nempe post Clerum parochialem , vel sine hac praeferentia ante praedictum Clerum, an potius post celebrantem ac ministros, qui SSmum Sacramentum subsequuntur?

DUBIUM III. In Missis solemnibus hi fabricae Praepositi a quo thurificari debent a Diacono, an a Thuriferario ?

DUBIUM IV. Item a quo pacem accipere, a Subdiacono, an ab alio Ministro inferiore, maxime stante iam S. R. C 5 Iulii 1614 in Calaguritana Decreto, quod nempe Diaconus non debet pacem dare laico neque Domino Loci, sed ipsa spectat ad alium Ministrum cotta indutum , et cum instrumento, non vero cum osculo ?

DUBIUM V. Diuturna ac antiqua huiusmodi consuetudinum fruitio est ne sufficiens ratio in ea prosequendi, quamvis contra Ecclesiae praescripta seu S.R.C. Decreta declaretur, maxime cum alias iam praeceptum fuerit, quod cum Sacrorum Rituum Congregationis Decreta in desuetudinem vel inobservantiam ceciderint, debeant abusus corrigi ac ad strictam et legitimam observantiam revocari ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia in scriptis Rmi Vicarii Capitularis Barchinonen. Sede illa Episcopali vacante de informatione et voto requisiti , omnibus mature et accurate perpensis, propositis dubiis rescribere rata est :

Ad I. Curet Ordinarius quoad fieri potest prudentia sua inducere illos ex praefatis Praepositis, qui sedes huiusmodi habent intra presbyterium ut eas ad instar sedium aliorum Praepositorum locari sinant extra presbyterii septa. Quod si hoc assequi non valeat, interim ad graviora mala vitanda nihil innovet.

Ad II. *In* Processionibus in quibus SSmum Sacramentum solemniter defertur melius et decentius hos fabricae Praepositos praecedere clerum , nullumque eis adsignandum esse locum post Parochialem clerum ipsum. Si autem ea vigeat consuetudo ut Parochus et alii Divinum Sacramentum sequantur, tunc fabricae Praepositis tribuendus dignior locus post clerum.

Ad III. Fabricae Praepositos in suis sedibus locatos extra presbyterium thure adolendos esse a Thuriferario et unico ductu nunquam vero a Diacono.

Ad IV Standum Decreto diei 5 Iulii 1G14 in Calaguritana.

Ad V. Negative. Atque ita rescripsit die 21 Augusti 1872.

BARCHINONEN.

Rmus D. hodiernus Vicarius Capitularis Barchinonen. Sede illa Episcopali vacante sacrae Rituum Congregationi exposuit se circa locum, ubi Sacramentum Matrimonii celebrandum sit extra casum necessitatis alicuius contrahentis, praxim a multis annis iam vigentem in hac Dioecesi invenisse , quod scilicet aliquoties ordinarius ob causam nobilitatis vel aliam sibi benevisam permiserit , ut hoc sacramentum ministraretur in oratoriis privatis; attamen raro in privata domo ante altare ad hoc erectum. Rmus Pantaleon Monserrat ultimus Episcopus ad revocandam praefatam praxim multum laboravit, sed hodie non desunt, qui iuxta illam praxim Matrimonium inire cupientes licentiam ab Ordinario expetunt. Ideo Orator supradictus humillime ab eadem Sacra Congregatione solutionem sequentium Dubiorum expostulavit, nimirum:

DUBIUM I. An extra casum infirmitatis gravissimae in alterutro ex contrahentibus celebrari possit Matrimonium in privata domo ante altare ad hoc specialiter erectum ?

DUBIUM II. An extra dictum casum in oratoriis privatis in quibus Missa celebratur?

DUBIUM III. An Missa nuptialis in dictis oratoriis celebrari possit ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita sententia Rmi Dñi eiusdem Sacrae Congregationis Assessoris, propositis Dubiis rescribere rata est :

Ad I. Provisum in sequenti.

Ad II. Matrimonium in facie Ecclesiae seu in Ecclesia maxime celebrari decet. Haud tamen vetitum est Locorum Ordinariis ut, si nullum immineat periculum ac laudabiles concurrant causae, illud celebrare quandoque pro sua prudentia permittat in privatis oratoriis, in quibus sacrum fieri valeat.

Ad III. Affirmative, servatis Rubricis. Atque ita rescripsit die 31 Augusti 1872.

BERGOMEN.

Quum ex parte Curiae Ecclesiasticae Bergomensis sequens Dubium propositum fuerit Sacrae Rituum Congregationi pro opportuna solutione nimirum: An in erectione sodalitatum vel Congregationum utriusque sexus eiusdem speciei ac Instituti regula aliqua servanda sit ? Sacra eadem Congregatio proposito Dubio respondit: In casu servandam adamussim esse Constitutionem *Quocumque* a sa. me. Clemente Papa VIII editam die 17 Decembris Anni 1564. Atque ita rescripsit ac servari mandavit die 31 Aug. 1872.

COLLEN.

Rmus D. hodiernus Episcopus Collen. S. R. Congregationi exposuit tum in Cathedrali tum in quibusdam Ecclesiis Dioeceseos tempore Sacri Adventus ac Quadragesimae, cum fit Officium de tempore, morem invaluisse candelabra praesertim altaris in quo functiones

peraguntur tegendi velis violaceis vulgo nuncupatis *calie*. Licet hic usus sit immemorabilis, tamen Episcopus Orator, ut tutius hac in re procedatur ab eadem Sacra Congregatione humiliter exquisivit: Num usus ipse retineri etiam in posterum valeat ?

Sacra vero Congregatio, ad tramitem Decreti in Molinen. diei 11 Iulii 1857 ad XI. rescribendum censuit: Negative. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 31 Augusti 1872.

FLORENTINA.

Quum Sacerdos Carolus Chiari Parochus Ecclesiae a Ss. Mm. Gervasio et Protasio nuncupatae intra limites Archidioeceseos Florentinae de consensu Rmi sui Archiepiscopi a S. R. Congregatione humiliter exquisierit: An in Exequiis quae fiunt pro pluribus, excepta die Commemorationis omnium Fidelium Defunctorum, dicto versículo *Requiescant* etc. dici debeat: *Animae eorum et animae omnium Fidelium Defunctorum per misericordiam Dei requiescant in pace*, quum pluribus in locis alia servetur praxis ? Sacra eadem Congregatio rescribendum censuit: Affirmativo iuxta praxim Urbis. Atque ita rescripsit ac servari mandavit die 31 Aug. 1872.

GERUNDEN.

Gregorius Moratinos Magister Caeremoniarum in Ecclesia Cathedrali Gerundensi in Hispanus humillime a sacra Rituum Congregatione postulavit, ut super sequentibus Dubiis sententiam suam patefacere dignaretur, nimirum:

DUBIUM I. Iuxta computum civile in Dominica tertia cuiuslibet mensis non impedita Dominica 1 et 2 classis vel Festo duplici 1 aut 2 classis dicitur in Cathedrali Missa votiva solemnis de SSmo Sacramento exposito post Conventualem et Nonam, ac post dictam Missam votivam fit solemnissima Processio cum SSmo Sacramento intra Ecclesiam. Iuxta antiquam consuetudinem, et contra praescriptum in Missali et Rituali Romano, fit aspersio Aquae benedictae immediate post Nonam et ante Missam votivam. Quaeritur: Estne continuanda consuetudo aspergenrii Chorum et Populum Aqua benedicta ante Missam votivam, vel haec aspersio fieri debet ante Missam conventualem post Tertiam ?

DUBIUM II. Iisdem Dominicis 1 aut 2 classis vel Festis 1 aut 2 classis canitur tantum Missa Dominicae vel Festi occurrcntis cum commemoratione SSmi Sacramenti, et aspersio Aquae benedictae fit et Missa cantatur post Nonam. Potestne tolerari haec consuetudo, vel praestat ut haec omnia fiant post Tertiam ?

DUBIUM III. Aliqui Sacerdotes sub praetextu oeconomiae vel commoditatis , contra praescriptum a pluribus saeculis et contra consilium virorum sanctitate et doctrina conspicuorum, utuntur etiam in celebratione Sacrificii calceamentis vulgo *Botinas* coloris nigri, et omni tempore maximo aestivo multi induuntur caligis coloris albi, sed quamvis longitudo vestis talaris

plerumque impediat quominus conspiciatur, dantur tamen occasiones ex. gr. genuflectendo et surgendo ad sacram Pixidem vel Ostensorium a Tabernaculo extrahendum et reponendum in quibus facile pateant. Quaeritur: Potestne tuta conscientia indui dictis calceamentis in sacro faciendo ? et quatenus negative, est de praecepto ut sint caligae et sandalia coloris nigri ?

DUBIUM IV. Tam in Cathedrali quam in Parochiis Dioecesis Celebrans et Ministri procedunt pares ad Missam solemnem celebrandam in diebus festivis cum gremiale oblongo coloris paramentorum : cum usus dicti paramenti, proprii tantummodo Episcoporum , opponatur Rubricae seu praxi , quae indicat Celebrantem et Ministros celebraturus Missam solemnem exire debere e sacristia vel sacrario unum post alium; quaeritur demum: tolerarme potest haec consuetudo vel omnino est tollenda tanquam abusus?

Sacra vero eadem Congregatio, audita.sententia in scriptis alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, re mature accurateque perpensa, rescribendum censuit:

Ad I. et II. Aspersionem Aquae benedictaein Dominicis fieri debere iuxta Rubricas Missalis et praescriptum a Rituali Romano omnino post Tertiam ante Missam Conventualem, ideoque tolerari non potest consuetudo eam transferendi post Nonam ante Missam votivam SSmi Sacramenti , quae aliquibus in locis canitur ex privilegio. In Dominicis vero 1 et 2 classis et in Festis pariter 1 et 2 classis in quibus cum excludantur Missae votivae etiam solemnes iuxta Clementinam, apponi debet oratio pro SSmo Sacramento si legitima adsit consuetudo canendi Missam Dominicae vel Festi post Nonam ratione Processionis SSmi Sacramenti, tum aspersio fieri debet post Nonam ante Missam.

Ad III. Clericos in sacris praesertim functionibus adhibere debere caligas seu calceamenta, quibus publice uti solent probati clerici Loci seu Dioeceseos.

Ad IV. Usum procedendi ad Altare in diebus praesertim festivis in Cathedrali Gerundensi in Hispania pro Missa solemniter canenda tolerari posse, dummodo tam Celebrans quam Ministri eiusdem sint dignitatis : quoad usum vero veli, rem remisit prudenti arbitrio Rrñi Ordinarii Dioeceseos, qui usum eiusmodi eliminari curet. Atque ita rescripsit die 31 Augusti 1872.

CAESARAUGUSTANA.

Rmus D. Emmanuel Garcia Gil Archiepiscopus Caesaraugustanus Sacrorum Rituum Congregationi haec quae sequuntur exposuit, nimirum:

In Civitate Caesaraugustana duae sunt insignes Ecclesiae Cathedrales seu Metropolitanae paris dignitatis et cultus , altera sub titulo SSmi Salvatoris , altera sub invocatione Beatae Mariae Virginis de Columna vulgo *de Pilar* nuncupata. Utriusque Ecclesiae quotannis unicum Anniversarium Dedicationis celebratur die duodecima Octobris. Verum quum circa harum Ecclesiarum consecrationem dubia exorta sint et

diversae eircumferantur opiniones, ad omnem dubitationem in posterum de medio tollendam, praefatus Rmus Orator sequentia Dubia Sacrae «Rituum Congregationi enodanda proposuit, nimirum:

DUBIUM I. Amplissima Ecclesia Beatae Mariae Virginis *de Pilar* quae modo magnificis ornamentis condecoratur, ex integro constructa fuit saeculis XVII et XVIII, cum antiquae aedis seu oratorii (quod sexdecim fuisse passuum longitudinis et octo latitudinis fertur) nihil remaneat excepta columna et superextante Virginis Imagine. Haec autem Ecclesia fuit solummodo benedicta et duo in ipsa altaria tantummodo consecrata fuere, nempe Altare Maius, et Altare Cappellae Beatae Mariae Mrginis. Quaeritur ergo : 1 An haec Ecclesia debeat consecrari dum nil fere prioris remanserit ? 2 Et si affirmative , an ad eius consecrationem procedi possit unum ex minoribus altaribus consecrando, quum Altare maius consecratum iam sit ?

DUBIUM II. Altera Ecclesia a Sancto Salvatore nuncupata rite fuit consecrata. Verumtamen quum ad eius reconciliationem perficiendam , quoniam anno 1795 polluta fuerit ex culpabili humani sanguinis effusione, fuerit delegatus sacerdos sine Apostolica venia, dubitari coeptum est utrum rite fuerit reconciliata et an nova indigeret consecratione. Accedebat ad haec quod in eadem Ecclesia, etsi successive et diversis temporibus, tamen maxima facta fuerint additamenta, in quibus antiquae Ecclesiae parietes omnino demoliti et sublati fuerunt. Quaeritur ergo: 1 An haec Ecclesia sit iterum consecranda? 2 Et si negative, quaeritur: An saltem reconcilianda sit ab Episcopo vel a Sacerdote Auctoritate Apostolica munito ?

Sacra vero eadem Congregatio, audita accurata expositione ab Oratore Archiepiscopo transmissa nec non voto tum alterius ex Apostolicarum Caeremoniarum Magistris, tum Rmi Assessoris Sacrae eiusdem Congregationis, omnibus mature perpensis ac consideratis, rescribendum censuit:

Ad I. Ecclesiam B. Mariae Virginis *de Pilar* nova indigere consecratione, eamque consecrationem perfici posse consecrando una cum Ecclesia aliquod ex minoribus altaribus loco Altaris maioris iam consecrati.

Ad II. Ecclesiam SSmi Salvatoris non amisisse suam consecrationem, nec reconciliatione indigere. Atque ita rescripsit die 31 Augusti 1872.

MISSIONARIORUM SOCIETATIS MARIAE.

In Kalendario proprio a Sacra Rituum Congregatione approbato die 17 Martii 1853 pro Instituto Presbyterorum Missionariorum Societatis Mariae et religiosarum mulierum, Puellarum a Sapientia nuncupatarum , Festum s. Stephani Papae et Martyris habetur die IX Augusti cum commemoratione Vigiliae s. Laurentii Martyris. Porro idem est Evangelium assignatum

tam pro die Festo s. Stephani quam pro Vigilia. Quaeritur itaque a Sacra Rituum Congregatione quodnam Evangelium recitari debeat in fine Missae de Festo s. Stephani, et quid agendum pro nona Lectione Matutini ?

Sacra vero eadem Congregatio rescribere rata est, ad tramitem Decreti in Conchen, diei 4 Septembris 1773: In casu non esse in fine Missae legendum Evangelium Vigiliae quod idem est ac Evangelium Festi ; sed omissa nona Lectione Homiliae Vigiliae, habebitur in Laudibus, sicut et in Missis, eius commemoratio cum suis antiphonis, versiculis et oratione. Atque ita rescripsit et servari mandavit die31 Augusti 1872.

NIVERNEN.

Quum Sacerdos Crosnier Protonotarius Apostolicus et in Dioecesi Nivernensi Vicarius Generalis nonnullos usus vigere conspiciat in memorata Dioecesi quos Rubricis **et** Sacrorum Rituum Congregationis Decretis adversari existimat, ab eadem Sacra Congregatione insequentium Dubiorum solutionem humiliter postulavit, nimirum:

DUBIUM I. In Ecclesia vel Oratorio in quo Fons Baptismalis non extat, potestne in Sabbatho Sancto Benedictio ordinaria aquae substitui Benedictioni solemni tali die in Missali assignatae , illam peragendo inter *Exultet* et Missam ?

DUBIUM **II.** Potestne haec Ordinaria Benedictio fieri quacumque alia hora ipsius diei?

DUBIUM III. Quando Episcopus elargitur Benedictionem Papalem , Canonici, etiamsi sint parati, debentne genuflectere?

Sacra vero eadem Congregatio audita sententia Rriíi I). Assessoris Sacrae ipsius Congregationis, propositis Dubiis rescribendum censuit :

Ad I. Negative, et serventur Rubricae et Sacrae Congregationis Decreta:

Ad II. Affirmative privatim in sacrario:

Ad III. Servetur consuetudo. Atque ita rescripsit et servari mandavit die 31 Augusti 1872.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

L E O N I S

DIVINA PROVIDENTIA

P A P A E X I I I .

LITTERAE

AD EMUM AC RMUM DOMINUM
ANTQNINUM EPISCOPUM PRAENESTINUM S. R. E. CARDINALEM DE LUCA
SACRO CONSILIO STUDIIS REGUNDIS PRAEFECTUM

Venerabili Fratri Nostro
Antonino Episcopo Praenestino S. E. E. Cardinali De Luca
Sacro Oonsilio Studiis Regundis Praefecto

LEO PP. XIII

Venerabilibus Fratribus Salutem et Apostolicam Benedictionem

Iampridem considerando experiendoque intelleximus, teterrimum quod adversus Ecclesiam ipsamque humanam societatem modo geritur bellum, citius feliciusque, opitulante Deo, componi non posse, quam rectis sciendi agendique principiis per philosophicas disciplinas ubilibet restitutis; ideoque ad summam totius causae pertinere sanam solidamque ubique locorum reflorescere philosophiam. Litteras idcirco Encyclicas ad universos catholici orbis Antistites nuper dedimus, quibus pluribus ostendimus, huius generis utilitatem non esse alibi quaerendam, quam in philosophia christiana a priscis Ecclesiae Patribus procreata et educta , quae fidei catholicae non modo maxime convenit, sed etiam defensionis et luminis utilia adiumenta praebet. Eam ipsam, decursu aetatum, magnis fecundam fructibus, a s. Thoma Aquinate , summo Scholasticorum Magistro , quasi hereditario iure acceptam commemoravimus ; in eaque ordinanda illustranda et augenda mentis illius vim virtutemque sic enituisse, ut cogno-

minis sai mensuram Angelicus Doctor cumulate implesse videatur. Maiorem autem in modum Episcopos hortati sumus ut, collatis Nobiscum viribus, excitare aggrediantur motam gradu et prope collapsam philosophiam illam veterem, scholisque catholicis redonatam, in sede honoris pristini collocare.

Nec mediocrem animi laetitiam ex eo percepimus, quod Litterae illae Nostrae, divina ope favente, pronum ubique obsequium et singularem animorum assensum nactae sunt. Cuius rei testimonium Nobis luculentum impertiunt plures Episcoporum ad Nos ex Italia praesertim, ex Gallia, Hispania, Hibernia, perlatae epistolae, sive singulares, sive plurium eiusdem provinciae vel gentis communes, egregia animi sensa praeferentes. Nec doctorum hominum suffragium defuit, ultro et reverenter datum, cum insignes eruditòrnm Academiae eumdem plane, ac Sacrorum Antistites , animum Nobis scripto declaraverint. — In his autem litteris placet maxime obsequium auctoritati Nostrae et huic Apostolicae Sedi praestitum; placent mens et iudicia ab auctoribus prolata. Una est enim omnium vox, una sententia, notari et tuto designari Litteris illis Nostris, quo tandem loco sit praesentium malorum radix, et unde petenda remedia. Omnes consentiunt humanam rationem, si a divina fidei auctoritate discesserit, dubitationum fluctibus et praesentissimis errorum periculis esse propositam ; haec autem pericula facile evasuram, si ad catholicam philosophiam homines peregerint.

Quamobrem, Venerabilis Frater Noster, illud Nobis est magnopere in optatis, ut s. Thomae doctrina, fidei veritati apprime conformis , cum in omnibus catholicis Athenaeis quamprimum reviviscat, tum maxime in hac Urbe principe catholici nominis; quae ob eam causam, quod est sedes Pontificis Maximi, debet optimarum doctrinarum laude ceteris antecellere.— Huc accedit quod Romam, catholicae unitatis centrum, soleant adolescentes ex omni terrarum loco frequentes celebrare, nullibi, quam penes augustam B. Petri cathedram, germanam incorruptamque sapientiam satius hausturi. Itaque si philosophiae christianae, quam diximus, largiter hinc copia defluxerit, non unius Urbis finibus conclusa tenebitur, sed ad omnes populos, velut abundantissimus amnis, manabit.

Sic igitur primo loco curavimus, ut in Seminario Romano, in Lyceo Gregoriano, in Urbaniano aliisque Collegiis, Nostrae adhuc auctoritati obnoxiis, philosophicae disciplinae secundum

mentem et principia Doctoris Angelici, enucleate dilucide copiose tradantur atque excolantur. Et maxime in hoc omnem vigilare curam et contentionem doctorum volumus, ut quas ipsi doctrinae opes ex voluminibus sancti Thomae diligenter collegerint, easdem explicando, dilatando , suaviter et fructuose auditoribus impertiant.

Sed praeterea quo magis haec studia vigeant et floreant, curandum est, ut amatores philosophiae Scholasticae in eius gratiam sedulo , quod possunt, enitantur; maxime autem in societates coeant, coetusque identidem habeant, in quibus studiorum suorum fructus singulis in medium adducant, et in communem afferant utilitatem.

Haec autem iudicia mentemque Nostram Tecum communicare voluimus, Venerabilis Frater Noster, qui sacro Consilio praees studiis disciplinarum regundis, certa spe freti, nec industriam, nec prudentiam Tuam hac in re Nobis defuturam.—Te profecto non latet doctorum hominum coetus, sive Academias, nobilissimas veluti palaestras fuisse, in quibus viri ingenio peracri et doctrina praestantes cura se ipsi utiliter exercerent de maximis rebus scribentes ac disputantes, tum adolescentes erudirent, magno cum scientiarum incremento. Ex hoc optimo more institutoque iungendi vires et intelligentiae lumina conferendi, extiterunt illustria Doctorum collegia, alia pluribus simul disciplinis addicta, alia singularibus. Vivax fama et gloria eorum permansit, quae, Romanis Pontificibus non uno nomine faventibus, ubique floruerunt, ut in hac Italia nostra, Bononiae, Patavii, Salerni, et alibi alia.—Cum igitur tinta fuerit laus et utilitas in voluntatis hisce hominum coetibus ad excolendas perpoliendasque disciplinas coëuntium, cumque eius utilitatis et laudis plurimum adhuc supersit, certum Nobis est eodem uti praesidio, quo consilia Nostra plenius periiciamus.— Scilicet auctores sumus, ut coetus Academicus in Urbe Roma instituatur, qui s. Thomae Aquinatis nomine et patronatu insignis, eo studia industriamque convertat, ut eius opera explanet, illustret; placiti exponat et cum aliorum philosophorum sive veterum sive recentium placitis conferat; vim sententiarum earumque rationes demonstret; salutarem doctrinam propagare, et ad grassantium errorum recitationem recensque inventorum illustrationem adhibere contendat.—idcirco Tibi, Venerabilis Frater Noster, cuius perspecta habemus ornamenta doctrinae, celeritatem ingenii, studiumque

rerum omnium quae ad humanitatem pertinent, id negotii damus, ut propositum Nostrum exequaris. Interim rem altius consideres; cumque rationem excogitaveris quae consiliis Nostris opportune respondeat, litteris expressam Nobis inspiciendam subiicies, ut probemus et auctoritate Nostra muniamus.

Demum quo latius spargatur ac disseminetur Angelici Doctoris sapientia, constituimus omnia eius opera de integro in lucem edere, exemplo s. Pii V. Decessoris Nostri, rerum gestarum gloria et vitae sanctitate praeclari; cui quidem in ea re tam felix contigit exitus, ut Thomae exemplaria, iussu illius evulgata, permagni sint apud viros doctos, summoque studio requirantur. Verum quanto plus editio illa est rara, tanto magis alia desiderari coepta, quae nobilitate ac praestantia cum Piana comparari possit. Ceterae enim cum veteres tum recentiores, partim quod non omnia s. Thomae scripta exhibeant, partim quod optimorum eius interpretum atque explanatorum careant commentariis, partim quod minus diligenter adornatae sint, non omne t u lisse punctum videntur. Certa autem spes est, huiusmodi necessitati consultum iri per novam editionem quae cuncta omnino sancti Doctoris scripta complectatur, optimis quoad heri poterit, formis litterarum expressa, accuratoque emendata; iis etiam adhibitis codicum man u scripton i m subsidiis, (piae aetate hac nostra in lucem et usum prolata sunt. Coniunctim vero edendas curabimus clarissimorum eius interpretum, ut Thomae de Vio Cardinalis Caietani et Ferrariènsis, lucubrationes, per quas, tamquam per uberes rivulos, tanti viri doctrina decurrit.— Observantur quidem animo rei gerendae cum magnitudo, tum difficultas; nec tamen déterrent quominus ad eam magna cum alacritate quamprimum aggrediamur. Confidimus enim in re tam gravi, «piae ad commune Ecclesiae bonum magnopere pertinet, ad fore Nobis divinam opem et concors Episcoporum studium , et prudentiam atque industriam Tuam , spectatam iam et diu cognitam.

Interim praecipuae dilectionis testem, Apostolicam benedictionem Tibi. Venerabilis Frater Noster, ex intimo cordis affectu impertimus.

Datum Romae apud s. Petrum, die 15 octobris an. 1879, Pontificatus Nostri Anno Secundo.

LEO PP. XIII.